

לקט מפתחות לספרי סוד

עם מפתחות לביאורי הגר"א לספרים ההם
המפתחות למקצת מעניניהם

1 - ספר יצירה

2 - ביאור הגר"א לספר יצירה

3 - ספר תיקוני זהר

4 - ביאור הגר"א לתיקוני זהר

5 - ספר תיקונים מזוהר חדש

6 - ביאור הגר"א לתיקונים מזוהר חדש

מפתחות אלו נוספים הם על מפתחות לעשרים וששה ספרי יסוד אחרים

בסתרי תורה שהובאו בספרנו "מגדל עז" (שנת תשמ"ג, ונמצא ב"אוצר

החכמה") עמ' ג- נח

בזמנו יעץ לנו מו"ר הרב שריה דבליצקי שליט"א לפרסם אותם

לתועלת שאר התלמידים

נלקטו ונסדרו בעזרת החונן לאדם דעת

ע"י

משה צוריאל

בני ברק

תש"ע

לוח תוכן

ג	ספר יצירה (מבוא)
י	מפתחות לספר יצירה
יד	מפתחות לביאור הגר"א על ספר יצירה
כז	תקוני זהר (מבוא)
לב	מפתחות לספר תקוני זהר
סט	מפתחות לביאור הגר"א על תקוני זהר
קכב	מפתחות לביאורי הגר"א על כמה פסוקי מקרא (בביאורו הנ"ל)
קכח	מפתחות לביאורי הגר"א על כמה ממאמרי חז"ל (בביאורו הנ"ל)
קלד	מפתחות לספר תקונים מזוהר חדש
קנב	מפתחות לביאור הגר"א על תקונים מזוהר חדש
קסט	מפתחות לביאורי הגר"א על כמה פסוקי מקרא (בביאורו הנ"ל)
קעא	מפתחות לביאורי הגר"א על כמה ממאמרי חז"ל (בביאורו הנ"ל)

ספר יצירה

מבוא

נכתב ע"י הרב משה צוריאל

מחבר של הספר

"ספר יצירה" נכתב עוד לפני ספר הזוהר. הוא נתחבר ע"י אברהם אבינו (כן כתב "ספר הכוזרי", ח"ד פסקא כז). זה נרמז ג"כ במה שמישהו הוסיף אח"כ ב"ספר יצירה", סוף פרק ששי: "כשבא אברהם אבינו ע"ה הביט וראה והבין וחקר וחצב ועלתה בידו הבריאה" וכו'. ודאי שפסקא זו לא נכתבה ע"י אברהם עצמו, כי אין אדם כותב על עצמו "אברהם אבינו ע"ה". ייחוס זה של ספרנו לאברהם נרשם גם בזוהר (ח"ב דף רעה ע"ב; זהר חדש דף לו טור ג). וכתב פי' הראב"ד (פרק ו משנה ד) שעיי"ז מובן קיום הפסוק "ואת הנפש אשר עשו בחרן" (בראשית יב, ה) כלומר הוא צירף אותיות קודש של אלף-בית, לפי ההנחיות של "ספר יצירה" וכך כל יתר אותן האוכלוסיות. לעומתו פי' הר"י אברצלוני (בדף רס"ו) מפרש את הפסקא, שע"י הנסים שאברהם פעל בהשתמשו בספר יצירה פעל על אותן אוכלוסיות שיאמינו באלוהי אמת.

אמנם יש שייחסו את הספר לרבי עקיבא. "פרדס רמונים" לרמ"ק (שער א' פ"א) מביא דעה זו ואומר שאינה מוסכמת על כולם. ואמנם, אפשר לתאם שאברהם אבינו ייסד את היסודות ונמסרו מדור לדור בעל פה, ורבי עקיבא הוא שכתב וערך את הספר. וכך משמע מלשון הגאון הרב יצחק דלטאש (שנת שי"ח), במאמרו שנדפס בתחילת כל מהדורות ספר הזוהר (לפני תחילת ספר בראשית, דף 3) "מי התיר לר' עקיבא לכתוב ספר יצירה" עכ"ל. כלומר הוא "כתב" מה שנמסר לו מכבר.

תוכן של הספר

הספר עוסק בסודות של כ"ב האותיות, ענין עשר ספירות, וארבע היסודות אש, רוח, מים ועפר (פרק א). אח"כ דן הספר בחמש מוצאות הדיבור (גרון, חיך, לשון, שיניים ושפתיים) (פרק ב). אח"כ בשלש אמות שהן אותיות אמ"ש (פרק ג). ואח"כ בשבע אותיות כפולות בג"ד כפר"ת, עם דגש או בלעדיו, והרבה ענינים הקשורים למספר שבע (פרק ד). ובשתיים עשרה אותיות פשוטות הנשארות (והן הוהחט"י לנסעצ"ק), י"ב חדשי השנה, וי"ב כחות מנהיגים שבנפש (פרק ה). אח"כ דן בכח הכוכבים, י"ב גבולי אלכסון, תלי של המזלות, עולם שנה נפש, וי"ב אברים שבגוף האדם (פרק ו). ומסיים הספר במלים: אלו הם עשרים ושתיים אותיות שבהן חקק הקב"ה וכו' וברא מהם את כל עולמו וצר בהם את כל היצור, ואת כל העתיד לצור" (פרק ו משנה ו).

מהסיום הנ"ל בארבע תיבות אחרונות רואים אנו שאפשר להשתמש באותיות הללו וליצור בהם יצורים. וכך אמרו לנו חז"ל "אמר רבא, אי בעו צדיקי ברו עלמא וכו' רבא ברא גברא (ומפרש רש"י: "ע"י ספר יצירה שלמדו צירוף אותיות של שם" עכ"ל) שדריה לקמיה דר' "

זירא. הוה קא משתעי בהדיה ולא הוה מהדר ליה (מפרש רש"י: "שלא היה בו דיבור" עכ"ל) אמר ליה: מן חבריא את (מפרש רש"י: "הנבראים ע"י החברים אתה"), הדר לעפריך! (סנהדרין סה ע"ב).

ובספר הפליאה (דף ג) כתב כאן דבר פלא. שלשת המלים "רבא ברא גברא" הן מבוססות על אותן האותיות, בסדר מתחלף, והגימטריא של שלשתן הוא תרי"ב. כלומר שלימות כל אבריו וגידין של האדם (מכות כג ע"ב, זהר ח"ב דף רכח ע"ב) פרט לאחד, כח הפה לדבר שהיה חסר לו. כי עיקר האדם שהוא "לנפש חיה", ומתרגם אונקלוס "לרוח מללא" (בראשית ב, ז).

ולא די שחז"ל בראו אדם "גולם" אלא גם יצרו חז"ל בהמות, לפי צרכיהם. ממשיכה שם הגמרא: "רב חנינא ורב אושיעא הוי יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בספר יצירה ומיברו להו עיגלא תילתא (מפרש רש"י: "טוב ובעל טעם כאילו הוא שלישי לבטן") ואכלי ליה" (סנהדרין סה ע"ב). ואין זו "קבלה מעשית" האסורה עלינו (לפי אריז"ל, שער המצוות, פ' שמות). כי מפורש בגמרא לענין כשפים: "העושה מעשה, בסקילה. האוחז את העיניים (מפרש רש"י: "מראה כאילו עושה ואינו עושה כלום" עכ"ל). "יא זה הפנוט, ויא ע"י מהירות מעשי ידיים) פטור אבל אסור. מותר לכתחילה כמו רב חנינא ורב אושיעא (הנ"ל) הוו עסקי בהלכות יצירה" וכו' (סנהדרין סז ע"ב).

גם שבטי-יה עשו יצורים ע"י ספר יצירה. השל"ה (על התורה, פרשת וישב) מבאר כי מה שיוסף חשד את אחיו שהם אוכלים אבר מן החי, היה טעות אצלו כי הם יצרו "עיגלא תילתא" ע"י לימוד ספר יצירה, ובוה אין איסור לאכול אותו לפני גמר הפרקוס. (העתיק דבריו "פתחי תשובה" שעל שו"ע יורה דעה, סי' סב ס"ק ב). ובדורות אחרונים, גם אביו של ר' יעקב עמדין מספר כי סבו יצר גולם ע"י השימוש בספר יצירה (שו"ת חכם צבי, סי' צג).

ואמנם מפני שחובה להצניע החכמה הפנימית, לא היה "ספר יצירה" נחלת הרבים, ועם הזמן התפשטו גירסאות שונות של הספר. [א] הגירסא הקצרה (עליו כתב דונש בן תמים (כמאתיים שנה לפני הרמב"ם) את פירושו). [ב] הגירסא הארוכה (עליו כתב פירושו הרב שבתי דונולו, בתקופה הנ"ל). [ג] גירסת הרב סעדיה גאון (ההדיר הגר"י קאפח, וכנראה לגירסא זו מציינ ר' יהודה הלוי, בספר הכוזרי) והוא שונה מהנדרס במהדורתנו זאת. [ד] גירסת הגר"א (שהוא בעצם הגירסא הקצרה הנ"ל, עם שינויים. ולפי דברי הגר"ח ולוויץ, מובא בהקדמתו לספרא דצניעותא, היא גירסת האריז"ל). דפוס ראשון של "ספר יצירה" (גירסא קצרה) היה במנטובה, שנת שס"ב. וכן הוא שהעתיקנו במהדורתנו.

וכך כותב הגאון רבי חיים ולוויץ אודות גירסת הגר"א: "ובספר יצירה היתה משנתו סדורה לו מימי ילדותו, בגירסא ברורה ועמקות נורא. כי הצעתי לפניו עשרה שיטות בנוסחות מוחלפות בספר יצירה [הערת המעתיק: ע"פ כתבי יד וספרים קדמונים] ואמר לי כי גירסתו הברורה כגירסת האריז"ל, רק דבר אחד הוסיף מה שנשתבש גירסת האריז"ל בדפוס. אמרתי לו 'מעשה הלא אינו דבר גדול ופלא כל כך לברוא גולם?'. השיב: כי 'באמת פעם אחד התחלתי לברוא גולם ובעודי באמצע עשייתו חלף ועבר תמונה אחת על ראשי, והפסקתי מלעשותו עוד. כי אמרתי מסתמא מן השמים מנעוני לפי רכות (שני) [שנותי] אז'.

ושאלתיו בן כמה היה? והשיב שהיה קודם י"ג שנה" עכ"ל (הקדמת ר"ח ולוחין ל"ספרא דצניעותא").

יש אומרים שהעוסק בלימוד ספר קדוש זה הרי הוא מקיים מצוות הלימוד ב"מעשה בראשית". כן מובא ברש"י הנדפס על אגדות "עין יעקב" (הגיגה יא ע"ב). ואף שלא נדפס רעיון זה ברש"י שעל הבבלי, שמא כתבי יד שונים היו של דברי רש"י, וזה שעל "עין יעקב" הוא אחד מהם. וכן ספר הכוזרי (חלק ד פסקא כה, דף קפג) קורא לעיסוק זה "מעשה בראשית". טעם ייחוס זה, כי על בצלאל שהקים את המשכן נאמר "יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ" (ברכות נה ע"א). וברור שהמשכן הוא מול כל מעשה שמים וארץ (עיין ספר "עקידת יצחק", פרשת תרומה, ע"פ מדרשי חז"ל) והם נבראו ע"י שימוש האותיות. משה רבנו למד סתרי האותיות בהיותו בשמים (פרקי דר' אליעזר פרק מו. והזכיר בפרק מ"ח: "ולא נמסרו האותיות אלא לאברהם אבינו" וכו').

נביא כאן פירוש חשוב בדברי רמ"ק ("פרדס רמונים", שער כז, פ"ב) "וכל אות ואות יש לה צורה רוחנית ומאור נכבד אצול מעצם הספירות, משתלשל ממדריגה למדריגה כדרך השתלשלות הספירות וכו'. ובהיות האדם מזכיר ומניע אות מהאותיות, בהכרח יתעורר הרוחניות ההיא, הבל הפה ממנו יתהוו צורות קדושות, יתעלו ויתקשרו בשרשם, שהם שרש אצילות" עכ"ל. וכל זה מקבל תוספת עוצמה כאשר המבטא את האותיות יודע ע"פ לימודו ומכיר טעמי פנימיותן של האותיות. ושרש הדברים הקדושים הללו הוא ב"ספר יצירה" עכ"ל. וקל וחמר הדברים כאשר הלומד הוא בלי חטא, ובעל נשמה מזוככת, פעולתו תהיה נמרצת.

מו"ר הרב אריה קפלן זצ"ל, אשר ממנו הבאתי רוב הידיעות שנרשמו כאן, רושם בספרו על ספר יצירה כי ידועים לנו כשמונים קונטרסים וספרים שפירשו לספר יצירה. בדורות קודמים היו כמה מהם בדרך של פילוסופיה, ובדורות מאוחרים הם ע"פ דברי אריז"ל. נזכיר כאן מהמפורסמים שביניהם:

[א] ר' סעדיה גאון (נפטר כמאתים שנה לפני לידת הרמב"ם), ההדיר הגר"י קאפח (ירושלים, תשל"ב). והוא פירוש שונה מהנדפס במהדורות ספר יצירה המפורסמות.

[ב] פי' דונש אבן תמים (כמאתים שנה לפני לידת הרמב"ם) נדפס בישראל (שנת תש"ל)

[ג] פי' ר' שבתאי דונולו (נכתב כמאתיים שנה לפני לידת הרמב"ם) כתב פירוש "חכמוני" [או "תחכמוני"]. האיש הזכר ע"י רש"י בעירובין דף נו ע"א ד"ה "ואין תקופה מושכת". פירושו לספר יצירה הזכר ע"י ר' אברהם אבולעפיה. ופירושו הובא במהדורתנו. עיין פרטים עליו במבוא שנמצא לפני פירושו, במהדורתנו זאת (דף 150).

[ד] פי' ר' יצחק הישראלי (כמאתים שנה לפני רמב"ם) נדפס יחד עם ספר "למשאלה בקדרות הלבנה", הו"ל ר' מנשה גרוסברג (לונדון, תרס"ב) עיין "בית עקד ספרים" י- 881

[ה] רבי אברהם אבולעפיה, ספר גן נעול (שנת מ"ט לאלף שלנו). חלקו נדפס ב"ספר הפליאה" (המיוחס לר' נחוניא בן הקנה, דפוס קארעץ, תקמ"ד, עמ' נ-נו). ובספרו של ר"א אבולעפיה "אוצר עדן הגנוז" הוא מזכיר י"ג פרשנים לספר יצירה שקדמוהו.

[ו] ר' יהודה בן ברזילי מברצלונה (נפטר שנת ח' לאלף שלנו). "פירוש ר' יהודה ברצלוני",

נדפס לראשונה בברלין, תרמ"ה (354 עמ') ובמהדורת צילום (הוצ' מקור, ירושלים, תשל"ל). הוא על דרך הפילוסופיה, ומביא הרבה מהרס"ג.

[ז] ראב"ד (עיין הערת האריז"ל, מובא בסוף הקדמת תלמידו ר"ח ויטאל ל"עץ חיים", דפו"ח דף יט, שאין זה הראב"ד בר פלוגתיה של הרמב"ם. ובספר "במעגלי הנגלה והנסתר" של הרב ויינשטוק עמ' 147, אומר שהמחבר הוא ר' יוסף בן שלום אשכנזי). הרמ"ק ("פרדס רמונים", שער י"ב, תחילת שער הנתיבות, מציין כי ל"ב נתיבות חכמה שנרשמו בהקדמת פי' ראב"ד מיוחסים הם לר' יוסף הארוך. והפירוש המיוחס לו הובא במהדורתנו.

[ח] רמב"ן (עיין הערת רח"ד שעוועל, "כתבי הרמב"ן", הוצ' מוסד הרב קוק, ח"ב עמ' תנג, שהנוסח הנדפס כאן בספר יצירה איננו לרמב"ן. והוא הביא שם את הנוסח האמיתי). והפירוש המיוחס לו הובא במהדורתנו.

[ט] ר' יוסף ג'קטיליה, מחבר "שערי אורה". בספרו "גנת אגוז", שער שני, מבאר לכמה מדברי ספר יצירה.

[י] פי' ר' אליעזר בן יהודה רוקח (וורמייזא) בן דורו של הרמב"ם. הספר הוגה ע"י מחבר "בני יששכר" ונדפס בנפרד ע"י נכדו, מחבר "דרכי תשובה" (פרמישל, תרמ"ח). פירושו הובא במהדורתנו.

[יא] פירוש ר' משה בוטריל (נכתב בשנת קס"ט לאלף שלנו). פירושו הובא במהדורתנו.

[יב] רבי משה קורדוברו (נדפס לאחרונה בסידרת הספרים על הזוהר "אור יקר")

[יג] ר' משה בן יעקב (עיר קיוב) נפטר שנת ר"צ, מחבר "אוצר ה'", והוא המחבר של "שושן סודות" (קארעץ, תקל"ט). פירושו הובא במהדורתנו.

[יד] אריז"ל. דבריו הובאו בסוף מהדורתנו (דף 264 ואילך).

[טו] פי' ר"ח ויטאל לספר יצירה (ההדיר הרב יעקב משה הלל, ישיבת אהבת שום, ירושלים, שנת תשמ"ט

[טז] פירוש הגר"א (דבריו הובאו במהדורתנו, בתוספת מפתחות עניינים).

[יז] ר' יצחק אייזק בן יקותיאל זלמן מו"ץ ממאהלוב (נפטר תקס"ו), ספר "פרי יצחק". פירושו הובא במהדורתנו.

[יח] המגיד מקוז'ניץ, הצדיק ר' ישראל שפירא (נפטר שנת תקע"ה), פירושו נדפס בניו יורק, בלי תאריך (155 עמ')

[יט] ספר גן יה, של הגאון ר' חיים אב"ד ווירז (ברסלוי, תקצ"א) ע"פ דרך אריז"ל והגר"א

[כ] ר' יוסף אידלש אשכנזי, בספר "ברכת יוסף" (שאלוניקי, תקצ"א) ע"פ כתבי אריז"ל

[כא] "תולדות יצחק", של ר' יצחק כהנא, תלמידו של רי"א חבר שהוא מחבר "פתחי שערים". דבריו מוסבים ישירות על פי' הגר"א לספר יצירה (ירושלים, תרל"ד-תרמ"ה).

[כב] ר' יהושע אייזנבך, מחבר "אותות ומועדים" (ברטפלד, תרס"ד). פירושו הובא במהדורתנו.

[כג] רבי בנציון משה יאיר ויינשטוק, ספר "יוצר אור", ליקוטים מתוך דברי כמה מהמפרשים (ירושלים, תשכ"ה)

על הבעיה שכמעט אי אפשר לבן דורנו להבין היטב דברי "ספר יצירה"

אמנם ברור הדבר שבדורנו אין מי שיכול לדעת בבהירות סתרי הספר הקדוש הזה, עד כדי יצירת נפשות או יצורים. ובכל זאת שכר רב יש ללומד בדבריו, איש איש לפי יכולתו ולפי טהרת נפשו. ונביא להלן ראיותינו לכך:

נפתח בדברי הגר"א, שהביא הגר"ח ולווי"ן בהקדמתו לספרא דצניעותא (דף ד, ד"ה "גם על דברת מרן") בענין שאר כתבי אריז"ל שלא יצאו מתחת ידי ר"ח ויטאל: "ואמר לי [הגר"א] אשר גם מחמת ההוספות שנתוספו על כתבי האריז"ל שאינם מרח"ו ז"ל, אין לסמוך עליהם לענין דינא. אמנם גדלה יקר ערכם הק' של כתבי הק' הנ"ל להתייגע עליהם הרבה שיהיו עולים במקורם" עכל. הרי שאע"פ שאי אפשר לסמוך "למעשה", אבל "גדלה יקר ערכם להתייגע עליהם הרבה". דוק מינה ואוקי באתרין. ואף קל וחמר הדברים.

כתב החיד"א: "לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תיקון גדול לנשמה. לפי שהגם דכל התורה שמותיו של הקב"ה, מכל מקום נתלבשה בכמה סיפורים. ואדם הקורא ומבין הסיפורים נותן דעתו על פשט הפשוט. אבל ספר הזוהר [הוא] מן הסודות עצמם בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקוצר המשיג ועומק המושג" ("עבודת הקודש", מורה באצבע, סי' ב פסקא מד). ואם כך הדבר כלפי לימוד ספר הזוהר, מול "ספר יצירה" קל וחמר ובן בנו של קל וחמר.

ואע"פ שאין האדם בן זמננו יכול להבין כל בוריו, שבח יש לעוסק בכך לפי מיטב יכולתו. כך אמרו בזוהר על הפסוק "בשוא גליו אתה תשבחם" (תהלים פט) "מכאן כל מאן דכסיף לאסתכלא ולמנדע, אע"ג דלא יכיל [נוסח אחר: ולא יהבי ליה רשותא] שבחא איהו דיליה, וכלא משבחין ליה" (זהר ח"א דף סט ע"ב).

ומפורש כתב רמח"ל בסוף הקדמתו ל"קל"ח פתחי חכמה" (נדפס שוב בכמה מהדורות של "מסילת ישרים", בסוף הספר):

"וכת שלישית [הממאנים ללמוד בסודות התורה] אומרת: 'מה מאד חשקה נפשנו ללמוד החכמה הזאת, אך מחמת עומק המושג וקוצר דעת המשיג אין אני יכול ללמוד החכמה הזאת' וכו'. [עונה רמח"ל] ולטענת כת השלישית, הגם שאין זו טענה, בשביל שאינו מבין, לכך לא יהיה רוצה להבין? ! הלא לא עליך לגמור (אבות, סוף פ"ב). כתיב 'והגית בו יומם ולילה' (יהושע א) ולא כתיב 'והבנת בו יומם ולילה'. אם תבין, תבין. ואם לאו, שכר הלימוד בידך! והא ראיא מספר הזוהר, שאע"פ שאינו מבין, הלשון מסוגל לנשמה" עכ"ל. והאריך בזה שוב ב"דרך השם" (ח"ד פ"ב סוף ס"ג, ענין הלימוד בהשכלה ובהגיון. זו לשונו: "ומי שלא הגיע לשום השכלה [הערה: בלשונו "הבנה"] אלא להגיון בלבד [הערה: בלשונו, ביטוי שפתיים בלבד] כבר יהיה אמצעי לו לשיחולק גם לו קצת מן ההשפעה הזאת" עכ"ל).

וכן פסק שו"ע רש"ז מלאדי (הל' תלמוד תורה, סוף פ"ב) "ואעפ"כ יש לאדם לעסוק בכל

התורה גם בדברים שלא יוכל להבין, ולעתיד לבוא יזכה להבין ולהשיג בכל התורה שעסק בה בעוה"ז ולא השיגה מקוצר דעתו "עכ"ל. וראיתו מהזוהר ח"א דף קפה ע"א. שם לשון חז"ל: "[כתוב] והקיצות היא תשיחך" (משלי ו) רבי אלעזר אומר וכו' כד אסתלקו מהאי עלמא, ההיא אורייתא נטירא מההוא זימנא [שהאדם גרס אותה בעוה"ז] ותיעול במעייהו כמלקדמין, ואיהי תמלל במעייהו. וכל אינון מלין מתתקנן יתיר מכמה דהוו בקדמיתא. דהא כל אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לון כדקא יאות, ואיהו אשתדל בהו ולא אתדבק בהו, כולהו עאלין במעווי מתתקנן, ואורייתא תמלל ביה הה"ד והקיצות היא תשיחך!" עכ"ל.

הנה משמע מדברי רש"י מלאדי שבאותם חלקי תורה שהאדם לא עסק בהיותו בגוף בעוה"ז, גם שם בעולם הנצח לא ילמדוהו. וכדי בזיון וקצף.

וע"ע "ספר חסידים" (פסקא תתשס"ד) "ואם אדם טורח לדעת בזה העולם לימודים, אע"פ שאין לו לב [להבין] עתה, יהיה לו לב במתיבתא דרקייע" עכ"ל. (עיי"ש במהד' מוסד הרב קוק, "מקור חסד" להג"ר ראובן מרגליות, מקורות נוספים).

וע"ע ספר של"ה (מהד' של ה' כרכים, ח"א דף נד; ובמהד' הרב מאיר כ"ץ, שהובא ב"אוצר החכמה" הוא ח"א עמ' מו) "ואפילו מי שלא יבין כלל מפני שאינו בקי בלשון בביאורו, אלא הוא מתעסק בקריאה לבד, גם לו יש שכר טוב בעמלו" [עיי"ש שהאריך]. וכן "שער המצוות" לאריז"ל, תחילת פ' ואתחנן, שאחרי המיתה, המלאך יזכיר לו לאדם ממה ששכת.

על החיוב המוטל על כל יהודי ללמוד פנימיות התורה

מפורסמים הם דברי חז"ל במדרש משלי פרק י' (ומובאים בקיצור ב"ביאור הלכה" ל"משנה ברורה" לסי' קנ"ה) שעתידי האדם ליתן את הדין על כל חלק וחלק מהתורה שהזניח ולא למד. "אמר ר' ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין, שעתידי הקב"ה לדון את כל העולם כולו בעמק יהושפט. וכיון שת"ח בא לפניו אומר לו כלום עסקת בתורה? אמר "הן", אומר לו הקב"ה הואיל והודית, אמור לפני מה שקרית ומה ששנית וכו' אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה וכו' עכ"ל. (והמדרש עובר וסוקר כל חלק וחלק בתורה, עד שמגיע בסוף דבריו אל ההכרח ללמוד סתרי תורה, וזו לשונו: "בא מי שיש בידו תלמוד, הקב"ה אומר לו, בני, הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה? צפית בגאווה? שאין הנייה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקין ומציצין ומביטין ורואין והוגין המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך הוא עומד" וכו' עכ"ל. הרי מכאן שתלמיד חכם נתבע על כך אם לא עסק בלימוד סתרי תורה. האריך בזה ר"ח ויטאל בתחילת הקדמתו שההדירו ב"עץ חיים" והביא לדברי הזוהר (ח"ב דף רמז ע"ב) בענין משפט ועונש הנשמה אחרי מיתת האדם "ואי יכיל לאדבקא (בסתרי תורה) ולא אדבק, דחי ליה לבר ולא עיילא (אל הקודש פנימה) וקיימא תחות ההוא היכלא בכסיפו; ואע"ג דעובדין טבין אית לה! דלית אגרא בההוא עלמא כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון". וכן האריך בענין מאמר זה רמח"ל ("ירים משה", באגרת מתאריך י"ט אדר, תצ"ב).

העונש למי שממעיט בלימוד הסוד

לא די בדרישה הנ"ל שהאדם ידע גם נגלות וגם סתרי תורה, אלא אם הוא יחסיר מזה, הוא נאלץ לחזור בגלגול ולסבול שוב כל התלאות של החיים החומריים. כך לימד האריז"ל ("שער המצוות", דף א'): "אם לא השלים ענין עסקו בתורה בפרד"ס: פשט, רמז, דרש, סוד כפי אשר יוכל להשיג עד מקום שידו מגעת, לטרוח ולעשות לו רב שילמדנו, אם לא עשה כן, צריך שיתגלגל עד שיטרח בארבע בחינות של פרד"ס כאמור".

אמנם לא כל אדם זוכה להצטיינות כל חלק וחלק, כמבואר במדרש (ויקרא רבה ט"ו) "יש זוכה למקרא ויש למשנה ויש לתלמוד ויש להגדה ויש זוכה לכולן". אבל בכל זאת חייב האדם לעשות מאמצים לפי כוחו, כי שמא מה שלא זכה היה מפני עצלותו והתרשלותו ח"ו.

מפתחות ענינים

לספר יצירה

המיוחס לאברהם אבינו

וכן מפתחות לביאור הגר"א

על הספר הנ"ל

מהד' וילנא, שנת תרמ"ד

כמו שנמצא ב"אוצר החכמה"

ערוכים בעזרת החונן לאדם דעת

ע"י

משה צוריאל

בני ברק

תש"ע

מפתח לספר יצירה

(מהדורת וילנא, תרמ"ד ואח"כ בצילום)

פ"ג ב; פ"ו א	אבות ותולדות
פ"ד טז	אבנים בונות בתים; אותיות בונות תיבות
פ"ו ז	אברהם אבינו
פ"ו ה	אוהבים, שונאים, באברים
פ"ב ו	אור שאינו נתפש
פ"ב א; פ"ג ד, ז; פ"ו ב	אור
פ"ד משניות א-טו	אותיות כפולות
פ"ב ו	אותיות, המרתן לאותיות אחרות
פ"ה ב, ג	אותיות, י"ב
פ"א י; פ"ב א	אותיות, כפולות ופשוטות
פ"ד טז	אותיות, מספרי צירופיהן
פ"א י; פ"ב א, ב	אותיות, עשרים ושתיים
פ"א ז	אחד, לפני אחד מה אתה סופר
פ"ה ב; פ"ו א	אלכסון, י"ב גבולים
פ"ג א, ג, ה, ט	אמ"ש אותיות
פ"א י, יג; פ"ב א	אמות, שלש
פ"א ג	אצבעות, חמש כנגד חמש
פ"א יב, יד; פ"ו ב	אש ומים
פ"א ד	בוריו, העמד דבר על בוריו
פ"א ד	בינה, הבן בחכמה, חכם בכינה
פ"א משניות ג ד ז ח ט יד	בלימה
פ"א ג	ברית יחיד מכוון באמצע
פ"ו ז	ברית לשון ובין י' אצבעותיו
פ"ב ד	גלגל האותיות פנים ואחור
פ"ב ג	גרון אותיות הגרון
פ"ב ג	גרון חיד לשון שיניים שפתיים
פ"ו ד	זה לעומת זה
פ"ד י'	זרע

פ"ה משניות ג ה ז-י'	חדשי השנה
פ"ג ה	חום קור רוייה
פ"ד יא	חיים
פ"ב ג	חֵיךְ, אוֹתוֹת הַחֵיךְ
פ"ד ג	חֲכָמָה אִיּוֹלֵת; עוֹשֵׁר עוֹנִי; זֶרַע שִׁמְמָה וְכוּ'
פ"א ד	חֲכָמָה בִּינָה. הַבֵּן בַּחֲכָמָה וְחָכָם בְּבִינָה
פ"ד משניות ב ג ח-יד	חֲכָמָה עוֹשֵׁר חַיִּים מִמְשָׁלָה חֵן שְׁלוֹם
פ"ד יד	חֵן
פ"ו ד	טוֹב וְרַע
פ"א יג	יְהו"ה, צִירוּפֵי אוֹתוֹת
פ"ד ז	כּוֹכְבִים בְּעוֹלָם
פ"א יב	כֶּסֶף הַכְּבוֹד
פ"ב א	כֶּף זְכוּת, כֶּף חוֹבָה
פ"א י'	כְּפוּלוֹת, שְׁבַעָה
פ"א א	ל"ב נְתִיבוֹת
פ"ב א	לְשׁוֹן, אוֹתוֹת הַלְּשׁוֹן
פ"ב א	לְשׁוֹן חֵק מְכַרֵּעַ בִּינְתִיִּים
פ"ג ב	מוֹפְלָא וּמְכוּסָה, סוּדוֹ
פ"ה ג	מְזוּלוֹת, י"ב
פ"ו ה	מְכַרֵּעַ בִּינְתִיִּים
פ"א יב	מְלֹאכֵי רוּחוֹת, מִשְׁרָתוֹ אֵשׁ לוֹהֵט
פ"ד יב	מִמְשָׁלָה
פ"ד משניות ז, טו	מִסְפַּר שְׁבַעָה
פ"ה משניות א, ג	מִסְפַּר י"ב
פ"א יב	מַעוֹנוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה
פ"ד ד	מַעֲלָה מִטָּה מְזַרְחַ מַעְרַב וְכוּ'
פ"ב ד	נִגַע וְעוֹנֵג
פ"א ז	נְעוּץ סוֹפֵן בְּתַחֲלִיתָן וְכוּ'
פ"ה א	נִפְשׁ, י"ב כּוֹחוֹתָיו
פ"ה משניות ג-י'	נִפְשׁ, י"ב מְנַהִיגִים (אֲבָרִים)
פ"ד ז	נִפְשׁ, שְׁבַעָה שְׁעָרִים
פ"א א	נְתִיבוֹת, הֵם ל"ב

מפתח לספר יצירה

פ"א ו	סופה, מאמרו כסופה ירדופו
פ"ו ו	ספרים שלשה
פ"א א	ספרים שלשה: ספר ספר סיפור
פ"א ה	עומק ראשית ואחרית; יי עמקים
פ"ד ט	עושר
פ"ב ד	ענג ונגע
פ"א יא	ערוגה, חומה, מעזיבה
פ"א ד	עשר ולא תשע, יי ולא י"א
פ"א יג	קצוות, שש קצוות
פ"ג ו	ראש, בטן, גויה
פ"א ט	רוח הקודש
פ"ב משניות ד, ה	רל"א שערים
פ"א משניות ו, ח	רצוא ושוב
פ"ד משניות ז, טו	שבעה
פ"ב ג	שיניים, אותות השיניים
פ"א יא	שלג, עפר
פ"ד יג	שלום
פ"ו ו	שמות הקודש של הקב"ה
פ"ד ז	שערים, שבעה שערים בנפש
פ"ב ג	שפתיים, אותיות השפתיים
פ"א יב	שרפים, אופנים וחיות הקודש
פ"א יא	תהו ובהו
פ"ו משניות א, ג	תלי, גלגל, לב

מפתחות לביאור הגר"א לספר יצירה

המפתחות הם על מהד' וילנא, תרמ"ד

הנמצאת גם ב"אוצר החכמה"

ולחקל על החיפוש אנו מציינים טור ימין או טור שמאל

ידוע כי כל דברי הגר"א הם פנינים. ספר מושלם של "מפתחות" היה צריך לכלול כל מלה ומלה שכתב בביאורו, אבל זה למעלה מכחותינו. קיימנו "לא עליך המלאכה לגמור" (אבות ב) ונפינו והבאנו רק הרעיונות העיקריים, לפי מושגינו. והרי כתב הרמ"ז (על זהר ח"א דף צז ע"ב; במהד' קול בטחה, עמ' עט) כי גם בסוד יש פרד"ס, כלומר יש פשט שבסוד. מפתחות דלהלן הם רק בתחום צר זה.

ואעפ"כ תועלת יש בהם כמאמר חז"ל "לומנין באפרקסתא דענייא תשכח מרגניתא" (זהר ח"ג קנז ע"ב)

אבר יוצר אבר	49° ימין
אברים שלא הזכרו בספר יצירה	37° שמאל
אברים, מכוונים לפי מרכבה עליונה	36° שמאל
אברים, ע"ב יש בגוף האדם	6° שמאל
אגוז	46° ימין
אזר	29° ימין
אזרא דגולגלתא	3° ימין
אופן אחד בארץ, ביאורו	8° שמאל
אור חוזר	5° ימין
אור ישר ואור חוזר	6° ימין; 36° ימין; 37° שמאל
אור שנגנז הוא אור השכל	49° שמאל
אות א' בכתר	3° שמאל
אות א' שבאמצע אות וא"ו	31° שמאל
אות א' של מילוי וא"ו, הוא א' של אדני	4° שמאל
אות א'	21° שמאל
אות ב', העולם נברא בה	45° שמאל
אותיות ה, ח	7° שמאל
אות י'	3° ימין
אות י', ג' קוצים שבה	10° ימין
אות י', קוצו של י'	5° שמאל
אות י', קוצא גזעא שבילא	4° שמאל; 6° שמאל; 8° שמאל

34° ימין	אותיות צירופיהם
4° שמאל; 11 ימין ושמאל; 12 שמאל	אותיות אהו"י
26° שמאל	אותיות אלב"ם בצירופי אותיות
11° שמאל; 41 ימין	אותיות אלב"ם
27° ימין	אותיות, אתב"ש
21° שמאל	אותיות ביסוד
38° שמאל	אותיות ונקודות
10° שמאל	אותיות כ"ב
38° ימין ושמאל	אותיות כפולות
25° שמאל	אותיות לפנים ואחור
5° שמאל	אותיות מנצפ"ך
13° שמאל	אותיות מנצפ"ך, מישרים
39° שמאל	אותיות, ה' מוצאות הפה
5° שמאל	אותיות, יצאו גם כן מחכמה
13° שמאל	אותיות, כ"ב אותיות
48° שמאל	אותיות, כ"ב אותיות, רוחני וגשמי
4° ימין	אותיות, כ"ח אותיות וב' הידיים
26° ימין	אותיות, לחסד או לדין
16° שמאל	אותיות, מילוי דמילוי
48° ימין	אותיות, נקודות, טעמים
5° שמאל	אחד, הוא ראשית המספר
23° ימין	אימא מקננא בכורסיא
37° ימין	איש מים רוח
49° ימין	אכילה, כלי אכילה הם ג' מינים
42° שמאל	אליהו, חויא דחייא
35° שמאל; 45 ימין; 50 ימין	אלכסון
6° ימין	אלפי שנאן, אלפי שאינן
34° שמאל; 42 ימין; 43 ימין	אמ"ש ואותיות כפולות ופשוטות
13° ימין	אמה דכיא
11° שמאל	אמות, ג'
14° שמאל	אמצע, נוטה לימין
12° ימין	אצבע
13° ימין	אצבעות, עשר שברגליים
48° ימין	ארוך, הוא שוטה
9° ימין	ארוך, כפורת, כרובים
17° שמאל	אריך, שם יש וותרנותא
27° ימין	ארץ על עמודים ועל המים
29° ימין	אש אויר מים

22° שמאל	אש ומים
39° שמאל; 46 ימין	אש למעלה, מים למטה
38° ימין ושמאל	אש מים רוח
17° ימין	אש, גמר הבישול
19° ימין	אש, חמשה גוונין
42° שמאל	אש, שם שנאה וקטטה
14° ימין	אתה, מלת "אתה"
5° שמאל	בהר"ד, מונין שנה לפי חשבון
3° ימין ושמאל; 4 ימין; 6 ימין; 8 שמאל; 13	בוצינא דקרדינותא
שמאל	
18° ימין	בטחו בה' עדי עד
3° ימין	בינה, מצייר בשכלו איך להשיג הדבר
10° שמאל; 20 ימין	בלי מה
25° ימין	בריא, הכל מימי בראשית ויש להוציאו לפעל
7° ימין	בריאית העולם במעשה ואמירה
5° שמאל	בריאית העולם, בתשרי או בניסן?
13° ימין	ברית הלשון, ברית המעור
43° ימין	ברית עם אברהם; ברית עם זרעו
13° ימין	ברית שבת, קשת, לוחות הברית
20° ימין	ברית, הבטחה בין שנים
43° שמאל	ברית, כולל תרי"ב מצוות
50° ימין	ברכה שריא בידיים
36° שמאל	ברכי דרבנן דשלהי
35° ימין	גבול, עניינו
52°	גבולים, י"ב
4° שמאל	גולגלתא, מוחא סתימאה, קרומא
9° ימין	גוף וברית חד הוא
8° ימין	גימטריאות, פרפראות לחכמה
39° ימין	גלגל אם חוזר? (פסחים צד).
25° ימין	גלגל האותיות
10° ימין	גלגלים, עשרה גלגלים
30° שמאל; 31 ימין	גגש ורפה
31° ימין	גגש, ג' סוגים
33° שמאל	דורות, ט"ו דורות
39° שמאל	דיבור אחד בפה ואחד בלב
24° שמאל	דיבור וקול
45° ימין	דיבור, כלל ספר יצירה (ז' הבלים)

39° שמאל	דין שורק, רחמים שותק
41° ימין	דינא רפיא
47° ימין	דעת הנעלם, דעת המתפשט
5° שמאל	דעת וכתר, יחס שביניהם
3° שמאל	דעת, ב' מינים
3° שמאל	דעת, מתפשט בגוף כשעושה דבר
11° ימין	דעת, שם יש י"ב אותיות פשוטות
12° ימין	ה' חסדים, ה' גבורות
31° שמאל	היכל הקודש באמצע
3° ימין	היקף, כל שברוחבו טפח, סביבו שלש
45° שמאל; 46° ימין	הערת ר' משה, תלמידו של הגר"א
9° ימין	הרגשי הגוף באים מהמוח
3° ימין	הרגשים של הגוף, מקורם במוח
20° ימין	הרהור
3° שמאל; 12° ימין	ויכולו, ג' פעמים אלהים, הם ג"ר
40° שמאל	זה וזאת (זו"ן)
8° שמאל	זו"ן שיש בכל דבר
40° שמאל	זווג, מיתוק הגבורות
28° שמאל	זכר ונקבה
21° ימין	חו"ל, חיך לשון שינים (ע"ע תקוז"ח
	עמ' 37; ספדצ"נ 27 ימין)
6° ימין	ח"י אלף עולמות
23° שמאל	ח"י עלמין
36° ימין	חדשי השנה, אור ישר ואור חוזר
37° ימין	חדשים ומזלות
50° ימין	חדשים סדרם
46° ימין	חדשים, לפי סדר דגלי השבטים
45° שמאל	חודש, ל' יום, ל' מעלות למלכות
49° ימין	חוזים בכוכבים
48° שמאל	חוטם גבוה מהאזניים
9° ימין	חוליות, י"ח
29° שמאל	חום, קור, רויה
33° ימין	חורבן הבית, חשבון השנים
48° שמאל	חושים, חמשה
31° שמאל	חיה, ביאור המלה
3° שמאל, 4° ימין	חיים בחכמה ובכינה
3° ימין	חכמה בגימ' גלם (שם ע"ב)
17° ימין	חכמה נקראת "יש"

5° שמאל	° חכמה נקראת "ראשית"
31° ימין; 37° ימין	° חכמה עושר זרע חיים ממשלה וכו'
	בספירות
3° שמאל	° חכמה תחיה בעליה
11° ימין	° חכמה
7° ימין	° חכמה, בינה ודעת
11° ימין	° חכמה, ידועה מציאותה ולא מהותה
5° שמאל	° חכמה, ממנה מתחילה בריאת העולם
42° שמאל	° חכמי החזיון
42° שמאל	° חכמי המחקר
49° ימין	° חכמת הפרצוף, עיינין, חוטמא וכו'
49° שמאל	° חלום, חזאי עיני דנשקי אהדדי
39° ימין	° חלוני הרקיע
13° שמאל	° חסד בפום אמה
24° שמאל	° חק, בשוה לא פחות ולא יותר
41° שמאל	° חרשו, נותן לו דמי כולו
15° שמאל; 16° שמאל	° חשבון עשר ספירות
46° ימין ושמאל	° חשך, איננו העדר
42° ימין	° חתן וכלה, י"ב דברים
41° ימין	° טוב מבחין הרע, רע מבחין הטוב
48° ימין	° טוב, שנאמר ביום השלישי
50° ימין	° טחול
48° ימין	° טחול, דרגא דעולם הזה
42° ימין	° טחול, סימן לעולם הזה
5° ימין	° טעמים בכתר, נקודות בחכמה, אותיות
	בבינה
עיינין: אות י'	° י', קוצא גזעא שבילא
5° שמאל	° י', קוצו של י'
10° ימין	° י', ג' קוצים שבה
6° ימין	° י"ב בקר
49° ימין	° י"ב מנהיגים בנפש
49° שמאל	° י"ב שעות, הקב"ה עוסק בתורה; ודן
	וכו'
6° ימין	° י"ב תחומין
9° ימין	° יב"ק; יחוד, ברכה, קדושה
4° ימין	° ידיים והלשון
50° ימין	° ידיים
4° שמאל	° יהו"ה, ביאור מלוי האותיות (אלפי"ן)

מפתחות לביאור הגר"א לספר יצירה

יט

28° שמאל	יהו"ה, בכל שעה יש צירוף אחר
48° שמאל	יום הששי (בתוספת אות ה')
9° ימין	יוסף, דמות איקונין דומה ליעקב
49° שמאל	יחוד, ס"ט"א מפריד היחוד
50° ימין	יחוד, קדושה, ברכה
19° שמאל	יחיד (ולא לשון "אחד") ואין לו שני
33° שמאל	ים, ז' ימים
15° ימין	יסוד, הספירות מסתיימות ביסוד
12° ימין	יסוד
3° שמאל	יעקב, שופריה מעין של אדם הראשון
6° שמאל	יפה כלבנה, ברה כחמה וכו'
8° ימין	י"ש עולמות
17° ימין	יש, כינוי לחכמה
46° ימין	ישורון
6° ימין	כ"ח אותיות של בראשית ושל מתן תורה
8° שמאל	כ"ח אותיות
13° ימין	כבד פה וכבד לשון
22° שמאל; 24° שמאל; 38° ימין	כוכבים ומזלות
33° ימין	כוכבים וסדרם, יישוב הסתירות שבזהר
7° ימין	כוכבים, יש בהם כ"ב אותיות
9° ימין	כיור וכנו, מזבח החיצון
17° שמאל	כיונים, חמשה
49° שמאל	כליות וכו'
3° שמאל	כליות שוחקים מן לצדיקים (זרע)
20° ימין	כלים ולבושים
18° שמאל	כסא, לפני הכסא
49° שמאל	כרובים, תפארת ומלכות
23° ימין	כתר ודעת
5° שמאל	כתר ודעת, יחס שביניהם
5° שמאל	כתר, י"ג טעמים
5° שמאל	כתר, י"ג מדות
3° ימין	ל"ב אלהים של מעשה בראשית
9° ימין; 11° שמאל	ל"ב נתיבות
4° שמאל	ל"ב נתיבות, ג"פ י' ספירות, וב' צינורות
6° שמאל	ל"ב נתיבות, והאחד נעלם
5° שמאל	ל"ב נתיבות; י' נקודות; כ"ב אותיות

	ל"ב, בסט"א
41° ימין	ל"ב, ג' יודי"ן ועוד ב' התחברות
8° שמאל	לב ואזניים, כלי התורה
41° שמאל	לב
40° ימין	לב, הוא כלל האדם
50° ימין	לב, עיקר העבודה היא בו
50° ימין	לב, רוח כוסף לעולם הבא
48° ימין	לוחות; אותיות מ', ס' שבהם
12° ימין; 45° ימין	לוחות
12° ימין	לוט, ב' בנותיו
42° שמאל	לחשים, אותיות הולכים ומתמעטים
25° שמאל	ליחיות, ארבע שיש באדם
36° שמאל; 48° ימין	לילה, התפשטות סט"א
48° שמאל	לשון, שם הגאווה והכבוד
42° ימין	מדבר, ז' מדברות והספירות
33° שמאל	מוח וחלב
50° ימין	מוחא סתימאה
3° ימין	מום יש, כאשר חסר לנוצר אות
26° ימין	מופלא ומכוסה
28° ימין	מופלא, זה מלכות
49° ימין	מזג קר, מזג חם
39° שמאל	מזל המכה ואומר "גדל"
10° שמאל	מחשבה, דיבור, מעשה
5° ימין	מטה בין צפון לדרום, ממוצע בין קר
36° שמאל	לחם
42° שמאל	מטה משה
18° שמאל	מטטרון ושדי
6° ימין	מטטרון, ט"ט שבשמו
3° שמאל	מטטרון, ע' שמות
22° ימין	מטר, כשיצא חתן לקראת כלה
7° שמאל	מיין דוכרין, מיין נוקבין
5° ימין	מילה, כל התורה תלויה בה
39° שמאל	מים למטה, אש למעלה
3° ימין	מים עזים, גבורה דעתיק
48° ימין	מים עליונים ותחתונים, מוח וריאה
17° ימין	מים
3° ימין	מים, אין דבר בלי מים
42° שמאל	מים, שם אהבה ותאווה

41° ימין	מכריעין, נוטים לימין או לשמאל
49° שמאל	מלאך, מיכאל, גבריאל
46° ימין	מלאכים ששמו מסתיים ון; יה; אל
14° שמאל	מלח על השלחן מגין מהיסורין
40° ימין	מלך במדינה
6° שמאל	מלך, מלך, ימלוך
32° שמאל	מלכות באמצע בין חג"ת לנה"י
10° שמאל	מלכות נקראת "כלה"
18° ימין	מלכות נקראת "מה"
45° שמאל	מלכות, ד, ז, י"ג
17° שמאל	מלכות, ראש לשועלים
9° שמאל	מלכות, שם אדני וה' אחרונה
10° ימין	מלכות, שרש לעולמות אבי"ע
12° שמאל	מלת "מכוון"
22° שמאל	מומצע שיש בדצח"מ
36° שמאל	ממזר הוא פקח, כי בא מטיפה חמה
50° ימין	מנוחה, בינה, ג"ר
9° ימין	מנורה, שולחן, מזבח
11° ימין	מספר אין לו מציאות בפעל רק
	במחשבה
12° ימין	מספר ואותיות הם עצם, ולא בנושא
	הגשמי
15° ימין	מספר, אחד הוא בכלל המספר
5° שמאל	מספר, אחד הוא ראשית המספר
38° שמאל; 39° ימין	מספר שלשה, הוא "חזקה" וכו'
7° שמאל	מספרים ג, ז, י"ב
10° ימין	מספר ארבע
8° שמאל; 32° ימין; 34° ימין	מספר שבעה
50° ימין	מספר: ז' בדכורא, י"ב בנוקבא
9° שמאל	מספר עשר
37° ימין	מספר י"ב חושים, רמז שאצל הקב"ה
35° שמאל; 38° ימין ושמאל; 40° שמאל 42° ימין; 45°	מספר י"ב
שמאל; 50° ימין	
7° שמאל	מספר י"ג כאשר נכללים בו ג' צחצחות
39° שמאל	מספר י"ג
9° ימין	מספר, י"ח חוליות
38° ימין	מספר כ"ב אותיות
35° שמאל; 43° שמאל	מספר כ"ב צינורות שבספירות

7° שמאל	מספר כ"ב
6° שמאל	מספר מ"ב
6° ימין	מספר ע', מספר ע"ב
32° ימין	מספר, ש"ס מעלות לגלגל
23° ימין	מעונו
17° שמאל	מערב, שכינה שם ביסוד
50° ימין	מרה, גיהנם
8° שמאל	מרכבה, חיות שבה
8° ימין	מרכבה, ע"ב פרקין
6° שמאל	מרכבה, רתיכא עילאה ותתאה
39° שמאל	משא
43° ימין	משה, מסוה משה
4° שמאל	משחתא
8° ימין	משכן הוא דמות העולם
42° שמאל	מתכות, שבעה מינים
7° שמאל; 8 סוף שמאל	מתקלא
6° ימין	נ' שערי בינה
12° ימין	נה"י שבעליון הם חב"ד דהתחתון
24° ימין	נוגה, כוכב נגה
24° ימין	נוקבא דז"א, בשם, בעולמות, בשנה
36° שמאל	נטיה לקצוות, יוליד ילד רע
41° ימין	נסיונות, מי שצדיק יותר נבחן יותר
48° ימין	נפש הנכנס לוולד (לעובר)
47° ימין	נפש, שבעים כוחותיה
49° ימין	נפשות: זן, חיוני, משכלת
10° ימין	נקודה, קו, שטח ועומק
14° ימין	נקודות ה' חסדים, אותיות ה' גבורות
5° ימין	נקודות ואותיות, יחס שביניהם
12° ימין	נקודות שבתורה
6° ימין	נקודות
13° שמאל; 27 שמאל	נקודות, תנועות גדולות וקטנות
3° שמאל	נקודת קמץ בכתר וכו'
5° ימין	נשמה, היא שכל המלמד לאדם דעת
48° שמאל	נשמה, חוזרת לאדם רק בהגיע היום
5° ימין	נשמה, מזלו של אדם ומלאכו
6° ימין; 8 ימין; 9 שמאל; 21 שמאל	נתיב לא ידעו עיט
3° ימין	נתיבות
26° ימין; 27 שמאל	נתיבות, ל"ב נתיבות

18° שמאל	סופה, מלכות
7° ימין	סיפור ואמירה בדעת
5° ימין	ספירות
20° שמאל	ספירות, הם גילוייו של עתיקא קדישא
12° ימין	ספירות, עשר ספירות
15° ימין	ספירות, עתיק אינו מהמנין
42° שמאל	ספר הישר
8° ימין	ספר יצירה הוסד על אתון ונקודות
14° ימין; 20° שמאל	ספר יצירה, מוסב על זווג עליון
	דאצילות
14° ימין; 21° ימין	ספר יצירה, סוד נשיקין
45° ימין	ספר יצירה, ענינו הדיבור (ז' הבלים)
4° ימין; 7° ימין	ספר, ספר, סיפור
3° ימין; 12° ימין	ספרים שלשה, נרמזו בג' אלהים
	דויכולר
8° שמאל	ספרים שנפתחים בראש השנה
26° ימין	ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן
4° ימין	עד, כינוי לבינה
18° ימין	עד, כינוי: בינה ומלכות
18° ימין	עדי, כינוי לתפארת
39° ימין; 47° שמאל; 50° ימין	עולם קטן, הוא האדם
5° ימין; 21° ימין ושמאל; 22° שמאל; 23° שמאל; 28	עולם, שנה, נפש
ימין ושמאל; 38 סוף שמאל; 39 ימין	
16° שמאל	עומק
31° ימין	עושר בספירת גבורה
45° ימין	עיגולא וריבועא
32° שמאל	עיניים, אזניים, חוטם, פה
39° שמאל	עלוב ושאינו עלוב
12° ימין	עליון תמיד כולל מה שתחתיו
38° ימין	עמודים, שבעה
42° שמאל	ענ"י, אותיות הקודמות לכס"ף
42° שמאל	עפר, מיתה
49° שמאל	עריות, איסור ההסתכלות בהן
44°	עשר ולא תשע
31° ימין	עתים, כ"ח עתים (בספר קהלת)
3° שמאל	עתיק, הוא מל' דעילאה
39° ימין	פילוסופים ותוכנים שהכחישו לחז"ל
25° שמאל	פיבודא בשירותא וסיים בחיבורא

7° ימין	פלא, הוא חכמה, וכן של ג"ר
3° ימין	פלא, שם של כתר
3° שמאל	פליאות בכתר
9° ימין	פרגוד, שנים הם
21° שמאל	פרוכת ומסך הפרוכת
41° ימין	צדיק יותר, נבחן יותר (בנסיונות)
35° שמאל; 43° שמאל	צינורות
50° ימין	צלמנו כדמותנו
42° שמאל	צפון, ג' דרגין
47° ימין	צרופי אותיות
7° ימין	קוטרא בגולמא וכו'
39° ימין	קול היוצא מנעימות שברקיע
21° ימין	קול, רוח, דיבור
14° ימין	קטורת
41° שמאל	קנאה במרה
42° שמאל	קנאה לקנאות לה', אין מלאך המות שולט בו
42° ימין	קנאה תאוה וכבוד
50° ימין	קרבנות, סודם
3° שמאל	קרומא דאורא
15° ימין	קרומא דאורא ומוחא סתימאה
42° שמאל	קריאת התורה בימי זה"ב בשבוע
37° שמאל	קשה יומא דמיטרא
20° שמאל	קשת
36° ימין	ראייה
	ראש בטן גויה
41° שמאל	ראש האדם, ימין ושמאל והאברים
4° ימין; 5° ימין; 30° ימין; 38° ימין ושמאל; 40° ימין	ראש, בטן, גויה
15° ימין	ראשון, בחינה ראשונה אינה נחשבת
18° שמאל	רבנן, ז' מצוות דרבנן
20° שמאל	רוח
42° שמאל	רוח, חיים
20° שמאל	רוח, מים, אש
5° ימין	רוח, עיקר חיותו של האדם
38° ימין	ריאה, וורדא דריאה
49° ימין	ריאה, כנפיים הסוככים לא"י
15° ימין	ריעין דלא מתפרשין
26° ימין	רל"א אותיות, שערים

11° ימין; 22° ימין; 25° ימין; 26° ימין; 27° ימין	ר"א שערים
6° ימין	רמ"ק וגירסא אמתית
41° ימין	רע שבעולם, כי א"א לקבל רוב טובה
18° ימין	רצוא ושוב
20° ימין	רצון בנפש, מחשבה במוח
48° שמאל	רקיע, ה' פעמים, ה' חושים
24° ימין; 48° שמאל	רקיעים, שבעה
32° שמאל	שבוע, ז' ימי שבוע, ז' ספירות
34° שמאל; 35° שמאל	שבטים, י"ב והחושים
3° שמאל	שבעים שמות בתפארת; וכן שבעים למטטרון
26° שמאל	שבת, אין לה זוג
33° שמאל	שבת, שביעי ורביעי
47° ימין	שופר
8° שמאל	שותפים, ג' שיש באדם
3° שמאל	שיניים, ל"ב שיניים
36° ימין	שיעור קומה
45° שמאל	שיר השירים, ד' פסוקים הראשונים
7° שמאל	שיר של לויים
4° ימין	שיתא אלפי שנין הוי עלמא
3° שמאל	שכל, משכיל, מושכל
44°	שלום יעשה לי, יעשה שלום לי
4° שמאל	שלשה, הכל נחלק לשלשה
8° סוף שמאל	שלשה, התחלת כל דבר הוא בג', ניקוד חש"ק
5° ימין	שם המפורש
16° שמאל	שם קודש במקרה; שם קודש בעצם
43° ימין	שמות קודש של י' ספירות
8° שמאל	שמות ה' וכינויו
34° שמאל	שמות הקודש; יהו"ה אדנ"י
6° ימין	שמות הקודש, הוי"ה מורכבת מכ"ד עיינין
14° ימין	שמות קודש: יהו"ה (או"א וזו"ן)
35° שמאל	שמות קודש; ההויו"ת לפי חדשי השנה
3° שמאל	שמות קודש; יהו"ה בחכמה
3° שמאל	שמות קודש; יה
6° שמאל	שמות הקודש; של י"ב אותיות

7° ימין	שמות הקודש; של כ"ב
8° ימין	שמות הקודש; שם מ"ב
23° שמאל	שמות הקודש; שם מ"ב
6° שמאל	שמות הקודש; ס"ג, ג' יודי"ן שבו
6° ימין	שמות הקודש; שם ע"ב
3° שמאל	שמות קודש; צבאות, עיקרו בחכמה
47° ימין	שמות קודש; שם מ"ב
3° שמאל	שמות שהם כינויים לחכמה
48° שמאל	שמים, שמי השמים, וילון
36° שמאל	שמיעה
48° שמאל	שמיעה, לימוד התורה
19° שמאל	שמן, חכמה
42° שמאל	שנאה וקטטה, באש
38° ימין; 49° שמאל	שערות ונימין
49° ימין	שערים בנפש
עיין: רל"א שערים	שערים של הרל"א אותיות
6° ימין	שעשוע של הקב"ה
11° ימין	שקיו דאילנא
23° ימין	שרפים ואופנים וחיות הקודש
4° ימין	ששים רבוא אותיות לתורה
41° שמאל	תאוה בכבוד
42° שמאל	תאוה ואהבה, במים
26° שמאל	תהו ובהו וחושך
21° שמאל	תהו ובהו רפש וטיט
5° ימין; 8° שמאל	תורה, היא שמו של הקב"ה
5° ימין	תורה, נקודות וטעמים
5° שמאל	תורי זהב נעשה לך וכו'
49° שמאל	תלי הכולל
42° שמאל	תלי, גלגל ולב
39° ימין; 40° ימין; 42° ימין	תלי, תנין המזלות
14° שמאל	תם, שם של ז"א
49° שמאל	תנינים, נחשים
30° ימין	תענית, שורפת אברי גוף האדם
45° שמאל; 46° שמאל	תתרי"ף חלקים

ספר תיקוני זהר

לפי נוסח קדמון, מהד' אמשטרדם (שנת תע"ט, 1719)
עם ביאור הגר"א שכתב קונטרס אחר כך למהדורה ההיא
ובו הגיה והעיר על כמה וכמה שינויי גירסא בספר תיקוני זהר
לפי נוסח קדמון עוד יותר של תיקוני זהר, שהיה בידי
ושילבנו את דברי הגר"א בתוך הטכסט, כדי להקל על המעיין.
כדי להקל על המעיין רשמנו מספרי הדפים בדפ"א (דפוס אמשטרדם),
שציינו אליהם בסוגריים עגולים בראש כל עמוד שבספר במהדורה עם ביאור
הגר"א, שנת תרכ"ז (מהד' צילום, שנת תשל"ט)
וכן הוספנו כאן לציין מספרי העמודים שבמהדורת וילנא (עם ביאור הגר"א) וכך
הסימן [וילנא, דף] כדי שהלומד יוכל מיד לראות וללמוד דברי הגר"א על דברי
תיקוני זהר שאנו מביאים
וכן ערכנו לוח השוואה לדפי ספרי המפרשים לספר זה
רמ"ק, ניצוצי זהר (של הרב ראובן מרגליות), באר לחי רואי (הרב צבי שפירא)
והוספנו בסוף הספר **מפתחות ענינים ל"תיקוני זהר"**
ומפתחות ענינים לביאורי הגר"א על הספר הנ"ל

בעזה"י המלמד לאדם דעת
הוכן לדפוס ע"י משה צוריאל

בני ברק
שנת תש"ע

מבוא

התעוררות ללימוד סתרי תורה מבוא לענייני ספר "תיקוני זהר" חשיבות שיש בלימוד סודות התורה

מפורסם באומה כי התורה כוללת פרד"ס, ראשי תיבות פשט, רמז, דרוש, סוד. המעולה שבכל הארבעה הוא סוד (עיי' גר"א על משלי ז, כא). אבל דרגות שונות יש בלימוד הסוד. יש הגורס בלי להבין כלום, ועוסק בכך כ"סגולה". ויש המבין פירוש המלים כפשטון, אבל אינו מבין רעיון. ויש הנכנס פנימה אל הקודש ויודע לקשר בין המושגים, להכין מערכות. המעולה ביותר הוא מי שמבין את הנמשל. כי זאת לדעת "כי כל דברי האריז"ל בנסתרות משל הם" ("נפש החיים", שער ג' פ"ז). וכך העידו בשם הגר"א כי הוא ידע את הנמשל, וכן העיד על רמח"ל ("דעת תבונות" לרמח"ל, במהד' הרב חיים פרידלנדר, עמ' רלו). ועוד עיי' דברים בזה ב"שערי רמח"ל" (מהד' ר"ח פרידלנדר, עמ' ת"ד). ומעטים מאד הזוכים לזה.

ובזה מבואר כיצד התירו להדפיס ספרי סוד, והרי אסור לפרסם לרבים? [והרי הזהיר הרמב"ם שהכותב דבריו הוא כאילו דרש אותם בפני אלף אנשים?] תשובה לכך מצאנו ב"כתר שם טוב" (שמועות המיוחסות לר' ישראל בעל שם טוב, מהד' בני ברק, תשי"ז עמ' מא ד"ה החכמה נקרא נסתר) שהנסתר הוא דומה לטעם התבשיל. אי אפשר לתאר לאדם אחר איזה טעם יש למאכל שהוא מרגיש בחיכו. רק מי שגם הוא אוכל מהתבשיל, יוכל להבין באמת איזה טעם יש בו. כן מה שנדפס בספרים הוא רק האותיות החיצוניות, אבל מעולם לא הצליחו להסביר תוכיות ענין הנסתר. הכל "באובנתא דליבא תליא". הרחיב בזה אדמו"ר ר' צדוק הכהן בספרו "ספר הזכרונות" (במהד' שבאותיות רש"י, עמ' 60-61 ד"ה אבל אמיתן של דברים) שכל הקוראים בספרי סוד, אין זה נקרא שהבינו היטב את הסודות. וההבנה האמיתית, אליה אנו שואפים, תלויה בהבנת היחוד (וקרובים דבריו לדברי רמח"ל, ב"שערי רמח"ל" עמ' ת"ד).

ואם כך הדבר, משום מה ללמוד בספרי סוד? אלא זקוקים אנו למשל נמרץ שכתב ה"נודע ביהודה" בפתיחה קטנה לצל"ח של מסכת ברכות. שם תיאר כיצד אניה אחת טבעה והניצולים ממנה הגיעו לאי קטן, שם ציפו והמתינו עד תעבור אניה אחרת לחלץ אותם משם. משך הזמן שהיו שם לקח איש אחד ילד שהיה איתם ולימד אותו צורת האותיות ואופן קריאתם. כאשר נשאל ע"י אנשים אחרים הנמצאים שם מה התועלת מזה כיון שאין להם שם ספרים במה לקרוא, ענה להם כי תקוותם גדולה שיגיעו למקום מאוכלס אנשים, ושם הילד כבר ישתמש באותיות שלמד לקרוא. כך אנו בעולם הזה לומדים בתורה ואין אנו מבינים מה טעם לכל הכפילויות, וכל הנטיות הדקדוקיות הזרות, וכן לישב כמה סתירות לכאורה שבין הדברים, וגם להבין היטב מה ההבדלים המדוייקים בין השמות הנרדפים ועוד. רק לעתיד לבוא, כשנגיע לעולם הנשמות, ילמדו אותנו להבין לעומק. וזה באמת נאמר בזהר ("ח"א דף קפה ע"א) על הפסוק "והקיצות היא תשיחך" "דאע"ג דהשתא יקומו מעפרא, אורייתא לא יתנשי מנהון. כדין ינדעון כל ההיא אורייתא

דשבקו כד אסתלקו (מתו) מהאי עלמא, היא אורייתא נטירא מההוא זימנא ותיעול במעיהו כמלקדמין, ואיהי תמלל במעיהו. וכל מלין מתתקנן יתיר מכמה דהוה בקדמיתא. דהא כל אינון מלין דאיהו לא יכול לאדבקא לון כדקא יאות, ואיהו אשתדל בהו ולא אתדבק בהו, כלהו עאלין במעווי מתתקנן, ואורייתא תמלל ביה". כלומר, מה שהאדם לא היה יכול להשיג בעולם החומרי, מחמת מסך הגשמיות, לעתיד לבוא יבין היטב בכל אותם הלימודים.

על הבעיה שאין אנו מבינים על בוריים דברי סוד שאנו לומדים, כתב החיד"א: "לימוד ספר הזוהר מרומם על כל לימוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תיקון גדול לנשמה, לפי שהגם דכל התורה שמותיו של הקב"ה, מכל מקום נתלבשה בכמה סיפורים. ואדם הקורא ומבין הסיפורים נותן דעתו על הפשט הפשוט. אבל ספר הזוהר מן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות סתרי תורה, אלא שאינו מובן מקוצר המשיג ועומק המושג" ("עבודת הקודש", מורה באצבע, ס"ק מד).

ואם תאמר "מה לנו לצרה הזאת?" הבה נלמד את חלקי התורה הנגלים ונעזוב לאחרים, אותם יחידי סגולה המבינים, לעסוק בנסתרות? ענה על כך הגר"א: "הגאולה הזאת לא תהיה רק [כי אם] ע"י לימוד התורה. ועיקר הגאולה תליא בלימוד הקבלה" ("אבן שלמה", פרק יא, פסקא ג, עיי"ש מקורותיו). וזה כתוב מפורש בזוהר ("ח"ג ככד ע"ב רעיא מהימנא "בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר וכו' בגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" עכ"ל).

ועל הטוענים נגד הלימוד מפני קשיים שיש בהבנת הלימוד, יש מענה בסוף ההקדמה ל"קלח פתחי חכמה" לרמח"ל: "ולטענת הכת השלישית, הגם שאין זו טענה. בשביל שאינו מבין לכך לא יהיה רוצה להבין? הלא "לא עליך הדבר לגמור" (אבות, סוף פ"ב). כתיב 'והגית בו יומם ולילה' (יהושע א') ולא כתיב 'והבנת בו יומם ולילה'. אם תבין, תבין. ואם לאו, שכר הלימוד בידך. והא ראיא מספר הזוהר, שאע"פ שאינו מבין, הלשון מסוגל לנשמה" עכ"ל לענינו.

עלינו לחזור לדברי הגר"א. נאמן ביתו המו"ץ של וילנא רשם בפנינו הצעת הגר"א עבור סדר לימוד יום ביומו לכל אדם בישראל. כך כתב: "ללמוד פרק משניות ולחזור היטב, ללמוד ר"ף וכו' ספרי מוסר כמה פעמים בכל יום, ללמוד מקרא ואגדות ומדרשים, ללמוד גמרא שני דפים בכל יום עם פירוש רש"י ולחזור היטב, ללמוד שו"ע או"ח ולחזור היטב, ללמוד מסכתא על פה" ("מעשה רב", פסקא ס'). ובמהדורה של קובץ הנוסחאות (הוצ' מרכז הספר, ירושלים, שנת תשמ"ז, עמ' פט) הוסיפו מה שמופיע ב"אור חדש", כת"י אמשטרדם, וכן היה בהעתקת הגה"צ ר' אריה לוי, שהגר"א אמר "ללמוד זוהר בכל יום". ומשום מה המהדירים הראשונים השמיטו פסקא זו, ויש לתמוה על המצנזרים דברי הגר"א. ומי שלומד ביאורי הגר"א על תקוני זהר ושאר ספרי סוד משתומם כמה יד הבקיאיות גדולה עליו, ואין ספק שחזר על ספרי הזוהר כמה מאות פעמים עד שלא היה לו צורך לדפדף בספרים אלא תוך שטף כתיבתו כתב בעל פה. וכן רואים מהאזכורים הרבים של תלמידו ר' חיים ולוז'ין בספרו "נפש החיים" שהיה בקי להפליא בספרי הזוהר. אין ספק שהיה חוזר על לימודו כמה מאות פעמים.

וכבר חז"ל עצמם ציוו עלינו ללמוד בהתמדה לימוד זה. במדרש משלי (פרק י ד"ה אמר רבי ישמעאל בא וראה כמה קשה יום הדין) הודיעו שעתידים לדרוש מהאדם אם למד מקרא, משנה, תלמוד, הלכות וכו' עיי"ש. ובסוף הפסקא אמרו: "בא מי שיש בידו תלמוד, הקב"ה אומר לו: בני, הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה? צפית בגאווה ("ה' מלך גיאות לבט") שאין הנייה בעולמי אלא בשעה שת"ח יושבים ועוסקים בדברי תורה ומציצים ומביטים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך הוא עומד" וכו' וכו'.

כאן תסתער עלינו קושיא עצומה. אם כך הוא הדבר כיצד מצאנו ראינו כי הרבה מגדולי הפוסקים, משך כל הדורות וגם בדורנו משכו ידיהם מהלימוד הזה וכלל לא פנו להתעניין בו? על זה ענה לנו המקובל הגדול רבי אליהו מאיזמיר (נפטר בשנת תפ"ט) בספרו "שבט מוסר", תחילת פרק מא. שם הוא מבאר כי כל יהודי נולד עם מקצוע מסויים בתורה, וקשה לו לכופ את עצמו ללמוד במה שאינו לפי שורש נשמתו. המקור לדבריו הוא "ספר הליקוט" לאריז"ל, בראשית (דף ג טור שמאל) ואמרו כך בגמרא "אין אדם לומד תורה אלא במקום שלבו חפץ" (ע"ז דף יט ע"א). ומפורש במדרש רבה: "אפילו דברי תורה שניתנו מלמעלה, לא ניתנו אלא במדה, ואלו הן: מקרא משנה תלמוד הלכות ואגדות. יש זוכה למקרא, ויש למשנה, ויש לתלמוד, ויש להגדה, ויש זוכה לכולן" (ויקרא רבה טו, ב).

ואע"פ שיש לכאורה מקום התנצלות לגדולים אלו שלא עסקו במקצוע הנסתר, אבל תיקון עולם הם לא עשו בזה. ואין להם יד בבנין השלם. לכן מי שרק אפשר לו ורוצה להיות בעל מדריגה באמת, עליו להקצות את הזמן, תמידים כסדרם, לעסוק במקצוע קדוש זה. [ויום הדין אותו הזכירו במדרש משלי הנ"ל ענינו הוא שבדקים אם באמת לא היה מסוגל איש זה ללמוד מקצוע זה, או שזה היה סתם תירוץ להשתמטות מהלימוד כי היה עסוק להשיג כבוד מהבריות עבור גדולתו בלימוד הנגלה, או שהשתמט מחמת עצלות ולא רצה לטרוח, או מחמת זלזול ח"ו].

ואל יבהלון "ראיות והוכחות" של אותם חוקרים המזלזלים באמיתות הקבלה. מפורש אמרו בזוהר (ח"ג דף קכג ע"א) "ואית נטירין אחרנין כגון נחשים ועקרבים ושרפים ונטרין ההוא טוב דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי למיעל. ואי לאו, כל חייביא הוו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא, מאן דאיהו חייבא וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו 'חשך ואפלה, נחשים ועקרבים חיות ברא' אתקריאו, ומבלבלין מחשבתיה דלא ייעול לאתר דלאו דיליה" (זוהר ח"ג דף קכג ע"א). והדבר דומה לדברי רמב"ם מדוע חז"ל הסתירו סודות האמונה בתוך מדרשים התמוהים ואגדות מוזרות: "וגם לשוע עיני הכסילים אשר לא יוארו לבותיהן לעולם. ולו תוצע לפניהם האמת היו סוטים מעליה כפי חסרון טבעם, שעל כיוצא בזה אמרו 'אין מגלים להם סוד' לפי שאין שכלם שלם עד כדי לקבל האמת על בוריה" ("הקדמה לפירוש המשנה" במהדורת הר"י קאפח, עמ' יט). כלומר הקב"ה הכין מכשולות מראש כדי לקיים "צדיקים ילכו בה, ופושעים יכשלו בה", לשמור את דרך עץ החיים ויזכו אליו רק הראויים לו.

סוף דבר, חובת האדם השלם להשתדל ללמוד סוד. וכתבו בשם הגר"א: "מה שמחדש (אדם) על פי פשוט, צריך להיות מכוון ע"פ הסוד (הערת המלקט: כך מפורש ב"פרי עץ חיים",

זמירות, פרק ד, דף קמז) וכשמתגלה לחכם סודות התורה, אז מבין שגם מה שחידש בילדותו ע"פ פשוט ג"כ אמת ונכון. וכל זמן שאינו מבין הסוד, אפילו הפשוט אינו ברור בידו" ("אבן שלמה", פרק ח פסקא כא).

ובאמת גם מהר"ל רמז זאת. "כמו שהאדם אף שהוא בעולם הזה הגשמי הוא בשר ודם וזוכה לעולם הבא שהוא מסולק מהגשמי, כך התורה עם שהאדם מתעסק בדברים הגשמיים והם המצות יגיע ע"י זה אל המעלה העליונה שהוא פנימיות התורה ודבק בשם הזה הם סודי התורה. ולפיכך העוסק בתורה העסק הוא בדברים גדולים. כי אין לך לומר כי כאשר יעסוק בדברים הגשמיים כמו נזק שור ובור וכיו"ב שאין לו עסק בדברים הפנימיים וכו' וכו'. וכך כאשר עוסק בדברים הגשמיים יש לו דבקות בפנימיות התורה ומגיע עד עולם העליון" ("תפארת ישראל" פרק יג, עמ' מ"ה). והזכיר בקצרה לפני זה: "וכאשר ישיג הידיעה במשפט תנור וכיריים הוא יקנה הצלחה נצחית" (שם, פרק יא, עמ' לט).

הודיע "שני לוחות הברית" (מהד' הרב מאיר כ"ץ, ח"ב דף קצח, פסקא שנ) "העולם סוברים שהנסתר הוא ענין אחר מהנגלה, וזה אינו. רק הוא שהנסתר נתעבה ונתגשם, וזהו גילוי" (מסכת פסחים, דרוש שני, מצה עשירה).

לפי הנראה, אדם שהוא שגור בגירסא בחכמת הסוד, פה ושם יתנוצצו לו הבנות פנימיות גם בלימוד המקרא, גם בהבנת טעמי המצות, גם בסוגיות שבתלמוד. איש איש לפי ערכו, יבין את הנמשל.

מפתחות חדשים

מספרי העמודים הם לפי מהד' וילנא (עם ביאור הגר"א) שנת תרכ"ז

ונמצאת ב"אוצר החכמה"

נערכו בס"ד ע"י משה צוריאלי

שנת תש"ע

במהד' שנת תרכ"ז טעו ברישום מספר העמוד, עמ' קסא-קסג מופיעים ב' פעמים זה אחר זה. לכן במפתחות דלהלן רשמנו זיהוי "תקונים נוספים" כדי להודיע שמדובר בקובץ המאוחר יותר.

° קד ע"א	° אב ואם מולידים גוונים בוולד (ע"פ סוד ספירות)
° נט ע"ב	° אבר שהוא פגום בעבירה, לכן נשמתו בלי שכינה
° קנ סוף ע"א	° אברהם הוציא זוהמא (ישמעאל) וכן יצחק (עשו)
° תיקונים נוספים קסא ע"ב	° אברהם נסיון באש, יצחק בסכין יעקב בגלות
° לה ע"ב	° אברי האדם, לעשות מצוה בכל אחד מהם
° קסו ע"א	° אגדה, שמונים ספרים
° יב ע"ב	° אגוז, ד' קליפות
° עז ע"ב	° אגוז, כינוי ללב שיש לשבור את הקליפה החיצונית
° עז סוף ע"א וע"ב	° אגוז, תוכן הם ישראל, וקליפתו הם האומות
° קיג ע"ב	° אדם אינו שלם אלא א"כ זכר ונקבה
° קלג-קלד; קלח ע"ב	° אדם דאצילות, דבריאה, דיצירה, דעשיה
° קנה ע"ב; קנו ע"א	° אדם דבריאה; אדם דיצירה; אדם דעשיה
° פ ע"א	° אדם הראשון בא ג' פעמים בגלגול
° צו ע"א; קיא ע"א	° אדם הראשון י' קללות, וחווה והנחש, ט' לארץ
° קסג ע"ב	° אדם הראשון מסר מחייו ע' שנה לדוד
° תיקונים נוספים קסא ע"ב	° אדם הראשון נתגלגל באבות
° קיח ע"ב; קל ע"ב	° אדם הראשון נתגלגל באברהם יצחק ויעקב
° קכז ע"ב; קכח סוף ע"ב	° אדם הראשון נתגלגל בג' אבות

° קיא ע"ב; קיב ע"א	° אדם הראשון, ב' נשים משל ליצר טוב ויצה"ר
° קט ע"ב; קטו ע"א; קלב סוף ע"ב; קלג ע"א	° אדם הראשון, במה חטא
° קטו ע"א; קלד ע"ב	° אדם הראשון, מושך בערלתו
° קטו ע"ב	° אדם חטא במחשבה; חוה חטאה במעשה
° קיד ע"א	° אדם כי ימות באהל, יש אדם ישראל ויש אדם בליעל
° קסא ע"א	° אדם עדיף ממלאך, מפני שמתגבר על יצרו
° קנה ע"ב	° אדם קדמון לכל קדומים
° קלג ע"א; קלח ע"א	° אדם קדמון
° ע"ב	° אדם, בגופו נרמזו ד' חיות המרכבה
° קיב ע"א	° אדם, כאחד ממנו (דרשה על אותיות יהו"ה)
° קיא סוף ע"א	° אדמה, ביאור מדוע נתקללה
° פא ע"ב	° אהבה שפלה, ואהבת ה' כראוי
° פא סוף ע"ב	° אהבה, אם תעירו וכו' עד שתחפץ (ללא פרס)
° יב ע"א	° אהבה, חשבון בראשית במספר קטן
° יב ע"א	° אהבת ה' בכל נפשו ובכל ממונו
° תיקונים נוספים, תקון ד, קסג ע"א	° אוהב את ממונו יותר מגופו
° כ"ב ע"ב; לה ע"ב; לו ע"א	° אור, י' אור
° סו ע"ב	° אוכל בלי תפלה, נשחט ע"י מלאך
° לג ע"ב	° המות בסכין פגום
° לג ע"ב	° אוכל לפני התפילה, נמסר בידי מלאכי חבלה
° כט ע"ב	° אוכלים כל ד' ושורפין בתחלת שש (רמז)
° עה ע"א	° אומות המצערים לישראל גורמים למהר הגאולה
° קכו סוף ע"א	° אומות שולטות על ישראל, בחטאיהם
° כה ע"א	° אומות, שכר לאלו מהם שכיבדו לישראל בגלותם
° לז ע"א	° אורך החוטם, שיעור
° יז ע"א; כה ע"ב	° אות א'
° לה ע"א	° אות ב' הפוכה
° יד ע"א; כב ע"ב; קכג ע"א	° אות ב' של בראשית

סח ע"ב; קח ע"א	אות ב'
לה ע"א	אות ב', פתוחה בצידה קראת צדיקים
	וחכמים וכו'
ג ע"א	אות ברית ואות תפילין, למען יחוד
	קוב"ה ושכינתיה
לט סוף ע"ב; סד ע"ב; עג ע"א; קי ע"ב	אות ברית, אות שבת, אות תפילין
נב ע"א	אות ה' נהפכת אל ד' בגלותא
קח ע"א	אות ה"א
לו ע"ב	אות ס' סתומה
פא ע"א	אות ס' סתימאה (ב' ועוד אות ו')
כ ע"ב; תיקונים נוספים קסא ע"א	אות ס' של למרבה המשרה
לח ע"ב	אות ש' של ד' ראשים; ושל ג' ראשים
פו סוף ע"א	אות שבת ויו"ט; ותפילין וברית מילה
פה ע"ב פו ע"א	אותיות ב, ג, ד, ה; מפנות אחור לאות
	הקודמת
קלד ע"א	אותיות גדולות, אותיות קטנות
עב ע"ב	אותיות קטנות ביסוד (צדיק)
ד ע"א	אזכרה, שם ה' יש לכוון בקול ודיבור
צב ע"א; צד ע"א	אחד, במלה זו לפי אותיותיו נרמזו י'
	ספירות
יב ע"ב	אין דורשין בעריות בשלשה
עין: חבוש	אין חבוש מתיר עצמו
צא ע"א; קמח ע"ב	אין, ר"ת כתר חכמה בינה
ב ע"א	איש נודד ממקומו, צדיק הולך אחרי
	שכינה
צז ע"א	איש ר"ת ג' ראשונות
קנז ע"ב	איש שאשתו רעה, ישנה מקום, או שם,
	או מעשה
קנה ע"ב; קסב ע"ב	איש שדיבורו ותנועות ידיו כאשה
קכג ע"ב	אל יתהלל חכם וכו' (דרשה ע"פ
	אותיות יהוה)
צ ע"א	אל תאמרו מים מים
קי ע"א	אלהים, אותיות מי אלה
פה ע"ב; קכג ע"א	אלהים, אותיות מלא י"ה, מליאה
א ע"א; יט ע"א	אליהו ונשמות של מעלה באו לשיבת
	רשב"י
פג סוף ע"ב	אלימלך, נעמי, מחלון וכליון (רמזים)
טז סוף ע"א	אלישע אחר, במה נכשל

מ ע"ב	אמה וחצי האמה
לד סוף ע"א	אמו, בן כסיל תוגת אמו, דוקא אם
ק"ג סוף ע"א	אמונה, כינוי לשכינה (מל')
לט ע"ב	אמן בכל כחו
ה ע"ב	אמן יהא שמיה רבה בכל כחו
כו סוף ע"א	אמן, חזרת הש"ץ, עתים חשות, עתים ממלכות
לד ע"א	אמן, סוד גדול העונה אמן יותר מהמברך
קי ע"א	אמת ושם מ"ה דאלפין
ה סוף ע"ב	אמת, ותורת אמת (ת"ת ומל')
קי ע"א	אמת, כינוי לעמודא דאמצעייתא
קכג ראש ע"ב	אני ישנה, במשנה. ולבי ער, באורייתא
קסא סוף ע"א וע"ב; קסג ע"א	אנשי חיל, יראי אלהים, אנשי אמת, שונאי בצע
עב ע"ב; פג ע"א; פט ע"ב	אספקלריא דנהרא; ודלא נהרא
סה ע"א	אסתר ניצלה מאחשורוש כי באה שידה במקומה
סה ע"א	אסתר, בערב בתולה וכן בבקר (עיין גר"א, הנמשל)
סד סוף ע"ב	אסתר, צומו עלי ג' ימים, ג' אבות
ד סוף ע"ב	אצילות, איהו וגרמיהון חד בהון
סג ע"ב	ארבעים לבינה (משה מ' יום בהר)
יד ע"ב	ארון ומנורה, כיור וכנו שבמשכן
קלו ע"ב	ארור אתה (קין) מן האדמה, לא יצאו ממנו שליטים
קיא ע"א וע"ב	ארצות, שבע ארצות
מח ע"א	אש, בחינת אותיות יהו"ה
קכט ע"ב; קלא ע"א; קסג ע"א	אשה א' במצרים ילדה ס' רבוא
קמג ע"ב	אשה מסטרא דשמאל, לכן לא תגלה שערותיה
קמז ע"ב	אשה, עושר בא בגללה, כי היא מהצפון
קי ע"א	אשר, כינוי אל בינה
קלט סוף ע"א	אתניק, שם של מלאך ממונה
סד ע"א	אתרוג, להחזיק ביד שמאל, ובלי מום, וירוק
פו ע"ב	ב' מלכים בכתר א' אי אפשר (סודו)
י ע"א	בא להרגך, השכם להורגו (ע"י תפלה)

נו ע"א; נח סוף ע"ב	באבוד רשעים רנה
קסח ע"ב	באר של מריבה, תורה שבעל פה
קסח ע"ב	בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא
ד ע"ב	בגדי זהב, ובגדי לבן
פז ע"ב	בגדי כהן גדול ובגדי כהן הדיוט (תפילין וציצית)
קז ע"ב	בושת, ג' גוונים
לה ע"א	בטן, כינוי לשכינה מצד בינה
כט ע"ב	ביעור שאור וחמץ (רמז לערב רב)
לב ע"ב	בית ר"ת לענין ספירות
ב ע"א	בית שאין נשמעין בו דברי תורה
ל ע"ב	בכור, כינוי לספירת חכמה
כז ע"ב	בכיה בעת חזרה בתשובה
נב סוף ע"ב	בכיה של מים התחתונים
י ע"ב	בכל צרתם לו צר, לא צר
ק"ב ע"ב	בלעם ודור אנוש ומבול פנו למלאכים לעזרה
עו ע"ב	במופלא ממך אל תדרוש, כלומר כתר
סא ע"א	בן הילוד וכו' וכל הבת תחיון (נמשל לזהר ותושבע"פ)
ק"א סוף ע"ב; קלב סוף ע"א	בן סירא
עה ע"ב; קטז ע"א וע"ב	בני חיי ומזוני
ז ע"א	בנים ועבדים, תלויים אם מאצילות או מבריאה
קלד ע"א	בצלמנו ובדמותנו, פירוש ע"פ סוד
צג ע"ב; צד ע"א	בצלמנו כדמותנו, כמה אופני קיום
קל סוף ע"ב; קלג סוף ע"ב	בראשית, דרשה על סדר האותיות
קכג סוף ע"א	בראשית, ו' אותיות מול ו' מלים שמע ישראל כו'
יז ע"א וע"ב	בראשית, נכנסו האותיות בסדר למפרע
לה ע"ב; קלט ע"ב	ברוך, דרשה על אותיות המלה
מט סוף ע"ב	ברייתא, דרגא של גלות השכינה
עז ע"א	ברית לא להביא לרשות זרה, כן שבת מרה"י לרה"ר
פז ע"א	ברית מילה מצילה מחרב מלאך המות
עז סוף ע"ב	ברית מילה נחשב לקרבן
יב ע"ב	ברית מילה של ממזר

עג ע"ב	ברית מילה, הפוגמה צריך תשובה ויסורין
עג ע"ב	ברית מילה, השומר ברית זו מות ממנו
יב ע"ב; עז סוף ע"ב; פז ע"א	ברית מילה, להכין שם כלי עפר, מאכל לנחש
נג ע"א	ברית, בזכותה יוצאים מהגלות
ק"ג ע"א; קיד ע"א	ברית, החוטא ומכניס לרשות נכריה
יב ע"א	ברית, השומר ברית אינו חוזר לעפר
ק ע"א	ברית, השומר ברית יזכה לבנים טובים
סז ע"א	ברית, חוטא בה מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים
צו ע"א	ברית, חטא של המעביר לרשות אחרת
סה ע"א	ברית, מפני קלקול זה משתעבדים אומות בישראל
סב ע"א	ברית, שומרי ברית ינצלו בעת ביאת משיח
קטו ע"א	ברית, שכר של השומר בריתו
יב סוף ע"א	ברית, שם רשום שם קודש שדי, וכן במזוזה
פח ע"ב	ברכה "אשר קדשנו במצוותיו", ביאור
ד סוף ע"א	ברכה בכהנים; קדושה בלויים
תיקונים נוספים קסב ע"א	ברכה, קדושה, יחוד
פח ע"ב; צא ע"ב	ברכות, מאה ברכות
קנה ע"ב	ברכת "שלא עשני אשה"
ע סוף ע"ב	ברכת כהנים, מול מוח, לב, ריאה
קנה ראש ע"ב	ברכת שלא עשני אשה, כלומר שלא נתגלגלה בו נשמת נקבה
עד ע"ב	בשמחה (ישעיה נח), אותיות מחשבה
ל ע"ב	בשר בחלב; לא תחרוש בשור ובחמור יחדו
מא ע"א	בשר היורד מן השמים
טז סוף ע"ב	בת שבע, טעם שם זה למל'
פו סוף ע"ב	ג' קליפות, ג' גווני עין, ג' גווני קשת, ג' אמילם
קסח ע"א	גאולה אחרונה לא נצא בחפזון
תיקונים נוספים, תקון ה, קסה ע"ב	גאולה אחרונה, אין אחריה גלות
טז ע"ב	גאולה אחרונה, לא ע"י עבד אלא ע"י הקב"ה בעצמו

ע"א	גאולה בכח שם ע"ב (גימ' ויכלו)
ע"ב	גאולה, אם תבוא לפני הזמן יהיו צרות גדולות
ע"ב	גאולה, אם תבוא לפני הזמן
קסח ע"א	גאולה, אפילו דור שכולו חייב, ה' יפדה
י"ט ע"ב	גאולה, בעת ההיא ה' נוקם ובעל חימה לאומות
ס"ב ע"ב	גאולה, ה' יקיף לישראל בענני כבוד כמו בסוכות
כ"ה ע"א	גאולה, ה' יתבע דין מסמא"ל וכת שלו
ע"ב	גאולה, כאשר בא במהירות דוחק אחר דוחק
קסה ע"ב	גאולה, כשיפסיק שלטון ערב רב
כ"ט ע"ב	גאולה, נסים בסוף הימים בזכות ישני חברון
ע"ב	גבה לב, שכינה לא שורה עליו
קמה ע"א	גבוה בקומה; נמוך בקומה
י"א סוף ע"ב	גוונים משמשים משל לנקודות
י"א ע"ב	גוונים משמשים משל לשמות הקודש
י"א ע"ב	גוונים, לפי סדר הספירות
מ"ב ע"ב	גופו של אדם, עשר אמות
ב"ב ע"ב	גיבור הכובש יצרו, גורם לכבוש עבד ושפחה
ס"א ע"א וע"ב	גיד, גד
צ"ו ע"א	גיהנם נדלק ע"י הכוּעס בשבת
פ"ה ע"א	גיהנם, צדיק יורד שם להעלות זה שהרהר בתשובה
ע"ט ע"ב ד"ה בגין דאינון פרפראות	גימטריאות פרפראות לחכמה (אבות, ג) משמע גימטריא כפשוטה ולא כדברי המפרשים (תוס' יו"ט ותפארת ישראל)
ע"ט ע"ב	שהיא חכמת המדידה והתשבורת
קלט ע"ב	גימטריאות, אין להם סוף
קנה ע"ב	גימטריאות, עליהם נאמר "כל גיא ינשא"
כ"ג סוף ע"ב; פ"ה ע"א; קלב ע"א וע"ב	גלגול בכלב (כלומר תכונת כלב)
ק"ח סוף ע"ב; ק"ט ע"א	גלגול ג' פעמים
	גלגול יש עד אלף דור

קסב ע"ב	גלגול, כיצד להכיר אם פעם א' או ב' או ג'
קטז סוף ע"א	גלגול, לפי אותיות י' ו' ובספירות
קל ע"ב	גלגול, רשע נולד שוב כדי לשלם על מעשיו הטובים
קנד ע"ב	גלגול; המחסיר מצוה א' מחוייב לחזור בגלגול
קל ע"א	גלגול; הנפש קבועה והרוח עולה ויורדת
קס ע"ב	גלגולים, נרמזו ב"זה ספר תולדות אדם"
כח ע"א	גלות, דוחק מפני ערב רב בזה ממהר את הגאולה
פז ע"ב	גלות, כל עוד ישראל בגלות אין זיווג שלם
צג ע"ב	גר, מצוה למול את הגר
לא ע"א	גרים, אין מקבלים לימות המשיח
כב ע"א; לח ע"ב	דגש ורפה
קנ ע"ב	דגש ורפה, ז' כפולות
צד ע"א	דגת הים, עוף השמים, ובבהמה (משל לסוגי אדם)
סט ע"א	דוד, חמש אבנים נתאחדו לאחד
כט ע"א	דוד, כנור של דוד
קסג סוף ע"ב	דורות ראשונים האריכו ימים (מפני א"א)
פו ע"ב	דחילו בחול, רחימו בשבת
פב ע"ב	דחילו ורחימו, נרמזו באות ב' בראשית
קלו ע"א	דיבורם של ישראל בתורה ותפלה, יוצר עולמות
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"ב	דיין, חובה לא להוקיר בעל דין זה מזה
כד ע"א	דירה נאה, כלים נאים וכו' עבור שכינה
צ ע"א	דם נדה ודם טוהר
קיד ע"ב	דעת, אין זיווג בלי דעת
קכב ע"א; קכג ע"א	דפק, בדיקת דפק של חולה, עשרה אופנים
קכה ע"ב	דפק, מיני דפיקות שונות
ה ע"ב (עיין גר"א)	דרשות, תוספת י' ב"מקדשינו"
כג ע"ב	הב הב, הבריות בשפלות לבקש בתפלה רק לעצמם

י° ע"א	הבא להרגך, השכם להורגו (לסמאל)
פג° ע"א וע"ב; צ ע"א	הבדל בין איסור והיתר, טמא וטהור (הנמשל)
קלו° ע"א	הבדלה במוצ"ש "בין קדש לחול, בין ישראל לעמים"
תיקונים נוספים, תקון ו, קסה ע"א	הבדלה מוצ"ש, ע"י עצי בשמים
קכו° ע"ב	הבדלה, ברכת ההבדלה במוצאי שבת
יב° ע"א	הבדלה, הסתכלות בציפורניים
יב סוף ע"א	הבדלה, מדוע מברכים על האש
קכח° ע"ב	הבל (בן אדם) דרשה על אותיות שמו
קלב סוף ע"א	הבל התגבר על קין, אבל הניח לו ואח"כ נהרג
קלו סוף ע"א	הבל נהרג, אשה גרמה לכך
קלז° ע"ב	הבל נתגלגל בשת
קלה° ע"ב	הבל פה של תפלה, ללא מחשבה, אין מסתכלים בה
קלה° ע"ב	הבל של הפה בדברי תורה, להב העולה השמימה
קלו° ע"א	הבל, מדוע ה' קבל לקרבנו
קיא° ע"א	הבל, נהרג מפני שחטא בעץ הדעת טוב ורע
קלה° ע"ב	הבלים, ז' אופנים יש
קית° ע"ב	הבלים, שבעה הבלים
נ° ע"א	הגדה, שיטה, פסק
סד° ע"א	הדס דומה לבינונים; וערבה לרשעים
פה° ע"ב	הוד נהפך לדוה באלף החמישי
כז סוף ע"ב	היכל דמעה
כז° ע"ב	היכל עניים, נפתח למתעטף בציצית
קלז° ע"ב	היכל ראשון בעולמות מעלה
קמ° ע"א	היכל שני בעולמות מעלה
כז° ע"ב	היכלות: דמעה, נגון, נהורא, נבואה, יראה, עני, צדיק
א° ע"ב	הלכה כרבים, כלומר ג' אבות
נ° ע"ב	הלכה למשה מסיני; קבלה למשה מסיני
סה° ע"ב	הלכה מסטרא דשמאלא; קבלה מימינא
טו° ע"ב	הלכה, הזוכה להלכה א' יורש עולם
קסו° ע"א	אחד הלכות, אין להם מספר

כט ע"ב	הלל גמור והלל שאינו גמור
י ע"ב	הקב"ה בבחינת אין חבוש מתיר עצמו
טז סוף ע"ב	הקב"ה נקרא ח"י עולמים, טעם לשם זה
יט ע"א	הקב"ה, לית מחשבה תפישה בו כלל
קכח ע"א	הרוגי מלכות, עשרה, וחטא של יוסף
עו ע"א	השבעתי אתכם וכו' עד שתחפץ, זו נקמת ה' בעמלק
לב ע"א	השגה בעליונות אין אפשרות בלי שכינה
ד ע"ב	השראת שם יהו"ה על אברי האדם
פז ע"א	והוא רחום יכפר עון וכו' ד' קליפות
עו סוף ע"א	והיה כאשר ירים משה ידו (חסר י')
ק ע"א	ויטע ה' אלהים גן בעדן וכו' (רמזים לתורה)
קלד ע"א וע"ב	וויצר ה' אלהים, ב' יודיין
כט ע"ב; קסח ע"ב; קעב ע"א	וימררו את חייהם בעבודה קשה, בחומר (הנמשל)
סה ע"ב	ונקה לא ינקה, זה מטטרון
נט ע"א	ונשא השעיר כל עונותם; עונות תם
סו ע"א	ושמחת בחגך (סוד הענין)
ס ע"א	ז' ממונים: אזנים, עינים, חוטם פה
לו ראש ע"א	ז' רקיעים מול ז' ספירות, וביניהם ת"ק שנה
קי ע"ב; קיא ע"א	זאת, דרשות על מלה זו
יג ע"א	זאת, ועוד מעלות למל'
כג סוף ע"א וע"ב; מט ע"א	זאת, כינוי לשכינה
קמג ע"א	זהב, ז' מינים
כה ע"א	זהר, דור אחרון יעסוק בספר זה
א ע"א	זהר, מיני אורות (לפי סדר ספירות)
טז ע"א	זוגות, לא יאכל תרי ולא ישתה תרי
קד ע"א	זיווג בימי חול, נולד מזה בן שהוא צדיק ורע לו
לא ע"ב	זיווג ליל שבת, בדחילו ורחימו
קג סוף ע"א וע"ב	זיווג מתוך אהבה, ולא כעס וקטטה
כו ע"א	זיווג עם אשה, אימה ויראה רתת וזיע
קיג ראש ע"ב	זכסופא
	זיווג, ללא מחשבות זרות

קנה ע"א	זיווג, מי שאינו זהיר מוליד בן מעץ הדעת טוב ורע
קה ע"א	זכה עזר, לא זכה כנגדו
כג ע"א	זכור ושמור, חיבור קוב"ה ושכינתיה
תיקונים נוספים קסא ע"א	זכר גורם ששולט חסד על הדין
לא ע"א	זנות עם נשג"ז, עונשו שאחר יקח את זיווגו
קנד ע"ב	זקן, צורות שונות של גידולו
סג ע"ב	זקנה, בן חמשים שנה
סד ע"א	ח"י פרקין בזרוע ימין; ובשמאל; ובגוף; וברית מילה
כג ע"א וע"ב; כד ע"א	חבוש, אין חבוש מתיר עצמו (ה' שומר על ישראל)
קיב ע"א	חוה, דרשה על אותיות השם
ל ע"א; מב ע"ב	חויא (סמאל), מי שיהרגנו יתנו לו בתו של מלך
מג ע"א	חויא, בעלי תריסים לא יכולים נגדו עד בוא משה
נו ע"ב; פא ע"א	חול ושבת, ההבדל ביניהם
קיב ע"ב	חורבן המקדש, עונש על פניהם למלאכים לעזרה
קנב ע"א וע"ב	חושים: ראייה למזרח, שמיעה לצפון, ריח לדרום, דיבור למערב
ה ע"א; ז ע"ב	חותם המלך, והציוור בשעוה
פט ע"א	חזון וחווה; מראה ונבואה
מו ע"א וע"ב	חטא מי מריבה, גרם מחלוקת בישראל
מו ע"ב	חטא מי מריבה, קלנא לשכינתא
סז ע"א	חטא מניעת תפלה, מניעת ענג שבת
לא ע"ב	חטה, חלה, עיסה
יב ע"א	חיבוט הקבר
פג ע"א	חכם עדיף מנביא
קמ ע"ב ועד קנב ע"א	חכמת הפרצוף "ואתה תחזה" (עשר קבוצות)
קנד סוף ע"ב; קנה ע"א	חכמת הפרצוף להכיר ברשעים
כג ע"ב	חלונות בית הכנסת, משם ה' משגיח עלינו
קסו סוף ע"א	חלונות ברקיע, הם י"ב
פ ע"א	חליצה ע"י חליצת הנעל

לה ע"ב	חם, על שם יצה"ר המחמם גופו של אדם
קלה סוף ע"ב	חמה ולבנה וכוכבים יש של הקליפות
קעב ע"א	חמור ר"ת חכם מופלא ורב רבנן
קלו ע"ב	חנוך מחויאל מתושאל וכו', דרשה על שמותיהם
כט ע"ב	חנוכה, אחרי כ"ד יום בחודש
ב ע"ב	חסיד הוא המתחסד עם קונו
י ע"א; יב סוף ע"א	חרב לה, וכונת שימוש
י ע"א; סח ע"ב	חרב, חילוקי אותיות יהו"ה
מז ע"א	חרב, ע"פ סוד
קמג ע"א	חשך, מפני החשך ניכר יותר האור
נח ראש ע"ב	חשמל
לג ע"ב	חשמל, בתפלה מיושב ממללות, במעומד חשות
כו ע"א	טבעת קידושין, בצורת ס' מרובע
קסב ע"ב	טומטום ואנדרוגינוס
נט ע"א	טחול איהו חושך
לא ע"א	טיפה קדמאה לשמור לבת זוגו
קנג ע"א	טעם מצות, מפני מה לא נתגלו
כו ע"א	טעם נגינה, תביר
כה ע"ב	טעם נגינה, תלשא; שלשלת
מא ע"א; סח ע"א	טעם נגינה: זרקא
קג ע"ב	טעמי נגינה: זרקא מקף שופר הולך סגולתא
מז ע"ב	טעמי נגינה: זרקא, הולך סגולתא
נג ע"ב	טעם נגינה: קרני פרה
נב סוף ע"ב; נג ע"א	טעם נגינה: רביע, זקף גדול
נג ע"א	טעם נגינה: שלשלת, דרגא, ב' טעמי, תביר, מאריך
ל ראש ע"ב	טעם נגינה; ירח בן יומו
נב ע"ב	טעמי נגינה
נד ע"ב	טעמי נגינה: געיא תלשא אזלא גריש שופר הולך פסק
נח ע"א; סב ע"א	טעמי נגינה: מאריך טרחא, סוף פסוק
סב ע"ב	טעמי נגינה: שופר הולך, אחנח יתיב, דרגא ב' טעמי

נז ע"ב	טעמי נגינה: שופר הולך, רביע, דרגא,
	ב' טעמי
נו ע"ב; סב ע"א	טעמי נגינה: שופר מהופך, זקף קטן
ל ע"א	טעמי נגינה; שופר הולך, פזר גדול
צה ע"א	טפל, תפל, חילופי אותיות ט-ת
עא סוף ע"ב	י' דברות, ב' ראשונים להעניש לעשו וישמעאל
לה ע"א	י"ב מזלות; י"ב שבטים
כד ע"ב	יבום, גם אשת תלמיד חכם שמת צריכה יבום
קי ע"ב	י"הו"ה צירופי אותיות
קנא ע"א	י"הו"ה, בשינוי ניקוד (לפי ספירות)
לד סוף ע"א וע"ב	י"הו"ה, צירופים שונים של השם
פב ע"א	יהי אור, ויהי אור; ימין ושמאל
סז ע"א	יום הכפורים, חמשה עיניים
סח ע"א	יום כפור, אסור בניעילת הסנדל (סודו)
סד סוף ע"ב	יום כפורים, עתידים להתענג בו, וכן ללבישת נעל
ס ע"א	יונה ונשר, כינויים לתפלה
ס ע"א וע"ב	יונה ספינה וסערה, משל לגוף אדם בנסיונות עולמנו
סא ע"א	יונה, דג גדול לבלוע את יונה; זו עניות
תיקונים נוספים, תקון ה, קסג ע"ב	יונוס וימברוס בני בלעם
קכח ע"א	יוסף, בזכות שניצל מחטא, ניצולו ישראל בים סוף
קט ע"ב	יושב בסתר עליון וכו' ביאור הפסוק
נה ע"ב; נט ע"א	יותרת הכבד
ד סוף ע"ב; ז ע"ב ח ע"א	יחזקאל, ט' מראות
קיו ע"ב	ימי הירח, י"ד שלימים וי"ד חסרים
לב ע"א; לד סוף ע"ב	יסוד, אותיות ס"ו י"ד
קיא ע"ב; קיז ע"ב	ייסורי האדם מפני חטאים שעשה בגלגול הקודם
קל ע"א	יסוריין על שאין שכינה שורה, וזה מפני השקר
כט סוף ע"ב	יעקב צולע על ירכו, פרח ממנו י' דברית
עג ע"א	יעקב, דיוקן שלו חקוקה בכסא הכבוד
לה ע"א	יעקב, דיוקנו חקוק בסיהרא

כג ע"ב; פב ע"ב; פד ע"ב	יציאת מצרים מזוכרת בתורה נ' פעם
י ע"א	יצר הרע ובת זוגו, כיצד להורגם
צ ע"ב	יצר הרע, ה' יסירנו אחרי תחיית המתים
ו סוף ע"ב	יראה נכונה, ויראה רעה
ו ע"א	יראה קודמת לאהבה
פה ע"א	יראה רעה, מפני עונשים
פא ע"ב; פה ע"א	יראה שפלה, ויראה מה' כראוי
פ ע"ב	יראה, אם אין יראה אין חכמה
קמא ע"א	יראה, המשמיע קולו ללא יראה, מביא חרון אף
ז ע"א	יראת ה' יש להקדים לפני לימוד ולפני קיום מצוה
צ ע"ב	יש נספה בלא משפט
קיג ע"א	ישראל בגלות, כאילו עובדים ע"ז בטהרה
סז סוף ע"א	ישראל הם כולם בני מלכים
עח ע"ב	ישראל חולה בגלות, ואין היכול לרפאות בלי רע"מ
לז ע"א	ישראל מקבלים זה מזה, מתקנים בספירות
קטז ע"א	ישראל עלה במחשבה, ביאורו
ד סוף ע"א	ישראל, אותיות שיר אל
א סוף ע"ב	ישראל, י' קבוצות, מלכים צדיקים וכו'
קנד ע"ב	כ"ב אותיות
נב ע"א	כ"ד אותיות ברוך שם כבוד וכו'
טו ע"א	כ"ד ספרי אורייתא
צד ע"ב	כ"ד רננות של דוד, כ"ד ספרי תנ"ך
טו ע"ב	כ"ה, סמל לשכינה
עו ע"א	כ"ח אותיות של פסוק בראשית, בהם נתגבר על עשו
מ ע"א	כ"ח אותיות
נה ע"א וע"ב נו ע"א	כד וטחול; סמאל ונחש
נט ע"ב	כד, טחול, יותרת הכבד
ו ע"א	כבוד נכרא וכבוד נאצל
צה ע"א וע"ב	כוס של ברכה, סוד של עשרה דברים
קלה סוף ע"ב	כופר בעיקר; זה הנוטל ט' ספירות ללא מלכות

° עו ע"א	° כח, כינוי לשכינתא עלאה (ורמזים רבים לכו)
° י ע"ב	° כי בי חשק ואפלטוהו וכו' כי ידע שמיי
° סו ע"ב	° כיסוי דם חיה ועוף (טעם ורמז שבמצוה זו)
° נו ע"ב	° כיסוי דם של חיה ועוף
° קמח ע"א	° כל מקום שנתנו חכמים עיניהם, מיתה או עוני
° נח סוף ע"א	° כנור של דוד, ח' נימין
° קכג ע"ב	° כנורו של דוד, רוח צפנית ודרומית
° נח ע"ב	° כנפים, בהם יכסה פניו; רגליו; בהם יעוף מהגלות
° קסב ע"א; תיקונים נוספים (תקון ג') קסב ע"ב	° כרובים שעל גבי הכפורת, רמזים בגוף האדם
° קמד ע"א	° כשפים, אם האדם ילמד כדי לדעת להורות
° קב ע"א	° כתיבה וחתימה, מלאכים הממונים
° קב ע"א וע"ב	° כתיבה, קולמוס, ג' אצבעות
° קנט ע"א וע"ב	° כתר ועטרה; ההבדל ביניהם
° קנט ע"ב	° כתר, גם צח וגם אוכם
° קכד ע"א	° לא אבוא בירושלים של מעלה (ביאור ע"פ סוד)
° ע ע"א	° לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו (טעם לזה)
° תיקונים נוספים, תקון ה, קסג א, ב	° לא תלין נבלתו על העץ, כמה דרשות
° פז ע"א	° לא תרצח; לא תנאף
° נה ע"ב	° לב מבין, לב יודע וכו' לב כסיל לשמאלו
° תיקונים נוספים קסב ע"א	° לב, כבד, מרה, טחול
° יד ע"ב	° לב, כבד, ריאה, כליות, מוח שבאדם
° קכג ראש ע"ב	° לב, ל"ב נתיבות, אות ראשונה ואחרונה שבתורה
° קכג ע"ב	° לבי ער ברמ"ח (גימטריא)
° נח ע"א	° לבנה, לא ראתה חמה פגימת הלבנה
° קמג ע"ב	° לויים מסטרא דדינא
° מה ע"א	° לוייתן, וחלקי אבריו
° מה ע"א	° לוייתן, כינוי לצדיק (יסוד)
° ל ע"א	° לולב וארבע מינים; והקפת הבימה

קנו ע"ב	לולב, ד' מינים
סד ע"א	לולב, ח"י נענועין, המגיעים לע"ב
נו ע"א; נו ע"א	ליני הלילה וכו' וגאלתיך אנכי
נו ע"א	ללבי גליתי ולאברי לא גליתי
צב ע"ב	מאורות, מארות; מאור גדול, מאור קטן
סה ע"ב	מאזני צדק, בני צדק, הין צדק
קס ע"א	מדה, משקל ומשורה
כו ע"ב	מוח ולב, רחימו ודחילו, הם נסתרות
קנד ע"ב	מוצאות הדיבור, חמשה
עג ע"ב	מזוזת ביתך, אותיות זו מות
קיא ע"ב; קיז ע"ב	מזל האדם, אם נולד כשהירח מלא, וחסר או באמצע
קיז ע"ב	מזל הנ"ל נקבע לפי מה שמחוייב מהגלגול הקודם
קטז ע"א	מזל, אין מזל לישראל (ביאורו)
קטז ע"א	מזל, אפילו ספר תורה שבהיכל (יסוד שבתוך מל')
קמח ע"ב	מזל, הכל תלוי בו אפילו ספר תורה שבהיכל
קטו סוף ע"ב	מזל, לא מזל יום אלא מזל שעה
קיז ע"ב	מזלו של אדם לטובה או לרעה, לפי גלגולו הקודם
קיג ע"א	מזלות, פולחן לצורותיהם
כח-כט	מזמורי תהלים, עשר כותרות, י' ספירות
קכה ע"א	מחלה הפוקדת את האדם, לפי קלקול אברים
צ ע"א	מחלוקת לשם שמים
לו ראש ע"א	מחלליה מות יומת, בחלל שבה
פא ע"א; פו ע"א	מחלליה מות יומת, מי שמכניס זר לרשות היחיד
ז ע"א	מחשבה וכוונה לפני קיום מעשה המצוה
קלה סוף ע"ב	מחשבה רעה מצטרפת למעשה
קכז ע"א	מחשבה, דיבור, מעשה
סח ע"א	מטטרון בימות חול
ג סוף ע"ב	מטטרון נקרא מלאך שר הפנים (קול ודיבור)

קכ ע"ב	מטטרון עליו שורה ו' מיהו"ה; ה'
	תתאה באופן
לג סוף ע"ב	מטטרון שולט בימי חול
קט ע"א; קיד ע"א	מטטרון, חרב המתהפכת, פעמים לזכות פעמים חובה
קה ע"ב	מטטרון, כמה משמותיו
קיד סוף ע"א	מטטרון, מתהפך לכמה פרצופים ודיוקנין דמלאכים
קייג ע"ב	מטטרון, נקרא אדם קטן
ג ע"ב	מטטרון, נקרא עוף השמים
צב סוף ע"ב	מטטרון, שמו כשם רבו (רמזי אותיות יהו"ה)
צד ע"ב	מטתו, בין צפון לדרום
פב ע"א; פח ע"א ועוד	מי זא"ת (חיבור בינה ומל')
סז סוף ע"ב	מיטטרון
פו ע"ב	מילה, להסיר ערלה, פריעה ואטיפו דדמא
לו סוף ע"א וע"ב; לז ע"א	מים עליונים ומים תחתונים, ביניהם כמלוא נימא
צ ע"ב	מיתה לאלו שפחותים מבני י"ג, בעוון אבותיהם
צ ע"ב	מיתה לאלו שפחותים מעשרים, כדי שלא יתקלקלו
סו סוף ע"ב; סז ע"א	מיתות בית דין, רמזי שם יהו"ה
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"א	מיתות בית דין, תביעת השטן
יב סוף ע"ב	מל' היא גם ראשית וגם אחרית
סה סוף ע"א	מל' עניה, תתברך כשתובע"פ תקבל מתורה שבכתב
סה ע"א	מל' מתברכת ע"י מתן צדקה לעני, וע"י שבת
סח ע"א	מל' נקראת "זאת"
סד ע"א	מל' נקראת אחור
מב סוף ע"ב	מל', ממשבצות זהב לבושה
סג ע"ב	מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את זאת (בינה ומל')
קה סוף ע"ב	מלאך, בכל אחד יש רמז לשם יהו"ה
קכב ע"ב; קנד ע"א	מלאכי המרכבה, מול ד' יסודות
קכד ע"ב	מלאכי מרכבה מול ד' רוחין (ישעיה יא)

ד ע"א	מלאכים, י' כיתות כמו י' ספירות
לב ע"ב	מלאכים, סוגים שונים
ק"ב ע"ב	מלאכים, קלקול של הפונים אליהם לעזרה
קב ע"א	מלאכים, שמות מלאכים
קכו ע"א	מלאכים: שמות מלאכי סט"א
קכד ע"ב	מלאכים: שרפים וחיות ואופני הקודש
מה ע"ב	מלחמה, כלי מלחמה בבית המדרש
עח ע"א	מלך, טעם סודי לכתיבת ספר תורה "והיתה עמו"
קנח ע"ב	מלך, מלך, ימלוך (עם נקודותיהם)
צו ע"א	מלקות, אין בשבת
צח סוף ע"א	ממקומו יפן ברחמיו, כיצד לתקן זה
מא ע"א	מן, כורע גד
טז ע"א	מעשה בראשית, אין דורשים בשנים
טז ע"א	מעשה מרכבה
קנד ע"א	מצא או מוצא (אם נשלט ע"י שכינה או ע"י יצה"ר)
נה ע"ב	מצא אשה מצא טוב, זה יצר הטוב
סג ע"ב	מצה נהפכת למצוה, מצד עמודא דאמצעייתא אות ו'
כט ע"ב; סג ע"ב	מצה שלימה; מצה פרוסה
לא ע"א	מצה שמורה; מצה עשירה
קנג ע"א וע"ב; קנד ע"א	מצוה שהאדם מקיים, מכין לעצמו בעולם הנצח
יא ע"א	מצוה, בכל מצוה יש י' ספירות
תיקונים נוספים קסא ע"א	מצוה, מקום תיקונה ואותיותיה
פב ע"ב; פח ע"ב	מצווה ועושה גדול מהאינו מצווה (רמז)
קנג ע"ב; קנד ע"א	מצוות התלויות באברים מסויימים
קכז ע"א	מצות בפסח, שלש מצות
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"א	מצות עמ"נ לקבל פרס, אין הגנה
קנח ע"א	מקוה, מ' סאה
לז סוף ע"א	מקוה, שיעור מקוה
עט ע"ב; צא ע"ב	מקום, גימ' של יהו"ה בהכפלה
קלה סוף ע"ב	מקצץ בנטיעות; זה הנוטל מלכות ללא ט' ספירות
כג ע"א	מקרא ומשנה, בדרגת ביצים או אפרוחים

פג סוף ע"א	מקרא כמו פתילה; משנה כמו זית; קבלה כמו נר
ל סוף ע"א	מרה ויותרת הכבד
נה ע"א, נו ע"א; נט ע"א	מרה
תיקונים נוספים קסא ע"ב	מרכבה, החיות הם מול ד' יסודות
עג ראש ע"ב; עד ע"א	מרכבה, חיות מרכבה ניכרים בפרצופי בני אדם
קמו ע"א; קמח ע"א וע"ב	מרכבה, מלאכי המרכבה
עב ע"א	מרכבה, צירופי אותיות קודש בחיות המרכבה
קלא ע"ב	משה הרג למצרי, ויפן כה וכה
קל ע"ב; קלז ע"ב	משה השלים פעולת האבות (בשם יהו"ה)
כט ע"ב	משה ירד ממדרגתו מפני שמל את הערב רב
סב ע"א	משה מסר נפשו להציל את הבינונים
סב ע"א	משה מתגלגל בכל דור וסובל עניות עבור ישראל
קלא ע"א	משה מתגלגל בכל צדיק וחכם, בכל דור
קכט ע"ב; (בצדיק גמור) קל ע"א	משה מתגלגל בכל צדיק וצדיק
קיח ע"א וע"ב; קכח ע"ב; קכט סוף ע"א וע"ב; קלה ע"א	משה, דרשה על אותיות שמו
קט ע"ב; קלא ע"א	משה, ויסתר משה פניו, מפני חטא אדם הראשון
נד ע"א	משה, כשנגעה בו בת פרעה, נצטרע
כח ע"א	משה, של נעלך (מגופך או מאשתך)
נד ע"א	משה, של נעלך, כלומר נתלבש בגוף אחר
קסח ע"א	משיח בן אפרים, שלא ימות
תיקונים נוספים קסא ע"א	משיח בן יוסף, עקידה מועילה לו שלא ימות
נד ע"א	משיח ראשון ושני, קרני ראם קרניו
לה ע"א	משיח, בימיו לא יקבלו גרים בישראל
לה ע"א; פז ע"א	משיח, לא תצפה לו עד שהקשת בגוונים נהירין
א ע"א; יט ע"א	משכילים, הם ר' שמעון וחבריו
לו ע"א	משכן, חמשה בריחים (סודם)

יד ע"א	משכן, ציור של מעשה בראשית
יא ע"א	משמרות, ד' הן בלילה
נ ע"א	משנה ותוספתא, הצרכה, מתקיף, תיובתא, שמעתתא
קסח ע"ב	משנה, היא מדרגת שפחה מול תלמוד
ו סוף ע"א וע"ב	משנה, ו' סדרי משנה לפי ספירות, יראה במל'
טו ע"ב	משנה, לימודה
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"א	משפט הנשמה כל לילה, כשאדם ישן
יג ע"א	מתן תורה, יום השלישי ויום השביעי, ב' לוחות
פח ע"א	מתן תורה, מה שמעו מה', ומה מהמלאכים וכו'
פב ע"ב	מתן תורה; וכל העם רואים; קול דברים וכו'
לב ע"א	נבואה, דמיון, מראה, חלום
סג ע"ב	נבואה, חלום אחד ממשים (סודו)
ב ע"ב	נבל וקמצן, גורם רוגז למעלה
נח ע"ב	נגון העולה בשש; באחד; בחמש
נח ע"א	נגון, בתורה, בשכינה, ביציאה מהגלות
כז ע"ב	נגינה, היכל הנגינה
יג ע"ב	נגעי בתים, בימינו עונש עניות
לה ע"ב	נדיב (פתוח תפתח) מחלק ממון, חסד עם השכינה
ה ע"א	נהר דינור
צו ע"א; עיין ק-קא	נהר יוצא מעדן להשקות את הגן (חכמה ת"ת מל')
ק ע"ב	נהר, כמה סוגים ואופנים
קא ע"א	נהרות, ארבע נהרות
קכח סוף ע"ב	נח נכשל כי לא בקש עבור בני דורו; משה תיקן
סה סוף ע"ב; סו ע"א	נח שלח את היונה (הנמשל)
סא סוף ע"ב; סב ע"א	נח, תיבת נח, שנים שנים שבעה שבעה (רמזים)
ל ע"א; מב ע"ב	נחש (סמאל), מי שיהרגנו יתנו לו בתו של מלך
קח ע"ב	נחש עבר על לא תענה, לא תרצח, לא תנאף וכו' וכו'

קח ע"א	נחש פושט עורו בשבעים שנה
קח ע"ב	נחש, טעם שלא היה לו לבוש
קיא ע"א	נחש, קציצת רגליו, משל למניעת מלכים ושלטים
קיט ע"ב; קכא ע"א	ניקוד חולם שבא קמץ
כב ע"א; כו ע"א; לח ע"א; קכה ע"ב	ניקוד חולם שורק חירק
לח ע"ב	ניקוד סגול ושבא צירי
נב ע"ב	ניקוד סגול, סגולתא
לו סוף ע"ב	ניקוד פתח, קמץ
נא ע"א	ניקוד צירי, חולם
נא ע"א	ניקוד קמץ ופתח
כב ע"א	ניקוד שבא וצירי
קמז ע"ב; קנא סוף ע"א	ניקוד שבא, אותיות באש
נ סוף ע"ב; נא ע"ב	ניקוד שורק שבא חירק
קכד ע"א	ניקוד, בחשבון מספר קטן
קכד ע"א	ניקוד: קמץ שבא חולם שורק (ד' יסודות)
לב ע"ב	ניקוד: קמץ, פתח, סגול, חולם, צירי
ד סוף ע"ב; ה ע"א וע"ב; ח ע"ב; יג סוף ע"א	נקודות וטעמים שבתורה
קמו ע"ב; קמז ע"ב; קנא ע"ב	נקודות וטעמים
יז ע"א	נקודות
ה ע"ב; ח ע"ב, ט ע"א	נקודות, במספר קטן
ה ע"ב; טו ע"א; כא ע"א; קס ע"א	נקודות, חמש נגד פיתוח חותם
לו ע"א; מ סוף ע"ב	נקודות, חמשה
קנא ע"ב	נקודות, ר"ת של מלאכים הממונים
כט ע"ב	נסים בא"י בסוף הימים, זכות אבות שבחברון
קלו ע"ב	נע ונד תהיה בארץ, דרשות שונות
קנד ע"ב	נענועי הגוף והידיים, או הראש, עת שהאדם מדבר
נה ע"ב; נו ע"א וע"ב	נר ה' נשמת אדם; נר וגונויו
מ ע"ב; מא ע"א	נר ושמן זית זך
נט סוף ע"ב	נר של סט"א, ג' גוונים, כבד מרה טחול
נט סוף ע"ב	נר, ג' גוונים של אש
קכ ע"ב	נשמה גזורה מכסא הכבוד
לד ע"א	נשמה יתרה בשבת, רוח יתרה
קמד ע"א	נשמה מסתלקת מהאדם בטרם יחטא
קסג ע"ב	נשמות מצוירות בכסא הכבוד

נשמותיהם של ישראל, חקוקות למעלה	° עג ע"א
בכסא	
נשר, הוא בעל רחמים	° עט ע"א
נשר, יונה, ציפור	° כד ע"ב
סוכה וארבע מינים	° ג סוף ע"א וע"ב
סוכות ושמחת תורה, מל' ובינה	° סג סוף ע"ב
סוכות, רמזים	° כד סוף ע"א
סוכת שלום	° כד ע"א
סולם מוצב ארצה	° כא ע"א
ספירות הנרמזות בגופו של אדם	° עו ע"ב
ספירות, הן כולן באצילות	° קלד ע"א
ספירות, נרמזו לפי אברי גוף האדם	° קמב ע"א
ספר יצירה	° ל ע"א; קנד ע"ב
ספר רזיאל	° קה ע"ב
ספר תורה, דיוק במלא וחסר	° עח ע"א
ספר תקוני זהר יתחדש ע"י משה בדור אחרון	° קלא ע"א
ספרים הנפתחים בראש השנה	° ה ע"א
ספרים שונים: רב המנונא, חנוך, ר' כרוספדאי	° קס סוף ע"א
עבד, חציו עבד וחציו בן חורין (ליצה"ר וליצר טוב)	° קסב ע"ב
עבודת ה' באמת, אפילו מי שסובל	° תיקונים נוספים, תקון ד, קסג ע"א
עגל, עשו עגל בין שעה ו' לז'	° קסג ע"א
עגלה ערופה, רמז לשכינה	° נד סוף ע"א
עדות אין פחות משנים (גוף וברית, ת"ת ויסוד)	° קיד ע"ב
עדן, יש בכתר ויש בחכמה	° ק ע"ב
עולימא מזנב אבתריהו	° מא ע"ב
עולם הבא, לזוכה להלכה א' וכ"ש למסכת א'	° טו ע"ב
עולם, כינוי לגופו של אדם	° קטז ע"ב; קיז ע"ב; קנג ע"א
עולם, לשון העלמה	° צא ע"ב
עולם: הראש למזרח, זרועות לדרום, ורגלים לצפון	° לה ע"א
עונותיו של אדם רשומים על עורו ועצמותיו	° תיקונים נוספים קסא ע"ב
עונת ת"ח בלילי שבתות	° סח ע"א

ג ע"ב	עוף השמים יוליך את הקול (של קריאת שמע)
קמג ע"ג	עורב, הכרת עתידות ע"פ תנועתם וקולותיהם
קמד ע"א	עורב, לא לנחש ע"פ קולו, אא"כ כדי לחזור בתשובה
קסא ע"א	עזא ועזאל
סו סוף ע"א	ע"כור שנה, חודש העיבור
לה סוף ע"ב	עין, ד' גוונים שבו
קמו ע"א	עינים, ג' גוונים בעין
כ ע"א	עינים, ג' גוונים מול ג' אבות
קמט ע"ב; קנ ע"ב	עינים, ד' גוונים
טו ע"א; קמט ע"ב; קסו ע"ב	עינים, ז' גלדי העין
קמט ע"ב	עינים, כרובי עין, עפעפי עין
ט ע"ב	עירוב ומבוי
סו ע"ב	עם הארץ שאין לו תורה, יזכה ע"י תפילות וצרותיו
מח ע"ב	עם ישראל כינויו "שכינה" ("הבוחר בעמו ישראל")
א סוף ע"ב	עמך צדיקים ירשו ארץ, כלומר שכינה
עו ע"א	עמלק חללו אותיות יה ממילה, והתיקון כס יה
סב ע"ב	עמלק כשימחה מהעולם נייחא לישראל, וה' על כסאו
נד ע"ב	עמלק, לעת הגאולה ה' נוקם בהם
עו ע"א וע"ב	עמלק, נקמת ה' בו
לג ע"ב	ענג שבת, המקיימים ענג זה ה' ממלא שאלותיהם
עג סוף ע"ב	עני חשוב כמצורע
עג סוף ע"ב	עני חשוב כמה; כלומר פניו משתנה
יב ע"א	עניות, נסיונם של ישראל בסוף הגלות
קלז ע"א	עניות, עיקר עניות היא בתורה
ק ע"א	עץ הדעת טוב ורע, מטטרון וסמאל
ק"ג ע"א	עץ הדעת טוב ורע, ממנו נשמותיהם של ערב רב
עז ע"א	עץ הדעת, וז' מינים שנשתבחה בהן א"י
עז ע"א	עץ הדעת: חטה גפן וכו' כל הדיעות נכונות

ק"ה ע"א; ק"ב ע"ב	עץ החיים, ועץ הדעת טוב ורע
ק"כ סוף ע"א	עצם מעצמי (יה) ובשר משרי (וה)
מ"ב ע"א	עקרב, עקר ביתא דשכינתא
כ"ח ראש ע"א	ערב רב דוחקים לישראל, ולכן שכינה דומה לכלה
כ"ט ע"ב	ערב רב הברילו בין שש לשבע
ק"לא ע"ב	ערב רב הם בני קין
ק"לז סוף ע"א	ערב רב שבישראל, לקיים במ תמחה את זכר עמלק
נ"ט ע"ב	ערב רב שולטים על ישראל, כי הם למדו ממעשיהם
נ"ד ע"ב	ערב רב, גרשו את ישראל מארץ ישראל
תיקונים נוספים ק"ב ע"א	ערב רב, הם הרשעים הגמורים
ק"נ סוף ע"א	ערב רב, הם מעץ הדעת טוב ורע, ערכבו טוב ורע
נ"ט ע"א; ס"א ע"ב; ס"ב ע"ב	ערב רב, הם ראשי ישראל בזמן הגלות
ס"ב ע"ב; צ"ז ע"ב	ערב רב, חמש קבוצות
כ"ח ראש ע"א	ערב רב, ישראל ביניהם כמסובבים בקוצים
נ"ט ע"א	ערב רב, לילית אימא שלהם; שחוק הכסיל
כ"ט ע"ב	ערב רב, נרמזו בביעור שאור וחמץ
נ"ז סוף ע"א	ערב רב; שאור וחמץ
כ"ט ע"ב	ערב רב, לקיים ביעור חמץ בין שש לשבע
כ"ח סוף ע"א	ערב רב, מטמאים לצדיקים היושבים ביניהם
כ"ט ע"ב	ערב רב, מפני ברית שמל אותם משה, ירד ממדרגתו
תיקונים נוספים, תקון ד, ק"ב ע"ב	ערב רב, מקיימים תורה כדי להתעשר
תיקונים נוספים ק"ב ע"א	ערב רע בולע רק צדיק שאינו גמור
ע"א ע"א	ערות אביך וערות אמך לא תגלה (סוד הענין)
ט"ז ע"א	עריות, אין דורשים בשלשה
פ"ו ע"א; ק"ג ע"ב; ק"ד ע"א; ק"ה ע"א; ק"ד ע"ב; ק"טו ע"א	עריות, סודן בספירות מעלה
ק"ז ע"ב; ק"ח ע"א	ערלה, ג' קליפות, עליהם נאמר "של נעלך"

פג ע"ב	ערפה ורות, משל לגוף ונפש
ע ע"א	עשב, ע"ב ש'
סב סוף ע"ב	עשן הקטורת לסלק את עשו
לא סוף ע"ב	עשר תעשר, לכהן וללוי
קיו ע"ב	עתים של ספר קהלת (פרק ג)
סד סוף ע"ב	פורים נקרא על שם יום הכפורים
יד ע"ב	פורים, י"ד אדר וט"ו בו
קכג סוף ע"א	פותח את ידיך, את יודיך
קנ ע"א	פיו ולבו שווים
מט ע"א	פיוט "נשמת כל חי" (שבת)
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"ב	פיוט, להתיר נדר ולפדות ישראל
יט ע"א	פיוט, פתח אליהו ואמר רבון עלמא וכו'
קכו ע"ב	פירות אילן, עם קליפה בחוץ, או בפנים, או שאין
טו ע"א	פניו של אדם, להכיר בו ד' חיות המרכבה
סג ע"ב	פסח מימין, ראש השנה משמאל
קכה ע"א	פסח, ראש השנה, שבועות (ע"פ ספירות)
קא ע"א	פרדס, ארבע נכנסו (ביאור הענין)
נד ע"א	פרה אדומה תמימה
נד ע"א	פרה אדומה, מטהרת הטמא ומטמא הטהור
צב ע"ב	פריה ורביה, פגם של הנמנע ממנה
כב סוף ע"ב	פריו יתן בעתו, זה ליל שבת
קלו ע"א	פשתים, הוא מסטרא דערוה
ה ע"ב; טו ע"א; כא ע"א; קס ע"א; עיין: נקודות	פתוחי חותם, חמש נקודות
קכג סוף ע"א	פתחי לי אחותי וכו' מול ימי בראשית
לו סוף ע"ב	פתחי לי אחותי, רעיתי וכו' לפי ימות חול
קנז ע"ב	צדיק ורע לו כו', רשע וטוב לו כו' (רע וטוב: האשה)
נו סוף ע"א	צדיקים, ל"ו בא"י ול"ו בחוץ לארץ
סה ע"א	צדקה, ע"י כן מל' מקבלת שפע, וכן ע"י שבת
לג ע"א; לה ע"ב; קנד ע"א	צדקה: צ' אמנים, ד' קדושות, ק' ברכות, ה' חומשים

ז ע"ב	ציור של חותם, וציור שבחותם של שעוה
קמ ע"א	ציורים שבהיכלות של מעלה, מכל מעשי בראשית
ב ע"א	ציפור, כינוי לשכינה
כו ע"א	ציצית ותפילין, הבדל בין צדיקים לבינונים
תיקונים נוספים, תקון ה, קסג ע"ב	ציצית ותפילין, זכות הנחתם
כו סוף ע"ב	ציצית, חוליות לא פחות מז', ולא יותר מי"ג
ד ע"א	ציצית, קישוריהם
כו ע"ב	ציצית, קשרים וחוליות, מול מעיל כהן גדול
עג סוף ע"ב; עד ע"א	צרעת, ד' אופנים ולפי חלקי הגוף
קמד ע"ב; קמה ע"א	צרעת, ד' גוונים
קיט ע"א וע"ב	קב, בעלי קבים
פא ע"ב	קבלה, הנמנעים מלימודה גורמים עניות וחרב
צב ע"א	קבלה, נזק של הגורם לא להשתדל בה
סו ע"ב	קדוש נקרא, שנתקדש שם ה' על ידו (כלומר: נהרג)
לד ע"א	קדושה של תפלת מוסף של שבת
לה ע"ב; לז ע"א	קו המדה
כ ע"ב	קוטרא בגולמא נעיץ בעזקא
קכב ע"א	קול באשה ערוה (טעם לזה ע"פ סוד)
ג סוף ע"ב; ד ע"א	קול ודיבור המתיחדים
קט ע"א	קול, כינוי לעמודא דאמצעיתא
קכא ע"א; קלה ע"ב	קולות, שבעה קולות (תהלים כט)
קכג ע"ב	קומי לך, תורה שבכתב; יפתי ולכי לך, תושבע"פ
קעב ע"א	קושיות ומחלוקות באות מפני השטן
תיקונים נוספים, תקון ג, קסב ע"ב	קיבה, קורקבן, ושט
צד ע"ב	קידוש ליל שבת, ביאור כמה מהמלים
עז ע"א; צד ע"ב	קידוש ליל שבת, ע' תיבות
עז ע"א	קידוש ליל שבת, עונים לו "לחיי"
קלב ע"א	קין והבל, סמל לצרות שיעשו לישראל בסוף הימים
קלא ע"ב	קין נולד מזוהמת הנחש

יב ע"א וע"ב	קריאת שמע, חרב ורומח וקלע להרוג יצר הרע
ג ע"א	קריאת שמע, יחוד קוב"ה ושכינתיה
כט ע"א	קריאת שמע, להפריד ששים אותיות דבוקות
קנח ע"ב	קריאת שמע, ע"ב תיבות, ועוד נ'
יב ע"ב	קריאת שמע, ע"י בשכמ"ו יש קשת
נב ע"א; נד ע"ב	קריאת שמע, רמ"ח תיבות
כו ע"ב	קריאת שמע, ש"ץ חוזר ה' אלהיכם אמת
כח ע"א	קריאת שמע, שבע ברכותיה כמו לחתן וכלה
טו ע"ב	קריאת שמע, שקול כרמ"ח מצוות
מא ע"ב	קריאת שמע; לקיים וחמושים עלו ב"י מארץ מצרים
מג ע"ב	קריעת ים סוף, גילוי תורה ע"י קולמוס
נד סוף ע"א	קרני פרה, כמה רמזים בענינו
נג ע"ב	קשת וחצים מסטרא דקדושה
קז ע"ב	קשת, אסור להסתכל בו
לה ע"א	קשת, טעם שאסור להסתכל בו
קטו ע"א	קשת, רחל "ותקש בלדתה"; קשת רוח
קס ע"ב	ר' כרוספדאי, על פטירתו
קמא ע"א	ראיה, שמיעה, ריח, דיבור
קנב ע"א	ראיה, שמיעה, ריח, דיבור; לפי כיווני העולם
פח ע"ב	ראש (חכמה) אשר (בינה)
נח ע"א	ראש השנה, י' מלכיות זכרונות וכו' י' כתות מלאכים
צא ע"א	ראש השנה, עשרה שופרות
נח ע"א	ראש השנה, תפלה מלווה במעשים טובים
מב ע"ב	רב המנונא סבא, בנו
ג ע"ב	רבה בר בר חנה, והגדה של בבא בתרא
נ ע"ב	רבי (תואר כבוד) מארץ ישראל
סו ע"א	רגלים, ייראה כל זכורך (סוד הענין)
נו ע"א; פז ע"א	רומי רבתא ורומי זעירתא
כד ע"א	רומי רבתא
פג-פד	רות, ביאור פרשה זו ע"פ סוד

רז הוא המחבר בין תורה שבכתב לבעל פה	לו ע"ב
רזיאל ממונה על גילוי רזי תורה	קמח ע"ב
ריאה, אונות ואומות	עח ע"א
ריאה, מנשבת בלב שאל"כ תוקד הלב רמון, תוכו אכל וקליפתו זרק (ישראל והאומות)	כט ע"א; נה ע"א; עח ע"א
רע נברא בעולם כדי לתת שכר לאדם המתגבר עליו	עז סוף ע"א
רעיא מהימנא הורג לנחש (סמאל)	ק"ג ע"ב
רעיא מהימנא, מעלתו	ל ע"א
רקייע הוא צדיק (ספירת יסוד)	לב ע"א וע"ב
רשב"י כינו אותו הר סיני, ורמזי יהו"ה רשות הרבים: נחש ס"ם אל אחר, ע' אומות ע"ז	א ע"ב
רשע שאינו חוזר מעוונו, אין לעזור לו בפריקת חמור	עא סוף ע"א; עב ע"א; קעב ע"א
רשע, כד יתיב אזיל; כד אזיל יתיב שאור וחמץ; ערב רב	קלב סוף ע"א
רשע, כסות ועונה לעניני שכינה שארה כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	קנה ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	נז סוף ע"א, עיין: ערב רב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	כג ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	ק"ז ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	סב ע"א וע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	לז ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	סג ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	צד ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	מה ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	קמג ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	נז ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	עא ע"ב; פד ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	יב ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	יג ע"ב; סד ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	עז ע"ב
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	צו ע"א
רשע, כסותה ועונתה לא יגרע (ע"פ סוד)	מ ע"א; עד ע"א; קנו ע"ב

פא ע"ב	שבת, המוציא מרה"י לרה"ר גורם תהו ובהו
צו ע"א	שבת, העברה מרה"י לרה"ר או להיפך
סד ע"ב	שבת, השולחן צריך להיות מצד שמאל
צד ע"ב	שבת, השלחן דוקא בצד צפון
צד ע"ב	שבת, שלחן דוקא של ד' רגלים
עז ע"ב	שבת, לתקן המנורה מצד ימין (דרום), ושולחן בצפון
עז ע"ב	שבת, לתקן שהמטה תהיה במערב
עז ע"ב	שבת, חובה ללבוש בגדים יפים
צד ע"ב	שבת, י"ב לחמים
צו ע"ב	שבת, להוסיף מהחול אל הקודש
לו ע"ב	שבת, לוו עלי ואני פורע
סד ע"ב	שבת, תוספת פיוס ושלום עם האשה
עז ע"ב	שבת, ליזהר מעצבות וקטטה
מט ע"ב	שבת, מזון ע"י ה' ולא ע"י שליח
לו ע"ב	שבת, מי שאינו מוסיף בה לימוד, יגרעו ממנו חכמתו
יג ע"ב; עז ע"ב	שבת, מצות ענג שבת
מט ע"ב; נ ע"א	שבת, נשמה יתרה
יג סוף ע"א וע"ב	שבת, עונש מחלליה
עז ע"א	שבת, קוראים לקראתה "בואי כלה" ב' פעמים
סג ע"א	שבת, רמזים לג' אבות
צו ע"ב	שבת, שינוי לבוש, נר ומאכל
סד סוף ע"א וע"ב	שבת, שינוי מקום, שינוי שם, שינוי מעשה
ג ע"א	שבת, שכר של המכבד שבת
קמד סוף ע"א; קנז ע"א	שבתאי, כוכב שבתאי
צו ע"א	שבתאי, שהיה שולט ביום שבת
קא ע"ב	שופר בראש השנה; פסוקי מלכיות וכו'
יא ע"א	שור שהקריב אדם הראשון, קרן א'
עט ע"א (עיינן פז סוף ע"א)	שושנה, חמש עלין, י"ג עלין וכו'
עט ע"א	שושנה, רמז לבית המקדש
עט ע"א	שושנה, רמז לקריאת שמע
לא ע"א	שז"ל, מזלזל בזה גורם לעצמו עניות
צב ע"א	שז"ל, פגם שעושה בזה
לא סוף ע"א	שז"ל, שומר הברית זוכה למלוכה

ע"ח ע"א	שחיטה, ה' מיני פסלות; י"ח סרכות
סג ע"ב	שיבה, כלומר בן ששים שנה
צח ע"ב	שיח, עשב
קס סוף ע"א	שיחת מלאכי השרת; דקלים; רוחות; עופות כו'
סה ע"ב	שילוח הקן
כד ע"ב	שילוח הקן, טעם המצוה
עג ע"א	שימני כחותם על לבבך (קובץ דרשות)
יט ע"ב	שימני כחותם על לבך
תיקונים נוספים, תקון ג, קסב ע"א	שינה, ס' נשמ'י, ו' דרגות לנבואה
קט ע"א	שינוי מעשה, שם, מקום
קמא ע"ב	שיעור כל אבר ואבר
קמה ע"א	שיעור קומה דלעילא
לז ע"א; מ סוף ע"א; קג ע"א; קס ע"א; קסז ע"ב	שיעור קומה
לד ע"א	שיר השירים, שבח הכלה, ושבח החתן
ד ע"א; נח ע"א	שיר פשוט וכו' כפול וכו' משולש וכו' מרובע
סו ע"א	שכינה (מל'), שם חשבון תקופות ומזלות
עט ע"ב	שכינה בגימ' אותיות א' עד י' בהכפלה
ב ע"ב	שכינה בחו"ל היא רק קן ומלון להקב"ה
ב ע"ב	שכינה בית של ה' והיכל לו, רק בא"י
מט ע"א	שכינה נמשלה ליונה, לנשר
סה ע"א	שכינה נקראת צדקה; עניה
סד ע"ב	שכינה נקראת שופר, ציץ, מצנפת, אבנט
לד ע"ב	שכינה שומרת עלינו, בהתהלכך תנחה וכו'
צח ע"א	שכינה, בחטאינו מתפרנסת ע"י שליח (מטטרון)
מח ע"ב	שכינה, כינוי לעם ישראל ("הבוחר בעמו ישראל")
פג ע"א	שכינה, כינויים שונים שיש לשכינה
עב סוף ע"ב	שכינה, מלובשת לבושים לפי מעשי בני אדם
פה ע"ב	שכינה, נקראת אורה; אבוקה
סג ע"א	שכינה, נרמזת בארון, מנורה, קידושין, ברכה, כלה

צח ע"א	שכינה, שוכנת במקומות שונים, לפי מעשי בני אדם
כד ע"א	שכינה, תיקון שלה הוא בשבת
סג ע"א	שכינה: ערבית, עיבור, טלית, ציצית, עני, שמלה
קסח ע"א	שכר גדול למי שכיבד את השכינה בגלותה
צו ע"א	של נעלך, כלומר טומאת הטחול
ב ע"א	שלח תשלח, ב' בתי מקדש
טז ע"א	שלחן ומנורה (לעניני שכינה)
תיקונים נוספים, תקון ג, קסב ע"ב	שליח צבור לא יבטא המלים בהלעטה
עט ע"ב	שלמה ידע בעניני כישוף וקליפות
ל ע"א	שלמה, ג' אלפים משל
קיא ע"א	שלמה, כאשר נפל ממלכותו, וחכמתו בזויה
קכז ע"א וע"ב	שלוש נשים אופות כו'
קלה ע"א וע"ב	שם בן נח ושת
סח סוף ע"ב	שם בן מ"ב של יהו"ה (פשוט, מלא ומלא דמלא)
נב סוף ע"א; נז ע"א	שם קודש בן מ"ב (אנא בכח וכו')
ט ע"א; כ ע"א; קיט ע"ב; קכ ע"א; קלז סוף ע"ב;	שם בן מ"ב
קלח ע"א; קלט ע"א וע"ב; קמ ע"א; קנט ע"א	שם קודש מ"ב, במ"ב אזכרות בתפילין
סט ע"ב	של ראש ויד
עב סוף ע"א	שמות קודש: מ"ב וע"ב
קב ע"ב	שם הכותב; שם הדורש
טז ע"ב	שם קודש יה"ו, צירופיו
קמט סוף ע"א	שם קודש יהו"ה כתובה בצורת עיינין
ט ע"ב	שם קודש יהו"ה, וצירופיו
יא ע"א וע"ב	שם קודש יהו"ה, י"ב צירופים שונים
קלו ע"א	שמו של ה', פגם של המזכירו לשוא
יא סוף ע"א	שם קודש: בן י"ב אותיות
עג ע"ב	שם קודש: שדי, רמזי האותיות
מא ע"א	שמות קודש, בן ב' אותיות; בן ג' או ד' אותיות וכו'
קמא-קמב	שמות קודש, מקצת מביאוריהם
קנט ע"א	שמות קודש: ד' אותיות; ה' ו' ז' ח' ט' י' אותיות

סג ע"ב	שמחת תורה ביום שמיני עצרת
סג סוף ע"ב	שמחת תורה, ביום ההוא עטרה בראש כל צדיק
ו ע"א; יב ע"א; כז ע"א	שמי עם י"ה; זכרי עם ו"ה
מא ע"א	שמע ישראל, חמש מלים נהיו לאחד
סט סוף ע"א	שמע ישראל, לכרוך עם פסוק "ואהבת"
נג ע"א	שמע ישראל, קריאת שכינה אל ת"ת
ק"ז ע"ב	שוני מקום, שם ומעשה (בענין הקב"ה)
סו סוף ע"א וע"ב	שנת חמה וחשבון חדשי הירח, תיאום ביניהם
קטז ע"ב; ק"ז ע"א	שעה עומדת לו, ביאור הביטוי
קטז ע"ב; ק"ז ע"א	שעתו של אדם נקראת בת זוגו
עו ע"ב	שער נ' לא ניתן למשה, זהו כתר
לז ע"א	שערה, מדקדק עם צדיקים כחוט השערה
קמא ע"ב	שערות נקראו על שם שיעורים
קמג ע"א וע"ב	שערות, אופני היכר לפי תכונתם
קסב סוף ע"ב	שפתים של האדם, סימני היכר
יט ע"א	שקיו דאילנא
קי סוף ע"א	שקר, גרם לחורבן בית א' וב'
קד ע"ב	שרטוטין בכף היד
קמה ע"ב; קמו ע"א	שרטוטין של יד ושל הפנים
קנו ע"ב	שרטוטין
ל ע"א; קסו ע"א	ששים מסכתות, ששים מלכות
צז ע"ב	ששים רבוא מישראל, מול צבא כוכבים של מעלה
קכט ע"א וע"ב; קלז ע"א וע"ב	שת בן אדם (דרשה על שמו)
ב ע"א	ת"ח הולכים בגלות אחרי השכינה
קעב סוף ע"א	ת"ח, שכינה מקבלת רק הלומדים בדחילו ורחימו
סט ע"ב	תגים, בראש האותיות שעטנ"ז ג"ץ
לט ע"א; מז ע"א	תגים, נקודות, אותיות
קח ע"ב; קט ע"א	תוכו טוב וקליפתו רע; וכן להיפך
ה סוף ע"ב	תורה באצילות, ותורה בבריאה
כו ע"ב	תורה בלי דחילו ורחימו לא פרוח לעילא
ב ע"ב	תורה בלי קיום מצות, אינה תורת ה'

ב סוף ע"ב; כג ע"א	תורה ומעשים טובים, חיבור קוב"ה ושכינתיה
פד ע"ב	תורה ניתנה באש ובמים (להציל מאש ומים)
עא סוף ע"ב	תורה נקראת בשמו של הקב"ה, ובה קדושתו שורה
כג ע"א	תורה שבכתב ובעל פה, חיבור קוב"ה ושכינתיה
עא ע"ב; פד ע"ב	תורה שבעים פנים, להציל משבעים אומות
יב סוף ע"ב	תורה שבעל פה מפי הגבורה
צט ע"ב	תורה, אלו שאינם לומדים יורדים לגיהנם
צג ע"א	תורה, בעת הדיבור בה, רמזי אותיות יהו"ה
קלט-קמ	תורה, הלכות פסוקות אין להם חשבון
קסח סוף ע"א	תורה, העוסקים בתורה לא ימותו ע"י מלאך המות
קל ע"א	תורה, יש בה ששה ספרים
קלא סוף ע"ב; קלב סוף ע"א	תורה, יש המביט רק לחיצוניותה, תבן ומוץ
פא ע"ב	תורה, יש מהלומדים שמכוונים לטובת עצמם
יב ע"ב	תורה, יש קושיות שגם הם כמאכל הפרי
צט ע"ב	תורה, לא המדרש עיקר אלא המעשה
ב סוף ע"ב; ג ע"א	תורה, לימוד לשמה
נג ע"ב	תורה, לימוד משנה, הלכה, קבלה, ברייתא
עב ע"א	תורה, לימודה מצריך פיו ולבו שווים
עד ע"א	תורה, מי שאין לו תורה חשוב כמת
ו ע"ב	תורה, מי שחסר לימודה אין בו יראת ה'
ב סוף ע"א	תורה, מקרא, משנה, קבלה
נו ע"ב	תורה, ע"י לימודה הופכים מדת הדין לרחמים
נו ע"ב	תורה, ע"י לימודה בדחילו ורחימו מעביר לס"ם ונחש

כט ע"ב; קסח ע"ב; קעב ע"א	תורה, עבודה קשה (קושיות) חמר (קל וחומר)
קלט סוף ע"ב	תורה, קדומה דכל קדומין; מקור חיים
יב ע"ב	תורה, קושיות הן קליפות מכסות על ההלכה
צב ע"ב; צג ע"א	תורה, שכר המשתדלים בלימודה
צ ע"ב	תחיית המת, רק לגוף אחרון שהצליח, ולא לקודמים
צ ע"ב	תחיית המתים, אלו של חו"ל יתגלגלו מתחת לאדמה
כג ע"ב	תיבת נח, כינוי לבינה
נ ע"א	תיקו
נה סוף ע"ב	תכלת, לא נמצא בסטרא אחרא
פג סוף ע"א	תלמוד, כינוי לקבלה (אבל "מארי מתניתין", גמרא)
עו ע"א	תם, מי שדבק בשלימות בספירת ת"ת (חותם אמת)
עט ע"ב	תמורות של האותיות
מו ע"א	תנאים ואמוראים
כו ע"א	תפילה בחשאי (בלי להשמיע קול)
לג ע"א; לה ע"ב	תפילה, ג' פסיעות אחרי גמר עמידה
לד ע"א; נא ע"ב	תפילה, הזוקף בשם מקים את השכינה
ה סוף ע"א; ו ע"א; ז ע"א	תפילה, ח"י ברכות
לה ע"ב; מב ע"א	תפילה, טעם שאסור להפסיק בה אפילו נחש כרוך
לה ראש ע"ב	תפילה, כריעה בכל ח"י חוליות
קמב ע"ב	תפילה, קצת ביאור למלים של ברכה ראשונה
יז ע"ב	תפלה, ביאור המלים של "קדושה" של מוסף
מב ע"א	תפילות מתעכבות עד שתעלה תפילת העני
כג ע"ב	תפילת הבריות, של "הב הב" לצורך עצמם
נח ע"א	תפלה שקולה נגד כל מצוות התורה
לג סוף ע"ב	תפלה, ג' תפילות של שבת
צג ע"א	תפלה, דומה לסולם ומלאכי ה' עולים ויורדים בה

מפתחות לספר תקוני זוהר

לג סוף ע"א	תפלה, ההבדל בין תפלת צדיקים לתפלת הבינונים
כב ע"ב	תפלה, הקובע מקום לתפילתו
סד ע"א	תפלה, טעם שאסור להתפלל לכיוון מערב
קז ע"ב	תפלה, לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר
קמא ע"א; קמג ע"ב	תפלה, לבער השערות שלא יכסו על האוזן
י ע"א	תפלה, לקיים הבא להרגך השכם להורגו
נז ע"א	תפלה, עיניו למטה ולבו למעלה (יבמות קה:)
מח ע"ב	תפלה, פעולתה לקרב שכינה להקב"ה
מח ע"ב	תפלה, שוהה שעה א' לפניו; שגורה תפילתי בפי
י ע"ב	תפלה, תקרא וה' יענה, ע"י תפילין וקריאת שמע
כ ע"א	תפלת האדם נשמעת בבית הכנסת (היא מל')
ד ע"ב	תפלת עמידה צריכה להיות בחשאי, לא להשמיע קול
כא ע"ב	תפלת ערבית רשות
מח ע"ב	תפלת שחרית, מנחה, ערבית
ד ע"א	תפילין דמארי עלמא
תיקונים נוספים, תקון ה, קסד ע"א	תפילין מונעים המקטרג מלתבוע
ד ע"א	תפילין של ראש ושל יד
כג ע"א	תפילין של ראש ושל יד, חיבור קוב"ה ושכינתיה
י ע"ב	תפילין, הויו"ת באמצע
צד ע"א	תפילין, המניחם קורא לפניו כרוז: "הבו יקר"
סג סוף ע"א	תפילין, מ"ב אזכרות בשמונה פרשיות
קלג ע"ב	תפילין, מעלתו של המניח תפילין
י ע"ב	תפילין, סוד ד' פרשיות שבהם; והרצועות
ג ע"א	תפילין, קשר של תפילין, קוב"ה ושכינתיה

י ע"ב	תפילין, ש' של ד' ראשים; ושל ג' ראשים
כז ע"א	תפילין, ש' של תפילין
ד ע"א; י סוף ע"א	תפילין, שח בינתים עבירה היא בידו
ד ע"א	תפילין, שמות קודש שבפרשיותיהם
לה ע"א; נג ע"א; נד ראש ע"ב; נה ע"א; נח ע"ב;	תקיעה שברים תרועה
נט ע"ב; סד ע"ב	
לא סוף ע"ב	תרומה, תרי ממאה
קכג ע"א	תרשיש, תרי שש, שתי זרועות
צב סוף ע"א	תשובה, כמה גדול כחה
סז ע"א	תשובה, מחזיר ו"ה עם י"ה
קלג ע"ב	תשובה, מעלתם של בעלי תשובה
פו ע"א	תשרי, מדוע נכתבה בלי אות א'
קיט ע"א	תקע"ד דורות

ביאור הגר"א על תקוני זהר

לוח מפתחות ענינים

ערוך בעז"ה ע"י משה צוריאל
 ערוך לפי מספרי עמ' של המפורסם, מהד' וילנא, תרכ"ז (ומהד' צילום תשל"ט, ונמצאת
 ב"אוצר החכמה")
 ידוע כי כל דברי הגר"א הם פנינים. ספר מושלם של "מפתחות" היה צריך לכלול כל מלה ומלה
 שכתב בביאורו, אבל זה למעלה מכוחינו. קיימנו "לא עליך המלאכה לגמור" (אבות ב) ונפינו
 והבאנו רק הרעיונות העיקריים, לפי מושגינו. והרי כתב הרמ"ז (על זהר ח"א דף צז ע"ב; במהד'
 קול בטחה, עמ' עט) כי גם בסוד יש פרד"ס, כלומר יש פשט שבסוד. מפתחות דלהלן הם רק
 בתחום צר זה. ואעפ"כ תועלת יש בהם כמאמר חז"ל "לזמנין באפרקסתא דענייא תשכח
 מרגניתא" (זהר ח"ג קנז ע"ב)
 וגם נציין להלן ברשימה נפרדת לכמה פסוקים במקרא שנתבארו על ידו בדרך סוד; וכן נציין
 להלן ברשימה נפרדת לכמה ממאמרי הגמרא שנתבארו בדבריו ע"פ סוד

במהד' שנת תרכ"ז טעו ברישום מספר העמוד, עמ' קסא-קסג מופיעים ב' פעמים זה אחר זה. לכן
 במפתחות דלהן רשמנו זיהוי "תקונים נוספים" כדי להודיע שמדובר בקובץ המאוחר יותר.

קס סוף ע"א	אב ואם, מזה איכות הוולד; ומזאת הכמות
קכה סוף ע"ב	אבא מצווה ואימא עושה
קכח סוף ע"ב	אבות העולם הצליחו להעמיד תולדות טובים, אבל ב' משיחים יצליחו ללמד ולהורות לכל (לכל העולם)
פז ע"א ד"ה ולקבל אלין תרין	אבות, הם גלגול אדם הראשון
נט ע"ב ד"ה ומראיהן שפל	אבלים ובעלי צער לובשים שחור
קכח ע"א ד"ה ואיהי נקודה אבן שתיה	אבן השתיה
קלד ראש ע"ב	אבני שיש טהור
קנ ע"א ד"ה ביעקב נח	אברהם ויצחק לצדדים, ויעקב מכריע
עא ע"ב ד"ה ואתפליג לע' קלין	אברהם ויצחק נגד ישמעאל ועשו
פ ע"א ד"ה באברהם שזיב	אברהם ירד למצרים, ונצטרף שם ויצא ממנו ישמעאל (הערת המלקט: עיין רש"י, בראשית טז, א)
ע ע"א ד"ה חמור נוער	אברהם, זרעו בידי עמלק; יצחק זרעו בידי ישמעאל
מד ע"ב סוף ד"ה דאיהו ל"ב אלקים	אגדות חז"ל, רזין דאורייתא בהם
עט ע"ב ד"ה לארבע סטרי אגוזא	אגוז, ד' קליפין
קנה ע"ב ד"ה הנותן בים דרך	אדם דמרכבה הוא במלכות

קיא ע"ב א"ל אין חד יצה"ט	אדם הראשון, ב' נשים הקודמות שלו, יצר טוב ויצר הרע
קטו ע"ב סוף ד"ה ועוד האדם	אדם הראשון, בירורו נשלם ע"י יעקב, וכל צאצאיו טוב
קי ע"ב ד"ה וחובה דא גרים	אדם הראשון, הוא לא נתקלל אלא האדמה; לא כן האשה
קח ע"א ד"ה כתנות אור	אדם הראשון, כתנות אור
קיב סוף ע"א	אדם הראשון, מורכב מאותיות יהו"ה וכיצד קלקל
קיט ע"ב ד"ה את קולך שמעתי	אדם הראשון, תשובה עלאה ותשובה תתאה
קנה סוף ע"א וראש ע"ב	אדם שדעתו קלה ומעשיו במהירות, גולגלה בו נשמת נקבה
ה ע"א ד"ה חכמה עילאה	אדם, דמות חכמה, כח מה
קכה ע"ב ד"ה בנקודין דדפיק	אדם, לדעת מאיזה ספירה הוא שייך
ע' ע"ב ד"ה בקרבנא; ד"ה חיילין	אדם, מורכב מארבע יסודות וד' חיות המרכבה
ז ע"ב ד"ה דלית אדם בלא א'	אדם, תחילתו ד"ם
ג ע"ב ד"ה ורזא דדיבור אדני	אדני שפתי תפתח, לפני תפילת עמידה
כו ע"ב ד"ה חכמה ובינה	אהבה ויראה של האדם נסתרות, רק מתגלה תורה ומצות
קנא ע"א סוף ד"ה שעור ומדה	אהבה, אם היא במוחא או בלבא
קכא ע"ב ד"ה איהי פה דמינה	אהבת הערב (איש ואשה), אהבת המועיל (קרובי משפחה), אהבת הטוב (חסידים ותמימים); ואהבה של המקבל (כמים הפנים לפנים)
כ ע"ב ד"ה נקודה בהיכליה	אור, אור י'
לה ע"ב ד"ה אור	אור, יהי אור
כד ע"א ד"ה לשבעין ותרין	אומות הם שבעים, וישמעאל ועשו הכוללים אותם הרי ע"ב
נט ע"ב ד"ה בג"ד תקיעה	אומות התלויות בכבד ומרה, ע"י תקיעת תשר"ת מתבטלים
פב סוף ע"ב	אור בבינה; גוונים במל'
יד ע"א ד"ה וסימן אור; יד ע"ב ד"ה אבל סימנין	אור ל"ד בודקין את החמץ לאור הנר
מח ע"א ד"ה ובזמנא דאיהי נהרא	אור, ה' פעמים בבראשית, ה' גוונים
קיח ע"א ד"ה שי"ן דמשה	אוריין תליתאי לעם תליתאי ע"י תליתאי וכו' (שבת פח.)
יט ע"ב ד"ה ודא אורייתא	אורייתא, כינוי למל'

ז ע"ב ד"ה ועוד רקיע דא; דף כ ע"ב ד"ה אתקרי
 קמץ; כה ע"ב ד"ה דאיהו י'
 כב ע"א ד"ה דאיהו יו"ד; ד"ה יו"ד ברישא
 כב ע"א ד"ה מסטרא דא'
 ז ע"ב ד"ה דא אבן ספיר; דף כ ע"ב ד"ה אתקרי
 קמץ
 קלח ע"א טור ימין
 קלט ע"א סוף טור ימין
 קלח ע"א טור ימין
 קיח סוף ע"א
 יד ע"א ד"ה מבריח
 ג ע"א ד"ה דאינון י' י'
 כב ע"א ד"ה קוצא באמצעייתא
 לז ע"ב ד"ה וקדם האי שעורא
 לז ע"ב ד"ה וקדם האי שעורא
 צט ע"א ד"ה דאתמר בה המוציא
 קלה סוף ע"ב ד"ה וכולהו סלקין
 נב ע"א ד"ה ועליה אתמר אות היא
 קג ע"א ד"ה כג"ד ק"י ורזא דא
 מד ע"ב ד"ה שכינתא עילאה
 לו ע"ב ד"ה דמ"ם סתומה
 קנח ע"א טור שמאל
 לט ע"ב סוף טור ימין ד"ה וכד ישראל
 מז ע"א ד"ה ועוד שמעו; מח ע"א ד"ה תורה, כתר
 תורה; צח ע"ב ד"ה א"ל ברי ביה
 נ' ע"ב ד"ה ועוד שמעו הרים
 ז ע"ב ד"ה איהו הוי' דכליל
 קלט ע"א ד"ה דמיניה יומין ארוכין
 קנח סוף ע"א ד"ה ואית ענפין
 מג ע"א ד"ה עיינין
 לז ע"ב ד"ה וחבורא דתרוייהו רחם
 ג ע"ב ד"ה אזיל בספינתא
 יג ע"א ד"ה ובגין כו' וראית את אחורי
 קמד סוף ע"ב

אות א' כוללת כל הספירות
 אות א', כל הספירות מרומזין בה
 אות א' מרמז על כתר
 אות א', כוללת י' למעלה
 אות אל"ף
 אותיות א, ב, ג
 אותיות ב, ג, ד, י
 אות ב' בה נברא עולם המעשה (א',
 מתן תורה, מחשבה)
 אות ב', בה רמוזות אותיות יהו"ה
 אות ברית, אות שבת; ביסוד
 אות ד', קוץ שמאחוריה
 אות ד', קוצו של אות ד'
 אות ד'; אות ה'
 אות ה' של מלת "המוציא לחם"
 אות ה"א נסתם ונעשית ח'
 אות ה"א
 אות ה"י, למרות מילוי יו"ד, היא נקבה
 אות ה, ד' הוית
 אות ס' סתומה
 אות מ' פתוחה, אות מ' סתומה
 אות נ' כפופה; נוך ארוכה
 אות ש
 אות שאין בה ניקוד
 אותיות בחיצוניות; נקודות בפנימיות
 אותיות גדולות ואותיות קטנות (עד"א
 ויסוד; בינה ומל')
 אותיות גדולות, אותיות קטנות, אותיות
 בינוניות
 אותיות, חילופי א' ע'
 אותיות, חילופי אותיות למ"ד רי"ש
 אזיל בספינתא, כינוי שעסק בחכמה
 אחורי, וראית את אחורי (מל')
 אי הוו סני, טפי הוו גמירי (תענית ז);
 כי השחרות היא שבה

מִד ע"ב דִּאִהוּ ל"ב אֲלָקִים	אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ; נֹתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט
ז ע"א ד"ה וּבג"ד אֵינן קְדוֹשׁ	אֵינן קְדוֹשׁ כְּה' (סוּדוֹ אֵינן סוּף)
מֵא ע"א ד"ה וְרֹזָא כּו' בְּהוּא יו"ד	אִיסוּרִים שְׁבִתוּרָה (וְכָל הַטּוּמְאוֹת) מִפְּנֵי
	חֲטָא עֵץ הַדַּעַת
לז ע"א ד"ה אֵינֻן בְּרֹזָא דֵא	אִיסוּרִים, עֵתִידִים מִמְזִרִים לְהִתְכַּשֵּׁר
ד ע"ב ד"ה כִּגוֹן טִיפָּה	אִישׁ מְזוּרֵעַ תַּחֲלִילָה
תִּיקוּנָא ג' הַנוֹסֶפֶת, קֶסֶב ע"א	אֲכִילָה בְּשׁוֹלְחַן דּוּמָה לְקֶרֶבֶן
ב ע"ב ד"ה דִּאִהוּ אַכְסֵינֵי דִילִיָּה	אַכְסֵינֵי שֶׁל הָאָדָם, הוּא הַקֶּבֶ"ה
י' ע"ב ד"ה וְהֵינֵנו ה"י מֵאֲלָקִים	אֱלֹהִים, אוֹתִיּוֹת ה"י שְׁבוּ
לז ע"א ד"ה אֵינֻן בְּרֹזָא דֵא	אֱלוֹ וְאֱלוֹ דְּבִרֵי אֱלֹהִים חַיִּים
טז ע"א ד"ה שְׁמֵא ח"ו	אֱלִישַׁע אַחֵר, כַּמָּה טַעְמָה
תִּיקוּן ע', קֶסֶב סוּף ע"ב	אֲלָפֵי שְׁנַיִן, הָעוֹלָם מְחוֹלָק לְגו' שְׁלִישִׁים
ז ע"ב ד"ה אִיָּהוּ הוּי' דְּכִלִּיל	אִם רֵץ לְכֶךָ, שׁוֹב לְאַחַד
קו ע"א טוֹר יִמִּין; קו ע"ב טוֹר שְׁמֵאל	אִמָּה וּבֵת מֶלֶךְ, עֶבֶד וּשְׁפַחָה
לח ע"א ד"ה דְּכִלְהוֹן מִשִׁית אֲתוּוֹן	אִמָּה וְחֲצֵי הָאִמָּה שֶׁל הַמֶּשְׁכָּן
לט ע"ב ד"ה וְדֵא אִיָּהוּ הָעוֹנָה	אֲמֵן, בְּכָל כַּחוֹ, בְּדַחֲלִילוֹ וּבְרַחֲמָיו
כו סוּף ע"א ד"ה גְּדוּל הָעוֹנָה	אֲמֵן, גְּדוּל הָעוֹנָה אֲמֵן יוֹתֵר מִן הַמְּבַרֵּךְ
קי ע"א טוֹר שְׁמֵאל	אִמַּת הִיא ת"ת; תּוֹרַת אִמַּת הִיא שְׁכִינְתָּא
תִּיקוּן ע', קֶסֶב ע"ב ד"ה פּוּמָא אֲטִימָא	אֲנִדְרוּגִינוּס נּוֹלַד פְּגוּם מִפְּנֵי חֲטָא
	בְּגִלְגוּל הַקּוֹדֵם
כד סוּף ע"א ד"ה דִּאֵינֻן וְא"ו	אֲנִי וְהוּא הוֹשִׁיעָה נָא, ב' פַּעֲמִים
קכג רֵאשׁ ע"ב	אֲנִי יִשְׁנָה (בְּלִימוּד מִשְׁנָה) וְלִבִּי עַר
	(לִימוּד קְבִלָּה)
לח ע"א ד"ה וְרֹזָא דְּמֵלָה אֲנִי	אֲנִי, וְאוֹתִיּוֹת אֵינן
כב ע"א ד"ה וְכֹלָא חַד	אֲנִי, כִּינּוּי לְמַלְאָךְ
פד ע"ב ד"ה אֲר"א וְכִי מֵאָן	אֲנִכִּי וְלֹא יִהְיֶה לְךָ, שְׁעַר נְי' וְרֹזָא דְּע'
פט ע"א ד"ה דִּאִיָּהוּ יְהו"ה אֲדַנִּי	אֲסַפְקֵלְרִיא דְּנַהֲרָא (רֵאִיָּה); וְדִלָּא נַהֲרָא
	(שְׁמִיעָה)
לב ע"א ד"ה וּמִטְטְרוֹן דִּאֲתַקְרִי	אֲסַפְקֵלְרִיא דְּנַהֲרָא וְדִלָּא נַהֲרָא; נִצַּח
	וְהוֹד
קב ע"א ד"ה תִּלְתַּת אַצְבַּעָאן; וְרֵאשׁ ע"ב	אַצְבַּעוֹת הָאָדָם כַּעַת כְּתִיבָה
לז ע"א ד"ה אֵינֻן בְּרֹזָא דֵא	אַרְבַּעִים לְבִינָה (מ"ם סְתִימָא)
יד ע"ב ד"ה דֵא לֵב	אַרוֹן, נִקְרָא לֵב
יד ע"ב ד"ה וּפְנֵי אֲרִיָּה	אַרִּיָּה אוֹתִיּוֹת רֵאִיָּה
קנָה ע"ב ד"ה הַנּוֹתֵן בֵּים דְּרַךְ	אַרִּיָּה שְׁבַמְרֻכְבָּה טְהוֹר, כִּי הוּא אֲרִיָּה
	שֶׁל יָם
קנָה ע"ב ד"ה הַנּוֹתֵן בֵּים דְּרַךְ	אַרִּיָּה שֶׁל יָם הוּא כֶּשֶׁר

אריז"ל, גר"א חולק על פירוש שהביאו בשמו

מזן ע"א ד"ה אמוראים

אריך, קצר ובינוני; חסד, דין ורחמים

יט ע"א ד"ה כסדרן חד אריך

ארץ ישראל, חלק שביעית מן ע' אומות

עז ע"א ד"ה ואיהי כלא דע'

קמח ע"א טור שמאל

אש (חום) שבגופו של אדם

קכב ע"ב ד"ה ואינן מיכאל; קכד ע"א ראש טור

אש רוח מים עפר, לעתיד ישתנה הסדר

ימין

אש שורף ואינו אוכל

קמב ע"א ד"ה והאי איהו אש

אשה א' במצרים ילדה ס' רבוא (מדרש

תיקון ע', קסג ע"א ד"ה ושכינתא כד אתיא במשה

שה"ש א, סה) סוד

קג ע"ב ד"ה וכד זקינת ליה במרה

אשה אינה מקבלת פיוס (נדה לא:), סוד

קטו ע"ב ד"ה ואיהי שעתא

הדבר

ע ע"ב ד"ה דאיהו מחשבה

אשה מדוע חייבת בכל מצוות לא

קנג ע"א סוף ד"ה ולבערא

תעשה

כח ע"א ד"ה תמן אשרי

אשה ריח ניחוח לה'

לא א"ב ד"ה ואיהי עשרין

אשה, מצותיה: נר, חלה ודם נדה

לה ע"א ד"ה כללא

אשרי הוא בכתר

קו ע"ב טור שמאל

אתה, אותיות "את ה", מא' עד ת'

ב' של בראשית, הכל נרמז בה

ב' ע"א ד"ה חד מבית ראשון

בא נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה

ד ע"ב ד"ה כן לבושיה

(בראשית טז), סוד

א ע"א ד"ה בהיר בשחקים

בבית א' שרתה בינה בישראל, ובשני

ע ע"א ד"ה דמתמן כו' מלחך ההוא

מלכות

פד ראש ע"א; עיין פט ראש ע"ב

בגדי לבן מול הוי"ה, בגדי זהב מול

קז ע"ב ד"ה בתלת גוונין

אדנ"י

א ע"א ד"ה בהיר בשחקים

בהיר בשחקים, חכמה

ע ע"א ד"ה דמתמן כו' מלחך ההוא

בהמה, מדוע אין מצוה לכסות דמה

פד ראש ע"א; עיין פט ראש ע"ב

בועל בת אל נכר, שכינה מסתלקת

קז ע"ב ד"ה בתלת גוונין

בושה, תחילה האדם מסמיק, אח"כ

תיקונא ג' הנוספת, קסב סוף ע"ב

מחוויר, אח"כ ירוק

ל ע"ב ד"ה דכל בכורים

בטחון, חסר אצל ההולכים בדרך רחוקה

קלח ע"ב ד"ה ועוד נעשה

ברדיפת המזון

קלח ע"ב ד"ה ועוד נעשה

ביכורים, ז' מינים ז' ספירות

סו ע"ב ד"ה ובמה ישוון

בינה היא לב, כלומר בינה שבחכמה

בינה וכתר הם דרגא חד

בינה פועל ענין יחוד זר"ן; כתר פועל

ליחוד ד' אתון דהוי"ה

קלח ע"א טור ימין	בינה, אם אין בינה אין דעת (אבות ג)
	רמז ללב וריאה
צח ע"א ד"ה איהו בין או"א	בינה, טעם השם
צא ע"ב טור שמאל	בינה, מ"ט שערים וחמשים שערים
ב ע"א ד"ה בית דנשמעין	בית (גוף האדם) שנשמעים ממנה תורה (עירובין יח:)
נו ע"א ד"ה וכל עננין	בית המקדש נקרא "עיניו של עולם"
	(ב"ב ד.) והטעם לזה
צז ע"ב סוף טור ימין	בית ישראל כו' בית אהרן כו' בית הלוי כו' יראי ה' (הם הגרים) (תהלים קלה, כ), מול ד' אותיות יהו"ה
ד ע"א ד"ה ברא דסבא	בכור נוטל ב' חלקים
ז ע"א ד"ה דאיהו כליל	בלי מה, עשר ספירות
קמט ע"א ד"ה עיינין גבהנין	בליטה היא רחמים; שקיעה היא דין
קלח ראש ע"א	במופלא ממך (כתר) אל תדרוש, ובמכוסה ממך (חכמה סתימאה) אל תחקור, אין לך עסק בנסתרות (חב"ד) (חגיגה יג.)
כז ע"ב ד"ה מאמר קדמאה דכלא	בראשית, י' מאמרות הם מלמטה למעלה
כ ע"א ד"ה ולית ידיע' כו' דאיהי ב'	בראשית, ע"י אות ב' (מל') משיגים חכמה
טו ע"ב ד"ה באת ו'	ברוך שם וכו' הנאמר אחרי שמע ישראל
קכב ע"א ד"ה דהא קול באשה ערוה	ברוך שם כבוד מלכותו, אמירה בחשאי (טעם לזה)
נב ע"ב ד"ה ובג"ד אתקריאת דכים	ברוך שם כבוד מלכותו וכו' בחשאי כי חסר שער נ'
נב ע"א ד"ה טור ימני; סט ע"ב טור ימין	ברוך שם כבוד מלכותו וכו'
קלט ע"ב ד"ה ברוך	ברוך, נוטריקון: ברוך ראש ומקור כל
א ע"ב ד"ה על צדיק דלעילא	ברית הלשון, וברית המעור
קב ע"ב ד"ה דאיהו כף היד; קנו ע"א טור שמאל	ברית הלשון וברית המעור, מכוונים זה לזה
נג ע"ב ד"ה וקשתא וחצים דסטרא דקדושה; מז ע"א ד"ה על אלין טפיין	ברית המעור וברית הלשון; בנים ותלמידים
סח ע"ב ד"ה לעילא ל"ל סוף; סט ראש ע"א	ברית מנוחה, ספר (וגם מוזכר בראשי תיבות ב"מ)
סו ע"א ד"ה חד מסט'	ברכה ומתנה, ההבדל ביניהם

° צד ע"ב טור שמאל	° ברכה, בעל הבית בוצע ואורח מברך (סודו)
° לא ע"ב ד"ה לדקדק בה'	° ברכה, לדקדק באות ה' של המוציא
° כו ע"א ד"ה והכי כל מזונייהו	° ברכה, קדושה ויחוד בעת אכילה
° קנט ע"ב סוף טור ימין	° ברכות, ביאור הסגנון "על" מצות ציצית וכיו"ב
° כז ע"א ד"ה לברכא לון; נה ע"ב ד"ה עלה אתמר להניח	° ברכת החופה, ברכה אחרונה י"ב פרטים
° צה ראש ע"א	° ברכת המזון, בסופו הנוסח "כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל", כי שלושתם נתברכו בכל הברכות, והרי תשע
° כז ע"א ד"ה לברכא לון; נה ע"ב ד"ה עלה אתמר להניח	° ברכת חתנים, י"ב פרטים
° ע' סוף ע"ב	° ברכת כהנים ואברי האדם
° קנב ע"ב סוף טור ימין	° ברכת כהנים, שם של י"ב
° מג ע"א ד"ה כמה מארי תריסין	° ברתא דמלכא איהי צלותא (מל')
° מו ע"ב סוף ד"ה קרקפתא	° ברתא דמלכא
° לו ע"ב ד"ה חלב אתערב בבשרא	° כשר בחלב
° נו ע"א ד"ה ובג"ד צדיק	° גאולה או מצד גבורה (קיום הברית), או חסד (אפילו שאין להם זכות)
° נו ע"ב ד"ה ושמאלא איהו; וביה הוה נוקמא ביי"ד יומין	° גאולה בניסן מצד החסד, ואח"כ גבורה בתשרי להנקם משונאינו. וכמו בפסח ביום י"ד לחודש, כך בסוכת ביום י"ד לחודש
° נו ע"ב ד"ה דביה נהיר	° גאולה העתידה, משה רבנו יתגלה, והוא אור הלב (בלבת אש)
° קכו ע"א ד"ה ואית דפיקו	° גאולה. משיח בא בדור שכולו חייב, ודאי באופן השני
° נו ע"א ד"ה ע"י דישראל עלאה	° גאולה ע"י ת"ת אם יש לישראל זכות, או ע"י בינה כשאין זכות
° סא ע"ב ד"ה דאי הוו נפקין ביה; סב ע"א ד"ה שמאל דוחה לבינונים; סב ע"ב ד"ה ובסכות ויבא יעקב; פו ע"א ד"ה יהי אור דא פסח	° גאולה, בניסן או בתשרי
° קכה ע"א ד"ה בפסח יהון ו"ה לימנא	° גאולה, בתחילה לצאת מהגלות (פסח) ואח"כ נקמה מאויבי ישראל (ר"ה)
	° ואח"כ קיבוץ כל ישראל יחד (שבועות)
	° ואח"כ השראת שכינה (סוכות)

סב ע"ב טור ימין

קכה ע"ב ד"ה ובין כל דפיקו

נו ע"א ד"ה אלא אורייתא דבכתב

עה ע"א ד"ה יתער ביה; וד"ה ועוד איהו ל"ב כו
ושמא דע"ב

קנח ע"א ראש טור ימין

נט ע"ב ד"ה ובאלין תלת; וד"ה דאיהו תכלית דכלא

נט ע"ב ד"ה ירוקא דאנפין

צט ע"ב ד"ה באלין גוונין

קסו ע"ב ד"ה ובוצינא קדישא

קמה ע"א ד"ה וי לון לאלין

יג ע"ב ד"ה פתח ר"ש

נו ע"א סוף טור ימין

קטז ע"א ד"ה מאי מזולא דילה

יא ע"ב ד"ה כלילא מי"ב גוונין

כ ע"ב ד"ה במאזנים כו'

יא ע"ב ד"ה גוון תכלת ואוכם

סו ע"ב ד"ה הה"ד ויאסף

מג ע"א ד"ה כמה מארי תריסין

יד ע"ב ד"ה וביה שכינתא

יד ע"ב ד"ה ומאי ניהו כו'

פד ע"ב טור שמאל

פה ע"א ד"ה והאבדתי

נה ע"ב ד"ה בגין דאיהו שאול תחתית

נט ע"א ד"ה כן יורד

קנא ראש ע"א

גאולה, "ויבא יעקב שלם", בגופו,

בממונו, בתורתו (רמז לעם ישראל בעת
הגאולה)

גאולה, כאשר יש דוחק אחר דוחק

במהירות, באה גאולה

גאולה, מתי תהיה, ללבי גליתי ולאברי
לא גליתי

גאולה, תחילה במדת הדין, וימות מב"י,
ואח"כ בחסד

גבני עינים, שערות של האשה

גוון תכלת ואוכם

גווני דאנפין, חוורו סומקא וירוק

גוונים הם גבורות; נהורין (אור) הם

חסדים

גוונים הם י"ב לפי אבני האפוד

גוונים של פרצוף האדם, ותכונותיו

גוונים, ד' מול חו"ג תו"ם

גוונים, הם ד' או ה'?

גוונים, הם י"ב

גוונים, י"ב כמו י"ב אבני החושן

גוונים, כולם כלולים במל'

גוונים, תכלת ואוכם (שחור)

גויעה ואסיפה (של צדיק, כ"ב טז):

מצילה משחיטה של מלאך המות

גיבורים, הם בעלי מעשים כמו ר"ח בן

דוסא

גיהנם אין בשבת, כי היא בדרגא של

תורה

גיהנם הוא בכבוד (תאוה), האש שבו

במרה (קנאה)

גיהנם, אש ושלג (דוכ' ונוק')

גיהנם, בזמן הזה "יורד שאול לא

יעלה". אבל בזמן תחיית המתים "מוריד

שאול ויעל"

גיהנם, הכל יורדין לה על עסקי הנם

(עריות)

גיהנם, הנופל בשאול, אינו עולה משם

גיהנם, יש בה אש ויש בה שלג

כו ע"ב ד"ה ובחשבן זעיר דחנוך	גימטריא, מספר קטן ביצירה
עט ע"ב ד"ה אית אחרנין	גימטריאות עד אין סוף, כי מחשבים
קלט ע"ב ד"ה ואיהו תליתאה	מילוי ומילוי דמילוי עד אין סוף
קנה ע"ב ד"ה דכד ב"נ שליט	גימטריאות, כעת הוא מחולל, "חכמת סופרים תסרח"
תיקון ע', קסג ע"א ד"ה וכל נשמתין	גלגול אדם בבהמה (אינו כפשוטו, אלא מזל זה של בהמה)
קטז ע"ב טור ימין	גלגול ג' פעמים, הוא בנוסף לפעם הראשונה
קטז סוף ע"ב ד"ה דכל ספירה; קיז ע"א ד"ה ואם תליא במזלא	גלגול הוא לרוח, ולא לנפש
קיט ע"א סוף טור ימין	גלגול ע"י תיקון ו' ספירות
תיקון ע', קסב ע"ב ד"ה ילבינו	גלגול, ג' פעמים
פה ע"א טור ימין	גלגול, רשע גמור שלא נתקן, רק ג' פעמים בלבד
תיקון ע', קסב ע"ב ד"ה אם קליה כו'	גלגול, אחרי פעם ד' ולא נתקן, אין לו תקנה
קמו ע"א ד"ה דדא אשתכח	גלגול, סימנים להכיר אם זו היא פעם שניה או שלישית
קנז סוף ע"א ד"ה כגוונא דא; קסב ע"ב ד"ה מעות לא יוכל	גלגול, אפשר לדעת כמה פעמים נתגלגל כבר אדם זה
קיז ע"א סוף טור ימין	גלגול, גופו של אדם טוב או לקוי לפי מעשיו בגלגול הקודם
קנה ע"ב ד"ה דכד ב"נ שליט	גלגול, ההבדל בין מתגלגל בבנו לבין בגוף של אחר
תיקון ע', קסב ע"ב ב"נ דכל ציורין דיליה	גלגול, יצרו של אדם נקבע לפי מעשיו בגלגול הקודם
כח ע"ב ד"ה בת עשרה גלגלים	גלגול כיצד להכיר, ע"י שאבריו אינם שקולים בשוה
מו ע"ב ד"ה קרקפתא	גלגלים, הם ספירות גלגלתא
סא ע"א ד"ה דאתמר בה	גלות אחרונה דומה לגלות מצרים
קיא סוף ע"א	גלות ועניות, הם תמורת עונש גיהנם
תיקונא ב' הנוספת, קסא ראש ע"ב	גלות זו ניצל בזכות משה ובזכות לימוד תורה
ע"א ד"ה לקיימא ביה אני ה' הוא שמי וכו'	גלות, אעפ"כ לא שלטו קליפות בישראל
קמד ראש ע"ב	גלות, ישראל צריכים להסתיר לבוש, נשים, בנים ועושר מפני צרות הגוים

פא ע"ב ד"ה דאינון ארבע גליות	גלות, קליפות שהזכיר יחזקאל, ואלהיו,
לז ע"א ד"ה גל נעול	וחלקי אגוז
צז ע"ב ראש טור שמאל	גן נעול; גל נעול
צז ע"ב ד"ה ובגין האי ה'; ומאן סליק	גרים, אין מקבלים לימות המשיח (יבמות כד:)
יג ע"ב ד"ה בצבא דיליה	גרים, מקבלים בגלות כדי להעלות
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	ניצוצות קודש
כב ע"א ד"ה רפה איהו	ד' נכנסו לפרדס, כלומר יצירה
יד ע"א ד"ה ראשית נקודה	דברי אלהים חיים, כל דברי תנאים
לח ע"ב ד"ה ושוב בדגש	ואמוראים
לח ע"ב ד"ה ושוב בדגש	דגש ורפה, בימים קדמונים קו על האות
עז ע"א ד"ה וכולא קשוט	דגש קל של אות ב'
מא ע"א ד"ה קירטא; סט ע"א	דגש, אין הבדל בין דגש חזק לדגש
קכה ע"ב ד"ה ובין כל דפיקו	רפה
קכב ע"א סוף טור ימין; קכג ע"א ד"ה אלא עמו	דגש, מבטא של הספרדים הוא הנכון
בשותפו	דוד חטא בבת שבע, בה נכללו ז' מינין
עז ע"ב ד"ה באריכו	דא"י
קכו ע"א טור ימין	דוד, חמש אבנים נעשו לאחד, פסוק
פו ע"ב ד"ה ושבת ויכלו חסד	שמע ישראל
קי ע"ב ד"ה או"א עללאין	דופק האדם, ממנו יודעים מצב בריאותו
קל ע"ב ד"ה כד"א ואד יעלה	דופק של דם הלב (ידיעת הרופא)
מח ע"א ד"ה וכד איהו בר משכינתיה	דופק של מעבר דם האדם, הכרת האדם
נב ע"ב ד"ה ובג"ד אתקריאת דכים	דור שכולו חייב, משיח יבוא
צ ע"א טור שמאל ד"ה ואינון לקבל	דחילו בבינה
א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון	דחילו הוא באבא (כי או"א עללאין
קלח ע"ב, טורים ימין ושמאל	כלולים בו)
נ' ע"ב סוף ד"ה ועוד שמעו הרים	דיבור, כל מעשה השכינה תלוי בהבל
ב' ע"ב ד"ה איהו עני הדעת	פיו של האדם
ו ע"ב ד"ה ידרים	דינין לזכות, ודינין להסטיין
יג ע"ב ד"ה ודרור	דמעה, חשבון ע' ומ"ט, כי חסר שער נ'
	דמעות, ב' דמעות
	דעת המתפשט
	דעת
	דעת וזיווג
	דעת, עני בדעת נקרא "נבל"
	דרום, שם מדת חסד
	דרור, כינוי של בינה

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

כב ע"ב ד"ה בדרך דא	דרך, כינוי למל'
ה ע"ב ד"ה דרמיזין בכסא	דרשו מלת "מקדשינו" בתוספת אות י'
צב ראש ע"ב	דשא, עשב, עץ פרי
יח ע"א ד"ה וכן שמעתי מפיו	ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך, הניקוד
לח ע"ב סוף ד"ה כד סלקא על גרפייהו	בחשבון יב"ק
קח ע"א ד"ה דצריך בהון הבדלה	הבדלה, ביאורים בברכת הבדלה במוצאי שבת
קסה סוף ע"א	הבדלה, ברכת המבדיל בין אור לחשך וכו'
יב ע"א ד"ה וילבישם	הבדלה, ברכת מאורי האש
קסה ע"א סוף ד"ה רוחא דמשיחא	הבדלה, ד' חושים לפי ברכותיה
יב ע"א ד"ה בתרין פתילות אש	הבדלה, טעם לשתי פתילות, זכור ושמור
יב ע"א ד"ה ונשמתא	הבדלה, טעם שמסתכלים בצפרנים
טו ע"א ד"ה ותגיד	הגדה היא מל' (ויגד)
קנו ע"ב ד"ה לשמאלא	הדסים מניחים סביב ללולב, לשלשה צדדיו
מח ע"ב ד"ה הוא וב"ד	הוא, אתה, אני. ג' דרגין
א ע"א ד"ה ולכל הויין	הויות מנוקדות בתשע אופנים
ט ע"ב ד"ה ואלין הוין; סו סוף ע"ב	הויות, נ"ד
מט ע"א ד"ה ואיהי ה' עלאה	הושענא רבא, עטרת היסוד
א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון	הלכה כרבים, איהי שכינתא וכו'
לז ע"א ד"ה אינון ברזא דא	הלכה כרבים, מסטרא דאבהן
י ע"ב ד"ה הלכה למשה מסיני	הלכה למשה מסיני, ז' תחתונות
כט ע"ב ד"ה הלל גמור	הלל גמור ביום א' של פסח, כח בינה
צ ע"א ד"ה לשם שמים	הלל ושמאי, בינה עם מל', ות"ת מכריע
קיה ע"א ד"ה אלא כמעשה הרשעים	הנושא אשה צריך שיכדוק באחיה (ב"ב דף קי.)
סז ע"ב ד"ה ויאמר אסתירה	הסתר פנים, לכן נתרבו כינויים להקב"ה
עט ע"ב ד"ה אבל לגבי חייביא	הקב"ה מסתתר בתורה בכמה כינויים,
קלב ע"א ד"ה מסט' דאינון דאתמר בהון הרגו	ואינו מתגלה אלא לצנועים והגונים
פב ע"א ד"ה ויקרא אלקים; קב ע"ב, טור שמאל;	הרגו איש את אחיו (שמות לב) כלומר להרוג לערב רב
קח ע"א סוף טור ימין; קכא ע"א ד"ה כד אחיד	התכללות השמאל בימין

קלח ע"א ד"ה בגין האי אדם	ואהיה שעשועים יום יום, משחקת לפניו
קז סוף ע"ב	בכל עת כו' (משלי ח, ל-לא)
קלח ע"א טור ימין	ואש המזבח תוקד בו, מדוע כתוב ב'
מא ע"א ד"ה בשגם הוא בשר	פעמים
קעב ע"א	והשביע בצחצחות נפשך (ישעיה נח)
לז ע"א ד"ה כלהו רועים	וישכן ישראל בטח, בדר עין (ע') יעקב,
קטו סוף ע"א	בלי ב' של ישמעאל ועשו
ס ע"ב ד"ה ועלה אתמר	ז' נחלים, זי ימים, ז' היכלות
מב ע"ב ד"ה דכד צחי	ז' רועים הידועים
לא ע"א ד"ה באורייתא בפקודא; ד"ה ועם כל דא	זיווג אחרי עץ החיים, הוולדות חיים
אם חזר	לעולם
ק ע"א סוף תיקון נג	זיווג הנעשה בקדושה, אין יצר הרע
לא ע"ב ד"ה ברחימו ודחילו	שולט בוולד
קטו סוף ע"ב; קטז ע"ב סוף טור ימין	זיווג מתעורר בשמאל (אש), ומים מצד ימין
סז ע"ב ד"ה ול"צ לאתחברא בארח	זיווג ראשון; זיווג שני (סוטה ב)
קג ע"א ד"ה דלית בריה בלא דכר	זיווג, לפי קדושת המחשבה כך הוולד,
כז ע"א ד"ה בזמירות	ומזה בני ט' מדות
קטו ע"ב ד"ה ואיהי שעתא	זיווג, לקדש עצמו ביראה ואהבה (יה),
קלט ע"א ד"ה דמיניה יומין ארוכין	בנים זכרים
עח ע"ב סוף טור שמאל	זיווגו של אדם אם זוכה לה, פירוש רעיוני
ה ע"ב ד"ה אבל גזר דין	זיווגים בזמן הזה להוציא נשמות ישנות
ל ע"א ד"ה כגוונא דחוג הארץ	זכר ונקבה, יש בכל בריה ובריה
קייב ע"א ד"ה חו"ה ח' ו' ה'	זמירות, שירות ותשבחות
כ ע"ב ד"ה נפיק מיניה קו	זמן, כל ו' אלפי שנה הם גוף אחד לכל
קנב ע"א סוף ד"ה בתנא	הנפשות
	זקן, נער (ביאור לענין ספירות)
	חבלי משיח, דוחקא בתר דוחקא כמו מעוברת
	חבלי משיח, הצלה ע"י יהא שמיה רבה
	חג שמיני עצרת, מרכז לכל חגי השנה
	חוה, אשת אדם הראשון
	חוט השידרה, מול אות ו' היורד מהמוח
	חוטם, יש בו ב' רוחין, א' ממוח, וא' מהלב

קנב ע"ב ד"ה חוטמא ו'; ושם בראש טור שמאל

קסז ע"א ד"ה ו' איהו חוטמא

מב ע"ב ד"ה מגדלא חדא

נב ע"א ד"ה ודא איהו מקולות

ה ע"ב ד"ה ואית דחשיב

כ ע"ב ד"ה בוצינא דקרדוניתא

יט ע"ב ד"ה רשימין ומצויירין ומתחקין

תיקונא ג' הנוספת, קסא ע"ב

קנה סוף ע"ב ד"ה א"ל ברי האי

ע"א ד"ה חוורו כסיהרא

ה ע"א ד"ה ואיהי כרסיא

א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון

קנה ע"ב ד"ה הנותן בים דרך

א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל

תיקונא ג' הנוספת, קסב ע"א

קמח ע"א סוף טור שמאל

צב ע"א ד"ה והכי מאן דגרים

כ ע"א ד"ה איהי מחשבה סתימא

קמ ע"ב ד"ה בשערא

כ ע"א ד"ה ורזא דמלה חכמה

קנג ע"א ד"ה ולבערא מנייהו

לב ע"א ד"ה מראה בחלום

נו ע"ב ד"ה חמה בישא גיהנם

עו ע"ב ד"ה בתרין

כט ע"ב ד"ה דבגינייהו הות

תיקון ע', קסג ע"א טור שמאל

קה סוף ע"א

פד ע"ב ד"ה אלא חמשים זמנין

חוטם, יש בו ו' (באורכו) וב' פעם י'
(בנחירים), חסד ודין

חוטם, מדוע הוא עיקר צורת הפנים

חול, אות ל' של חול

חולם שורק חירק

חורבן, כ' שנה לפניו בטל התמיד

חושך, כינוי של כתר מפני העלמו

חותם, שעה וכו'

חטאי האדם מחמת ד' יסודות שבו (עיין פירוט)

חי, אדם חי אימתו מוטלת על הבריות
(שבת קנא:)

חיור בחסד, מאדים בגבורה

חיון עילאין, חיון תתאין, (ספירות)

חיות (הן חג"ת)

חיות המרכבה

חיות הקודש, הן במלכות, ד' רגלי
המרכבה

חיות שבמרכבה הן טהורות

חיי (אבא), בני (עד"א), מזוני (נוק')

חכמה וקבלה, הם בספירות חכמה
ובינה

חכמה, נתיב לא ידעו עיט

חכמת הפרצוף מבואר בתיקון ע' עשר
תקונין, כל א' ג"פ ד

חכמתו של האדם ניכרת, כשהוא בביתו
חלה, מצות ההפרשה וסודה

חלום אחד מששים בנבואה

חמה, יש לה ע' שמות, נגד ע' אומות

חמור ר"ת חכם מופלא ורב רבנן

חמץ, ביעורו בין שעה שש לשבע

חמץ, ביעורו הוא משל לביעור הערב

רב

חמש עשרה עריות, ושש החמורות

(יבמות ב), סודם

חמשים פעם יציאת מצרים בתורה

(עריכת חשבון)

לו ע"ב ד"ה מים עליונים	חמשים שערי בינה, חמשים פרשיות בתורה
ח ע"א ד"ה ה' עלאה כו' ר"ל שהיא באות	חמשים שערים, מפני התפשטות עד הוד
כו ע"ב ד"ה דסלקין לחושבן	חסד וגבורה, הם כלל ופרט
ב ע"ב ד"ה דעביד ליה קן	חסיד, מתחסד עם קונו (לשון קן)
פב ע"ב ד"ה כברק חצו	חץ, כינוי לפעולת היסוד
מה ע"א ד"ה קשתותיהן	חצים, ג' חצים
תיקון ע', קסב ע"ב ד"ה פומא אטימא	חציו עבד וחציו בן חורין, מפני חטא בגלגול הקודם
עו ע"א ד"ה דאתלבש בשבע	חשבון אותיות בשכינה עלאה; ותיבות בשכינה תתאה
קסז סוף ע"ב	חשבון ע"ב שיש בגוף האדם
עט ע"ב ד"ה בגין דאינון פרפראות	חשבון, לכל דבר בעולם יש סוף, לכד לחשבון
כד ע"א ד"ה יגאלך טוב	טוב, כינוי ליסוד, והוא הקץ
תיקון ע', קסב ע"ב ד"ה פומא אטימא	טומטום נולד פגום מפני חטא בגלגול הקודם
תקון ע', קסא ע"ב סוף טור ימין; וטור שמאל	ט"ז פנים
נו ע"א ד"ה דאיהו שפחה	טחול נקרא שפחה
נט ע"א ד"ה כן יורד	טחול, אבר הטחול (שוחק)
א ע"א ד"ה טמיר וגניז	טמיר וגניז, ב' מדריגות שבכתר
כה ע"ב ד"ה ברזא דטעמי	טעם נגינה נקרא בזוהר "תנועות"
כב ע"א ד"ה טעמי אינון מאני קרבא	טעמי נגינה, הם מאני קרבא
כה ע"ב ד"ה וקשר דתרווייהו	טעם נגינה שלשלת
כו ע"א ד"ה תביר	טעם נגינה תביר
כה ע"ב ד"ה ותקום מן ה' דמשה ושריא; ד"ה וסליק ליה עד אתר	טעם נגינה תלישא
סח ע"א ד"ה ואמר זרקא	טעם נגינה, זרקא
נו ע"ב ד"ה דבגינייהו ואת עשו שנאתי	טעמי נגינה, תרי טעמי
קמד ע"א טור שמאל	טעמי נגינה: רביע, תביר
נג ע"א; נד סוף ע"ב; נז ע"ב ד"ה בההוא זמנא	טעמי נגינה
כורסייא יהון; נח ע"א סוף טור ימין; סב סוף ע"א;	
קמו ע"ב טור שמאל	
ד ע"ב ד"ה חיון עילאין	טעמים, סגולתא וסגול
סו ע"ב סוף ד"ה ועוד מצות	טרפות הן י"ח (חולין מב.) וכן י"ח סירכות (שו"ע יר"ד סי' לט)
קיג ע"ב ד"ה בגופא דב"נ טרפשא	טרפש שבגוף האדם, למעלה ממנו ולמטה ממנו

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

קלה סוף ע"ב ד"ה וכולהו סלקין	י"ב מזלות נגד י"ב מנהיגים בנפש (ספר יצירה)
קעב ע"ב טור שמאל	י"ג בכתר, ל"ב בחכמה
קו ע"ב טור ימין, וטור שמאל	יבום
קכא ע"א סוף טור ימין	יבום, סודו
י ע"ב ד"ה דאיהי יד ה' הויה	יד ה' הויה, רשעים מהפכים מדת הרחמים
ג ע"א ד"ה יד כהה	יד כהה, נוק'
לג ע"א ד"ה עליה אתמר ובני (ישראל)	יד, כינוי לעמודא דאמציעתא
קז ע"א טור ימין	יהודה ותמר, סוד היבום
תיקונא ב' הנוספת, קסא סוף ע"א	יולדת בן זכר טמאה רק ז' ימים, כי הרחמים גוברים
כג ע"ב ד"ה ויפן כה וכה	יום כפור משגיח מהחלונות, ובעשרת ימי תשובה, רק מציץ
מט ע"א ד"ה ואיהי ה' עלאה	יום כפור וסוכות, הימים שבינתיים מסוגלים לכפרה
סז ע"א טור שמאל	יום כפור: י' ימי תשובה; ה' תפילות; ו היא תשובה; ה' עינים, הרי יהו"ה
ג ע"ב ד"ה שית יומין דחול	יומי החול, מול ו"ק דיצירה
סא ע"א ד"ה בההוא זמנא ויאמר ה'; וסוף ד"ה בדוחקא דעניותא	יונה, כל ספרו הוא בענין גלות וגאולה
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי	יוסף יתום מאמו
נה ע"ב ד"ה ויותרת הכבד	יותרת הכבד, איהי זונה וכו'
ב ע"ב ד"ה בכל אברין, ג ע"א ד"ה לאפקא	יחוד קוב"ה ושכינתיה ע"י הלומד לשם לעשות
צא ע"ב טור שמאל	יחוד, ברכה קדושה רמוזים באותיות יהו"ה
ד ע"א ד"ה דאיהו יחיד נעלם	יחיד נעלם, הוא האין סוף
ג ע"ב ד"ה ים המלח	ים המלח, מלכות
יג ע"ב ד"ה ולית ים אלא אורייתא	ים, כינוי לתורה, כינוי לשבת (מל')
פד ע"ב טור שמאל	ימים בשבוע ב' ד' (מדת דיין)
סז ע"א טור שמאל	ימין ה' בו מקבל שבים; בשמאלו נותן גבורה לאדם נגד יצר הרע
א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון	יסוד הוא בחינת רקיע
לא ע"ב ד"ה איהי ולבושא	יסוד ומל', נקרא כל, כלה (חותם בתוך חותם)
מז ע"א סוף ד"ה על אלין טפין	יסוד ופה, הדימוי ביניהם
ט ע"ב ד"ה אבל לגבי יסוד	יסוד כורע, ושם ת"ת זוקף

כא ע"א ד"ה נצח והוד	יסוד מתחיל למעלה מנצח והוד
א ע"א ד"ה כזהר הרקיע	יסוד נקרא "כל"
לב ע"א תחילת תיקון תמניסר	יסוד, אותיות י"ד ס"ו
עח ע"ב טור שמאל	יסוד, גימטריאות בענינו (וכן "סוד", ע')
ו ע"א ד"ה ודעת	יסוד, הוא דעת של פרצוף שלמטה
ג ע"א ד"ה מן יאקדונק"י	יסוד, נקרא משכיל
לח ע"א ד"ה כל צינורין	יסוד, שם קיבוץ הדעת והתגלותו
ט ע"ב ד"ה מסט' דאימא ההי"ן	יסודות, ארמ"ע מתהפכין מזה לזה
ב ע"א ד"ה דא משה	יסורי הצדיקים, הם של משה המתלבש בהם
עג ע"ב ד"ה וסביל כמה	יסורין ומיתה (שבת נה סוף ע"א)
עג סוף ע"ב ד"ה וארבע גוונים	יסורין יש ד' אופנים
לא ע"א ד"ה דפסולת דאברהם	יעקב הוא גלגול של שת
קד סוף ע"ב	יעקב מתגושש עם המלאך
קד ע"ב ד"ה ודא גרים ליעקב	יעקב נהג בערמה נגד עשו (סוד הענין)
קיא ע"א ד"ה ובג"ד על גחונך	יעקב נתברך י' ברכות, מול י' קללות של אדם הראשון
קכט ע"א סוף ד"ה והכי אדם עלאה; קלא ע"א ראש טור שמאל ד"ה דיעקב דיוקניה; וד"ה מהכא אשתמודע	יעקב, למה נפגע בהתגוששות עם המלאך
קכט ע"א סוף ד"ה והכי אדם עלאה; קלא ע"א ראש טור שמאל ד"ה דיעקב דיוקניה	יעקב צולע על ירכו (בראשית לב, לב), כי הוא גלגול אדם שנתקלל "תשופנו עקב"
קלט ע"א ד"ה יוליך את הקול	יעקב תיקן תפילה; ישראל תיקן קריאת שמע
קלא ע"א ד"ה מהכא אשתמודע	יעקב תיקן תפילת ערבית, מה שלא יכלו אברהם ויצחק
קד ע"ב ד"ה ודא גרים ליעקב	יעקב, ד' אותיות של שמו
קיה סוף ע"ב	יעקב, הרואה אותו בחלום (זהר ח"א קסח.)
קנ ע"א ד"ה ביעקב נח	יעקב, שארית ישראל לא יעשו עוולה, צירוף בפעולתו נגד עשו
מח ע"א ד"ה וכד איהו בר משכינתיה	יצחק ורבקה, מזכירים בראשי תיבות בפיוט ראש השנה אחרי "נשמת", המלך יושב על כסא רם ונשא וכו' בפי ישראלים וכו' ובדברי צדיקים וכו' ובלשון חסידים וכו' ובקרב קדושים

- ° יציאת מצרים, נ' פעם בתורה (עריכת חשבון)
- ° יצירה, נקראת עלמא דאתגליא
- ° יצר הרע, אם אבן נימוח ואם ברזל מתפוצץ
- ° יצר הרע, אצל ילד הוא כאבן; ואצל איש כברזל
- ° יצר הרע, בעובדא דתפילין וציצית, ובדיבור של ק"ש ותפלה, הורגים אותו
- ° יצר הרע, ממונה על ס' רבוא כוחות של רע
- ° יצר הרע, עיקר גבורה היא בשמירת הברית ("וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום", בראשית ו)
- ° יצר לתאוה היא קשה מהיצר לממון
- ° ירא שבת, שלא תשלוט יראה רעה
- ° יראה אהבה תורה מצוה, אותיות יהו"ה
- ° יראה במוח, אהבה בלב
- ° יראה היא בשכינה, אהבה להקב"ה (וסוד התכללות)
- ° יראה ואהבה של האדם נסתרות, רק מתגלה תורה ומצוה
- ° יראה קדושה; ויראה רעה
- ° יראה, ב' אופנים, שמים וארץ
- ° יראה, היא מדת אימא
- ° יראת ה', על ידה ימצא האדם חכמה
- ° ירך ימין לעילא, ירך שמאל לתתא
- ° ישמעאל ועשו לא רצו לקבל מה' מצוות איסור ניאוף ורצח
- ° ישמעאל, קלקולו בניאוף
- ° ישראל ב"מ (בני מלכים) הם, ויצאו מבית סהר של האומות
- ° ישראל לפי קורבתם לה', כך עולה שכינה
- ° ישראל נקראו אבני ירושלים
- ° ישראל סבא, כינוי לעמודא דאמצעיתא (ת"ת)
- ° פד ע"ב ד"ה אלא חמשים זמנין
- ° א ע"ב ד"ה קיימא עלמא דאתגליא
- ° קלז ע"א ד"ה ולמך בשעתא דשליט
- ° קלז ע"א ד"ה ולמך בשעתא דשליט
- ° יב ע"א ד"ה נטיל בר נש חרבא
- ° יב ע"ב ד"ה על שתיין רבוא
- ° נו ע"א ד"ה ובג"ד צדיק
- ° קלו ע"ב ד"ה ותלד עדה
- ° יג ע"א ד"ה ירא שבת
- ° כו ע"ב ד"ה ועל כלא אדם
- ° כג ע"א וברחימו ודחילו
- ° מח ע"ב ד"ה וכד קיימינן
- ° כו ע"ב ד"ה חכמה ובינה; לט ע"א, טור שמאלי
- ° מז ע"א ד"ה על אלין טפינן
- ° פה סוף ע"א
- ° קי ע"ב ד"ה א"ת (אל תקרי) אם
- ° יט ע"ב ד"ה איהי טמירא
- ° ח ע"א ד"ה ממראה מתניו
- ° נז ע"ב ד"ה איהו רביע
- ° נה ע"ב ד"ה ויותרת הכבד
- ° קמג ע"ב טור ימין
- ° קז ע"ב סוף טור ימין
- ° סז ע"ב ד"ה אבניה אינון אבנין
- ° כה ע"ב ד"ה ישראל סבא

יג ע"ב ד"ה ומאי ניהו והיה כו'	ישראל, ע"י ששומרים תורה אין סט"א
	בא
עח ע"א ד"ה ספר ישרים	ישרים, ישורון
טו ע"ב ד"ה כ"ה איהי	כ"ה, כינוי אל בינה
צח ראש ע"ב	כ"ח אותיות של פסוק בראשית, תשלום
	אותיות א"ב
קב ראש ע"א	כ"ח אותיות
קי ע"ב ד"ה או"א עילאין	כבד את אביך ואת אמך; אמו ואביו
	תיראו (טעם ההיפוך)
נה ע"א ד"ה ככד	כבד וטחול נגד סמאל ונחש; מרה נגד
	נוק' של סמאל, יותרת הכבד נגד נוק'
	דנחש, וכן במוח נגד דו"ן, וכן בלב נגד
	דו"ן
ס' ע"ב ד"ה וטחול איהו שחוק	כבד וטחול, כעס ושחוק
נה ע"ב ד"ה ויותרת הככד	כבד וטחול, נגד כעס ושחוק; לילית
	ומחלת
פז ע"א ד"ה מחבוט הקבר	כבד וטחול, כעס ותאוה; מאדים ונוגה
נה ע"ב ד"ה בגין דאיהו שאול תחתית	כבד וטחול, מות וגיהנם
קג ע"ב ד"ה דא אתערותא	כבד ומרה; וענין כעס
נט ע"א ד"ה השטן כו בככד; ד"ה אתר דגזירת עירין	כבד, אבר הככד
נה ע"ב ד"ה ויותרת הככד	כבד, יש בו ע' עורקים, נגד ע' אומות
צו ע"א ד"ה עציבו דטחול	כבד, מרה, טחול
מז ע"א ד"ה על אלין טפין	כבוד רבו הוא יותר מכבוד אביו
יד ע"א ד"ה כל כבודה	כבוד, כינוי של ספירת חכמה
קיג ע"א ד"ה אבל אינון דידעין	כוונות על בוריינן, כיצד כל שם יוצא
	מיהו"ה
ט ע"א ד"ה דאנהיגין להון	כוזרי, ספר
סד ע"א סוף ד"ה השיב אחור	כוכב שבתאי (בתוספת אותיות א"י)
א ע"ב ד"ה וכולהו פרחין	כוכבים, צדיקים נמשלו בהם כי פרחין
סח ע"א טור ימין	כוס מלא
צה ע"א ד"ה משום כוס ישועות	כוס של ברכה על י"ד פרקי האצבעות
	של היד
צה ע"ב טור שמאל	כוס של ברכה, ומגביהו מן הקרקע טפח
	(ברכות נא: סוד)
צה ע"ב ד"ה וסימנך חמשה	כוס של ברכה, וסימנך חמשה (מל')
צה ע"א	כוס של ברכה, י' דברים נאמרו בה
	(ברכות נא.)
כד ע"א ד"ה כוס ת'	כוס, כינוי למל'

קלה ע"ב טור שמאל ד"ה ועיקר	כופר בעיקר ומקצץ בנטיעות, ההבדל ביניהם
סב ע"ב ד"ה כתיב כרסי' שביבין	כורסון רמיו, אחד לדין אחד לצדקה (חגיגה יד.)
תיקון ע', קסא סוף ע"ב	כורע בכרוך וזוקף בשם (ברכות יב.) סוד
סט סוף ע"ב	כלב, שפל מכל החיות
כח ע"א ד"ה ודוחקא דגלותא	כלה, עם דגש או בלי דגש
נ' ע"ב ד"ה ועוד שמעו הרים	כלל ופרט וכלל
יח ע"ב טור שמאל	כלל, כל מה שהיה ויהיה נכלל בו' ימי בראשית
כ ע"א ד"ה כללי השמות (סוף תיקון רביעאה)	כללי שמות הקודש
עח ע"ב סוף טור שמאל	כך דודי בין הבנים (שה"ש ב) כלומר רעיא מהימנא
קכב ע"א סוף טור ימין	כנור מנגן מאליו, כלומר רוח הקודש בפיו של אדם
נח ע"ב ד"ה כנור	כנור, אותיות נר כ"ו
נז ע"ב ד"ה בההוא זמנא כורסייא יהון	כסא [הכבוד] ד' רגלים, ג' אבות ודוד; כהנים לויים ישראלים וגרי הצדק
ו ע"א ד"ה ובגין דא כבוד	כסא הכבוד, אורייתא דבריאה
ע ע"א ד"ה דמתמן כו' מלחך ההוא	כסוי דם, מדוע אין מצוה זו בבהמה
נט ע"ב ד"ה וכבד איהו קטרוגא	כעס, יומא דרתח לא מצלי (עירוובין סה.)
ה ע"א ד"ה וירכב	כרוב, רכב, ככר
כ ע"א ד"ה כרובי	כרובי עין, הם בשר המכסה לעינים
קב ע"א ד"ה אלי איהו; וד"ה ואיהי ברכת ה'	כתיבה וחתומה (אימא ואבא)
קב ע"א ד"ה תלת אצבעאן; וראש ע"ב	כתיבה וסוד האצבעות
קנו ע"א ד"ה א"ל ברי	כתר ובינה ענינם אחד
קנט סוף ע"א; ותחילת ע"ב	כתר ועטרה, ההבדל שביניהם
סו ע"ב ד"ה מלך ומלכות	כתר יתנו לך כו' מלאכים; גירסת תקו"ז "מלכים" כלומר זו"ן; וההמשך "המוני מעלה" מוסב על מלאכים ממש
קנט סוף ע"א	כתר לי זעיר ואחוך (איוב לו) סודו
סט ע"ב ד"ה מסטרא דימינא	כתר תורה, כתור כהונה, כתור מלכות. כל אחד מהם כלול משלשתם
כה ע"ב ד"ה עד אין סוף	כתר, ג"כ נקרא אין סוף
קנט ע"ב טור שמאל	כתר, נחשב לנוק'

קמג ע"א ד"ה ובמים עזים	ל"ב נתיבות חכמה, ול"ב פעם שם אלהים וכו'
קיא ע"א ד"ה ואיהו סתיר בנינא	לב מבין, לשון בנין
נו ע"א טור ימין	לב, ב' בתי לבא מול לאה ורחל
קיא ע"א ד"ה הבל הלב	לב, הוא בינה
יד ע"ב ד"ה דא לב	לב, לבא (אינם אותו דבר)
מט ע"א ד"ה ולבונה	לבונה
א ע"א ד"ה ולכל שמהן	לבוש, היכל, גוף ונשמה
נח ע"א ד"ה ובזמנא דדחקין	לבנה, בעת מולד הלבנה מארת חסר ולוחמים עם השעיר
מג ע"א ד"ה יפה כלבנה	לבנה, כינוי לחכמה, ליבון הלכה
צב ע"ב ד"ה הכי שכינתא	לוו עלי ואני פורע
נב ע"ב ד"ה ובג"ד אתקריאת דכים	לוחות נשברו, כי חסר שער נ'
מב ע"ב ד"ה דיהבין ליה לאנתו	לוחות ראשונות; לוחות שניות מעץ הדעת
קלח ע"א ד"ה בגין האי אדם	ליותן זה יצרת לשחק בו (תהלים קד) כלומר דעת
מג ע"ב ד"ה דהא רוח סערה	ליותן, הוא דעת ואין שמחה יותר מזה
מד ע"א ד"ה ויהא חדי עמהון	ליותן, שעשוע של ה' עם צדיקים שמחדש להם תורה
פט ע"ב טור ימין	ליותן נחש בריח וכו' סרס את הזכר (בבא בתרא עד:)
מב ע"א ד"ה דנונא חדא	ליותן נקרא על שם התורה ("ליות חן", משלי א)
קעב ע"ב טור ימין	ליותן
ס ע"ב ד"ה איהו דג ומצרים	ליותן, דו"ן שהם פרעה והמצריים
ל ע"א ד"ה ואינון לקבל	לולב ואתרוג; לשון ופה, יסוד ומל'
קנו ע"ב ד"ה דמקורא דיליה ל"ל סוף	לולב ומיניו
קג ע"ב ד"ה נפרדו עליו	לולב, נפרדו עליו; נפרצו עליו (סוכה) (כט:)
כד ע"א ד"ה ותלת נענועין	לולב, ע"ב נענועים
קכד ע"א ד"ה מסטרא דאזיר	לח ויבש, קר וחם
יא ע"א ד"ה ודא הוא רזא	לילה, ד' משמרות, לפי סדר אותיות הוי"ה
קמח ע"א ד"ה והכי ק"ש	לילה, דינו בכוכבים ביניניים; לא
ב' ע"ב ד"ה ואיהו שומר	גדולים ולא קטנים (סודו) לילה, כינוי לחשכונה

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

נה ע"ב ד"ה ויותרת הככד	לילית, נגד יללה; מחלת נגד מחול (שחוק ריקודים)
ב ע"ב ד"ה דביה חצות לילה	לימוד בחצות לילה, מחבר תורה עם לילה (עמוד ת"ת)
ב ע"א ד"ה לקנא בהאי חבורא	לימוד קבלה, ע"י כך יש מנוח לשכינה
נט ע"א ד"ה כן יורד	ליצנות, להתרחק ממושב לצים
קלו ע"ב ד"ה ותלד עדה	למך, ב' נשיו רמז לשני יצרים רעים (תאורה, ושחוק וכסף)
סז ע"ב ד"ה ול"צ לאתחברא בארח	לעתיד ישיגו את אמיתתו של הקב"ה, ללא צורך כינוי
צ ע"א ד"ה לשם שמים	לשם שמים, חיבור "שם" (רחל) עם "שמים" (לאה)
ב ע"ב ד"ה דעסקין באורייתא לשמה	לשמה, לומד תורה על מנת לעשות (תקון לשכינה)
צט סוף ע"א	מ' יום של יצירת הוולד
יד ע"א ד"ה כ"ח אתון וארבע סרי	מ"ב אותיות דמעשה בראשית (כח ועוד יד)
ק"ט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא	מ"ח צורות בכוכבים השיגו, אבל תלי לא השיגו
לז ע"א ד"ה אינון ברזא דא	מ"ט פנים טהור; מ"ט פנים טמא
ק"ט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא	מ"ט שערים שיש בברכת בלעם (פרטיהם)
ק"ט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא	מ"ט שערים שיש בדברי ה' לאיוב (פרקים לח-לט)
קנט ע"ב ד"ה ועטרה דאיהי יוד	מאה ברכות (סודם)
קג ע"א טור שמאל	מארבע רוחות בואי הרוח (יחזקאל לז), סודו
מג ע"א ד"ה כמה מארי תריסין; וד"ה וכמה תריסין אתעבידו	מארי תריסין, הם בעלי תורה
מה סוף ע"א ד"ה בודאי הא	מארי תריסין, הם שדורשים רזי תורה במקראות
מב ע"ב ד"ה מגדלא חדא	מגדל הפורח באויר
קב ע"ב ד"ה דאיהו מגדל עוז	מגדל שן דפרח באוירא
מו ע"ב סוף ד"ה קרקפתא	מגיד מישרים (ספר של הר"י קארו)
לז ע"א ד"ה איהו מדה בין	מדה באורך; מדה בעגולא
לו ע"א ד"ה חמש תיקונין דמדה	מדידה ומשקל
לו ע"ב ד"ה דאיהו רזא	מדרשי מקרא (יסוד) לחבר תורה בע"פ עם הכתב

נח ע"א ד"ה ברעות' דשכינתא	מדת הדין, עצת ה' כיצד להנצל ממנה
תיקונא ג' הנוספת, קסב ע"ב	מוח, לב, ריאה
קיד ע"ב טור ימין	מוחא ולבא הם חו"ב; עד"א הוא קנה וריאה
קלח ע"ב, טורים ימין ושמאל	מוחא, גלגלתא, אוריא
עח ע"א ד"ה וההוא נורא דאיהו	מוחא, ריאה ולבא
סו ע"א ד"ה דאיהי מום	מום, כל אשר בו מום לא תקריבו (ויקרא כב)
מב ע"א ד"ה לא יפסיק	מומר, המאמין באחדות ה', אינו מומר לכל התורה
מב ע"א ד"ה לא יפסיק	מומר, וכל בועל נכריה, אין תפלתו עולה
נח ע"א ד"ה סלקא צלותא בניגונא	מוסיקא, ד' מיני נגינה
צז ע"ב סוף טור ימין	מועדי ישראל: פסח, שבועות סוכות מול ג' אבות; ושמניי עצרת מול דוד והגרים
קכה ע"א ד"ה בפסח יהון ו"ה לימינא	מועדים (פסח, ר"ה שבועות, סוכות) מול אותיות יהו"ה
לח ע"ב ד"ה שן	מוץ ותבן, זו"ן דסט"א (נחש ושטן)
יד ע"ב ד"ה ומאי ניהו כו'	מזבח הנחושת להעביר גיהנם, מזבח הזהב להעביר אש של גיהנם
יד ע"ב ד"ה ומאי ניהו כו'	מזבח, אש תמיד וכו' לא תכבה
ט ע"ב ד"ה שם יקו"ק י'	מזבח, חרבך הנפת ותחלליה, הם המזיקין
צח ע"א סוף טור ימין	מוזני (בחור"ג) חיי (אור"א) בני (נו"ה) הכוללים כל ט' ספירות
קסו ע"א ד"ה כמה איהי מתתקנא	מזל אין לישראל כי מונים ללבנה, ודלא כהאומות
קמח ע"א סוף טור שמאל	מזל לא שולט בישראל כששורה בהם שכינה
פד ע"ב טור שמאל	מזל עקרב ברקיע, מזל שור
קנט ע"א ד"ה ואית תמן תמניא	מזל קשה בימים ב' וד'
קנו ע"א טור שמאל	מזל שולט על האדם מפני ז' ספירות, ואדם שולט על המזל כי שרשו בג' ראשונות
צח ע"א סוף טור ימין	מזל, לפעמים אין זכות מועילה, כי העולם נידון לפי רובו

צח ע"א ד"ה וכד נחיתת	מזל, רק כאשר העולם נמסר בידי מטטרון, אבל כאשר נחית קוב"ה בה, אין מזל לישראל והיא מעלה עליונה מזלות, י"ב לפי י"ב חדשי השנה; י"ב צירופי יהו"ה
קטז ע"א טור שמאל	מזלות, תלי הוא אות א' שבתוך וא"ו, המנהיג המזלות
קכב ע"א ראש טור שמאל	מזמורי דוד, נאמרים ע"י כולם כי הוא לב של כלל ישראל
קסה ע"א ד"ה דמנהון רוחא דמשיחא	מחלוקת בתורה, ב' אופנים: ימין משמאל, או להיפך
פב ע"א ד"ה ויבדל	מחלוקת הלל ושמאי, לאסכמה ביניהם
לח ע"א ד"ה ורזא דמלה אני	מחשבה סתימאה נקראת "ראשית"
קכה ע"ב ד"ה ואיהי תליא במחשבה	מחשבה, דיבור, מעשה הם ג"ר וזו"ן, וכן ג' קרים
כא סוף ע"ב ד"ה דמחשבה עילאה ותתאה	מחשבה, כינוי אל מל'
כב ע"ב ד"ה וקן דילה	מטטרון הוא קן לכסא
קב סוף ע"ב	מטטרון והמלאכים; זה בשם יהו"ה, והם בשאר שמות
לג ע"ב ד"ה בגין דמטטרון	מטטרון, הוא ו"ק דחול
פו ע"ב ד"ה והאי נקודה כו' באת ו'	מטטרון שומר בימי חול, ובשבת עולים למעלה
קלד ע"ב ד"ה בגין דממשלה	מטטרון וסנדלפון שולטים בחול, ובשבת רק שליטת שכינה
טז ע"א דאית ליה מרכבה	מטטרון מרכבה לקוב"ה, ע"י שיש שכינה
כב ע"א ד"ה כגוונא דא יהו"ה ואינן כמתג	מטטרון משמש כמו מתג לחיות
קיג ע"ב ד"ה בראשית כו' דא מטטרון	מטטרון, בשם אלהים
יג ע"ב ד"ה בצבא דיליה; פג ראש ע"ב	מטטרון נקרא כבוד אל
קא ע"א סוף טור שמאל	מטטרון, עליו נאמר "כי שמי בקרבו", נקודה פנימית
עד ע"א ד"ה כל הנקרא בשמי	מטטרון, עליו נאמר "כל הנקרא בשמי"
יד ע"ב ד"ה עצם השמים לטוהר	מטטרון נקרא עצם (היכל עצם השמים)
קסח ע"א ד"ה ול"צ לאתחזאה	מטטרון תופר מנעלים
סז ע"ב ד"ה וחלצה נעלו; עט סוף ע"ב	מטטרון תופר נעלים, וסנדלפון הוא סנדל
צה ע"א ד"ה תשע ברכאין	מטטרון, אותיות ט"ט
עט סוף ע"ב	מטטרון, בו כל תמורות האותיות

° צג ע"א	° מטטרון, ועניני צלותא
° צא ע"ב ד"ה כחשבן גדפין	° מטטרון, כולל שם בן מ"ב, שולט על ימי חול
° כב ע"ב ד"ה וקן דילה	° מטטרון, מדוע נקרא גוף דשכינתא
° טו ע"ב ד"ה שפחה דיליה	° מטטרון, מיטטרון
° סז ע"ב ד"ה י' כלילא מע"ס; סח ע"א	° מיטטרון
° צח ע"א סוף ד"ה וכד נחיתת	° מטטרון, מל' היא כתר לו, וכאשר ההנהגה על פיו מתקיים "ואנכי הסתר אסתיר פני" (דברים לא, יח)
° יג ע"ב ד"ה בצבא דיליה	° מטטרון, משה בקש לראות, ולא ניתן לו
° א ע"ב ד"ה ועל צדיק דלתתא	° מטטרון, נקרא צדיק דלתתא
° צח ראש ע"א ד"ה לזמנין אתפרנסת ע"י שליח; וכן כאן בטור שמאל ד"ה וכד נחיתת	° מטטרון, פרנסת ישראל לפעמים על ידו (אמר המעתיק: עיין "מלאכי עליון" להרב ראובן מרגליות, עמ' קא הערה קע, וזה נרמז ברמב"ם הל' אישות (פי"ב הי"ב עיי"ש מגיד משנה ע"פ הגמרא בכתובות סד)
° קיד ע"א ד"ה והוא כליל בשמיא וארעא	° מטטרון, ראשו בבריאה גופו ביצירה ורגליו בעשיה
° קח ע"א ד"ה ומהאי ב' תליין	° מטטרון, שבעים שמות, מול ע' נפש וע' דת"ת
° מג ע"ב ד"ה דא קולמוס	° מי מריבה, ע"י ערב רב בא משה לטעות, וניתן לו מעץ הדעת טוב ורע, ולא בא לא"י; וכך ישראל שאורו מתפשט ביניהם בכל דור ודור אינם זוכים לעץ חיים, עד לעתיד שיתבטלו ג' קליפות
° מב ע"ב ד"ה א"ל כו' קרבא ביה	° מי מריבה, ע"י ערב רב נסתרה תורה בגיחון
° מח ע"א ד"ה וראיתיה	° מילה ופריעה, שמשא וסיהרא
° פג סוף ע"ב	° מילה, אפילו המלוכלך בעבירות, ניצול אם שמר בריתו
° עו ע"ב, ד"ה ברית אש	° מילה, והסרת הערלה
° יב ע"ב ד"ה ושזיב ליה	° מילה, חיתוך ערלה והטלתו בעפר
° קסז ע"א ד"ה כד יתחזרו ירוקין	° מים גורמים דיבוק; אש מביא פירוד
° פט ע"ב טור ימין	° מים, לפעמים הוא בחסד ולפעמים בגבורה

סו ע"ב ד"ה ועוד מצות כו' לבעירן; ע"ע נה ע"ב	מיתה וגיהנם, דו"ן דסט"א
ד"ה בגין דאיהו שאול	מיתת חנק, מיתת הרג
סוף הספר, תיקון חמישי, קסג ע"ב	מלאכים המלווים לו לאדם, הם יצר
קלו ע"ב ד"ה ותרין נשין	טוב ויצר הרע
יא ע"א ד"ה דתלת חיון	מלך מלך ימלוך, ניקוד לפי ג' הויות
קנח ע"ב סוף טור שמאל	מלך, שופטים ושוטרים, ושאר ממונים
יג סוף ע"א ד"ה ובג"ד	שבגוף האדם
צט ע"ב ד"ה דאיהי דלת דלה	מלכות נקראת "שומר ישראל"
כח ע"ב ד"ה ל' מעלות אינון ודאי	מלכות, אות ד' לשון דל ועני
	מלכות נקנית ע"י ל' מעלות, של ג'
	יודי"ן חכמה
ט ע"ב ד"ה לית אדם דמרכבה	מלכות, בין ת"ת והיסוד
ז ע"א ד"ה דיראה דאורייתא	מלכות, יראה (תורה שבעל פה)
י ע"א ד"ה אינון ה"ה	מלכות, סמל שלה ה"א, ה' מוצאות
	הדיבור
צ ע"ב ד"ה ולא ב"ד דלעילא	מלקות הם ארבעים, שילוש שנת י"ג
	מאז האדם נענש
יג ע"א ד"ה שעטנז	מלקות, מדוע הרצועות משור וחמור
סוף הספר, סוף תיקון ד'	ממון, המחבבים ממון יותר מגופם, הם
	רוב העולם
פו ע"ב ד"ה והאי נקודה כו' באת ו'	ממטרון, תופר מנעלים (לעשות לה
	מסגרת)
מא ע"א ד"ה ורזא כו' בההוא יו"ד	מן שאכלו במדבר, הוא מ"ן ממנצפ"ך
יד ע"ב ד"ה וחכמה במוחא	מנורה בחד, שולחן בגבורה
יד ע"ב ד"ה ואיהו ד' דאחד	מנורה שלחן משכן וקומת המשכן, חיות
	הקודש
קלא ע"ב ד"ה אלא כי תראה	מסים, בני קיץ אינם רוצים לתמוך
	בתורה וגם לשלם מסים
קטז ע"ב טור ימינ	מספר אחדים בצדיק וצדק (יסוד ומל'),
	עשרות בת"ת, מאה בדעת, אלף בבינה,
	רבבה בחכמה, מאה אלף בכתר
צז ע"ב ד"ה לכלם בשם	מספר השבטים במדבר כמספר צבאות
	מעלה של מלאכים
מה ע"א ד"ה ורזא דמלה שנים	מספר שבע
סד ע"א ד"ה שית סיטרין דכלילין; קסו ע"ב ד"ה	מספר י"ב
	ובוצינא קדישא

מספר י"ג	צ"ה ע"ב טור ימין; קיד ע"ב ד"ה וביה אתעבידו ה"ה
מספר כ"ד	אחד
מספר ל'	מז ע"א ד"ה ועוד שמעו
מספר ל"ו	מז ע"א ד"ה ועוד שמעו
מספר ל"ט	סד ע"א ד"ה שית סיטרין דכלילין
מספר שבעים, מספר ע"ב	פא ע"א ד"ה ההיא רצועה
מעשה מרכבה (מטטרון)	פד ע"ב סוף טור ימין
מעשה מרכבה, ע"י החלפת האותיות	ז ע"א ד"ה מעשה מרכבה
מעשר ותרומת מעשר	טז ע"א ד"ה איהו כינוי; ד"ה וביה מרכיבין
מעשר, הפרשתו הוא תיקון מלכות	לא ע"ב ד"ה דכל ספירין סלקין
מצא או מוצא? (ברכות ח) הענין הוא	לא ע"ב ד"ה ואיהי עשירית לעשר
בנפש	נה ע"ב ד"ה והא תרי בתי לבא
מצה של מצוה בליל א' של פסח	כט ע"ב ד"ה כמצוה
מצוה, מצוה מיוחדת שאדם מחזיק בה,	פט ע"ב סוף טור שמאל
נרשם באבר ההוא	ב ע"א ד"ה דאינון פקודין דעשה
מצוות נקראו כנפים	יא ע"ב ד"ה ואם אתוון (עיינ הגה"ה של רמ"ש)
מצרי, משה הרג אותו בשם ע"ב או	כח ע"א ד"ה וכולא קשוט
מ"ב?	צ סוף ע"א ד"ה ויהיב לון אחרנין
מקדש הנבנה ע"י אדם אין לו קיום;	צב סוף ע"א
והנבנה ע"י ה' יעמוד לנצח	לז ע"א ד"ה אינון ברזא דא
מקדש של עתיד, הקב"ה יבנה ויתקיים לעולם	צא ע"ב טור ימין, וסוף טור שמאל
מקוה, כנוי לת"ת	כא ע"ב ד"ה ויפגע במקום; ד"ה עד אמצא מקום
מקוה, שיעור מ' סאה; י"ב בקר; י"ג	קלה ע"ב טור שמאל ד"ה ועיקר
מכילין דרחמי	מח ע"ב ד"ה דהוא מר
מקום אחד, ביאורו	ח ע"א ד"ה דאיהו כליל
מקום הוא כינוי לשכינה	ז ע"ב ד"ה מראות דאתגליין
מקצץ בנטיעות וכופר בעיקר, מה	ח ע"א ד"ה ואיהי אש בית
ההבדל ביניהם	מב ע"ב ד"ה דאיהו בלע וקטיל
מר דרוו, ראש לכל הבשמים, אברהם	מח ע"ב ד"ה דהוא מר
מראות יחזקאל, ראה מתוך מטטרון	ח ע"א ד"ה דאיהו כליל
מראות יחזקאל, רק ט'	ז ע"ב ד"ה מראות דאתגליין
מראות שראה יחזקאל	ח ע"א ד"ה ואיהי אש בית
מרה וטחול, ב' נוק' דחויא (אש גיהנם, וסם המות)	מב ע"ב ד"ה דאיהו בלע וקטיל
מרה וטחול, ב' נוקבין; כבד נגד עמודא	נה ע"א ד"ה כבד
דאמצעיתא	

מב ע"ב ד"ה דאיהו בלע וקטיל	מרה, חרב של מלאך המות (שחוק הכסיל)
סט ע"ב ד"ה לקבל אריה	מרכבה, חיות המרכבה, סדר הילוכם
טז ע"ב ד"ה ויתלבש במרכבה	מרכבה, חילופי שמות הקודש
כג ע"ב ד"ה ויפן כה וכה	משגיח מהחלונות ביום כפור, מציץ בעשרת ימי תשובה
נד ע"א ד"ה ובג"ד א"ל של נעלך	משה בסנה, אות הנעל, אות הצרעת
קלז ע"א ולבחר אז אהפוך	משה הוא גואל ראשון, וגם מתגלגל בגואל אחרון (משיח)
יא ע"ב ד"ה ואם אתוון (עיין הגה"ה של רמ"ש)	משה הרג את המצרי בשם ע"ב
קלז ע"א ד"ה וה' יענה; וד"ה בכורי מצרים	משה הרג למצרים (והם קיין) וכן יעשה לערב רב לעתיד לבא
צח ע"ב סוף ד"ה א"ל ברי ביה	משה ואשה כושית אשר לקח
קמ ע"ב ד"ה ואית ארבע	משה ושאר הנביאים, ההבדל ביניהם
קסז סוף ע"ב ד"ה חתן דילה	משה חטא במה שהאשים את ישראל
א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון	משה לא השיג שער חמישים
יט ע"ב ד"ה ר"מ ואבהן	משה משלים האבות, מן יה"ו עד יהו"ה
קז ע"א סוף טור ימין	משה לא נכנס לא"י, כדי שלא יבנה בית המקדש
קכט ע"ב ד"ה א"ל אין עד; קלא ע"א טור ימין ד"ה ועליה אתמר	משה מאיר בששים רבוא שבכל דור
כג סוף ע"א ד"ה ומשה בגינה	משה מאיר לישראל בכל דור ודור, כי נדבק בשכינה
קסז סוף ע"ב ד"ה חתן דילה	משה מתגלגל בגלות בכל דור ודור
קטו ע"ב ד"ה עד שיתין רבוא	משה מתגלגל בכל דור ודור בצדיקים העוסקים בתורה
ב ע"א ד"ה דא משה	משה, רוחו מתלבש בכל דור, בצדיקים ובעלי תורה
לט ע"ב ד"ה ומאי ניהו לדור; מא ע"א ד"ה בשגם הוא בשר	משה, התפשטותו בכל דור ודור, בצדיק וחכם
קיו ע"ב ד"ה מה שהיה כבר הוא; קיח ראש ע"א	משה מתגלגל בכל דור, וסובל מבני קיין, שהם ערב רב
עד ע"ב ד"ה למהוי ליה כו' ובה אשתלים	משה מתגלגל בכל הדורות, מפני חטא ערב רב
קא ע"א טור שמאל	משה קבור באגדות שהן תמוהות
נד ע"א ד"ה ורזא דמלה מי יתן	משה רבנו, סוד עץ החיים
קכט ע"א ד"ה בההוא זמנא	משה תיקן עון של הבל שהציץ בשכינה

נד ע"א ד"ה לבתר דאתפשט מיניה	משה, אלולי ערב רב לא חטא ולא היה מת
נז ע"ב ד"ה ההוא כו' כי טוב	משה, בלידתו נתמלא הבית אור "כי טוב הוא" (תורה)
קטו ע"ב סוף טור ימין	משה, גלגול הבל ושת
לב ע"א ד"ה בסתימו דעיינין	משה, דרגתו "ומראה"; שאר נביאים "במראה"
קכט ע"ב ד"ה ה' שכינתא הבל הלב; קלה ע"א טור	משה, דרשה על אותיות של שמו
שמאל ד"ה ודא איהו רזא	משה, זכה בחייו לגוף של גן עדן
פד ע"א ד"ה וגופא דמשה	משה, בחטא מי מריבה הפך לדרגת עבד, ועתיד לחזור לדרגת בן
מא ע"א ד"ה בשגם הוא בשר; מג ע"ב ד"ה דא קולמוס	משה, קבורתו שפלה בין באגדה ובין במשנה
מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	משה, קרן פניו מפני הוד (ספירת הוד)
כט ע"ב ד"ה הוד דיהיב למשה	משה, שכינה מדברת מתוך גרונו
פח ע"א ד"ה בההוא זמנא	משה, תקון אותיות של שמו
קיח ע"א ד"ה שי"ן דמשה; קיח ע"ב ד"ה ורזא דמלה כו' שם עולם	משיח יתגלה, ואח"כ יתכסה ויהיו חבלים וצירים
עה ע"א ד"ה יתער ביה	משיח כשיבוא יתגלה עץ חיים שכולו טוב
קכו ע"א ד"ה ואית דפיקו	משיח נקרא בר נפלי
מד ע"א ד"ה תתן להם ילקוטון	משיח, יצליח ללמד תורה לכל (לכל העולם)
קכח סוף ע"ב	משיח, ע' שנים של חבלי משיח
פו ע"א ד"ה דאתמר בה ויהי כן	משיח, עיין ערך: גאולה
ג ע"א ד"ה מן יאקדונק"י	משכיל, שם של יסוד
יד ע"א ד"ה מעשר אמירן	משכן ועולם, הכל בעשר אמירן
קז ע"א סוף טור ימין	משכן שהיה במדבר, בדרגא של מטטרון
ע ראש ע"א	משמרות הלילה, ג' או ד'
פז ע"א ד"ה ולקבל אלין תריין	משמרות, ג' בלילה
טו ע"ב ד"ה דא הלכה דאיהו קבלה	משנה ביצירה; הלכות פסוקות בבריאה
נג ע"ב ד"ה משנה תהא בעזרייכו; וסוף ד"ה וברייתא אפיקת	משנה, לשון שינוי שבין ו' סדרים, חרב מתהפכת
קלו ע"ב ד"ה ותרין נשין	מתושאל, דרשה על השם

סו ע"א ד"ה עוה"ב	מתן בסתר יכפה אף (משלי כא) כי עולה אל בינה
סו ע"א ד"ה חד מסט'	מתנה, מצד שמאל (לעניים)
ט ע"ב ד"ה ואלין הווין; סו סוף ע"ב	נ"ד הוות
יג ע"א ד"ה לנביא	נביא, חכם, חוזה; ג' אבות חג"ת
קכב ע"א ד"ה למה נאלמתי	נביא, חכם, רוח הקודש וכת קול
כז ע"ב ד"ה דאית היכלא	נגינה, היכל נגינה היא בגבורה
קסד ע"א ד"ה שמור פתחי פיך	נדירים, בעון זה אשתו מתה (שבת לב:)
ק ע"ב ד"ה ומסט' דימינא ושמאלא	כלומר נשמתו
יא ע"ב ד"ה נהירין; כ ע"ב ד"ה וראיתיה לזכור	נה"י, כל אחד מהם כלול חו"ג
טו ע"א ד"ה בגין דנחית	נהורין, אור הויות המאירים לאדנ"י
ק ע"ב ד"ה ברא איהו עד"א	נהר, הוא ת"ת, וכן הוא צדיק (יסוד)
סו ע"ב ד"ה דא איהו קדוש	נהר, כינוי לדעת
קא ע"א טור שמאל	נהרג על קידוש השם ואינו עוזב מלהתפלל, נקרא "קדוש"
מג ע"א ד"ה עיינין	נהרות, פישון (פשט) גיחון (רמז) חדקל
פג ע"א ד"ה סט' בישא	(דרש) פרת (סוד)
מא ע"ב מי ברא באלין תלת; ד"ה א"ל ר'	נוני ימא, הם מארי מתניתין
מד ע"ב ד"ה נחש בריח	נוק' של סט"א שולטת על דכורא
פד ע"ב טור שמאל	(ובקדושה להיפך)
קא ע"א ד"ה מסט' דימינא	נוק', פרצוף או זנב (ברכות סא.)
מב ע"א ד"ה לא יפסיק	נחש בריח
קיא ע"א ד"ה ומאן גרם דנחתא	נחש בשמאל, עקרב בימין
קיא ע"א ד"ה ומאן גרם דנחתא	נחש ושפיפון, ימין ושמאל
כח ע"ב ד"ה וניגונא כד סליק	נחש, סמל לבעל עבירות, ואמנם עדיין מאמין בה'
לו ע"א ד"ה כמלא נימא	נחש, קציצת ידים, שאין לאדום כתב (מגילה י:)
כב ע"א ד"ה בת קול	נחש, קציצת רגליו, שאין לאדום מלך בן מלך
ט ע"א ד"ה מ"ב	ניגון, יש בו שש מדריגות
	נימא, בין מים למים כמלוא נימא
	ניקוד, עוד עיין: נקודות
	ניקוד נקרא בת קול
	ניקוד האותיות, החל מחכמה (ולא מכתר)

ל"ח סוף ע"א, ותחילת ע"ב; מז ע"ב ד"ה הולך
סגולתא; נ' ע"ב ד"ה ועוד שמעו הרים; צח ע"ב ד"ה
הארץ

נא ע"ב ד"ה וחירק בכל
כב ע"א ד"ה דאינון צירי
כב ע"א ד"ה דאינון צירי
ח ע"ב ד"ה את שני; ח ע"ב ד"ה ביה צייר אדם;
ד"ה את המאור

נא ע"א ד"ה ועוד תרי ריבות
ה ע"ב ד"ה באלין חמש; ט ע"א ד"ה מ' דאיהו מלך;
לז ע"א ד"ה אתפתח בה'

כ' ע"ב ד"ה ס' סתימא; כה ע"ב ד"ה ואיהו נקודה
כ' ע"ב ד"ה קומץ סתים
נ' ע"ב ד"ה ועוד שמעו הרים
קמז ע"ב ד"ה כי באש; קנא ע"א ד"ה כי באש
כה ע"ב ד"ה וקשר דתרוייהו
כה ע"ב ד"ה וקשר דתרוייהו
כב ע"א ד"ה שורק אופן

קס ע"א טור שמאל
ט ע"א ד"ה דאיהו מלך גדול
כב ע"א ד"ה יהוה כו' שבא איהו; ד"ה דמתמן
אורייתא; ד"ה באבותיך חש"ק
ד ע"ב ד"ה חיון עילאין
צב ע"ב סוף טור שמאל
קנא ע"ב ד"ה ועוד ניקודין
עז ע"א ד"ה ואיהי כלא דע'

סח ע"א ד"ה וכל אתוון
קכב ע"א ד"ה לא דפקין ערקין

כד ע"א ד"ה ותלת נענועין
מט ע"ב ד"ה וקשיא לה מכולהו
קטו ע"ב ד"ה ואיהי שעתא

ג ע"א ד"ה בעוה"ז דא גן

ניקוד חולם שורק חירק

ניקוד חירק, מדת דין
ניקוד סגול, כאשר ת"ת מתחת לצירי
ניקוד צירי, חמה ולבנה
ניקוד צירי, ניקוד שבא

ניקוד קמץ בחכמה, פתח בכינה
ניקוד קמץ, בחכמה

ניקוד קמץ, הוא ו' שוכב, תחתיו יו"ד
ניקוד קמץ, טעם שנקרא כך, כי קומץ
ניקוד שבא סגול
ניקוד שבא, באש ה' נשפט (ישעיה 10)
ניקוד שורק הוא קשר
ניקוד שורק נקרא שורק קטן (בלי ו')
ניקוד שורק, ממטה למעלה מל' ת"ת

ובינה

ניקוד שורק; ניקוד קבוץ
ניקוד של שם בן מ"ב אותיות
ניקוד של שם יהו"ה

ניקוד, מפיק תוך אות ה"א
ניקוד: דגש ורפה
ניקודים ושמות המלאכים
נכרי ששמר שבת חייב מיתה (סנהדרין

נח:)

נעילת דלת בפני לוויין
נענוע הגוף בעת לימוד תורה (זהר ח"ג
ריח:)

נענועים של לולב
נפילת אפים אחרי התפילה
נפש כל אדם ואדם, מכוון לפי אברי
הגוף הכללי

נפש, רוח ונשמה; ג' עלמין

יג ע"א (טור ימני) ד"ה וסגולה דילי	נקודות, עוד עיין: ניקוד נקודות וטעמים, לכל אחד בפני עצמו יש טעם וסגולה
מה ע"ב ד"ה דעליהו אתמר	נקודות נמשלו לגברים; והאותיות לנקבות
מה ע"ב ד"ה דאית כו' כסוסון קטז ע"א ד"ה מאי מזלא דילה	נקודות נמשלו לנשמה; והאותיות לגוף נקודות שונות של שמות יהו"ה; ס"ה מאות וס"א צרופים
קכא סוף ע"א; ע"ב לח ע"א ד"ה דאיהי י' עלאה	נקודות נקודות, מניינן גימ' "ותרב" חכמת שלמה (מל"א ה)
קלו ראש ע"א	נקי, הוא לשון על מי שהיה מלוכלך בתחילה
נו ע"א טור ימין	נר דנשמתא
קג ע"א טור שמאל	נרנח", זוכים ליחידה רק בעוה"ב
קג ע"א סוף טור ימין	נרנח", ענין מסירת חיה
קכז ע"א ד"ה להווא דאתמר	נשים לשות ואופות בתנור א' (פסחים מח:): סוד ג' חכמות
מט ע"א ד"ה דאיהי נשמת כל חי; ד"ה איהי נחתא על ראש צדיק	נשמה יתירה בשבת (משמע שזה רק לצדיקים)
קיא ע"ב ד"ה לדא מסט' דעצם (וכן דברי גר"א בביאורו על הזוהר ח"א דף יא טור ד; ובביאורו לתקו"ח מט ע"א, ד"ה בגין דאיהי)	נשמה, לא שולט בה יצה"ר כי מסתלקת לפני החטא
מט ע"א ד"ה וצריכינן שפון לקבלה לה; דאיהי נשמת כל חי	נשמת כל חי, אמירתה בענין נשמה יתרה
מח ע"ב ד"ה הוא וב"ד	נשר הוא בינה, אריה ושור הם חו"ג, אדם ת"ת
קיט ע"ב ד"ה נשרא	נשר נגד היכל עליין; יונה נגד התחתון
יח ע"ב טור ימין	סדר הראוי לסדר שבעים התיקונים
קסז ע"א ד"ה סוד העיבור יסוד	סוד העיבור (ענינו)
פא ע"ב ד"ה אינון דמיכינ	סוד, אם חסר בתורה שבע"פ נקרא מצב שינה
פא ע"ב טור שמאל ד"ה ודא איהו	סוד, מפני חוסר לימודו המשיח מתאחר
קז ע"ב ראש טור שמאל	סודות אין לגלות היום, מפני לבוש יצה"ר. ולעתיד מותר
קג סוף ע"ב	סודות התורה אין לגלות לבלתי הגונים
יד ע"ב ד"ה פרישו	סוכה, אימא עלאה
ל ע"א ד"ה וקרבא בע' אומין	סוכות, ביום הראשון י"ג פרים

ט ע"ב ד"ה דאיהו סומך גאולה לתפלה	סומך גאולה לתפלה, כלומר יסוד למלכות
קסה סוף ע"א	סומך ה' לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים (ביאור החילוק)
קנה ע"א ד"ה תועבה איהו	סטרא אחרא, שם נקבה גוברת על הזכר
ד ע"ב ד"ה סיני	סיני, הוא רעיא מהימנא
פה ע"א ד"ה והאבדתי	סמאל, חלק סם לאבדון, וחלק קודש (אל) נשאר
לו ע"א ד"ה מתוך הסנה	סנה של משה
מד ע"א סוף ד"ה שיתו לבכם	סעודה של עתיד, כלומר ישיגו השגה שלימה
מג ע"ב ד"ה דהא רוח סערה	סעודה שעתיד ה' לעשות לצדיקים (ב"ב עה.)
סח ע"ב ד"ה לעילא ל"ל סוף; סט ראש ע"א; קב ע"ב ד"ה דאיהו כף היד; וד"ה דרכיב עלי'	ספר ברית מנוחה (וגם מוזכר בראשי תיבות ב"מ)
קב ע"ב ד"ה דאיהו כף היד; וד"ה דרכיב עלי'	ספר ברית מנוחה (ר"ת בב"מ)
קכ ע"א; קכז ע"ב ד"ה דעליה אתמר אני; קנו ע"א ראש טור שמאל	ספר וספר וסיפור
מו ע"ב סוף ד"ה קרקפתא	ספר מגיד מישרים (להר"י קארו)
כט ע"א ד"ה ואינון אתוון	ספר עמק המלך (מוזכר בראשי תיבות)
כט ע"א ד"ה ואינון אתוון	ספר של"ה (שני לוחות הברית)
לח ע"ב ד"ה ושוב בדגש	ספרדים, מבטא שלהם של הדגש, הוא הנכון
מד ע"ב סוף ד"ה דאיהו ל"ב אלקים	ספרי אגדתא, הם שמונים
לד ע"א ד"ה ותרין היויות	סתירות, יישוב לכמה סתירות
טז ע"ב ד"ה ובגין דא נפקו	עבד, ישראל במצרים בבית עבדים
קנח ע"א טור שמאל	עגולא בגו רבועא
יג ע"ב ד"ה דאיהו מופלא ומכוסה	עדן, כינוי של כתר
קכו ע"א ד"ה עוג מלך	עוג מלך הבשן "ערשו כו' תשע אמות ארכה" (דברים ג)
א ע"ב ד"ה על צדיק דלעילא	עולם הזה ועולם הבא, מלכות ובינה
יד ע"א ד"ה מעשר אמירן	עולם ומשכן, הכל בעשר אמירן
קנח ע"ב ד"ה לעולם שכנתא	עולם, כינוי לשכינה
יט ע"א ד"ה עילאה על כל עילאין	עולמות, יש מהם הרבה מעל לכל הספירות
קז ע"ב ד"ה ועל אלין תלת קליפין	עור, בשר וגידים, ג' קליפין
קמג ע"ב ד"ה ורזא דמלה	עורב, מכריז על הקללה
קמג ע"ב ד"ה וצווחין קלא	עורב, סימנים שיש באופן קריאת קולו

ד ע"א ד"ה להעשיר יצפין	עושר, להעשיר יצפין (בינה)
קסז ע"א ד"ה ועד"א איהו וא"ו עיבור	עיבור שנה וי"ג מכילין דרחמי
קסז ע"א ד"ה סוד העיבור יסוד	עיבור, סוד העיבור
צה ע"ב סוף טור ימין	עין, עפעפי עין; כרובי עין
כ ע"א ד"ה וכלהו תליין	עינים, ג' גוונים בה, מול כח"ב
טו ע"א ד"ה דאתמר בהון ועינינו כו'	עינים, ז' גלדי עינא
כ ע"א ד"ה בת עין	עינים, טעם שנקרא שער
כ ע"א ד"ה כרובי	עינים, כרובי עין, הם בשר המכסה לעינים
כ ע"א ד"ה ולית ספי' כו' ובג"ד אתמר	עינים, ע"י שרואים בהם, מודים לה' על מעשיו
סט ע"א ד"ה דאינון ז' רועין	עינים, פעם לשון זכר; פעם לשון נקבה
ט ע"ב ד"ה ואיהו עירוב	עירובי מבואות
קלג סוף ע"ב	עלת העלות, עלת על כל העלות;
קסו ע"ב ד"ה ופסקי הלכות דמאסו בה	ההבדל ביניהם
סו ע"ב ד"ה ועוד מצות כו' לבעירן	עם הארץ אינו מברר ע"י ראיות, אלא סומך על פסק
סוף הספר, תיקון חמישי	עם הארץ האוכל בלי תפלה, מיתתו ע"י סמאל בסכין פגום, ונחשב נבלה וטרפה
צג סוף ע"א	עם הארץ הנושא בת ת"ח (עונשו)
פג ע"ב טור שמאל ד"ה כי עם	עם הארץ, יש לרחם עליהם ולהתפלל עבורם
י ע"ב ד"ה דאתמר בה ובני	עם קשה עורף (שמות לב) נאמר על הערב רב
א ע"ב ד"ה עלצדיק דלעילא	עמוד ענן (ת"ת) לפני המחנה
קיא ע"א ד"ה ומאן גרם דנחתא	עמך כולם צדיקים, שנימולים
נו ע"א ד"ה לנטלא נוקמא מעמלק	עמלק ואדרום, קציצת רגלי נחש, אין להם מלך בן מלך
כט ע"א ד"ה ואינון אתוון	עמלק, הם הערב רב (זהר ח"א כה ע"א)
צח ע"ב ד"ה דבהאי שמא אתבריאו	עמק המלך, ספר (מוזכר בראשי תיבות)
קט ע"א ד"ה עני ורוכב	ענבים שחורים ולבנים
צח ע"א ד"ה וכד אסתליק עד	עני ורוכב על חמור (זכריה ט) רוח הכופה את החומר
עג ע"ב ד"ה ועפר אחר	העניים והאביונים מבקשים מים ואין (ישעיה מא, יז), סודו
קלז ע"א ד"ה אתמר דשליט	עניות במקום עונש מיתה
	עניות גורמת לשכוח תלמודו

עג סוף ע"ב ד"ה וארבע גוונין	עניות יש ד' אופנים ר"ת דמעה (דל, מסכן, עני, הלך)
עד ע"א ד"ה ולית עניותא	עניות, אין כמו עניות בתורה
כ ע"א ד"ה עפעפי	עפעפים, הן שערות המכסין לעינים
פג סוף ע"א	עץ הדעת טוב ורע, טוב הוא היתר
נד ע"א ד"ה ורזא דמלה מי יתן	טהרה כשר; רע הוא ההיפך
ק ע"א ד"ה ועץ החיים	עץ הדעת טוב ורע, שם פרה אדומה, וכן בתיה בת פרעה
סו ע"א ד"ה דאיהי מום	עץ חיים, תורה דלעילא שלא זכה אליה שום אדם
כח סוף ע"א ד"ה דאיהו עצה בישא	עצבון הוא לילית, לא יקרב למקדש
יד ע"ב ד"ה צלע המשכן	עצה רעה, דומה לעץ הדעת טוב ורע
סא ע"א ד"ה ואתמר בישראל	עצמות הן מרכבה לבשר, ובשר אברים פנימיים
מב ע"א ד"ה לא יפסיק	עקבות משיח, מבזים לת"ח והם נודדים ללחם
קלז ע"א ד"ה וה' יענה; וד"ה בכורי מצרים	עקרב, סמל לכופר בעיקר
סב ע"ב ד"ה ורשיעא דאינון	ערב רב, משה הרג למצרים (והם קין)
מג ע"ב ד"ה דא קולמוס	וכן יהרוג לערב רב לעתיד לבא
נו סוף ע"א ד"ה דאינון ע"ר דבהון אתמר	ערב רב, לא ישאר מהם בעת הגאולה
תיקון ע', קסג ע"א טור שמאל	ערב רב, אין יחוד בעליונים, עד שימחו ערב רב מהעולם
נג ע"א ד"ה ורזא דמלה אין; נז סוף ע"א ד"ה דאינון	ערב רב, יימחו מהעולם בערב פסח (ע"י אור מצוה ותורה)
ע"ר דבהון אתמר	ערב רב, ביעורם נמשל לביעור חמץ
נט ע"א סוף ד"ה כן יורד	ערב רב, קליפה דשאור וחמץ
צז ראש ע"ב	ערב רב, יקויים בהם "כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה" (איוב ז)
סא ע"א ד"ה אינון רב	ערב רב, יש מהם עליהם נאמר "תמחה את זכר עמלק"
ס ע"ב ד"ה דאיהי טפה סרוחה	ערב רב, נקראו כך על שם "רב החובל" (יונה)
מא ע"א סוף ד"ה ורזא כו' בהווא יו"ד	ערב רב בישראל, כמו טחול באדם (תאווה)
צז ע"ב ד"ה ואינון עמלקים	ערב רב בקשו בשר ולא רצו לאכול מן ערב רב, קשים לישראל כספחת

סא ע"א ד"ה דבהון חאבו	ערב רב גורמים לישראל כל חטא, והם קשים כספחת
צז ע"א טור שמאל	ערב רב, הגלות וחורבן ביהמ"ק וכל הצרות מפניהם
קלא ע"ב ד"ה הכא אחזי לקין	ערב רב, הם בני קין, ראשי העם המכבידים עול המסים
יח ע"א ד"ה דמאן דל"ל תפילין	ערב רב, הם הקמצנים שאינם תומכים בלומדי תורה
קסה ע"ב ד"ה הגשם חלף	ערב רב הם קשים לישראל יותר מהאומות
נד ע"ב ד"ה אזלא גריש	ערב רב גרשו אותנו מא"י
נט ע"א ד"ה דשלטנותיה בגלותא	ערב רב מזיקים יותר מהאומות, וגורמים לנו להתעכב בגלות
כג ע"ב ד"ה ואינון ערב	ערב רב לשון "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם" (תהלים קו)
נט ע"ב ד"ה הה"ד ויתערבו	ערב רב וגוים, קיום "ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם"
תיקונא ג' הנוספת, קסב סוף ע"א	ערב רב כשחוק הכסיל; והאומות כמו כעס
כז ע"ב ד"ה בגין שושנים	ערב רב, אין ה' ממהר לכלותם, כי על ידיהם הגאולה
כז ע"ב ד"ה בגין שושנים	ערב רב, הם קוצים לישראל וממהרים גאולתם
כח ע"א ד"ה ודא איהו רזא	ערב רב, למען ישראל אין ה' מכלה אותם, ונרמז במקרא "ואתך לא אעשה כלה", למענכם לא אעשה בהם כלה
נט ע"א דשלטנותיה בגלותא; דף סא ע"א ד"ה אינון רב	ערב רב, בהם מתקיים "היו צריה לראש" (איכה א)
צז ע"א טור שמאל	ערב רב, בכל דור מתגלגלות נשמותיהם (ולא שהבן מעיד על פגם ביחוס הוריו שבגוף)
ק ע"א סוף תיקון נג	ערב רב, נשמותיהם של פושעים ומורדים לפי מחשבת הזיווג של מולידיהם (אמר המלקט: וכן דברי רמב"ם, הל' איסורי ביאה, פכ"א הי"ב הי"ג)
נו ע"א ד"ה לנטלא נוקמא מעמלק; סא ע"א ד"ה אשר ביאור	ערב רב, הם עמלק (זהר ח"א דף כה.).

- ° ע"ב רב, כח טחול, ע"י תקיעת תשר"ת מתבטל
- ° ע"ב רב, מחלוקת לא לשם שמים; הם הקופצים להורות
- ° ע"ב רב, מפני קלקלתם זוכים אנו למשנה, ולא לקבלה
- ° ע"ב רב, נפרדו מישראל במצרים ומשה טעה וחזר וקיבלם
- ° ע"ב רב, פגם שלהם שהתגיירו בלי דחילו ורחימו
- ° ע"ב רב, עליהם נאמר "עם קשה עורף" (שמות לב)
- ° עריות, י"ח במספר (המנויים ויקרא יח, ו-כ), טעם המספר
- ° עריות, סוד האיסור
- ° ערלה ופריעה, ב' קלי' דזו"ן תאוני וכעסני, נואף ורוצח
- ° יב ע"ב ד"ה דאתמר בה עץ ערלה, שלש שנים יהיה לכם ערלים (ויקרא יט), סודו
- ° עשו היה בכור, במקום קין
- ° עשו וישמעאל אחוזים ביצחק ואברהם; ערב רב אחוזים ביעקב והם קשים לישראל ולשכינה יותר, כי הם שאור שבעיסה; והגלות היא מחמת ערב רב
- ° עשו וישמעאל
- ° עשו וישמעאל, הם סובין ומורסן, אבל ערב רב הם שאור וחמץ האוחזים בישראל
- ° עשו וישמעאל, לא רצו לקבל תורה (לא תרצח, לא תנאף)
- ° עשו וישמעאל, מול סמאל ונחש, רוצח ונואף
- ° עשו וישמעאל, תלויים בכוכבי מאדים ונוגה
- ° עשן המערכה במזבח, להעביר את סמאל
- ° נט ע"ב ד"ה בג"ד תקיעה
- ° מו ע"א ד"ה ומאן גרים
- ° מג ע"ב ד"ה דא קולמוס
- ° צז ע"ב ד"ה עמלקים; ובראש טור שמאל
- ° צז ע"א טור שמאל
- ° פג ע"ב טור שמאל ד"ה כי עם
- ° קג ע"ב סוף ד"ה כפום ענפין
- ° קז ע"א טור שמאל (שורה 19)
- ° עז ע"ב ד"ה ועוד לבא
- ° יב ע"ב ד"ה דאתמר בה עץ; פו ע"ב ד"ה תלת קליפין; פז ע"א ד"ה טור ימין
- ° פ ע"א ד"ה טפה בוכרא
- ° יח ע"א ד"ה דמאן דל"ל תפילין
- ° סה ע"א ד"ה ושליט עלה ש"ד; פד ע"ב ד"ה אלין ממנין
- ° נז סוף ע"א ד"ה דאינון ע"ר דבהון אתמר
- ° פז ע"א טור ימין, ד"ה ודמא
- ° נה ע"ב ד"ה ויותרת הכבד
- ° נז ע"ב ד"ה איהו רביע
- ° סב ע"ב ד"ה בהוא זמנא יתער עשן

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

קה

ח ע"ב ד"ה ביה צייר אדם; יד ע"א ד"ה אתקריאו ע"ס בלי מה	עשר ספירות בלי מה
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי	עשרון לכבש
עא ע"ב ד"ה ורזא דמלה אחת	עשרת הדברות נאמרו בבת אחת, להודיעם שהכל אחד
עא ע"ב ד"ה טור שמאל	עשרת הדברות, בתחילה יצאה נפשם
מב ע"א ד"ה דנונא חדא	עתידי. כל מה שיהיה אז, נמצא גם עתה
קיט סוף ע"א	לפרקים
מז ע"א סוף ד"ה על אלין טפין	עתיק יומין בז' ימי בראשית; א"א
צ ע"ב ד"ה ולא ב"ד דלעילא	ע"ק) עד ימי נח
יד ע"ב ד"ה אלין ארבע סרי דפורים	פה ויסוד, דימוי ביניהם
לז ע"ב ד"ה ורזא דמלה קדש	פולסי דנורא הם ששים, שילוש שנת כ'
קמג סוף ע"ב	בו האדם נענש
סו ע"א ד"ה ואם ב"נ כו' פסח בחודש	פורים, י"ד אדר, אותיות שמות קודש
קנב ע"א ראש טור שמאל	לז פטר רחם
יב ע"ב ד"ה פסל	פיתוי לרע הוא אצל היוצאים בדרכים, ולא נשארים ביישוב
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי	פסח ואביב, זו בינה וזה חכמה
קא ע"א טור שמאל	פסח שבועות סוכות, שבת, ר"ה;
נ' ע"ב ד"ה כל בעלי כו' בתורה	תפלותיהן לפי הספירות
נ' סוף ע"א ד"ה פסק אתקריאת	פסל ומסכה, דו"ן דסט"א
קז סוף ע"א; ראש ע"ב	פר בן שלוש (שנים) סוד חג"ת, איל בן
מב ע"ב ד"ה א"ל כו' קרבא ביה	שתיים
צ סוף ע"א ד"ה אל תאמרו מים מים	פרד"ס, בן עזאי (פשט); בן זומא (רמז),
יג ע"ב ד"ה בצבא דיליה	הגדות)
נד ע"א ד"ה ורזא דמלה מי יתן	פרד"ס, עיקרו תורה שבעל פה, אלא
נד ע"א ד"ה ועוד שכינתא כו' ומסט'	נסמן על הכתב
צב ע"ב ד"ה והכא פקודא	פרד"ס, פשט רמז דרש סוד
	פרד"ס, פשט רמז דרש. ורק אח"כ סוד
	פרד"ס, קליפה ראשונה פשט; שניה רמז
	וקשה מאד
	פרדס, אל תאמרו מים מים (חגיגה יד:)
	פרדס, כינוי אל יצירה
	פרה אדומה, מטהרת טמאים
	פרה, עגל
	פריה ורביה, מקיים במצוה זו יותר
	מביחודים וקבלה

קו ע"ב סוף טור ימין

כב ע"ב ד"ה דא עתו דצדיק

קס ע"א טור שמאל, ד"ה עליהו אתמר

לו סוף ע"ב

קמד סוף ע"ב

ל ע"ב ד"ה וכן ראשית דעאני ואמרי

ל ע"ב ד"ה כד בוכרא דאיהו ישראל

ל ע"א ד"ה בכמה עאנין

קמג ע"ב ד"ה שערא חוורא

סז ע"א ד"ה דאיהי צדקה

נא ע"ב ד"ה דאינון גמולי מחלב

קיח ע"א טור ימין, ד"ה לאו דאיהו; וד"ה אלא

כמעשה הרשעים דחב

קט ראש ע"א

ק ראש ע"ב

נג ע"ב ד"ה וקשתא וחצים דסטרא

קטז ע"ב ד"ה כד כו' אשתארת חריבה

עו ע"ב טור שמאל ד"ה ח' דאיהי

לו ע"א ד"ה ובה קב"ה

א ע"ב ד"ה על צדיק דלעילא

נ' ע"ב סוף ד"ה ועוד שמעו הרים

כב ע"ב ד"ה בדרך דא

נו ע"א ד"ה דלא חסירין

פריה ורביה, כל שאינו עוסק ממעט

הדמות (יבמות סג):

פריו יתן בעתו, עת זו מל'

פתוחי חותם, ביאור מינוח זה לתנועות

הגדולות

פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, לפי

כל אלף שנה

פתיא אוכמא (ברכות נ. פסחים פח. ע"ז

טז) שחור היא שבח

צאן וכבשים, עאני ואמרי, הם חו"ג

רגל, ג' רגלים, בדרגת ג' אבות

צאן מסט' דת"ת; תורים מסט' דגבורה

צבועים רמאים, שהם מראים עצמם

כפרושים, גרועים ביותר

צבע, ע"ע גוון

צדיק; צדקה (דרשה על האותיות)

צדיק איהו יתום מאמו, וכן השכינה

צדיק גדול, יש ועושה חטא גדול מפני

שמושרש בו ממעשה אבותיו, וקשה לו

מאד לזוהר ממנו

צדיק ורע לו, כי יש בו נפש רעה וקשה

לנצח אותה

צדיק ורע לו, רשע וטוב לו

צדיק יסוד עולם, מוליד ברוחני

(תלמידים)

צדיק כל עוד הוא חי, ת"ת שוכן במל',

וכאשר נסתלק ועולה לבינה, העולם

חרב

צדיק נקרא "חי", י' אות ברית, ח'

תחום שלו

צדיק, ה' מדקדק עמו כחוט השערה

ודוקא במה שנוזהר בו

צדיק, הוא דעת

צדיק, מעורר מדת צדיק לעילא, ואם

לאו פועל מטטרון

צדיקים ישני עפר, שכינה עליהם

צדיקים, הם לב הדור, ואין דור שהוא

חסר מהם

נז ע"א ד"ה בגלותא חלק לבם	צדיקים, יש ל"ו בא"י ויש ל"ו בחו"ל (טעם מספר זה)
קסז ע"ב ד"ה חרוזין דילה תרי סמכי	צואר הוא מלכות
קסז ע"ב ד"ה ד"א צוארך דא אורייתא	צואר מחבר שמים (הראש) עם הארץ (הגוף)
קמז ע"א ד"ה ורקיע	ציון (בת מלך דאצילות) א"י (כסא הכבוד דבריאה) הארץ והים (יצירה ועשיה)
לח ע"א ד"ה למאן כו' דכליל	צינורין, כינוי לנקודות
קסו סוף ע"ב	ציץ של כהן, לשון מציץ מן החרכים
יא ע"א ד"ב ציצית פני (חיון)	ציצית, ל"ב חוטין בכל ציצית
כו ע"ב ד"ה דפעמונים	ציצית, קשרים וחוליות, מול פעמון ורמון של המעיל
כד ע"א ד"ה תלת גוונין דשרגא	ציצית, תפילין, קריאת שמע, ימין שמאל ואמצע
קטז ע"א ד"ה מאי מזלא דילה	צירופים של שמות קודש בנקודות שונות, ס"ה מאות וס"א
יב ע"א ד"ה דאתבקע דמא בציפרניהון	צפרניים, מדור של יצר הרע
קטז ע"א ד"ה מאי מזלא דילה	צרופי שמות קודש, לפי זמני שעות העולם
לו ע"ב ד"ה דאיהו רזא	קבלה היא חיבור תורה שבע"פ עם שבכתב
קיג ע"א ד"ה ובזמנא דישראל	קבלה מעשית, עוסקים בזה בגלות, בחטא עץ הדעת טו"ר
ב ע"א ד"ה לקננא בהאי חבורא	קבלה, בלימודה יש מנוח לשכינה
מב ע"א ד"ה דנונא חדא	קבלה, לומדיה נמשלו לדגי הים, ועוסקי פשט הם ביבשה
צב ע"א ד"ה והכי מאן דגרים	קבלה, קלקול של הסובר שיש בתורה רק פשט
כב ע"ב ד"ה בדרך דא	קבר של מתי מדבר (דור דעה), שכינה שורה שם
סו ע"ב ד"ה דא איהו קדוש	קדוש, קוראים לזה שנהרג על קידוש השם
פח ע"ב ד"ה ולית קדושה פחות	קדושה מצד לויים; ברכה מצד כהנים
קא ע"ב ד"ה מלכויות מסט'	קדושה מצד שמאל (לויים)
לח ע"א ד"ה בני קדם	קדם, כינוי לכתר
קלח ע"א טור ימין	קדמון, צח, מצוחצח (ג' מוחין דחכמה סתימאה)

קמז סוף ע"ב	קדרותא דשמיא, במעבר בין לילה ליום (סודו)
פח ע"ב טור שמאל	קדשנו במצותיו וציונו
כב ע"ב ד"ה הקובע מקום לתפלתו	קובע מקום לתפילתו, אויביו נופלים תחתיו (ברכות ז:): כלומר יצר הרע קודם נברא העולם, היה הוא ושמו אחד
כב ע"א ד"ה מסטרא דא'	קוטרא בגולמא נעוץ בעזקא
כ ע"ב ד"ה קוטרא; ד"ה בגולמא	קול, כינוי לחכמה
כב ע"א ד"ה בת קול	קולות של מתן תורה
פב ע"ב ד"ה מאינון שבע קלין	קולות, ז' קולות
נב ע"א ד"ה ז' קלין דמתפלגין	קולמוס, דיו, יד כותבת, והספר
מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	קולמוס, יד, טבעת
קב ע"ב ד"ה ה' תתאה כותב	קולמוס, כינוי לעמודא דאמצעיתא
מג ע"ב ד"ה דא קולמוס	קטרוג על ישראל, ה' שונא אפילו אם
נו ע"ב ד"ה דבגינייהו ואת עשו שנאתי	נאמר ע"י קדושים
צד סוף ע"א; וראש ע"ב	קידוש ליל שבת, ע' תיבין ופירוש הענינים
עז ע"א ד"ה דקידוש	קידוש על יין בליל שבת, ל"ה מלים לימין, ול"ה משמאל
מז ע"ב ד"ה טול קשת	קידושי אשה, טבעת על האצבע
כג ע"א ד"ה בזמנא דמייחדין	קידושין (ה' של השם) ז' ברכות (י' של השם) ויחודם (ו"ה של השם)
כו ע"א ד"ה ובגין דטבעת	קידושין, מדוע בטבעת
קטז ראש ע"א	קיימא ליה שעתא, פירוש המושג
קיח ע"א ד"ה כי ביום אכלך	קין הרג את הבל בו ביום שחטא אדם הראשון
קלה ע"א טור שמאל ד"ה ת"ח קין	קין והבל, דרשות על אותיות שמותיהם
קטו ע"א ד"ה אלא בזמנא	קין והבל, מזיווג שהיה אחרי הגירוש (לפי תקוני זהר)
קלא סוף ע"א ד"ה כגון ב"נ דאיהו	קין, טעם שהקב"ה לא קיבל קרבנו
קב ע"ב ד"ה כמה כו' וכמה כו' וכמה	קל וחומר; קל משמאל, חומר מימין
מג ע"ב ד"ה דהא רוח סערה	קליפות, תהו ובהו וכו', קו ירוק
קמו ע"ב ד"ה קמץ נקודה	קמץ הוא כתר כאשר כתר בחשבון.
ב' ע"ב ד"ה אורייתא בלא פקודין	קמץ בחכמה כשיש דעת קמץן שאינו תומך בלומדי תורה, ה'
ב ע"ב ד"ה דאתמר ביה לכו	אינו רוצה תורתו קמץן שאינו תומך בלומדי תורה, ה' שונאו

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

קט

כב ע"ב ד"ה בזמנא דלא אשכחת	קן ציפור, דרוש זה בב' פנים
קכז ע"ב ד"ה חד אופה	קנה וושט, שר האופים
עד ע"א ד"ה ללבי גליתי	קץ, יש קץ בכל דור ודור לפי הזכות;
	אבל קץ אחרון אינו תלוי בתשובה אלא
	ניתן בחסד, והוא ג"כ בזכות האבות,
	וזהו הביאור של "ללבי גלית"
עט ע"א, טור שמאל ד"ה ובמה כו' בימינא	קץ, מושבעים שלא ידחקו את הקץ,
	ומושבעים שלא יצאו מהגלות מאליהם
	לבנות בית המקדש
ט ע"א ד"ה וביה רנ"ו	קץ, נ"ו שנה אחרי האלף
ה ע"ב ד"ה ואית דמוסיף	קץ, תאריך הקץ
קכב ראש ע"ב	קרבן עולה ויורד
יא ע"ב ד"ה קרבן עולה ויורד	קרבן, בינה (עולה) מל' (חטאת), עולה
	ויורד
סו ע"ב ד"ה ועוד מצות כו' לבעירן	קרבן, יש בו שחיטה והקרבה. הקרבה
	מול תפלה; שחיטה מול יסורי ישראל
	בגלות (ולכן אמרו "שחיטה כשרה
	בזרים" כי היא ע"י זרים, האומות)
צג ע"א ד"ה ת"ח י' איהי אמירה	קריאה או של הקב"ה או של מלאך, י'
	פעמים בתורה
קכב סוף ע"ב ד"ה אדהכי	קריאת שמע ביסוד, ותפלה בת"ת;
	ובמקום אחר להיפך?
סז ע"א ד"ה עונת ק"ש	קריאת שמע בעונתה, סוג של פריה
	ורביה
כו ע"ב ד"ה ה' אלקיכם אמת	קריאת שמע, אל מלך נאמן (ח"ו"ב
	עד"א)
צח ע"א ד"ה שלימו דתיקונא	קריאת שמע, בזכות קריאתה פונה אלינו
	ה' ברחמים ממקומו
כו ע"ב ד"ה ועל כלא אדם	קריאת שמע, ד' פרשיות
י ע"א ד"ה הקורא ק"ש; י ע"ב ד"ה דאיהו כללא כו'	קריאת שמע, ד' פרשיות, הוי"ה
כו ע"ב ד"ה ה' אלקיכם אמת	קריאת שמע, ה' אלהיכם אמת (ח"ו"ב
	עד"א)
יב ע"א ד"ה ועוד ק"ש; ד"ה והוא קירטא (ע"ע יב	קריאת שמע, היא חרב וגם רומח וקלע
ע"ב, ד"ה ובאן אתר; וד"ה קלע ה')	
סח ע"ב ד"ה דאיהי ק"ש	קריאת שמע, כאילו אוחו חרב פיפיות
	(ברכות ה.)
כט ע"א ד"ה ריווח בין הדבקים	קריאת שמע, לשים ריווח בין הדבקים,
	נסירה

סט ע"א ד"ה מן הנחל	קריאת שמע, ע"י קבלת מלכות שמים, שחיתתו של סט"א
צו ע"ב	קריאת שמע, ערבית ושחרית
לו ע"ב ד"ה דאיהו רזא	קריאת שמע, פסוק א' תורה שבכתב, אבל ברוך שם, מול בע"פ
י ע"א ד"ה קשרין לה ברצועה	קריאת שמע, שש תיבות, ומלת "אחד" יסוד
קז ע"ב ד"ה ואמר דבהון אתלבשת	קש"ת, תקיעה שברים תרועה, "ותקש" בלדתה
מד ע"א ד"ה תרין סמכי קשוט	קשקשת וסנפיר, יגדיל תורה ויאדיר (חולין סו:), סוד הדבר
כ ע"ב ד"ה קוטר	קשר הוא כינוי ליסוד
פו ע"ב ד"ה אל תראוני	קשת, אסור להסתכל בו (חגיגה טז.), סודו
(תקו"ז קיז סוף ע"ב) קטז ע"ב ד"ה אשתארת חריבה	ר"א בן פדת, דאחריב עלמא (תענית כה.)
קנב ע"ב ד"ה לגבי מחנה ראובן	ראובן בן יעקב
פט ע"ב טור שמאל	ראיה ושמיעה (שבעה חילוקים ביניהם)
פט ע"א ד"ה דאיהו יהו"ה אדנ"י	ראיה ושמיעה; אספקלריא דנהרא ודלא נהרא
מז ע"ב ד"ה טול קשת	רב האי גאון, כתביו בקבלה
מב ע"א טור ימני, סוף ד"ה דנונא	רב המנונא סבא
מב ע"א (סוף) ד"ה דנונא חדא; מב ע"ב ד"ה ואתון לא	רב המנונא, ניצוץ ממשוה רבנו היה
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	רב מבבל, רבי מא"י, רבא משאר ארצות
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	רבא, אינו שם פרטי אלא כינוי לגדולה, וכן רב, וכן אביי
קכב ע"ב טור שמאל	רבנו, כבודו קודם לכבוד אביו (טעם ע"פ סוד)
יט ע"א ד"ה רבון עלמין	רבון עלמין, כינוי לאין סוף
מא ע"ב ד"ה א"ל ר'	רבי ור' יוסי הגלילי, מדריגתם
קכ ע"א טור שמאל	רוח האדם, אם בשמחה או בעצבון, כך הוא בשכינה
קכב ע"א ד"ה דאסתלק כו' בפומא	רוח הקודש, ב' אופנים, לדעת לבוד, ועוד בדיבור
קכב ע"א ד"ה ודא הוא רוח צפונית	רוח צפונית (ברכות ג:), רוח הקודש שבלב
ס' ע"א טור ימין וטור שמאל	רוח, פעולתה

° קכד ע"א טור שמאל; שם ע"ב
 ° פז ע"א ד"ה ערלה ופריעה
 ° ק ע"א סוף תיקון נג ד"ה ברזין
 ° כט ע"א ד"ה חמש כנפי
 ° קמג ע"ב ד"ה שערא חוורא
 ° ל ע"א ד"ה מתמן רנה
 ° סא ע"א ד"ה מכפנא דעניותא
 ° עט ע"ב ד"ה לארבע סטרי אגוזא
 ° כב ע"א ד"ה רצוא בדגש, ושוב ברפה
 ° כב ע"א ד"ה רצוא בדגש, ושוב ברפה
 ° כ ע"ב ד"ה בריש הורמנותא
 ° לו ע"ב ד"ה יסודא ועיקרא
 ° עז ע"א ד"ה בראשית
 ° יג ע"ב ד"ה ושכינתא שבת
 ° נה ע"ב ד"ה דאתמר ביה צדיק ממנו
 ° יב ע"א ד"ה דדוחקין לון שעתא
 ° קסח ע"א ד"ה שאור ודבש
 ° סה ע"א ד"ה ושלטי עלה ש"ד
 ° כג ע"ב ד"ה שארה
 ° לז ע"ב ד"ה ביומא דשבועות
 ° כד ע"א ד"ה לשבעין ותריין
 ° ס ע"א ד"ה וסלקין לשבעין
 ° עא ע"ב ד"ה ואתפליג לע' קלין
 ° קמג ע"ב טור ימין; קנז ע"א ד"ה בת עין
 ° ס ע"ב ד"ה בשבת וי"ט
 ° ג ע"א ד"ה דעבדין עובדין דבנין

° רוחות, ארבע רוחות נושבות בכל יום
 ° רומי רבתא, רומי זעירתא; ימין ושמאל
 ° רזין דאורייתא, הם ביסוד
 ° ריאה, חמש אוני, מימין חסד ת"ת נצח,
 משמאל גבורה הוד
 ° רמאים המראים עצמם כפרושים, הם
 רשעים הכי גרועים
 ° רנה, ענין כתר חכמה בינה, ׳ תרעין
 ° רעב וכפנא, דו"ן
 ° רעיא מהימנא, הוא רוחו של משיח
 ° רצוא בנוריאל; ושוב במטטרון
 ° רצוא ושוב, דגש ורפה
 ° רצון, מחשבה, הרהור, קול, דיבור (ה'
 פרצופים)
 ° רקיע, כינוי ליסוד
 ° רשות היחיד (נוק' דקדושה) ורשות
 הרבים (נוק' דאל אחר)
 ° רשות הרבים (בשבת), קלי' דעולם
 הפירוד
 ° רשע שהשעה משחקת לו (ברכות ז:)
 כלומר שחוק הטחול
 ° רשע, הגוף שלו עור נחש, קבר שלו
 ° שאור ודבש הם דו"ן
 ° שאור ודבש, כעסני ותאוני
 ° שאר כסות ועונה, חייב כל אדם לתת
 לשכינה בכל יום
 ° שבועות, חג שהוא בשער החמשים
 (שתי הלחם)
 ° שבעים אומות, וישמעאל ועשו הכוללים
 אותם הרי ע"ב
 ° שבעים אומות, שבעים משפחות,
 שבעים נפש לישראל
 ° שבעים קולות, נפשות, משפחות, אומות
 ° שבת היפך שבתאי, ולכן צריכים
 להראות שמחה ולא עצבות
 ° שבת ויום טוב, איסור מלאכה, עולם
 של חירות
 ° שבת מלכתא; יום השבת (או"א)

כז ע"א ד"ה ובשבת אתמר	שבת, אין להניח תפילין כי סט"א אינו שליט אז
לו ע"ב ד"ה ואיהי תוספת	שבת, אם פחת פוחתין לו, ואם הוסיף מוסיפין (כלומר ברוחניות)
לו ע"ב ד"ה ואיהי תוספת	שבת, בה זוכה אדם להשגה יתרה
קסה ע"ב ד"ה עד דבזמנא	שבת, בזכות ב' שבתות נגאלים (שבת קיח:)
קסה ע"ב ד"ה עד דבזמנא	שבת, בזכות שמירתה יש סמך למרות הגלות בימי חול
מט ע"א ד"ה וצריכין שפון לקבלה לה	שבת, הכנה לה, ולקבל מבעוד יום
כד ע"א ד"ה ואתקריאו אלין	שבת, הכנסתה כמו הכנסת אורחים
לו ע"ב ד"ה כנועל דלת	שבת, חול מכין לשבת, וכל החול מתברך בגללה
עז ע"ב ד"ה וצריך אתתא	שבת, יש להכין מטה נר ושולחן (סודם)
לז ע"א ד"ה אתפתח בה' אצבעאן	שבת, כינוי של בינה, ושל יסוד
לה ע"ב ד"ה קבל דורונא	שבת, לוויין כסף למען ענג שבת והוא דורון לה'
לו ע"ב ד"ה כנועל דלת	שבת, סעודת לילה (מל') שניה (עתיקא, בינה ג' ז"א)
עז סוף ע"ב ד"ה ואמר איהו	שבת, על חילול שבת יש מיתה וכרת (טעם לזה)
צד ע"ב ד"ה וצריך שית נהמין	שבת, רק ב' חלות בכל סעודה
צו ע"א ד"ה ואיהי רעב	שבתא", ששה מיני פורענות
פט ע"א ד"ה איהי חזון	שבתון, שבות דרבנן, כי נ' סופית נוק'
נג ע"ב ד"ה וברייתא אפיקת	שדה, הוא ענין חוץ, כמו חוץ לארץ
קלז ראש ע"א	שדים נולדים ע"י תאוות
עח ע"ב ד"ה ואינון שית	שופר, סדרא תקיעות בראש השנה
נד ע"ב; נה ע"א	שופר, קולות השופר
עח ע"ב ד"ה ועוד כד דפיקו איהו בתרועה	שופר, תקיעה ושברים, ענין מות ויסוריין, לפי הדור
נד ע"ב; נה ע"א; קמג ע"ב ד"ה ובאמצעיתא	שופר, תקיעה תרועה שברים
קא ע"ב טור ימין	שופר, תקיעה, תרועה
עח ע"ב ד"ה ואינון שית	שופר, סדרי תקיעות של ראש השנה
עח ע"ב סוף טור שמאל	שופר, תרועה על חבלי משיח, דוחקא בתר דוחקא
נג ע"א ד"ה ורזא דמלה אין	שופר, תרועה, תקיעה
קכא ע"ב; קכב ע"א	שופר, תשר"ת וכו'
ל ע"ב ד"ה שור; ד"ה וחמור	שור דסט"א וחמור דסט"א, שמאל וימין

נט ע"א ד"ה כן יורד	שחוק הכסיל, ועבירות התלויות בכך
קנו ע"א ד"ה בת עין	שחור, יש בו ב' אופנים. אם בולע כל
	גוון אחר, או מבליטו
	שחיטה (במקדש) כשרה בזרים, ע"ע:
	קרבן יש בו שחיטה והקרבה
סו סוף ע"ב ד"ה ועוד כו' דא כו'	שחיטה, י"ב בדיקות הסכין, י"ב אותיות
	אדנ"י במלוי
סג ע"ב ד"ה לית שיבה	שיבה, בגיל ששים
כ ע"ב ד"ה נפיק מיניה קו	שידרה, חוט השדרה, מול אות ו' היורד
	מהמוח
קז ע"א ראש טור ימין	שינוי מקום, שינוי שם, שינוי מעשה
	(ר"ה טז): סוד הגלגול
ק"ז ע"ב טור ימין	שינוי מקום, שינוי שם, שינוי מעשה
קמג ראש ע"ב	שינוי שם שינוי מקום וכו' כדי להסתתר
	מהגוים
סד ע"א ד"ה ודא איהו שינוי מקום	שינוי שם, שינוי מקום (ר"ה טז):
ד' ע"א ד"ה שיר דלויים	שיר הוא בגבורה (לויים)
סז ע"ב ד"ה ואתער שיר השירים	שיר השירים, קריאתה היא כדי לעורר
	אהבת דודים
קנב ע"א סוף טור ימין	שיר עולה לאוזן ע"י ל' מעלות (מל'
	זכרונות שופרות)
כח ע"ב ד"ה בשיר פשוט	שיר פשוט כפול משולש וכו' תלוי
	במספר נימין
צ ע"א ד"ה ואינן חכמה	שיש הוא: שי יש (ב' חכמות)
קמח ע"א סוף טור שמאל	שכינה כששורה בישראל, לא שולט
	בהם מזל
מח ע"ב ד"ה הוא וב"ד	שכינה מדברת בעדנו דהיא כלל ישראל
ח ע"א ד"ה ודא שכינתא	שכינה נקראת אש
כב ע"ב ד"ה דא איהו עץ החיים	שכינה שורה על ת"ח, שם עץ החיים
קטז סוף ע"ב ד"ה דכל ספירה	שכינה, נבנית בארץ ע"י צדיקים
	הנתקנים ברוחותיהם
ו ע"א ד"ה זאת התורה, אדם	שכינה, נקראת תורה
כט ע"א ד"ה ואינן אתון	ש"ה (ספר שני לוחות הברית)
נ' ע"ב ד"ה ועוד שמעו הרים	שלום, כולל כל הברכות
נד ע"א ד"ה ושלמה בגינה	שלמה בקש חכמה; אבל אף בינה לא
	ניתנה לו
צח ע"ב סוף טור ימין	שלשה, כל עניני העולם נחלקים
	לשלשה

° קכח ע"ב ד"ה חמא דלא אצלה	° שם בן נח קבע בית מדרש אבל לא באו אליו רבים
° לו ע"ב ד"ה כנועל דלת	° שם קודש: אדנ"י, אותיות השם
° ז ע"א ד"ה ומקורין דכל	° שמות קודש: אהי"ה, הוי"ה, אדנ"י
° קלט ע"א ד"ה ועוד אב"ג ית"ץ	° שם קודש: אבגית"ץ
° קמ ע"א	° שם קודש: קר"ע שט"ן
° קנט ע"א	° שמות קודש: אבגית"ץ וכו'
° קיט סוף ע"ב; קכ ע"א	° שם של מ"ב שבדברי שלמה
° סח סוף ע"ב; סט ע"א; עד ע"א ד"ה יום נקם בלבי;	° שם בן מ"ב אותיות
° צט סוף ע"א; קכ ע"ב טור שמאל; קלז ע"ב טור שמאל	
° ח ע"ב ד"ה ובגין דא צרי	° שם בן מ"ב אותיות, בו נברא העולם
° לח ע"א ד"ה דכלהון משית אתוןן	° שם בן מ"ב, כל שורה של שש כוללת עוד שש
° כ ע"א ד"ה במ"ב	° שם בן מ"ב, מבראשית עד מלת בהו
° לז ע"ב ד"ה וקדם האי שעורא	° שם בן מ"ב; ב' כללות, ושאר ארבעים פרטות
° לו ע"ב ד"ה וקדם האי שעורא	° שם בן מ"ב; בכמה אופנים
° כו ע"ב ד"ה שש כנפים	° שם מ"ב, סגולתו להעלות
° לח ע"ב ד"ה ושוב בדגש	° שם מ"ב, של שם המפורש
° פד ע"ב ד"ה אר"א וכי מאן	° שם קודש מ"ב (בדכו'); ושם קודש ע"ב (בנוק')
° קסז ע"א ד"ה אנפוי דמטרוניתא	° שם קדוש של ע"ב; של מ"ב; של י"ב
° כ ע"א ד"ה כללי השמות (סוף תיקון רביעאה)	° שמות הקודש, ע"ב מ"ב כ"ב י"ב
° צח ע"ב ד"ה ועוד את; קלז ע"ב טור שמאל; קנח ע"ב טור ימין	° שם קודש בן י"ב אותיות
° ע ע"א ד"ה ואינון ע"ב שמהן לבושין	° שם בן ע"ב; שם של כ"ב
° קיד סוף ע"ב	° שם קודש: סדר אותיות יהו"ה (טעם לזה)
° קיג ע"א ד"ה אבל אינון דידעיין	° שמות קודש יהו"ה שונים זה מזה ע"י נקודות
° י ע"ב ד"ה עלה אתמר והיה	° שם הוי"ה, י' ברישא, או ה', או ו'
° כו ע"ב ד"ה ועל כלא אדם	° שם המפורש, יוד הא ואו הא
° יא ע"א ד"ה ועל כולהו פני אדם	° שם המפורש, שם במילוי מ"ה
° ט ע"ב ד"ה ואינון כמבועי	° שם המפורש, נקרא שקיו דאילנא
° נו ע"ב ד"ה איהו רביע	° שם יהו"ה קבוע בחלקי האדם
° יג ע"ב ד"ה גבהו	° שם יהו"ה, גבהו ורחבו
° י ע"ב ד"ה והיינו ה"י מאלקים	° שם אלהים, אותיות ה"י שבו

קג ע"א ד"ה בראשית ברא	שם קודש אלהים, טעם אות ה"א לפני אות י'
קיד ע"א ד"ה מטה האלהים ודאי	שם קודש אלהים, כיצד מתהפך לרחמים
פג ע"ב טור שמאל	שם קודש: אלהים, כולל כל השמות
יא ע"ב ד"ה מרגלית	שם קודש אדנ"י, כולל ג' אבות
פח ע"ב ד"ה אשר אהיה ודאי	שם קודש: אהיה, עיקרו בכתר
קמב ע"א	שם קודש: אל
נו ע"ב ד"ה נר בלבא; צז ע"א ד"ה ועוד מרוב	שם קודש: יה
קב סוף ע"ב; קיג ע"א טור שמאל	שמות הקודש; אין רשות להשתמש בהם אם אינו מכוון יהו"ה שהוא המקור, שאם עושה כן הוא מקצץ בנטיעות כמו אדם הראשון
קטז ע"א ד"ה מאי מזלא דילה	שמות קודש המתחלפים לפי שינויי שעות העולם
יד ע"ב ד"ה אלין ארבע סרי דפורים	שמות קודש, מול י"ד אדר, ט"ו אדר
קנט ע"א ראש טור שמאל	שמות קודש: י"ב שמות כל אחד י"ב אותיות
קב ע"ב ד"ה דאיהו כף היד	שם הכותב; שם הדורש; שם הידיעה
פו ע"א ד"ה דהא שבע שבתות	שמיטות, משמע שתקופות העולם ז' שמיטות ואנו בשניה
נו ע"ב ד"ה נוק' דיליה ושק אשים	"שמים" ו"שמי השמים", הם דכורא ונוק'
מט ע"א ד"ה ואיהי ה' עלאה	שמיני עצרת, "והיית אך שמח", דוד מפזז ומכרכר
מט ע"א ד"ה ואיהי ה' עלאה	שמיני עצרת, מלכות, גבורות
טז ע"א ד"ה שמן כתית	שמן כתית, זרע קודש
טו ע"א ד"ה דך בשכינה	שמע ישראל (ת"ת), והאותיות הן בינה
צב ע"א ד"ה למען יאריך ימים	שמע ישראל, המאריך באחד, ובדלי"ת (ברכות יג:), סודו
קטז ע"ב טור ימין	שעה, קיימא ליה שעתא
יג ע"א ד"ה שעטנז	שעטנז, שפחה בישא, שור וחמור
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי (סוף תיקון יז)	שעיר לחטאת, כדי להרחיק השעיר האחר
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי (סוף תיקון יז)	שעיר, הביאו עלי כפרה
קכו ע"א ד"ה ומתמן שער	שער באשה ערוה (ברכות כד.) שלא יתאחו בה שעריאל, שרו של עשו

קמא ע"א טור ימין	שערות מול אותיות, והנימין מול טעמים
א ע"ב ד"ה ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון	שער חמישים, משה לא השיג
כו ע"ב ד"ה אבל שערי דמעה	שערי דמעה לא ננעלו, כלומר שערי תשובה
קנ ע"א ד"ה עולה איהו דא	שקר; עולה; מה ההבדל ביניהם
קמ ע"ב ד"ה שרי אלפים	שרי אלפים, מאות, חמשים, עשרות (ר"ת אדנ"י)
קנה ע"א ד"ה כד הוה יתיב	שרצים, הם בנענוע תמיד, מסטרא דרע
עד ע"א ד"ה ובה רכיב	ששי, יום הששי, בזכות אות ה' שהיא מלכות
קטז ע"א טור שמאל	ששים ושש נפש שירדו למצרים, והתפתחותם לס' רבוא ששים רבוא
צז ע"ב ד"ה דאינון שתין רבוא; קטז ע"ב טור ימין	ששים, איסורים בטלים בששים
לז ע"א ד"ה אינון ברזא דא	ששת ימים עשה ה' (שמות כ) ולא כתוב "בששת ימים"
נג ע"ב ד"ה וקשתא וחצים דסטרא	שת (בן אדם הראשון) בדמותו כצלמו
קיח ע"א ד"ה ודאי דהוה הבל	ת"ח, בכל דור קמים בני קין לרדוף אותם
מא ע"א ד"ה בשגם הוא בשר	ת"ח שבדור מבוזים וסובלים מהערב רב
כד ע"ב ד"ה א"כ ת"ח	ת"ח שמת, אינו זקוק ליבום אשתו או חליצתה
י ע"ב ד"ה ותפארת כבוש	תפארת כבוש עם ה"א תתאה
כב ע"א ד"ה דתשע	תפארת כולל הכל
קנג ע"א ד"ה ולבערא מנייהו	תאוה וכעס; מוץ ותבן
קכג ע"ב ד"ה דאתמר בה התאנה	תאנה, משל לתלמידי חכמים
כה ע"ב ד"ה איהי תגא לעילא	תג שעל האות, י' על גבי ו'
לח ע"ב ד"ה ושוב בדגש	תגים (במחשבה)
קנט ע"ב ד"ה וכמה אתון אית	תגין שעל גבי האותיות
מד ע"א ד"ה תתן להם ילקוטון	תהום רבה, ותהום תחתון (בינה ומל')
פב ע"ב טור שמאל ד"ה כשמך	תהלה, כנוי אל בינה
עז ע"א ד"ה תוכו אכל	תוכו אכל וקליפתו זרק
פ ע"ב ד"ה ולאן למגנא (עד סוף התיקון); קז ע"ב	תוכו כברו (ברכות כח) סודו
סוף ד"ה הה"ד עצם	תולדות השמים והארץ בהבראם
קכז ע"ב ד"ה דאזדריקן	(בראשית ב, ד) כלומר אדם

מפתחות לביאורי הגר"א על תקוני הזוהר

ק"ז

נח ע"ב ד"ה צלצלי	תוף ומחול, בחכמה ובינה, וי"מ בכתר ויסוד
לו ע"ב ד"ה דאיהו רזא	תורה, כל חומש מול ספירה, חסד עד הוד
קב ע"א ראש טור שמאל	תורה, מונים י' פרשיות בכל חומש
יח ע"ב טור שמאל	תורה, ספר דברים וענין של עשר פרשיותיה
לו ע"א ד"ה תלת ומשין סדרין; לו ע"ב ד"ה ג"ן סדרים	תורה, "נצבים וילך" נחשבו לפרשה אחת
מב ע"ב ד"ה דיהבין ליה לאנתו	תורה ארוסה לישראל, ואין נישואין עד שילמד בה
מג ע"ב ד"ה דא קולמוס	תורה ארוסה לישראל, ואין נישואין, כי לא זכו לעץ חיים, מפני שבירת הלוחות
ג ע"א ד"ה דתלת עלמין	תורה היא יותר מכיבוד אב ואם
יד ע"ב ד"ה וביה שכינתא	תורה המונחת בארון, שכינה עלאה
נ' ע"ב ד"ה זכאין אינון	תורה, לימוד לשמה הוא בעמודא דאמצעיתא
פח סוף ע"א	תורה, לימוד על מנת לעשות
ב ע"ב ד"ה דעסקין באורייתא לשמה	תורה לשמה, כלומר על מנת לעשות (תקון שכינה)
צט ע"ב סוף תיקון נב	תורה, העיקר שבה היא שתביא למעשים טובים
כז ע"ב ד"ה אתיהיבת	תורה מפי הגבורה, דכתיב "וידבר אלהים"
מא ע"א ד"ה ורזא כו' בההוא יו"ד	תורה ניתנה ע"י יסורין, טעם לזה
קז ע"ב ד"ה הה"ד עצם	תורה נמשלה לאשתו של האדם
ו ע"ב ד"ה ואי תימא; ד"ה דמהכא משמע; ד"ה אלא	תורה קודמת ליראה; יראה לפני תורה
קסז ע"א ד"ה כד יתחזרו ירוקין	תורה שבכתב ושבעל פה, חיבורן
פא ע"ב ד"ה אינון דמיכין	תורה שבע"פ בלי רזין, נקראת שינה
קא ע"א ד"ה חדקל	תורה שבע"פ, ההבדל בין קל (חוזר על לימודו) ובין חריף
קא ע"א ד"ה חדקל	תורה שבע"פ, נהר פרת לרמוז על פריה ורביה בחדושים
מז ע"א ד"ה על אלין טפין; נג ע"ב ד"ה וקשתא וחצים דסטרא דקדושה	תורה, הדיבור בה מוליד בנים רוחניים (תלמידים)
קיג ע"ב ד"ה ומני לי' דלא לערבא	תורה, אין ללמוד מפני כבוד, הנאה או קנאה

- ° תורה, אין ראוי לסמוך על פסק אלא ע"י ראיות ופלפול
- ° תורה, ב' הלומדים יחד הם בדרגת דו"ן
- ° תורה, בזמן הזה להבין הישנות, אבל לעתיד לבוא תורה חדשה
- ° תורה, ביטול (לימוד סוד), לכן חרב וביזה (שבת לג.)
- ° תורה, בימי משה "הלכה למשה מסיני", ומאז יהושע שלטה משנה
- ° תורה, בעל פשט הנכנס ללימוד סוד, לפעמים מסתכן
- ° תורה, גמרא, מחלוקת קושיא ותיקו
- ° תורה, ד' חלקי תורה: מקרא, משנה, רמז
- ° תורה, ה' מזכיר בשמים תורתם של צדיקי הארץ
- ° תורה, זוכים לברתא דמלכא רק אחרי שיהרוג לחויא
- ° תורה, יש בה אסור טמא ופסול, ויש בה נקודה פנימית
- ° תורה, יש לחדש תמיד חדושים, מתורה שבכתב אל בע"פ
- ° תורה, מלחמה להבין הרמזים שבתורה
- ° תורה, מלחמתה של תורה נגד קושיות
- ° תורה, מקרא בלבד אין לו הבנה; וכן על בע"פ שואלים "מנא לן?"
- ° תורה, ניתנה מחו"ג ע"י ת"ת וכו' ביום ד'
- ° תורה, פשט שבה נמשל לתבן, ודקדוק נמשל למוץ, והעיקר היא קבלה
- ° תורה, צחותא דאורייתא בלילה (מדת נוק')
- ° קסו ע"ב ד"ה ופסקי הלכות דמאסו בה
- ° תיקון ע', קסג ע"א סוף טור שמאל [אמר המלקט: בספרא דצניעותא, מהד' שנת תקפ"א, הערה בסוף הספר דף ס', הרחיב על כך הגר"א. הערה זו הושמטה בספד"צ מהד' שנת תרי"ח, אבל מהד' ישנה זו ההדירו בימינו (שנת תש"ל) עם הערותיו של בעל "לשם שבו ואחלמה". שם כתב הגר"א שהרב מוריד מ"ד והתלמיד מעלה מ"ן]
- ° סז ע"ב ד"ה ול"צ לאתחברא בארח
- ° פא ע"ב ד"ה וי לון דגרמין
- ° צט ע"א טור ימין
- ° מג ע"א ד"ה עיינין
- ° קסח ע"ב סוף תיקון ט'
- ° מג ע"ב ד"ה דהא רוח סערה; מד ע"א ד"ה תתן להם ילקוטון
- ° צט ע"א טור ימין
- ° מב ע"ב ד"ה דיהבין ליה לאנתו
- ° קא ע"א סוף טור שמאל
- ° קא ע"א ד"ה חדקל
- ° מב ע"ב ד"ה א"ל כו' קרבא ביה
- ° יג ע"א ד"ה ותמן גיבורים
- ° לו ע"ב ד"ה דאיהו רזא
- ° יג ע"א ד"ה וביום הז' ניתנה
- ° קלא סוף ע"ב
- ° קנו ע"א ד"ה בת עין

מז ע"א ד"ה על אלין טפין	תורה, צריכים בני חבורה ללמוד יחד באהבה גדולה
קב ע"א סוף טור ימין	תורת ה' תמימה (תהלים יט), סודו (בינה)
ג ע"א ד"ה בתחומיה דאיהו ח' ימים	תחום שבת, וכן מילה, הם ח' (יסוד)
סב ע"א ד"ה תיבת נח	תיבה לשון תיובתא
נ ע"א ד"ה תיקו איהו	תיקו, חסר אות ן' כלומר חסר שער נו"ן
קנה ע"ב ד"ה דכד ב"נ שליט	תיקונו של אדם, יבררו לפי באיזה חטא יצרו חושק
מא ע"ב ד"ה א"ל ר'	תכלית כל הבריאה לתקן הנפש שלא תיכרת
קטז ע"א טור שמאל	תלי המנהיג את המזלות
קיט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא	תלי, לא השיגו ענינו, ורק מ"ח צורות הכוכבים
ל ע"ב ד"ה עשבין ודשאים	תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם
ל ע"ב ד"ה עשבין ודשאים	תלמידי חכמים, בדרגת נצח והוד
ח ע"ב ד"ה וייצר תמן צרי; דף יא ע"ב ד"ה בת ראשי	תמן, ביטוי זה על מקצת תיבה הנדרשת
מו ע"א ד"ה אמוראים	תנאים ואמוראים
קנה ע"א ד"ה כד הוה יתיב	תנועה, אנשים הממהרים בתנועתם
עח ע"ב סוף טור שמאל, עט ראש ע"ב	תמיד, סימן לא טוב
עט סוף ע"א	תפוח, דרגא דחג"ת בג' גוונין
ב ע"ב ד"ה בקישורא דתפילין	תפוחים, הם ב' משיחים
ב ע"ב ד"ה בקישורא דתפילין	בתפילין של יד קושר לשפחה (לילית)
נג ע"א ד"ה וכל ב"נ דאית ליה	בתפילין של ראש קושר עבד (סמאל)
י ע"ה ד"ה תפילין דמארי עלמא	תפילה, המתפלל עבור שכינה, מיד נענה
יג ע"ב ד"ה דאיהו שור מועד	תפילין דמארי עלמא
צד ע"א ד"ה דאיהי קשירא ליה	תפילין קושר לסט"א, וכן שבת קושר
י ע"א ד"ה קשרין לה ברצועה	תפילין של יד בקשירה, ולא תפילין של ראש, טעם לזה
ד ע"א ד"ה אדני ד' בתי דתפילין; וד"ה וקשרין ליה	תפילין של ראש בעמידה, כי הוא נגד ת"ת
י' ע"ב ד"ה ואתפשטותא	תפילין של ראש ושל יד
צד ע"א ד"ה דאיהי קשירא ליה	תפילין של ראש, ב' רצועות
ג ע"א ד"ה בקישורא דתפילין	תפילין, מברך ברכה א' על של יד ושל ראש
י ע"א ד"ה קשרין לה ברצועה	תפילין, קשר היא יסוד מחבר זו"ן
	תפילין, רצועה היא ו'; קשר הוא יסוד

° קנח ע"א ד"ה שעורא דרצועין
° עח ע"ב סוף טור ימין ד"ה בעשרה; קא ראש ע"ב

° מט ע"א ד"ה לשון למודים; ד"ה דהאי צלותא דשבת
° קמו סוף ע"א, וראש ע"ב
° מא ע"ב ד"ה א"ל אערענא
° קסד ראש ע"א ד"ה צריך למקרי

° מח ע"ב ד"ה בכמה תחנונים

° מט ע"א ד"ה ובה צלותא דב"נ; ד"ה ואיהי צלותא
° קלט סוף ע"א

° כז ע"א ד"ה בג"ד צריך לאחזרא תלת כו'

° כז ע"א ד"ה בג"ד צריך לאחזרא תלת כו'

° סט ע"ב ד"ה ואם לא זכו

° קלג ע"ב ד"ה שם יו"ד יקראני

° קנח ע"ב טור ימין וטור שמאל

° קנב ע"א ד"ה לא יפסיק ביחודא

° נט ע"ב ד"ה וכבד איהו קטרונא

° סוף הספר, תיקון חמישי, קסג ע"ב

° כו ע"א ד"ה זמנין חשות (אמר המלקט: עיין "כתר
ראש" לגר"ח ולוז'ין, פסקא כ"ו)

° צה ע"א ד"ה תשע ברכאין

° קמב ע"ב ד"ה ועד"א איהו כליל

° תפילין, רצועות של תפילין של ראש
° תפלה בראש השנה, מלכיות זכרונות
שופרות

° תפלה בשבת, ותפלה בחול, מה ביניהם
° תפלה ג' פעמים ביום, נגד מה מכוונים
° תפלה היא מלחמה נגד סט"א
° תפלה כוותיקין, שמש צדקה ורפואה
לישראל

° תפלה על כלל ישראל, היא תפלה עבור
שכינה

° תפלה של י' ימי תשובה, מקובלת
° תפלה, "אדיר אדירנו" הנאמר בקדושת
מוסף (יו"ט)

° תפלה, אחריה נותן שלום לימינו
ולשמאלו (נו"ה)

° תפלה, אחריה נפילת אפים, כי שם
עלמא דנוק'

° תפלה, אם לא שגורה, מטורף (ברכות
לד:)

° תפלה, אם מגעת עד אות י' של יהו"ה,
אינה חוזרת ריקם

° תפלה, אמירת ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך
וכו'

° תפלה, אפילו נרדף ע"י תאוות אל
יתבטל מתפילה, אבל בהרהור ע"ז
יפסיק

° תפלה, אפילו נרדף ע"י תאוות אל
יתבטל מתפילה, אבל בכעס הכבד
יפסיק

° תפלה, דומה למתן צדקה לעני

° תפלה, חזרת הש"ץ, הקהל צריך לשתוק
משך כל הברכה (גם בלי "ברוך הוא
וברוך שמו")

° תפלה, טעם של י"ח ברכות, ט' אור
ישר וט' אור חוזר

° תפלה, י"ב ברכות אמצעיות (כולל על
המינים)

קכז ראש ע"ב	תפלה, י"ב ברכות אמצעיות נגד י"ב מנהיגים בנפש (ספר יצירה)
מח ע"ב ד"ה והאיש משתאה	תפלה, יסדר אדם תפלתו ואח"כ יתפלל (ר"ה לה.)
מח ע"ב ד"ה והאיש משתאה	תפלה, יש לחשוב לפניה מה יאמר, ואז היא שגורה בפיו
קז ע"ב סוף ד"ה הה"ד עצם	תפלה, לא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר (סודו)
צה ע"א היאכל תפל	תפלה, נקראת מלכות כך כי היא טפלה להקב"ה
צט ראש ע"א	תפלה, נקראת עבודה
ע ע"א ד"ה ובגין דא להוציא	תפלה, ע"י שמאריכין בה מתברכת התורה ומשתמרת
נו ע"א ד"ה לתתא בשכינתא	תפלה, עיניו למטה ולבו למעלה (יבמות קה: סודו)
כה ע"ב ד"ה חזור בך	תפלה, תחילה שבחים, אח"כ ק"ש אח"כ תפלה
קמא ע"א ד"ה ומאן דמשתמע קליה	תפלה: מחשבה, רעותא, קלא, דיבורא
מח ע"א ד"ה וראיתיה	תפלת "זכור ברית"
קכב ע"א ד"ה דהא קול באשה ערוה	תפלת היחיד בלחש (בחשאי), טעם לזה
ע' סוף ע"א, ד"ה וכפום קרבנא	תפלת המנחה, יהיה אדם זהיר (ברכות ו:)
מב ע"א ד"ה לא יפסיק	תפלת יעקב רשות, בחינה שאינה מסתלקת לעולם
כו ע"א ד"ה אתמר בהון (ור"ל בתפלת לחש)	תפלת לחש בבחינת נישוק המקדים (אדני"), וחזרת הש"ץ בחינת יחוד (יהו"ה)
כו ע"א ד"ה בזמנא (דהיחוד הוא בחשאי)	תפלת עמידה בחשאי, דומה לזיווג
כא ע"ב ד"ה תפלת ערבית רשות כו'; סג ע"א ד"ה ואיהי רשות	תפלת ערבית רשות
פו ע"א ד"ה ב' אלפים ימות כו'	תקופות, ב' אלפים ימות המשיח, משיח בן יוסף ובן דוד
פו ע"א ד"ה ב' אלפים תהו	תקופות, ב' אלפים נגד אברהם ויצחק
לא ע"ב ד"ה ודא איהו תורה מ'	תקיעה, עוד עיין: שופר
לא ע"ב ד"ה תרי ממאה	תרומה, עין יפה א' מארבעים
עד ע"א ד"ה מאלין כו' ומחיה	תרומה, תרי (חו"ג) ממאה
	תשובה, כמה אופנים יש

תִּשְׁמִישׁ הַמָּטָה אֲסוּר כְּשֶׁאֵין הָאָרוֹן °
 בְּמִקְוֵמו (עִירוּבֵין סג): °
 קטו ע"א ד"ה דבזימנא דלית שכינתא °
 תִּשְׂרִי, חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּבִינָה °
 מט ע"א ד"ה ואיהי ה' עלאה °

רמזים לסודות שבמקרא (רשומים לפי סדר תנ"ך)

תורה

"בראשית", ב' מול אותיות, "ראשית" °
 נְקוּדוֹת °
 בְּרֵאשִׁית, דְּרֵשָׁה עַל הַמְּלָה °
 פֶּא ע"א ד"ה וכלא אתרמיז °
 לֹא טוֹב הָיוּת הָאָדָם לְבָדוֹ (בְּרֵאשִׁית ב) °
 פ ע"א ד"ה ובגין דלא °
 סוּדו °
 וִיִּקַּח א' מִצְלָעוֹתָיו (בְּרֵאשִׁית ב, כא) °
 יִד ע"ב ד"ה צלע המשכן °
 מִטְטָרוֹן °
 בָּא נָא אֶל שְׁפַחְתִּי אוֹלֵי אֲבָנָה מִמֶּנָּה °
 קו ע"ב טור שמאל °
 (בְּרֵאשִׁית טז), סוּדו °
 וִיְהִי כִי זָקֵן יִצְחָק וְתִכְהִיֵן עֵינָיו מֵרֵאוֹת °
 קִיז ע"א ד"ה ותמן צריך כסויא °
 (בְּרֵאשִׁית כז) טַעַם לֹדָה °
 יַעֲקֹב צוֹלַע עַל יֶרֶכוֹ (בְּרֵאשִׁית לב, לב), °
 כִּי הוּא גִלְגּוּל אָדָם שֶׁנִּתְקַלַּל "תְּשׁוּפֹנוּ °
 עַקֵּב" °
 וַיִּבֶא יַעֲקֹב שְׁלָם (בְּרֵאשִׁית לג) בִּיאוֹר °
 ע"פ סוד °
 וַיִּבֶא יַעֲקֹב שְׁלָם, בְּגוֹפּוֹ, בְּמִמוֹנּוֹ, °
 בְּתוֹרָתוֹ (רִמְזו לַעַם יִשְׂרָאֵל בַּעַת הַגְּאוּלָּה) °
 וַאֲבִיו שָׁמַר אֶת הַדְּבָר (בְּרֵאשִׁית לז) כִּי °
 חֲלוֹם בְּמַל' (אֲבָא יִסְד) °
 שָׁבַר רַעֲבֹן בְּתִיכֶם (בְּרֵאשִׁית מב), הוּא °
 לְשׁוֹן בִּשְׂרִי °
 נִפְשׁוֹ קִשּׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ (בְּרֵאשִׁית מד) °
 וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים (בְּרֵאשִׁית מט) רִמְזו °
 לְמִשְׁה רִבְנו °
 וַיִּסְתֵּר מִשֶׁה פָּנָיו כִּי יִרָא מֵהֵבֵיט (שְׁמוֹת °
 ג), גִּלְגּוּל הַבֶּל °
 וַיִּקַּח מִשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ (שְׁמוֹת °
 יג) כִּי בִזְכוּתוֹ זָכָה מִשֶׁה °
 כֹּזְרַע גַּד לִבָּן וְעֵינָיו כְּעֵין הַבְּדוּלַח (שְׁמוֹת °
 טז), חו"ג °

סא סוף ע"א, ס"א ע"ב	כזרע גד (שמות טז)
קי ע"ב ד"ה או"א עילאין	כבר את אביך ואת אמך; אמו כו'
סוף הספר, תיקון חמישי, קסג: בסופו	תיראון (טעם ההיפוך)
לא ע"א ד"ה ודא איהו מלאתך ודמעך	כסותה לבדה (שמות כב, כו) קרי וכתבי, סודם
סו ע"א ד"ה לקיימא זכור ושמור	מלאתך ודמעך לא תאחר (שמות כב) אופן הדרשה
כד ע"א ד"ה כל זכורך	יראה כל זכורך (שמות כג) לקיים דו"ן
קא ע"א סוף טור שמאל	שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך, ג' תקונים (ציצית תפלין ק"ש)
יד ע"א ד"ה בעובדא דבראשית; יד ע"ב איהו שש משזר	כי שמי בקרבו (שמות כג) של מטטרון, סודו נקודה פנימית
יד ע"א ד"ה וחשוקיהם	שש משזר (שמות כו, א) שש ספירות
נה ע"א ד"ה ומבינה נביאים	חשוקיהם כסף (שמות כז, י) חש"ק הוא נה"י
פג ע"ב טור שמאל ד"ה כי עם	לוחות, מזה ומזה הם כתובים (שמות לב, טז) חו"ג
כב ע"ב ד"ה ועליה אתמר; ד"ה ונקה לא ינקה למטטרון	עם קשה עורף (שמות לב) נאמר על הערב רב
סב ע"ב ד"ה כגוונא דקדמיתא	ונקה לא ינקה (שמות לד), כינוי למטטרון
קג ע"ב ד"ה ובג"ד תמן אתקרי	נגד כל עמך אעשה נפלאות (שמות לד) כלומר ענני כבוד
עו סוף ע"ב; עז ע"א טור ימין	בת אביך או בת אמך (ויקרא יח, ט) הסוד
עז ע"א טור ימין	שבתותי תשמורו (ויקרא יט) הם מ' ס' של אפרסמון וכו'
קס ע"א טור ימין	מקדשי תיראו (ויקרא יט)
סו ע"א ד"ה דאיהי מום	במדה במשקל ובמשורה (ויקרא יט) סודם
מח ע"א ד"ה וראיתיה	כל אשר בו מום לא תקריבו (ויקרא כב) זכרתי בריתי וכו' והארץ אזכור (ויקרא כו)
סא ע"א ד"ה ואינון דגה לישראל	זכרנו את הדגה (במדבר יא) כלומר עריות
קח ע"א ד"ה ואינון תלת ווין אינון מתורת הבריאה	בכל ביתי נאמן הוא (במדבר יב) קבל מתורת הבריאה

° אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם
(במדבר יד) כלומר תפקידם להכין לנו
לחם

° צד ע"א ד"ה כי לחמנו הם
° קיט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא

° מ"ט שערים שיש בברכת בלעם
(פרטיהם)

° יח ע"ב טור שמאל
° קכו ע"א ד"ה עוג מלך

° דברים, סדר וענין של עשר פרשיותיה
° עוג מלך הבשן "ערשו כו' תשע אמות
ארכה" (דברים ג)

° סז סוף ע"א

° שום תשים עליך מלך (דברים יז); תאר
ומקרה

° פ ע"א ד"ה איהו קשור ברגליה; וד"ה ובגין דלא

° וחלצה נעלו (דברים כה) טעם לתיקון
העקב

° ג' ע"ב ד"ה אבנים שלמות

° אבנים שלמות תבנה (דברים כז) לפום
חורפא שבשתא

° סז ע"א ד"ה ראו עתה

° ראו עתה כי אני הוא וכו' (דברים
לב) ד' פעמים "אני"

נביאים

° קיד ע"ב טור ימין

° כי אל דיעות ה' (שמו"א ב, ג) שם
עדות, ב' אופנים

° קיד ע"ב טור ימין

° ולו נתכנו עלילות (שמו"א ב, ג) בעתיק
כולו רחמים גם בלי מעשי האדם

° קיד ע"ב טור ימין

° עם חסיד תתחסד כו' עם עקש תתפל
(שמו"ב כב, כו-כז)

° קח ע"א ד"ה ואיהי חמשה

° ויהי שירו חמשה ואלף (מל"א ה, יב),
סודו

° כ ע"ב ד"ה מלמרבה המשרה

° למרבה המשרה (ישעיה ט), מדוע אות
מ"ם גדולה

° כ ע"ב ד"ה מלמרבה המשרה

° למרבה המשרה, גימ' זרע וגימ' תיקון
° למרבה המשרה, מדוע אות מ"ם סתומה

° כ ע"ב ד"ה מלמרבה המשרה

° כי מלאה הארץ דעה את ה' (ישעיה יא,
ט), סודו

° צח ע"א ד"ה וכד נחית בה

° קלז ע"א ועתיד לנטלא

° חרפת עמו יסיר (ישעיה כה) כלומר יצר
הרע "בושו מדרכיכם"

° מה סוף ע"ב ד"ה ועלייהו

° יחזק במעוזי יעשה שלום לי שלום
יעשה לי (ישעיה כז)

° טו ע"ב ד"ה דבהון גמולי חלב; ועתיקי

° גמולי מחלב עתיקי משדים (ישעיה כח)

טז ע"ב ד"ה מצפ"ץ	° ולא יכנף עוד מוריך (ישעיה ל) חילופי אותיות
כ ע"ב ד"ה מי מדד; ד"ה וכל בשליש	° מי מדד, ושמים בזרת, וכל בשליש (ישעיה מ)
ז ע"א ד"ה הרי (דאית) ספירות	° כל הנקרא בשמי ולכבודי וכו' (ישעיה מג)
מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	° לא תאר לו ולא הדר (ישעיה נג) אלו ת"ח, נבזים ושפלים בין עמי הארץ ערב רב
מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	° וזרוע ה' על מי נגלתה (ישעיה נג)
עד ע"ב ד"ה בשמחה	° כי בשמחה תצאו ובשלום (ישעיה נה) דרשות על המלים
קלח ע"א טור ימין	° והשביע בצחצחות נפשך (ישעיה נח)
עט ע"ב ד"ב אבל לגבי חייביא	° עוונותיכם היו מבדילים בינכם לבין אלהיכם (ישעיה נט)
מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	° מוליך לימין משה כו' בוקע מים מפניהם (ישעיה סג)
נז ע"ב ד"ה ודא בת מן בראשית	° יום נקם בלבי (ישעיה סג) גימט' שם בן מ"ב
יג ע"ב ד"ה דאיהו חול לים	° שמתי חול גבול לים (ירמיה ה), חול לשון חוליא ושרשרת
יג ע"ב ד"ה ומאי ניהו והיה כו'	° שמתי חול גבול לים, ישראל הם הגבול
כג ע"א ד"ה בנין דרחימו	° המו מעי לו (ירמיה לא) כלומר בעלי קבלה (שהן מאצילות)
ח ע"א ד"ה דמות דילה	° מראה דמות (יחזקאל א, כח) זו שכינה
קג ע"א טור שמאל	° מארבע רוחות בואי הרוח (יחזקאל לז), סודו
סח ע"א ד"ה ביה איהי סגירא	° וביום השבת יפתח (יחזקאל מו) לקבל נשמה יתרה
פא ע"א ד"ה ביה איהו נטירא	° וביום השבת יפתח (יחזקאל מו)
פא ע"א ד"ה ביה איהו נטירא; פט ע"א ד"ה דעל כן יעזב	° ביום ההוא כו' תקראי לי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי (הושע ב) יש ב' בחינות: זיווג והוא לפרקים; ויש אחוה, קורבה ופרנסה
סא ע"א ד"ה בההוא זמנא ויאמר ה'; וסוף ד"ה בדוחקא דעניותא	° יונה, כל ספרו הוא בענין גלות וגאולה
קנב ע"ב ד"ה ואזן דמות א'	° ה' שמעתי שמעך יראתי (חבקוק) שמעתי כלומר הבנתי

° עני ורוכב על חמור (זכריה ט) רוח
 הכופה את החומר
 ° יצאו מים חיים כו' חצים אל הים
 הקדמוני וחצים אל הים האחרון (זכריה
 יד) סודו

כתובים

° כל שתה תחת רגליו (תהלים ח) נרמז
 כאן משה רבנו
 ° תורת ה' תמימה (תהלים יט), סודו
 (בינה)
 ° קול ה' על המים (תהלים כט) ושאר ו'
 קולות, סודם
 ° תהום אל תהום קורא לקול צנורִיךְ
 (תהלים מב)
 ° כל משברִיךְ וגליךְ עלי עברו (תהלים
 מב)
 ° כל משברִיךְ וגליךְ (תהלים מב)
 ° לב נשבר ונדכה (תהלים נא) נשבר
 מגאווה, ונדכה מתאוה
 ° אם תשכבון בין שפתים (תהלים סח,
 יד), סודו
 ° בכסה ליום חגנו (תהלים פא) יום ראש
 השנה, והלבנה מכוסה
 ° כולם אליך ישברון לתת אכלם בעתו
 (תהלים פד)
 ° נשאו נהרות קולם, ישאו נהרות דכים
 (תהלים צג)
 ° דובר שקרים לא יכון לנגד עיני (תהלים
 קא, ז)
 ° לויתן זה יצרת לשחק בו (תהלים קד)
 כלומר דעת
 ° דבר צוה לאלף דור (תהלים קה) אלף
 גלגולים
 ° ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם (תהלים
 קו), ערב רב וגוים

° קט ע"א ד"ה עני ורוכב

° קנח ע"א סוף טור ימין

° קלה ע"א ראש טור שמאל

° קב ע"א סוף טור ימין

° קכ סוף ע"ב

° לז סוף ע"ב ד"ה ותרוייהו אתשקיין

° לח ע"א ד"ה דנפיק ממעינא דמיא

° נב ע"ב ד"ה דאתמר בהון

° עז ע"ב ד"ה ועוד לבא

° קא ע"א סוף ד"ה חדקל

° נח ע"א ד"ה ובזמנא דדחקין

° מד ע"א ד"ה דאיהו עתו דצדיק

° נא ראש ע"ב; נב ע"א ד"ה כגון על כתף; דף נב ע"א

ד"ה וצדיק לא אשתמע קלא; ושם ע"ב ד"ה ומאי

ניהו ירכתי צפון

° צ ע"ב ד"ה ואם תאמרו

° קלח ע"א ד"ה בגין האי אדם

° פה ע"א ד"ה אלפים ודאי

° נט ע"ב ד"ה הה"ד ויתערבו

קלא ע"א טור שמאל ד"ה מאת ה' היתה	מאת ה' היתה זאת היא נפלאת בעינינו (תהלים קיח) עלתה לאות אל"ף (פלא) שיר למעלות (תהלים קכא) ל' מעלות שיר למעלות (תהלים קכא) ל' מעלות כחצים ביד גיבור כן בני הנעורים (תהלים קכו)
נח ע"א ד"ה הה"ד אז כו'	כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן (תהלים קלג)
כח ע"ב ד"ה ל' מעלות; דף נב ע"ב ד"ה ואינון סגול	ואהיה שעשועים יום יום, משחקת לפניו בכל עת כו' (משלי ח, ל-לא)
מז ע"א ד"ה על אלין טפין	ברכות לראש צדיק (משלי י), סודו תורת חכם מקור חיים (משלי יג, יד), סודו
יד ע"ב ד"ה דאיהו משחא דאתמר	גם בלא דעת נפש לא טוב (משלי יט) מתן בסתר יכפה אף (משלי כא) כי עולה אל בינה
קלח ע"א ד"ה בגין האי אדם	חנוך לנער ע"פ דרכו (משלי כב) רמז למטטרון, יצר טוב ורע
צד ע"א ראש טור שמאל	בחכמה יבנה בית (משלי כד), אלו נקודות
ק ע"ב ד"ה אית נהר מנהורא	תחת שנואה (ג"ע) ותחת שפחה (שפ"ד) (משלי ל)
מט ע"א ד"ה גם בלא דעת	כלה ענן וילך כן יורד שאול לא יעלה (איוב ז) הם ערב רב
סו ע"א ד"ה עוה"ב	וכחול ארבה ימים (איוב כט), אות ל' יפעל אל פעמיים שלוש (איוב לג, כט).
קלו ע"ב סוף טור ימין	איזו ב', ואיזו ג'
יד ע"א ד"ה בחכמה יבנה	כתר לי זעיר ואחוך (איוב לו) סודו מ"ט שערים שיש בדברי ה' לאיוב (פרקים לח-לט)
יח ע"א ד"ה דמאן דל"ל תפילין	לך ה' הגדולה כו' (דהי"א כט) מונה ז' ספירות
נט ע"א סוף ד"ה כן יורד	
קב ע"ב ד"ה דאיהו מגדל עוז	
כג סוף ע"ב ד"ה והן כל אלה	
קנט סוף ע"א	
קיט ע"ב ד"ה אנן בהאי ארעא	
יט ע"א ד"ה ואמר לך ה'	

מגילות

כו ע"א ד"ה מאי נשיקות פיהו	ישקני מנשיקות פיהו (שיר א) פי ה"ו
נו ע"א טור ימין	שאני שחרחרת (שה"ש א) מדוע לשון כפל
כג ע"א ד"ה צרור המור	צרור המור דודי לי כו' ילין (בגלות)

קֹל דוּדֵי דוּפֶק; אֲנִי יִשְׁנָה (סוּדָם)	קֹכֵג ע"א רֹאשׁ טוֹר שְׁמַאֲל
אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עַר (שִׁיר ה)	לֵב ע"א ד"ה וְרֹזָא דַמְלָה אֲנִי
אֲחוֹתִי רְעִיתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי (שֶׁה"ש ה)	יֵט ע"א ד"ה אֲחוֹתִי
מֹול ד' אֲוֹתִיּוֹת יְהו"ה	
פְּתַחִי לִי אֲחוֹתִי רְעִיתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי, לִפִּי	לוֹ סוּף ע"ב
כֹּל אֶלֶף שְׁנָה	
מָה יִפּוּ פַעֲמִיךָ בְנַעֲלִים (שֶׁה"ש ז); כִּינּוּי	קַח ע"א ד"ה וְאִמְר וְאִינּוֹן נַעֲלִית
נַעַל עַל "רַגְל"	
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ (שִׁיר ח) הֵם ו' סִדְרֵי	קֹכֵג ע"א ד"ה קוֹצוֹתֵי אֶלְיִן שִׁית
ש"ס	
סוֹכֵב סוֹכֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ כּוֹ' וְעַל	קִכְט ע"א ד"ה א"ל ר"א כּוֹ'
סִבִּיבוֹתָיו שֶׁב הָרוּחַ (קַהֲלַת א)	
מַעוֹת לֹא יוֹכֵל לְתַקּוֹן וְחִסְרוֹן לֹא יוֹכֵל	קִנֵּב ע"א ד"ה מַעוֹת לֹא
לְהַמְנִיחַ (קַהֲלַת א) ל"ת וּמ"ע	
וּמֹוֹתֵר אָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵינן (קַהֲלַת ג)	קִנּוּ ע"א ד"ה א"ל בְּרִי
כְּלוֹמֵר ע"י ג' רֵאשׁוֹנוֹת (ר"ת אֵינן)	
רְחוֹק מָה שֶׁהִיָּה, וְעִמוּק עִמוּק (קַהֲלַת ז)	קִמַּח ע"ב ד"ה רְחוֹק מָה שֶׁהִיָּה
סוּדוֹ	
כְּעַצְמֵים בְּכַטֵּן הַמְּלֵאָה (קַהֲלַת יא)	לֹז ע"ב ד"ה מִתְקַרְבִּין כֹּל פְּקוּדִין
אֲמַרְתִּי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי	מֵד ע"ב דֹּאִיָּהוּ ל"ב אֲלֻקִּים
(קַהֲלַת ז, כג)	
הָיוּ צְרִיָּה לְרֹאשׁ (אֵיכָה א) אֱלוֹ עַרְב רֵב	נֵט ע"א דְשִׁלְטָנוּתִיָּה בְּגִלּוֹתָא; דָּף סָא ע"א ד"ה אֵינּוֹן
	רֵב
הַשִּׁיב אַחוֹר יִמִּינּוּ (אֵיכָה ב), כִּדֵּי לְשִׁמּוֹר	סֵד ע"א ד"ה הַשִּׁיב אַחוֹר
אוֹתָהּ שְׁמַאֲחוֹר	

רִמְזֵי סוּדוֹת שְׁבַמְאֻמְרֵי חַז"ל (לִפִּי סִדְר שֶׁהוּבְאוּ בְּגִמְרָא)

רוּחַ צְפוֹנִית (בְּרִכּוֹת ג:), רוּחַ הַקּוּדֶשׁ	קִכְכ ע"א ד"ה וְדָא הוּא רוּחַ צְפוֹנִית
שְׁבַלֵּב	
קְרִיאַת שְׁמַע, כֹּאִילוּ אוֹחַז חֶרֶב פִּיפִּיּוֹת	סַח ע"ב ד"ה דֹּאִיָּהִי ק"ש
(בְּרִכּוֹת ה.)	
וֹרְאוּ כֹל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' (בְּרִכּוֹת	קִמּוּ ע"א ד"ה דֹּאֲתַמֵּר פֶּאֲרֵךְ
ו.) זֹו ש' שְׁבַת־פִּילִין	
קוֹבַע מִקּוֹם לְתַפְלָתוֹ, קוֹבַע נִשְׁמַתוֹ	כֵּב ע"ב ד"ה הַקּוֹבַע מִקּוֹם לְתַפְלָתוֹ
לְשַׁכְּנָה	

° ע' סוף ע"א, ד"ה וכפום קרבנא	° תפלת המנחה, יהיה אדם זהיר (ברכות ו:)
° עח ע"ב סוף טור שמאל	° אגרא דכלה דוחקא (ברכות ו:), הם חבלי משיח
° נה ע"ב ד"ה דאתמר ביה צדיק ממנו	° רשע שהשעה משחקת לו (ברכות ז:)
° כב ע"ב ד"ה הקובע מקום לתפלתו	° כלומר שחוק הטחול קובע מקום לתפילתו, אויביו נופלים תחתיו (ברכות ז:)
° נה ע"ב ד"ה והא תרי בתי לבא	° מ"צא או מוצא? (ברכות ח) הענין הוא בנפש
° תיקון ע', קסא סוף ע"ב	° כורע בכרוך וזוקף בשם (ברכות יב.)
° צב ע"א ד"ה למען יאריך ימים	° ש"מע ישראל, המאריך באחד, ובדלי"ת (ברכות יג:), סודו
° פו ע"ב ד"ה כתרא בריש כל צדיק	° צדיקים יושבין ועטרותיהן בראשיהן (ברכות יז.)
° קכו ע"א ד"ה ומתמן שער	° י"שער באשה ערוה (ברכות כד.) שלא יתאחז בה שעריאל, שרו של עשו
° פ ע"ב ד"ה ולא למגנא (עד סוף התיקון)	° תוכו כברו (ברכות כח) סודו
° קז ע"ב סוף ד"ה הה"ד עצם	° מי שאין תוכו כברו (ברכות כח.) סודו
° סט ע"ב ד"ה ואם לא זכו	° תפלה, אם לא שגורה, מטורף (ברכות לד:)
° קמד סוף ע"ב	° פתיא אוכמא (ברכות נ.) פסחים פח. ע"ז
° צה ע"א	° טז) שחור היא שבח כוס של ברכה, י' דברים נאמרו בה (ברכות נא.)
° צה ע"ב טור שמאל	° כוס של ברכה, ומגביהו מן הקרקע טפח (ברכות נא:) סודו
° מג ע"ב ד"ה בגין דעליה אתגליא	° קנה, הרואה קנה בחלום יצפה לחכמה (ברכות נו:)
° פד ע"ב טור שמאל	° מזלות, עוקצא דעקרבא דמנח בנהר דינור (ברכות נח:)
° קסד ע"א ד"ה שמור פתחי פיך	° נדרים, בעון זה אשתו מתה (שבת לב:)
° פא ע"ב ד"ה וי לון דגרמיך	° כלומר נשמתו תורה, ביטול (לימוד סוד), לכן חרב וביזה (שבת לג.)
° פד ע"ב טור שמאל	° חמור אפילו בתקופת תמוז קר לו (שבת נג.)

עג ע"ב ד"ה וסביל כמה	יִסוּרִין וּמִיתָה (שבת נה סוף ע"א)
יג סוף ע"א ד"ה ובג"ד	שְׁמִירָה אַחַת לַשַּׁבָּתוֹת הַרְבֵּה (שבת סט):
קנח ע"א סוף טור ימין	מֵאֲמֵר פְּתוּחַ, מֵאֲמֵר סְתוּם (שבת קד).
קנו ע"ב ד"ה נקודין וציריין; קנח ע"א טור שמאל	מ' וּס' שְׁבֻלּוֹחוֹת (שבת קד.), תְּבוּנָה וּבִינָה
קסה ע"ב ד"ה עד דבזמנא	שְׁבֵת, בְּזִכּוֹת ב' שַׁבָּתוֹת נִגְאָלִים (שבת ק"ח):
קנה סוף ע"ב ד"ה א"ל ברי האי	כָּל עוֹד הָאָדָם חַי אִימְתוּ מוּטְלַת עַל הַבְּרִיּוֹת (שבת קנא):
ב ע"א ד"ה בית דנשמעין	בֵּית (גוף האדם) שֶׁנִּשְׁמָעִים מִמֶּנָּה תוֹרָה (עירובין יח):
סג ע"א ד"ה איהו עירוב דילה	עֵיבּוֹר, מֵעֵבְרִין אֶת הָעִיר (עירובין נב):
קטו ע"א ד"ה דבזימנא דלית שכינתא	תְּשֻׁמֵּשׁ הַמָּטָה אֲסוּר כְּשֶׁאֵין הָאָרוֹן בְּמִקְוָמוֹ (עירובין סג):
נט ע"ב ד"ה וכבד איהו קטרוגא	כַּעֲס, יוֹמָא דִּרְתַּח לֹא מְצַלִּי (עירובין סה):
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	בָּבֶל; חוֹשֶׁךְ בְּאַרְעָא דַּחְשׁוּכָא (פסחים לד):
קכז ע"א ד"ה להווא דאתמר	נְשִׁים לְשׁוֹת וְאוֹפוֹת בְּתַנּוּר א' (פסחים מח): סוּד ג' חֲכָמוֹת
מב ע"ב ד"ה דיהבין ליה לאנתו	תוֹרָה, הַלּוּמְדָה לְפָנַי עִם הָאָרֶץ, כְּבוֹעַל אַרְסָתוֹ (פסחים מט):
סד ע"א ד"ה ודא איהו שינוי מקום	שִׁינוּי שֵׁם, שִׁינוּי מְקוֹם (ר"ה טז):
קז ע"א ראש טור ימין	שִׁינוּי מְקוֹם, שִׁינוּי שֵׁם, שִׁינוּי מַעֲשֵׂה (ר"ה טז): סוּד הַגִּלְגּוּל
קיו ע"ב טור ימין	שִׁינוּי מְקוֹם, שִׁינוּי שֵׁם, שִׁינוּי מַעֲשֵׂה
פז ע"א טור שמאל	בְּרֵאשִׁית נִמִּי מֵאֲמֵר הוּא (ר"ה לב). כִּי הוּא לּוֹחוֹת רֵאשׁוֹנוֹת
ט ע"ב ד"ה דישפיל ביה הקורה	סוּכָה תְּנִי פְּסוּלָה, וְלַעֲנִין קוֹרֵת מְבוּי יִמְעֵט
קג ע"ב ד"ה נפרדו עליו	לוֹבֵל, נִפְרְדוּ עֲלָיו; נִפְרְצוּ עֲלָיו (סוכה כט):
קלז ע"א ד"ה ולמך בשעתא דשליט	יֵצֵר, אִם אֲבָן נִימוּחַ וְאִם בְּרוֹז מִתְּפוּצֵץ (סוכה נב):
לו ע"ב ד"ה כנועל דלת	לוֹו עֲלֵי וְכו' וְאֵין פּוֹרַע (בִּיצָה טו:), סוּדוֹ
ק"ח סוף ע"ב	יַעֲקֹב אֲבִינוּ לֹא מֵת (תענית ה:), כִּי אַחֲזוּ בַעַץ הַחַיִּים

קמד סוף ע"ב	אי הוו סני, טפי הוו גמירי (תענית ז): כי השחרות היא שבח
קיא ע"א ד"ה ומאן גרם דנחתא	נחש, קציצת ידיים, שאין לאדום כתב (מגילה י):
מד ע"א ד"ה הה"ד שיתו לבכם	עתידי ה' לעשות ראש חולה לצדיקים (ירוש' מגילה פ"ב ה"ז)
קז ע"ב ראש טור שמאל	אין דורשין בעריות בשלשה (חגיגה יא:), סודו
מד ע"א ד"ה תתן להם ילקוטון	שחקים, שבו שוחקים מן לצדיקים (חגיגה יב:), כלומר בינה להבין תורה
סב ע"ב ד"ה כתיב כרסי' שביבין	כורסון רמיו, אחד לדין אחד לצדקה (חגיגה יד.)
קלח ראש ע"א	במופלא ממך (כתר) אל תדרוש ובמכוסה ממך (חכמה סתימאה) אל תחקור אין לך עסק בנסתרות (חב"ד) (חגיגה יג.)
צ סוף ע"א ד"ה אל תאמרו מים מים	פרדס, אל תאמרו מים מים (חגיגה יד):
קב סוף ע"א	תרי גלימי דפריסי אהדדי (חגיגה טו.), סודו
פו ע"ב ד"ה אל תראוני	קשת, אסור להסתכל בו (חגיגה טז.), סודו
קה סוף ע"א	חמש עשרה עריות, ושש החמורות (יבמות ב), סודם
קז ע"א טור ימין	כיון שלא בנה, שוב לא יבנה (יבמות י ע"ב), סודו
צז ע"ב ראש טור שמאל	גרים, אין מקבלים לימות המשיח (יבמות כד):
קו ע"ב סוף טור ימין	פריה ורביה, שאינו עוסק ממצט הדמות (יבמות סג):
נז ע"א ד"ה לתתא בשכינתא	תפלה, עיניו למטה ולבו למעלה (יבמות קה:), סודו
לו ע"ב ד"ה כנועל דלת	נועל דלת בפני לוויין (כתובות פח.).
כו ע"א ד"ה דאיהי שד מן שדי	זיווג, ודומה כמי שכפאו שד (נדרים כ ע"ב)
לא ע"א ד"ה באורייתא בפקודא; ד"ה ועם כל דא אם חזר	זיווג ראשון; זיווג שני (סוטה ב)
סא ע"א ד"ה ויבאש	חכמת סופרים תסרח (סוטה מט:) "ויבאש היאור"

לח ע"ב ד"ה שן	נחש, ארס נחש בין שיניו (ב"ק כג):
נו ע"א ד"ה וכל עננין	בית המקדש נקרא "עיניו של עולם"
פט ע"ב טור ימין	(ב"ב ד.) והטעם לזה
מג ע"ב ד"ה דהא רוח סערה	ל"ויתן נחש בריח וכו' סרס את הזכר
ק"ח ע"א ד"ה אלא כמעשה הרשעים	(ב"ב עד):
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	סעודה שעתידי ה' לעשות לצדיקים (ב"ב עה.)
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה (ב"ב דף קי.)
לו ע"א ד"ה אינון ברזא דא	ארץ ישראל, אוירא דא"י מחכים (ב"ב קנח):
פד ע"ב טור שמאל	בבל, ראשי גליות, לא יסור שבט מיהודה (סנהדרין ה.)
ג' ע"ב ד"ה בטוריין	תלמיד ותיק שיכול לטהר את השרץ (סנהדרין יז.)
מה ע"ב ד"ה דאיהי ריב ה'	שור, חם לו (ידמוך ישלח משכיה, סנהדרין יח):
עז ע"א ד"ה ואיהי כלא דע'	עוקר הרים (סנהדרין כד.)
מד ע"א ד"ה תתן להם ילקוטין	כבלי (תלמוד), חובלים (סנהדרין כד.)
קז ע"ב ד"ה בתלת גוויין	נכרי ששמר שבת חייב מיתה (סנהדרין נח):
מב ע"א טור ימני, סוף ד"ה דנונא	מקרא זה נוקב ויורד עד תהום (סנהדרין צז):
פד ע"ב טור שמאל	ונהפכו כל פנים לירקון (ירמיה ל; סנהדרין צח):
כא ע"ב ד"ה אל תתודע לרשות	ל"ויתן, ה' משחק (ע"ז ג): כלומר מחדש חדושי תורה
קלח ע"א טור ימין	רפואות, חמימי לעקרבא כו' וחילופא סכנתא (ע"ז כח):
נה ע"ב ד"ה ואיהי נר מצוה	אל תתודע לרשות (אבות א), נאמר בעת הגלות
סו ע"ב סוף ד"ה ועוד מצות	בינה, אם אין בינה אין דעת (אבות ג) רמז ללב וריאה
לא סוף ע"ב ד"ה תרי נביאי (סוף תיקון יז)	ריאה, שמאירה את העינים (חולין מט.), היא תורה
	טרפות הן י"ח (חולין מב.); י"ח סירכות (ש"ע י"ד סי' לט)
	שעיר, הביאו עלי כפרה (חולין ס):

- ° קשקשת וסנפיר, יגדיל תורה ויאדיר
(חולין סו:), סוד הדבר
- ° מד ע"א ד"ה תרין סמכי קשוט
- ° רחם האשה, ב' דלתות, ב' צירים
(בכורות מה.)
- ° לז ע"ב ד"ה ורזא דמלה קדש
- ° מסתכל בעצמות של מתים (נדה כד:)
כלומר עצמותו
- ° תיקונא ג' הנוספת, קסא סוף ע"ב
- ° שותפים באדם, אביו אמו והקב"ה (נדה
לא:)
- ° מא ע"ב ד"ה הא סבא
- ° אשה אינה מקבלת פיוס (נדה לא:)
סוד
- ° קג ע"ב ד"ה וכד זקיקת ליה במרה
הדבר

ספר

תיקונים מזוהר חדש

שנדפס בתחילה בסוף "זהר חדש"
ואח"כ נדפס בסוף "תקוני זהר" עם ביאור הגר"א (וילנא, תרכ"ז)
ושילבנו כאן תוך הטכסט הגהות שכתב הגר"א על הנוסח
וכן ערכנו מפתחות לספר קדוש זה
וכן ערכנו מפתחות לביאור הגר"א על הספר הזה
שאר פרטים עיין בדף השער הפנימי להלן

הוכן בעזרת החונן לאדם דעת

ע"י

משה צוריאל

בני ברק

תש"ע

תקונים מזוהר חדש

לפי מספרי העמודים

במהד' וילנא, שנת תרכ"ז, מהד' צילום שנת תשל"ט

(שנדפס עם ביאור הגר"א, בסוף ספר "תיקוני זהר", ונמצאת ב"אוצר החכמה")

המפתחות ערוכים בס"ד בידי משה צוריאל

מז ע"א	אברהם חסר אות ה, שרה ויש בה אות
מז ע"ב	אברהם, ה' הראה לו מראש מנהיגי כל הדרות
י ע"א	אגדה, חכמה עילאה וחכמה תתאה
לא ע"ב; לב ע"א	אגוז (ד' קליפות)
לט ע"ב	אדם דבריאה, אדם דיצירה ואדם דעשייה
לח ע"א	אדם הראשון נתגלגל באבות ובמשה
כה ע"ב	אדם הראשון, חטא בעץ ובו שבעה מינים
מז סוף ע"א	אומות העולם, אין להשתתף עמהם באכילה ושתייה
לג ע"א	אומות, שבעים תלויות בשבע ראשי חויא, ז' טורין
יב ע"ב	אות א' בלי זרוע עליון; או בלי זרוע תחתון
כה ע"א	אות ה"י המועילה לתפילה
טו ע"א	אות י' נמשלה לאבן; אות ה' לבנין, ו' עמוד
יב ע"ב	אות י', ג' קוצין
מג ע"ב	אות מ' בעולם הזה; ס' סתומה לעולם הבא
מז ע"ב	אות מ' מלכות; ס' סתומה בינה
לב ע"ב	אות מילה; שבת; תפילין
טז ע"א	אותיות התורה כל קוץ וכל ניקוד, לכל אחד יש סוד
לו ע"ב	אחד מעיר (זה משה) ושנים ממשפחה (ב' משיחין)
כז ע"ב	איוב, ספרו הוא משל על יסורי ישראל

אֵין (כְּתָר) נִרְמַז בְּשֵׁם אֲדֹנָי	יָד ע"ב
אִישׁ, ר"ת כְּתָר חֲכָמָה בִּינָה	ג ע"א
אִישׁ, וּלְפַעֲמִים ה' נִקְרָא "אָדָם"	ג ע"א
אֱלֹהִים, אוֹתוֹת מִי אֱלֹה	א ע"א
אֱלֹהִים, אוֹתוֹת מְלִיאָה	טו ע"ב
אֱלֹהֵינוּ, יֵשׁ שְׁמֵתְגַלָּה בְּשִׁכְל, וַיֵּשׁ	טו ע"ב
בְּחֲכָמָה, וַיֵּשׁ בְּגוֹף	
אֶלֶף הַשָּׁשׁי, יִגְלָה פְּדִיּוֹן זֶרַע קְדוּשִׁים	ט סוֹף ע"א
אִם כְּבָנִים (לוֹמְדֵי סוּד), אִם כְּעַבְדִּים	כָּה ע"ב
(לוֹמְדֵי פֶשֶׁט)	
אִמָּה וּשְׁפָחָה, שְׂכִינְתָא עֵילָאָה וַתִּתְּאָה	מב ע"ב
אִמוּנָה, כִּינּוּי לְסִפְרַת מַלְכוּת	יָא ע"א; טו סוֹף ע"ב
אִמּוֹן, גְּדוּל הָעוֹנָה אִמּוֹן יוֹתֵר מֵהַמְּבָרָךְ	ו ע"א; לָא סוֹף ע"ב
אִמּוֹן, אִפְשָׁר לְהַשְׁלִים ע"י ט"ו וַיִּיָּן שֶׁל	לָג ע"ב
אִמַּת וַיִּצִיב	
אִמּוֹן, הָעוֹנָה בְּכָל כַּחוֹ, כְּלוֹמֵר לִפְי	לָב ע"ב
נִשְׁמָתוֹ	
אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עַמְדִי	מָא ע"א
(בִּיאוּרִים ע"פ סוּד)	
אֲסַפְקָלְרִיא הַמַּאִירָה; וּשְׂאִינָה מַאִירָה	מו ע"א
אֲסַתֵּר, עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וַתִּיעֵשׂ (סוּד)	לָח ע"ב
(שְׁבַדְבַר)	
אֲפֻרוֹת, מַאֲרֵי מִתְנִיתִין; בִּיעִים, מַאֲרֵי	א ע"ב
מִקְרָא	
אֲצִילוֹת, שֵׁם אֵין פִּירוּד בְּאוֹתוֹת	מָה ע"ב
אֲשָׁה, אֵין לָהּ לַעֲשׂוֹת בְּלֵי רְשׁוֹת בְּעֵלָה	מ ע"ב
אֲתָ, מְלָה זֹו מִתּוֹרַגְמַת "אוֹת" (צְדִיק)	ג ע"א
אֲתָרוּג, הַדָּס, עֲרַבָה (נִמְשַׁל שְׁבָהֶם)	לָז ע"ב
בָּאָר מִים חַיִּים; מִים מְכוֹנְסִים; הַנִּמְשַׁל	כָּה ע"ב
בְּלוֹמְדֵי תוֹרָה	
בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן (צוֹפָה דוּרוֹת	כֹּז ע"א
הַבָּאִים וְחוֹטָאִים)	
בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן	לָא ע"ב
בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבָן, כִּי עֵילַת	לָט סוֹף ע"ב
הָעֵילוֹת לָא הִשְׁתַּתְּףָן	
בְּטָרָם אֲצֻרָךְ בְּכַטָּן יִדְעַתִּיךְ (יִרְמִיָּה א)	מָח ע"ב
בִּינָה, נִקְרָאת "הָאָדָם"	ג ע"א
בִּינָה, נִקְרָאת עוֹלָם הַבָּא	א ע"א

מפתחות לתקונים מזוהר חדש

קלז

מ ע"א	בית הכנסת, טעם שהשכינה נקראת כך
ח ע"א	בן (תורה שבכתב) היאורה; והבת (שבע"פ) תחיון
לו ע"א וע"ב	בן היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון
מ ע"ב	בן כסיל תוגת אמו, החטא תלוי באם ולא באב
טז ע"ב; כח ע"ב	בני חיי ומזוני
מ סוף ע"ב	בצלמנו כדמותנו; אור, וחושך המלביש לנשמה
מב ע"ב	בראשית מתחילה באות ב' (ברכה)
מ ע"א	ברוך, דרשה על סדר אותיות המלה
מא ע"ב	בריאה, לא נברא שום דבר שלא לצורך
מג ע"א	ברית מילה, לשים הערלה בעפר
מג ע"א	ברית, הדם הנשפך נחשב כהקרבת קרבן
מג ע"א	ברית, עי"ז ניצול מחיבוט הקבר ומחרב מלאך המות
יז ע"א	ברית, מעלתו של השומר ברית
מז ע"א	ברכה ליצחק: גור בארץ הזאת (סוד הברכה לאברהם)
מב ע"א וע"ב	בת קול
מב ע"א	בת תחילה סימן יפה לבנים, לענין הספירות
ג ע"ב	גאולה (הסופית) אינה תלויה בתשובה וזיכוך מדות
ג ע"ב	גאולה (קץ) באלף הששי
ג ע"ב	גאולה תלויה בתשובה וזיכוך המדות
לב ע"א	גאולה, אם לא יזכו ימות משיח ורבים מבני ישראל
טז ע"ב	גאולה, יום נקם בלבי, גימ' דם (נקמה מאוה"ע)
לז ע"א	גאולה, ישראל מוקפים אנשי סדום, ויוושעו
כז ע"א וע"ב	גאולה, לבא לפומא לא גליא
ג ע"ב	גאולה, ללבי גליתי ולאברי לא גליתי
ג ע"ב	גאולה, ע"ב שנים אחרי האלף, רנ"ו שנה

ג ע"ב	גאולה, ראויה בכל דור ולפי זכות שלהם
לג ע"ב	גזר דין של ע' שנה; של בית דין של ע'
ה ע"ב	גימטריא של שמו, עונש למי שאינו יודע
לט ע"א	גלגול עד אלף דור, אם הצליח לתקן
ה ע"ב	גלות ישראל, אין אחד מתעורר לקראת רזי תורה
מה ע"ב	גלות, היא מיתה לשכינה ולישראל
מה ע"ב	גלות, ישראל בפירוד אין שמו של ה' שורה עליהם
מח ע"ב	גלות, ישראל משתעבדים בע"ב אומות
לו ע"א	גלות, כמו קבורה לשכינה
יב ע"א	גס רוח, ממנו בא ערב רב
לג ע"א	דוד הרג לפלשתי ע"י ה' חומשי תורה וי"ג מדות
כה ראש ע"א	דוד הרג ליצר הרע ע"י רבוי גירסא
כז ע"ב	דוד יצא רעב ויעף וצמא, הכנה לגלות ישראל
ה ע"א	דור אחרון יהיו בנסיון של לימוד מתוך צרות רבות
ה ע"א	דור אחרון, יתגלה אליהם תורה של עץ חיים
ה ע"ב	דכים, דך ים
מה ע"ב; מו סוף ע"ב	דר בחוץ לארץ כמי שאין לו אלוה
כו ע"ב	הגדה, אין משיבין על ההגדה
ט ע"א	הוד נהפך לדוה
כז סוף ע"ב	היכלות, שבעה
מח ע"ב טור שמאל	הכל צפוי והרשות נתונה; ידיעה ובחירה
ז ע"ב	הלכות פסוקות, הן בלי מספר
כו ע"א	הלל ושמאי, מחלוקת בין דכורא לנוקבא
כא ע"א	המשכילים יזהירו, ולא כתוב "והיודעים"
טו ע"ב	הקב"ה אחד, ולא כאחד הכנוי והמנוי

מפתחות לתקונים מזהר חדש

קלט

מח ראש ע"א	הקב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, תוכו כברו
לז ע"ב	הרי אררט, טורין ליטין של הגלות
יב ע"א; כז ע"ב	ויאמר משה משה (שמות ג) מדוע נכפל שמו
ז ע"א; ח ע"א; י ע"א	וימררו את חייהם בעבודה קשה (תורה שבעל פה)
ח ע"ב	ויעבור ה' על פניו (שמות לד, ו), ע"ב רי"ן
לז ע"א	ויפן כה וכה, בכח נ' שערי בינה
ח ע"ב	ויקבור אותו בגי (דברים לד, ו), ב"ג מדות רחמים
מב סוף ע"ב	וכי ימכור איש את בתו לאמה (רמז שבדבר)
יא ע"א	זאת, כינוי למל'
לב ע"ב	זאת, כינוי לשכינה
יז ע"א	זכות, לימוד על ישראל כדי להצילם מחיות רעות
לח ע"ב	זמן, לכל זמן ועת לכל חפץ
מג סוף ע"ב	ח"י עלמין, ט' נקודות כפולות
יג ע"א וע"ב	חבוש אין מתיר עצמו מבית האסורין
מו ע"א	חברון, כנוי לתורה; כנוי לשכינה; ד' אותיות השי"ת
כו ע"א	חומה, כינוי לתורה; כינוי לשכינה
ז ע"ב	חטא מי מריבה גרם שהתורה בקושיא ומחלוקת
ז ע"ב	חטא מי מריבה גרם שהתורה יוצאת רק טיפין טיפין
יט ע"א	חך, לשון ומגדל השיניים
יג ע"ב	חמור נושא ספרים, לשון גנאי
מב ע"א	חנוך, נהפך בשרו ללפיד אש
א ע"א	חנוכה ופורים, מול נצח והוד
ה ע"ב	חשובות וגימטריאות
ב ע"ב	חשמל
ז ע"א	טל תורה מחייהו, לעוסק בתושבע"פ ומשנה
לז סוף ע"א וע"ב	טעם נגינה: אתנה, יתיב

טז ע"א	טעם סגולתא, רמז לשכינה כלולה
	חח"ן
ח סוף ע"א	טעם סגולתא: כתר כהונה, מלכות,
	תורה
ח ע"ב	טעם שלשלת
כא ע"א	טעמי נגינה הם י"ג
כט ע"ב; ל ע"א	טעמי נגינה: רביע, תביר, שלשלת
לז ע"ב	טעמי נגינה: שופר הולך, רביע, דרגא,
	תרי טעמי
לז ע"א	טעמי נגינה: שופר מהופך, קדמא, זקף
	קטן וגדול
ג ע"א	טעמים ונקודות
טז ע"א	טעמי המצוות, לכל מצוה יש טעם
	ע"פ סוד
ל ע"ב	י' מלכיות; זכרונות; שופרות
ל ע"ב	יב"ק
מו ע"ב	יהו"ה, ו' משנה; ה' גמרא
ב ע"ב; ג ע"א; ה ע"ב	יחזקאל, ט' מראות
מה ע"ב	יסוד, דרשה על אותיות המלה
יז ע"א	יסורין, משה והאבות כו' סובלים כדי
	להציל ישראל
לח ע"ב	יעקב ומשה בדרגא חדא
כז ע"א	יעקב ירד מצרימה ס"ו נפש, טעם לזה
כז ע"ב	יעקב מול עשו, הקדים השפחות
	וילדיהן, אח"כ לאה
לג ע"א	יצה"ר, יש להורגו ע"י ה' מוצאות הפה
יג ע"א	יראה (י) אהבה (ה) תורה (ו) עסק
	המצוות (ה)
יד ע"א	ירושלים, מעלתה
מח ראש ע"ב	ישראל אהובים לה' יותר ממלאכי
	השרת
ל ע"א	ישראל בגלותם, בינה מגינה עליהם
	בשבת ויו"ט
לז ע"ב טור ימין	ישראל, סבלם בגלות, בזכות זאת עולה
	שכינה
ב ע"א	ישראל, עשר קבוצות: צדיקים נביאים
	גבורים כו'

מפתחות לַתְּקוּנִים מְזוּהָר חֲדָשׁ

קמא

לז ע"א	יתמו חטאים מן הארץ, אלו ערב רב, שאור וחמץ
לב ע"א	כרובים, משיח בן דוד ומשיח בן אפרים
ג ע"א	כרובים, פורשי כנפים, סוככים בכנפיהם וכו'
ב ע"א; יא ע"א	כתר, נקרא חכמה קדומה
לה ע"ב	ל"ב פעם שם אלהים דמעשה בראשית
לא ע"א	לוחות שנשברו, ולכן אבני נגף בעולם
מה ע"א	לוט, סמל ליצר הרע
ב ע"א	לילה, בכל לילה עולה הנשמה כדי להעיד על מעשיו
מד ע"א	לך מארצך וממולדתך כו' בסוד הגלגול
לו ע"ב	ללבי גליתי, גימ' ע"ב שמות, לבנין בית המקדש
מה ע"א; מו ע"א	מאה ברכות בכל יום
כו ע"א	מאני דרבנן דבלו, ע"י חיכוך שדים
כא ראש ע"ב	מארי מהימנותא, זעירין אינון
ו ע"א	מדה שאדם מודד לכבוד שכינה, כך גם הוא יזכה
יב ע"ב	מה, כינוי למלכות
א ע"א	מועדי ה', מצות, שבועות, סוכות כו'
ב ע"ב	מופלא ומכוסה, בכתר וחכמה
ה ע"ב	מופלא ומכוסה, הוא כתר
יד ע"א	מזוזה, ולכן שטן לא יכול להתקרב
מח ע"ב	מזל, ה' גזר מראש אם יהיה נביא, בעל מקרא, משנה
לח ע"א	מזל, לא מזל יום אלא מזל שעה
כו ע"א	מחלוקת בפסקי הלכה, מתקנים לבוש לשכינה
כו ע"א; מא ע"ב	מחלוקת לשם שמים, הנמשל
מח ע"ב	מחשבה טובה מצרפה למעשה; מחשבה רעה לא כן
יד ע"א	מטטרון נקרא "קן" לשכינה
כד ע"ב	מטטרון שליט בחול, ובששה סדרי משנה
מא ע"ב	מטטרון, אות הוא בצבא שלו

מב ע"א	מטטרון, דרשה על אותיות שמו
לב ע"א	מטטרון, להט החרב המתהפכת
כה ע"א	מטטרון, מ"ט פנים טהור, מ"ט פנים טמא לסמאל
ט ע"ב	מטטרון, עבד הקבל פרס, שכר לאלו המבקשים פרס
א ע"א	מי, כנוי למשכן עליון; מ"ה כנוי לתחתון
ל ע"ב; לא ע"א	מיתות בית דין, ארבע
	מ' נקראת בשם כל הספירות; וכסא שרף מלאך אופן יב ע"ב
כז ע"ב	מלאך: אוריאל, נוריאל
ג ע"ב; ד ע"א	מלאכי המרכבה
מא ע"א	מלאכים שנכשלו בחטאי עריות
ב ע"ב	מלאכים: שרפים חיות ואופנים
יד ע"ב	מלך מלך ימלוך, בניקוד של היה היה ויהיה
כח ראש ע"ב	מסיר אזנו משמוע תורה, תפלתו תועבה (טעם לזה)
מו ע"א	מצוה, כל אחת כוללת כל הספירות, וגם דרגא ידועה
מו ע"ב	מצרים, גורמת עניות בתורה ובמצות
מה ע"ב	מרכבה, ד' חיות, ד' יסודות, ד' חלקי אגוז
לט ע"א	מרכבה, ד' חיות; ד' יסודות
ב ע"ב	מרכבה, ט"ז פנים וט"ז כנפיים (ס"ד פנים)
ב ע"ב	מרכבה, כמראה אדם, זה ראה מתוך מטטרון
כז ע"א	משה בתפלתו הציל שלא ימותו רבים בעת הגאולה
מט ע"א	משה היה ראוי לתת תורה בדור המבול
יז ע"א	משה והאבות אהרן דוד ושלמה סובלים למען ישראל
לו ע"ב	משיח בן יוסף ובן דוד, בית ראשון ובית שני
לו ע"ב	משיח לא ימות, כי עניותו כמיתה

מפתחות לַתְּקוּנִים מְזוּהָר חֲדָשׁ

קמג

כז ע"א	משיח, יש להתפלל עליו שלא ימות
ז ע"א	משיח, מלכות הרשעה תפשוט ט' חדשים (פירוט)
יא ע"ב	משתמש בתגא חלף (אבות, א) ביאור הסוד
מז ע"ב	נבואה, בכמה אופנים (ראיה, ריח, שמיעה)
י ע"ב	נחש הקדמוני, הורג את הבריות באופנים שונים
כט ע"א	נחש כרוך על עקבו, לא יפסיק
יז ע"ב	ניקוד, חמש תנועות גדולות וקטנות
יב ע"א	נסיון של בני אברהם יצחק ויעקב, בלי סוף
יב ע"א	נסיון, מעלת האדם אחרי שנתנסה
מז ע"ב	נעשה אדם בצלמנו בלשון רבים, אבוד רשעים רנה
מח ע"א	נעשה אדם בצלמנו, טעם ששיתף בזה כל המלאכים
לט ע"ב	נעשה אדם בצלמנו, י' חלקי הראש
מ ע"א	נעשה אדם בצלמנו, י' חלקי הגוף
מז ע"ב; מח ע"א	נעשה אדם בצלמנו, לשתף את ה' בכל מעשינו
לט סוף ע"ב	נעשה אדם בצלמנו, ד' מוחין ועוד ה' חלקי גוף
מג ע"א	נפש, רוח, נשמה; אימתי ניתנים בגופו של האדם
יב ע"ב	נקודות וטעמים
ל ע"ב	נקודות
י ע"ב	נקודות, שמותיהם הם ראשי תיבות של מלאכים
ד סוף ע"א וע"ב; ו ע"א	נר, זית, פתילה
ח ע"א וע"ב	נשאו נהרות ה', נשאו נהרות קולם כו' דכים
מה ע"א	נשמותיהם של הרשעים, הם הם המזיקים
כו ע"ב	סודות התורה אין לגלות לגוי
ב ע"א	סודות, המגלה לרשעים כאילו מגלה עריות

ב ע"א	סודות, המגלה צדיקים גורם ליסוד להאיר אור
ב ע"א	ספר הזוהר נקרא על שמו של משה רבינו
טז ע"ב	ספר הזוהר, מעלתו
א ע"ב	ספר זה גורם נייחא לשכינה בגלותה
א ע"ב	ספר זה הוא כמו תיבת נח, הבלתי ראויים יידחו ממנו
ג ע"ב; ה ע"ב; מו ראש ע"א	ספר יצירה
ה ע"ב	ספר רזיאל
לט ע"ב	ספרא דחנוך
מא ע"א	עילת העילות; עילה על כל העילות, ההבדל ביניהם
טו ע"ב	עילת כל העילות, אז אין נדות ריחוק קיצוץ ופירוד
ל ע"א	עינים, ג' גוונים מול ג' אבות; בת עין היא מל'
ה ע"א	עינים, ז' גלדי עינא (פירוט החשבון)
ו ע"ב	עם הארץ זוכה, אם יש מצאצאיו ת"ח
מז ע"א	עונה, יראה; דרגותיהם
כו ע"ב	עני, אין עני כמו עני בתורה
כה ראש ע"ב	עץ שתול; עץ נטוע. ההבדל ביניהם
כה ע"ב	עץ שאכל ממנו אדם הראשון, ז' מינים וכולם אמת
לד ע"א	ערב רב, ויצא יצחק כו' לפנות ערב (בראשית כד)
לט סוף ע"א	ערב רב, באו מפני חטא עץ הדעת
ב ע"א	ערב רב, המגלה להם סודות מסלק מדת יסוד
לז סוף ע"א	ערב רב, חמש קבוצות, הם עמלק, יימחו מהעולם
לז ע"א	ערב רב, בהם: יתמו חטאים מן הארץ, שאור וחמץ
לא ע"ב	עריות
כו ע"ב	ערלה, טעם לאיסור ג' שנים
מה ע"ב	עשרים שנה, עד אז אין עונש (טעם ע"פ סוד)

מפתחות לתקונים מזוהר חדש

קמה

לז ע"א	עת צרה היא ליעקב וממנה יושע, עת של בכייה
לז ע"א	עתיים
יד ע"א	פסח וסוכות, יום ראשון מול שכינה עילאה
א ע"ב	פסח, אומרים בו ג"כ הלל שאינו גמור
ט ע"ב	פסק, שטה, תיובתא, תוספתא, הגדה, תיקן
טו ע"א	פרד"ס, ר"ת פשט ראייה דרשה סוד
כה ע"ב	פריו יתן בעתו וכל אשר יעשה יצליח (סודם)
מד ע"ב	פרעה לקח את שרה, הכנה לגלות ישראל במצרים
מד ע"ב	פשט, יש אטומי לב די להם תבן התורה והוא פשט
מד ע"ב	צדיק הנמצא בין הרשעים, חייב להסתיר הסודות
מד ע"ב	צדיק הנמצא בין רשעים, נענש עמהם
יד סוף ע"א וע"ב	צדיק, הוא כלול מכל מדות טובות שבספירות
לג ע"א	צדקה, ר"ת צ' אמנים, ק' ברכות, ד' קדיש כו'
מג ע"ב	צום כפור, דרשה על האותיות
יג ע"ב	ציצית עם תפילין, מיד בא עד"א (משל ליונה)
לג ע"ב	ציצית, ע"ב קשרים וחוליות
יג ע"א	ציצית, ע"י מכין כסא לה'; ע"י תפילין מושיב עליו ה'
ו ע"ב	צרת ישראל על ים סוף, כי טרם ניתנה להם תורה
מז ע"א	קדוש מסטרא דשמאלא; ברכה מסטרא דימינא
ד ע"א	קולות, שבע הם (תהלים כט)
י סוף ע"ב	קולמוס, הכאת סט"א ע"י כתיבת דברי תורה
י ע"א	קושיא יש בהלכה מפני שהלומד חטא באיזה לאו
לח ע"א	קטורת, להרחיק את הטומאה

מא ע"ב	קין, וישם לו אות, אות ברית מילה
לט ע"א וע"ב	קין, מדוע קרבנו לא נתקבל
יא ע"א	קירטא דרוד, חמשה אבנים נהיו לאחד
ח ע"ב	קירטא עילאה וקירטא תתאה
יד ע"ב	קירטא של רעיא מהימנא
ו ע"ב; ז ע"ב; י ע"ב; יא ע"א; טז ע"א; כח ע"ב;	קירטא, זרקא מקף שופר הולך סגולתא
כט ע"ב	קירטא, נגד חויא
לג ע"א	קץ הימין; קץ כל בשר
ט ע"ב	קרבנות, כבש ושור
ט ע"ב	קרח ועדתו, קוצץ בנטיעות, פירוד
ל ע"ב	קוב"ה ושכינתיה
לה ע"א וע"ב	קריאת שמע עם דמדומי חמה, זריזין מקדימין
ח ע"ב	קריאת שמע, ב' פעם כ"ה אותיות, ויפן כה וכה
יג ע"ב	קריאת שמע, חובה לקרוא כשמלובש בתפילין
כח ע"ב	קריאת שמע, מצוה זו ניתנה באהבה
יג ע"ב; טו ע"ב	קריאת שמע; אחד, לחבר אח עם ד'
טז ראש ע"ב	קריעת ים סוף, י"ב שבילין
ו ע"א	קשת בגוויי נהירין כאשר התפילה בעת רצון
ו ע"ב	ר' המנונא סבא מתלבש בהבל פה של לומדי תורה
לח ע"ב	ר' פדת, דחיקא ליה שעתא (ביאור הביטוי)
י ע"א	ראיה מסטרא דחסד, שמיעה מגבורה
ז ע"ב	רבי, רב, רבא
כא ע"א	רבים יקיצו לתחיית המתים, אבל לא כולם
כו ע"א	רוח גדולה וחזק; רעש; אש; כינויים לשכינה
	רו, עיין סוד
מג סוף ע"ב	רכב אלהים, דרשה על אותיות רכ"ב
ז ע"א	רפאים אינם תומכים בלומדי תורה
יב ע"ב	רקיע, אותיות עיקר
ו ע"ב	רשב"י, פיו דומה לסיני

מפתחות לַתְּקוּנִים מְזוּהָר חֲדָשׁ

קמז

ה ע"א	רשות היחיד רחבו ד' וגובהו י'
לט ע"א	רשע גמור, ורשע שאינו גמור
מה ע"א	רשעים, נשמותיהם הם הם המזיקים
מט ע"ב טור שמאל	שבועות של השנה (נ"ד), חשבון
	קבוצות שונות
כד ע"ב	שבת אין עולין באילן ואין משתמשין (סוד הענין)
יד ע"א	שבת ויום טוב, אין מקטרג לישראל
מה ע"א	שבת, ב' מלאכים מלווים אותו, יצר טוב ויצר הרע
כז סוף ע"ב	שבת, דרשה על אותיות המלה
כד ע"ב	שבת, שליט בה עץ חיים, ולא עץ הדעת טוב ורע
מה ע"א	שדים, סוגים שונים שיש בהם
מא ע"ב	שחורה אני ונאווה; ע"י חשך שבו שליט על קליפות
כז ע"ב	שחרית: מלאך מיכאל; מנחה: מלאך גבריאל
י ע"א	שיטה, קל וחומר, גזירה שוה, ברייתא, תוספתא
לב ע"א	שיל"ה, זה משה
ה ע"ב; כט ע"א	שיעור קומה
לח ע"ב	שכינה (מל') היא עת ושעה לכל ספירה
טו ע"ב	שכינה נחשבת: איבא דאילנא, נופא, ענפין, שרש
לא ע"ב	שכינה נקראת ברכה, קטרת, קרבן, קישור
מ ע"ב	שכינה, גם היא גרושה ממקומה, מפני חטאי ישראל
מ ע"א	שכינה, כשאינה שם גם עילת העילות לא בא
ז ע"ב	שכינה, ריב וקטטה כדי להוציאה מהגלות
מג ע"א וע"ב	שכר מצוה מדה כנגד מדה בעוה"ב מול עוה"ז
מב ע"ב	שלמה נקרא על שם מדת היסוד צדיק
ד ע"א	שם קדוש: מכבי

לה ע"ב	שמות קודש: י"ב צירופי יהו"ה
טו ע"א	שמות קודש: ע"ב אופני הוו"ת
מח ע"ב	שם קודש יהו"ה בבריאת העולם
ג ע"א	שם קודש יהו"ה כתובה ע"י עיינין
יא ע"א	שם קודש: אהיה
ד ע"ב; לה ע"ב; לו ע"א	שם קדוש: בן מ"ב
ב ע"א	שם קודש: בן מ"ב מכסה ומציל נשמת האדם
לה ע"ב	שם קודש: יום נקם בלבי, גימ' מ"ב
מב ע"א	שם קודש: מ"ב, נרמז בפסוק כי בי חשק ואפלטוהו
ח ע"ב	שם קודש: מ"ב, אבגית"ץ
ט ע"א	שם קודש: מ"ב, קר"ע שט"ן דיין בגוים מלא גויות
ט ע"א	שם קודש: מ"ב, נג"ד יכ"ש וכו' וכו'
לו ע"ב	שם קודש: מ"ב, יגל פזק, יגלה פדיון זרע קדושים
ט ע"ב	שם קודש: מ"ב, שקוצי"ת שית קץ (גאולה)
לז ע"א	שם קודש: ע"ב, ובו יצאו ישראל מהגלות
יד ע"א	שמיני עצרת, הוא יום מתן תורה (שכינה תתאה)
מד ע"א	שנוי מקום, שנוי שם ומעשה לענין נשמת האדם
מו ע"א	שרה מתה בעת אמירת קריאת שמע
כז ע"א	ששים מסכתות וששה סדרי משנה
ז ע"ב	ששים מסכתות
מט ע"ב	ששת אלפי שנה, המדה הראויה לכל אלף
א ע"ב	ת"ח נודדים ממקום למקום
מז ע"א	תגים לאותיות ספר תורה
טז ע"ב	תהלים י' מיני מזמור (תי' יג) י' אותיות שם מפורש
כז ע"ב	תהלים, י' מיני מזמור (תיקו"ז תי' יג)
ז ע"א	תורה לא לשמה, אין שכינה שורה עליהם
כח ראש ע"ב	תורה עם תפלה, לסמוך שתיהן יחד

מפתחות לתקונים מזוהר חדיש

קמט

כט ע"ב	תורה, אותיותיה סוסי אש
ו ע"ב	תורה, הבל פה של לומדיה נעשים ממנו מלאכים
כה ע"ב	תורה, הגולים ממקומם כדי ללמוד נחשב להם כגלגול
י ע"ב	תורה, הלומדים אותה הורגים לנחש וזוכים להלכה
כה ע"ב	תורה, הלומדים מעץ הדעת טו"ר גולים ממקומם
ז ע"א	תורה, לשמה יזכה לעוה"ב; ולא לשמה יהיו לדראון
מז ע"ב	תורה, טעם שאין בספר תורה ניקוד וטעמים
כה ע"ב	תורה, ילמד מה שלבו חפץ, אם סוד ואם פשט
ו ע"ב	תורה, יש הלומדים בה לשם שכר, הב הב עולם הבא
ז ע"א	תורה, יש המשתדלים בגמ"ח ולא בתורה
ו ע"ב	תורה, יש ללמוד בה כדי לחבר שכינה עם ה'
כא ע"א	תורה, כוללת נביאים כתובים ובע"פ, ויש בה הכל
כו ע"ב	תורה, לימוד תלמוד כאילו עסק בכל
כו ע"ב	תורה, לשלש שנותינו למקרא, משנה, תלמוד
ז ע"א	תורה, מי שממית עצמה עליה, כלומר עניות
כו ע"ב	תורה, מלמד מקרא רק עד כ"ה תלמידים
לב ע"א	תורה, עץ חיים היא תורה שבעל פה
מז ע"ב	תורה, שלא ידבקו האותיות זב"ז, חסרות ויתרות
י ע"ב	תיקו
ט ע"ב	תניא דמסייע לך, צריכה, תיובתא, פסק, משמעתא
ו ע"א	תפילה בכוונה לטובת שכינה, יזכה שכר טוב לנשמתו

כט ע"ב	תפילה שהיא ארוכה; תפילה שהיא קצרה
כח ע"ב; לב ע"ב	תפילה, אין מתפללים לשום מדה כי אם ליהו"ה
כה ע"א	תפילה, בזכות עץ החיים, זוכים לו בעלי קבלה
יב ע"א	תפילה, ביאור המלים של קדושה ("כתר") במוסף
טז ע"א	תפילה, כוונת "קדושה לך ישלשו"
מ ע"א	תפילה, עד שיתפקקו ח"י חוליות
מ ע"א	תפילה, כריעת הראש, כריעת הגוף (וסודם)
כט ע"א	תפילה, ע"י זקיפה מעלים למלכות בכל המדריגות
ו ע"א	תפילה, סט"א מקטרג על האדם שלא תישמע תפלתו
כה ע"א	תפילה, ע"י עץ החיים לא תחזור ריקם (והיא ליודעי קבלה)
י ע"ב	תפילה: קירוב של מדות עליונות, וקרב נגד סמאל
כז ע"ב	תפילות, כולן מתעכבות עד תפילתו של עני
כז ע"ב	תפילת עני, היא תפילת ערבית
יג ע"ב	תפלה בחשאי
ו ע"ב	תפילה של בעלי קבלה כנשר; ובעלי משנה רק כיונה
ו ע"ב	תפילה של בעלי תורה עולה כנשר, ואין לה מקטרג
ו ע"ב	תפילה של עם הארץ, כיצד תעלה?
מו ע"ב	תפילה, דרגות שונות שחרית מנחה ערבית
כז ע"ב	תפילה, האדם לבוש ציצית ותפילין, כעני ואביון
יא ע"ב	תפילה, הקורא י"ג מדות (עם כונת סודו) נענה מיד
כח ע"א	תפילה, צריכה שלא תהיה חסרה (בלי מחשבה ודעת)

מפתחות לתקונים מוזהר חדש

קנא

יא סוף ע"א	תפילה, קורא ב"ג מדות אינו חוזר ריקם
ו ע"א	תפילה, כאשר צמודה לתורה, אין לה כבייה עולמית
ו ע"ב	תפילה, כאשר צמודה לתורה, נאמר הולך לפניכם ה'
ט ע"ב	תפילה, שלא עמ"נ לקבל פרס, נדבק בספירת יסוד
כח ע"א	תפילה, בעיטוף טלית ותפילין, מבטלת מלאכי חבלה
יד ע"א	תפילין ב' זוגות "דרתרווייהו איצטריכו"
כח ע"ב	תפילין ניתנה במדת היראה
מו ע"ב	תפילין של יד וראש, אם הם ב' מצוות או אחת?
יג ע"ב	תפילין של צדיק; של בינוני; של רשע
כה ע"א	תפילין, לכוון להכניע כל אומות העולם תחת שכינה
כה ע"א	תפילין, לכוון להכניע כל אלהים אחרים תחת שכינה
כה ע"א	תפילין, המכוון כראוי (כנ"ל) נקרא בן להקב"ה
מו ע"ב	תפילין, סח בין יד וראש עבירה היא בידו (סוד הענין)
מג ע"ב	תשובה מעלה ריח ניחוח לספירות עליונות
לט ע"א	תתקע"ד דורות

ביאור הגר"א על תקונים מזוהר חדש

לוח מפתחות ענינים

ערוך בעז"ה ע"י משה צוריאל

ערוך לפי עמ' מהד' וילנא, תרכ"ז

(ומהד' צילום שנת תשל"ט, ונמצאת ב"אוצר החכמה")

ידוע כי כל דברי הגר"א הם פנינים. ספר מושלם של "מפתחות" היה צריך לכלול כל מלה ומלה שכתב בביאורו, אבל זה למעלה מכוחותינו. קיימנו "לא עליך המלאכה לגמור" (אבות ב) ונפינו והבאנו רק הרעיונות העיקריים, לפי מושגינו. והרי כתב הרמ"ז (על זהר ח"א דף צז ע"ב; במהד' קול בטחה, עמ' עט) כי גם בסוד יש פרד"ס, כלומר יש פשט שבסוד. מפתחות דלהלן הם רק בתחום צר זה.

ואעפ"כ תועלת יש בהם כמאמר חז"ל "לזמנין באפרקסתא דענייא תשכח מרגניתא"

(זהר ח"ג קנז ע"ב)

ט° ע"א ד"ה ובאתון א"ת ב"ש	א"ת ב"ש, עולה ויורד (ח"ג)
מט° ראש ע"ב	אבידות ומציעא (בבא מציעא פ"ב),
	סוד כל הלכותיהן
יב° ע"א ד"ה דהא אבנא; אסתלקת	אבן מאסו הבונים, היא מל' העולה
	לכתור (ע"י אדם שעמד בנסיון)
מד° ע"ב	אברהם ושרה בירידתם למצרים, משל
	לגלות ישראל במצרים
מה° ע"א ד"ה והאי איהו	אברהם זכה להוליד בגיל ק', ושרה צ',
	מדוע זמנים אלו
כו° ע"ב ד"ה קטילו ליה בגין	אברהם נצרך באש הכבשן; יצחק
	בכיהות עינים; יעקב בגלות
לה° ע"א ד"ה לדיוקנא דמלכא	אבר, בכל אבר שורה שם יהו"ה (בכל
	אבר יש מצוה)
מו° ע"א ד"ה ושכינתא איהי מצוה	אברי האדם, כל הספירות כלולות בכל
	אבר ואבר
מד° ע"א, שמאל ד"ה ומאן אמר	אברם, דרשה על אותיות השם
לא° ע"ב ראש טור שמאל	אגוז, ד' חלקיו, ד' קליפות
ז° סוף ע"ב ד"ה יפוצץ סלע	אגוז, קליפה רכה היא מקרא, קליפה ב'
	משנה כו'

ח ע"ב ד"ה ויך כו' בגיא מלח	אָדוּם, ויך את אדום בגיא מלח (ביאור הסוד)
לט ע"ב, מאי בצלמו (ושאר הרף)	אָדָם דבריאָה, אָדָם דיצירה, אָדָם דעשייה
כו ע"ב ד"ה קטילו ליה בגין	אָדָם הראשון חטא בע"ז גלוי עריות ושפ"ד, ונתקן ע"י האבות
מ ע"ב ד"ה בתר דחוביה באמא	אָדָם הראשון חטא כי "לב כסיל לשמאלו"
ד ע"ב הגהות ולקוטים	אָדָם הראשון מסוף העולם ועד סופו (כלומר ג' עלמין ביי"ע)
לח ע"א, ובזמנא דאיהו כלאחר יד	אָדָם הראשון, חטא שהשתחווה לעץ הדעת, בעולמות התחתונים
ח ע"א ד"ה אתחזרון לגבך	אָדָם הראשון, ששה גלגולים
מג ע"א ד"ה דאיהו אדם	אָדָם שעל החיות, כלומר מילוי שם יוד הא ואו הא
לט ע"ב ד"ה בחושבן זעיר	אָדָם, לא נשלמה הבריאה עד שנברא האדם, מול ביי"ע
כה ע"ב ראש טור שמאל	אָדָם הוא בצבא שלו (עייך חגיגה טז). ולכן לא טעה במטטרון
כח ראש ע"א (שורה 8)	אָדָם ד' הנעשית ה'
כט ע"א ימין ד"ה לזמנין; לזמנין	אָדָם ו' כולל הכל
כט ע"א ד"ה ודא האי אבנא	אָדָם י', כל אות בנויה ממנה, היא התחלת הכתיבה
כו ע"א ד"ה ס' דאיהו	אָדָם ס' סתומה
כט ע"ב ד"ה דואתנפל	אָדָם מ"ם במילוי, ונחשבת מ' אחד
ח ע"ב ד"ה דאיהו ק'	אָדָם ק' סופית, עולם שכולו ארוך
לד ע"ב ד"ה ואתם ישישים	אָדָם אותיות גדולות, אותיות קטנות
כ ע"ב ד"ה מקשרא תליתאה	אָדָם כפולות בדגש ורפה (ו"ק) להנהיג העולם לפי מעשיהם
כ ע"ב ד"ה מקשרא תליתאה	אָדָם אותיות, י"ב פשוטות, הם הנהגה קבועה לכל חי
כא ראש ע"ב	אָדָם אחד, דרשות על מלה זו
כו ע"ב ד"ה ואיוב מה דאמר	אָדָם איוב, כל ספרו הוא רמז על גלותנו
מו ע"ב סוף טור ימין	אָדָם ואלו דברי אלהים חיים, אבל הלכה כמו אלו שבימין
כט ע"א ד"ה שיעור דילה	אָדָם אמא, על מדת האמה
טו סוף ע"ב	אָדָם אמונה, כך נקראת מל' כי על ידה מכירים ישראל לספירות כולן

יג ע"ב ד"ה בחושבן אמן לא סוף ע"ב	אמן, בקול רם, ושם עיקר היחוד אמן, גדול העונה אמן (כי שם ביחודא ולא בפירודא)
לג ע"ב ד"ה וקורעין	אמן, גז"ד של ע' שנה, ע' סנהדרין כל אחד על שנה (?)
מב ראש ע"א מ ע"ב ד"ה מלכא ודאי כא ע"א ד"ה ותריין קקיטפא	אנוש, וטעם שכל בן אדם נקרא אנוש אצילות ובריאה, נמשלו למלך ואומן ארונות, ב' היו מהלכין זה בצד זה (סודם)
ד ע"א דאיהי אריה ממים מד ע"ב ד"ה שנאמר ארץ לח ע"ב	אריה ממים, אריה מאש ארץ ישראל היא לב העולם אשה אינה מתגלגלת (שער גלגולים, תחילת הקד' ט) סוד הענין
כו ע"א ד"ה אלא לאחזאה	אשה מזרעת תחילה יולדת זכר, וכן להיפך (ביאור הסוד)
כז ע"א ומנע ברכאן	בונה עולמות ומחריבן, כל גוף הוא עולם, ואלו תקע"ד דורות שמתו
כז ע"א ד"ה בה' בראם	בונה עולמות ומחריבן, כלומר טרם ששיתף בהם מדת הרחמים
יז סוף ע"א ד"ה ולתתא ברזא; יט ע"א ד"ה בוצינא דקרדינותא; כד ע"א סוף טור שמאל	בוצינא דקרדינותא
כד סוף ע"א וע"ב כג ע"א סוף טור ימין כ ע"א ראש טור שמאל	ביאור: קוטרא בגולמא נעיץ בעזקא ביאור מאמר זהר חדש דף ה ע"ב: ביאור מאמר זהר חדש, דף ה ע"ג סתרי תורה (ביאורו)
יח ע"א טור ימין	ביאור מאמר זהר חדש, דף מה ע"ג מאמר קו המדה (ביאורו)
נ ע"א עד סוף הספר יח ע"א ד"ה בתריין חיוון	ביאור מאמר "בריש הורמנותא דמלכא" ביאור מאמר "קו המדה" (זהר חדש) באריכות
ט סוף ע"ב ד"ה ומתמן ראובן	בית המקדש בחלקם של יהודה ובנימין, מל' ויסוד
ב ע"ב ד"ה ודא צדיק יב ע"ב ד"ה בעל הבית בוצע מב ע"א ד"ה בת תחילה	בית, כינוי לשכינה, המקפת סביב בעל הבית בוצע, ואורח מברך (סודו) בראשית, נרמז במלה "בת תחילה"
כז ע"א ד"ה ועתידין הוו	סימן טוב לבנים ברית, הוא מקולקל בסוף הימים, אלף הששי, מסט' דערב רב

כ ע"א טור שמאל	ברכה בחכמה, קדושה בכינה
מב ע"ב סוף טור שמאל	ברכה היא לשון בריכה
מב ע"א וע"ב	בת (כמה דרשות על מלה זו)
לח סוף ע"ב טור ימין	בת פלוני לפלוני (סוטה ב.) מדובר על הרוח והנפש זווג זל"ז
יב ע"ב ד"ה בת קול	בת קול (סודו)
יא ע"א ד"ה אני ראשון	ג' רישין מורים על היה הוה ויהיה
יב ע"ב, שמאל ד"ה כהן	ג' רישין, בסוד טעמים אותיות נקודות, ועוד אריכות
ו ע"ב ד"ה כי לא בחפזון	גאולה אחרונה בזכות התורה, ולכן לא תהיה במנוסה
לו ע"ב ד"ה דביה מתלבנין	גאולה עתידה, אם יצאו במדת יצחק יהיו רק א' מעיר וב' ממשפחה. אבל יצאו במדת אברהם (חסד) ויתלבנו ויהיו נקיים מכל עבירות
לב ראש ע"ב	גאולה עתידה, כל הנסים שהיו ביציאת מצרים יהיו שוב
ח ע"א ד"ה נשאו נהרות	גאולה, אחרי כל הנסיונות ייבקעו המים ויפתחו שערי חכמה וכינה
כז ראש ע"ב	גאולה, אינה נגלית מצד תושבע"פ, ורק נגלה בתורה שבכתב
ג ע"ב ד"ה דקץ אית בכל	גאולה, בכל דור יש קץ אפשרי לפי הספירה השולטת אז
טז ע"ב ד"ה שמא דאיהו י"ו	גאולה, בשנת רנ"ו
כז ע"א סוף טור שמאל	גאולה, בתחילה באות צרות; אגרא דכלה דוחקא
כז ע"א ד"ה וימין מקרבת	גאולה, בתחילה רק פקידה, מצד שמאל ולא יצאו בו; ואח"כ בימין
כז ראש ע"ב	גאולה, הקץ סתום כי תלויה בכינה
ל ע"א ד"ה יהי אור יהא פורקנא	גאולה, תהיה ע"י לימוד רז
לד ע"א ד"ה ועבדו כמה גדרות	גדרות חדשים בכל דור, כי הדורות מתמעטים והולכים, וע"ר מתגבר
יז ע"ב ד"ה שבעה נטלי	גלגול, רק הרוח ולא הנפש
מד ע"א ד"ה את ו' מתמן	גלות מכפרת על הכל (סנהדרין לז:): כי חוזרת ו' אל ה'
ט ע"ב ד"ה ואיהי קץ דדליג	גלות מצרים ראויה להיות ת' שנה, אלא השלימו ע"י קושי השיעבוד

ג ע"ב ד"ה ודא וכל	גלות, אלף שנה ראשונים אינו תלוי בתשובה (ולא ייגאלו)
כז ע"ב סוף טור ימין	גלות, בסופו צרות גדולות, יאכלו מלוחים
כה ע"ב ד"ה דשבע מיני עניות	גלות, חסרה לנו אז דעת
ח ע"א ד"ה סלקין בתרין ויין	גלות, כעת מתגלה מתושבע"פ רק טפין טפין ולעתיד יתגלה תו' שבכתב
ז ע"א ד"ה בירחא קדמאה	גלות, לפי גודל הדחק, כך תמהר הגאולה
כה ע"ב סוף טור שמאל; מא ע"ב ראש טור שמאל	ד' נכנסו לפרדס, הוא כינוי למטטרון
יז ע"א ד"ה נפשא בסוכלתנו דגשא; כג ע"ב טור שמאל	דגש ורפה
כה ראש ע"א ד"ה כגוונא דדוד	דוד הרג ליצר הרע ע"י רבוי גירסא במשנה
י' ע"א ד"ה דבור ודמות	דיבור, הוא שלימות גדר האדם
מ ע"א ד"ה לכלא דא נוקבא	דכר ונוק' שבכל פרצוף
יג ע"א ד"ה ובאלין דמיונות	דמיונות הנביאים, הכל מצד שכינה
מב ע"ב ראש טור ימני	דרום הוא עד"א; מערב הוא מל' (עוה"ב ועוה"ז)
יט ע"ב ד"ה ואתעביד רוח דלא	הבל פיהם של תשב"ר, עליהם העולם מתקיים. (סודו)
ל ע"ב ימין, ד"ה בחושבן; לב ע"ב ד"ה קודם שנברא העולם	הוא ושמו אחד, קודם שנברא העולם (ביאור ע"פ סוד)
ו ע"א ד"ה תלת גניזין	הכל, מלה זו כנוי לכתר
כו ע"א ד"ה פלגי מים	הלכה, נקבעת אל "כל אשר יחפוץ", שכינה "יטנו"
כו ע"א ד"ה אלא לאחזאה	הלל זכה לקבוע הלכה כמותו, כי הוא מצד ימין ולקולא
כו ע"א סוף טור ימין	הלל מקדימין דברי בית שמאי (סוד הדבר)
לז ע"ב ד"ה בההוא זימנא	ובכן (של ברכה ג' של תפלת ראש השנה) ג' פעמים
ג ע"ב ד"ה דביה איתכלילין	ויכולו כולל ג' אבות, בכל אחד נאמר "כל"
מד ע"א ד"ה סליק בוירח	וירח, דרשה על אותיות מלה זו
יז סוף ע"א	ומצדיקי הרבים, הם נגינות של הפסקות המלים (אתנחתא)

יב ע"ב ד"ה תרין שלומי	ו'פרוס עלינו סוכת שלומיך (שלום בין או"א; שלום בין יסוד ומל')
כ ראש ע"ב	זהר, כינוי אל בינה
א ע"ב ד"ה מזיהרא עילאה	זיהרא עילאה, היא בינה
יח סוף ע"א	זיווג הוא לזווג ב' הפכין (לכן נקרא בטש)
מז ע"ב ראש טור שמאל	זיווג, בעת מעשה צריכים לשתף את הקב"ה בזיווגם
ג ע"ב ד"ה ואית ע"ב	חבלי משיח, שבעים שנה
יט ע"א ד"ה חו"ל; נ ע"ב טור שמאל	חו"ל (חיק, לישן, שינים) (ע"ע ספר יצירה פ"א מ"ט, ספד"צ דף 27)
מ ראש ע"א	חכמה ובינה, פעמים הכל בראש, ופעמים ראש ולב
כו ע"א ד"ה ועתידין הוו	חם בן נח, מסטרא דערב רב, ראה ערות אביו
י' סוף ע"א ד"ה בגין כו'	חמור הוא סמל לאיסורים; ושור הוא סמל לנזיקין
יג ע"ב ד"ה נושא ספרים	חמור נושא ספרים, לומדי תורה, אבל עדיין יש יצר הרע
כו ע"א ד"ה דחולקים כו' ועבדי לון	חסורי מחסרי והכי קתני
ח ע"ב ד"ה דאסתלקו בטורין	טורין, טעם שנקראו הספירות הרים
טז ע"א ד"ה ואגרא כו' רזין סתימין	טעמי מצוות ושכרן, גלויים הם ליודעי סוד
יז ע"א ד"ה רוחא נקודי	טעמי נגינה הם כמו שכל לגוף, לנענע לצד הראוי
כא ע"א ד"ה טעמין דאתפרשו	טעמי נגינה, יש ז' בתורה; י"ג בכתובים
יב סוף ע"ב	טעמים, הם י"ג מול מכילין דכתר
כב ע"ב ד"ה ואע"ג דהא כולא	טעם זקף גדול; זקף קטן
יא ע"ב ד,ה ורמזין באות א'	טעם נגינה זרקא, י' למעלה י' למטה, ו' כורך
כב ע"א ד,ה ואתפשטו תרין	טעם נגינה: אזלא גרש; תלשתא
כב ע"ב ד"ה עד דמטי לשרביטא	טעם נגינה: דרגא
כא סוף ע"ב	טעם נגינה: זרקא
לג ע"ב ד"ה הה"ד לשלח לי	טעם נגינה: ירח בן יומו
כב ע"ב ד"ה וכד בוצינא אתפשטת	טעם נגינה: פשטא
כא ע"ב שמאל, ד"ה ודא הוא רזא	טעם נגינה: רביע, הוא של שבת

כב ע"א ד"ה תריין טעמין; כד עאל	טעם נגינה: תרי טעמי (ויבא לו יין", של יעקב)
לז ע"ב ד"ה ובטעמי סולם	טעמי נגינה: דרגא (סולם) עולה; רביע נחית
כט סוף ע"ב ד"ה כד גלו ישראל	טעמים: זרקא מקף שופר הולך (טעמים ע"פ רמז)
ל ע"א ד"ה הולך סגולתא	טעמים: זרקא מקף שופר הולך (טעמים ע"פ רמז)
יא ע"ב ד"ה תלת קיטורין	טעמים, נקודות ואותיות, הם כח"ב
לא ע"א ד"ה רזא דעיבור	טעמים, נקודות, אותיות; מול נשמה רוח נפש
ט סוף ע"ב ד"ה ומתמן ראובן	יהודה, עליו נאמר אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה
טז ע"ב ד,ה חסר מ"ד; ביה אומאה	יום נקם בלבי, גימ' דם, וחשבונות ד"ם
לז ע"ב ד"ה וישלח ידו	יונה (של תיבת נח) לא מצאה מנוח, כי מים (ע"ר) על פני כל הארץ
נב ע"א ד"ה ואיהו יהיב למאן	יוסף היה ראוי לחיות ק"פ שנה, ומסר ע' שנה לדוד
לא ע"ב שמאל ד"ה כמד"א הלא	יחזקאל היה בגלות, ולכן ראה ע"י מטטרון בלבד
מד ע"א ראש טור שמאל	ייבום, סודו
יט ע"ב ד"ה כד בעא לאתפשטא	יסודות, ארבעה
לז ע"ב ד"ה ובטעמי סולם	יסורי ישראל מתוך אהבת ה' אליהם, לסבול מעט מעט (תרי טעמי)
לח ע"ב ד"ה ופלג עידן; מז ע"ב ד"ה איש תם	יעקב איש תם, כי כולל חו"ג
כה ע"א ד"ה ריקם שלחתיני	יעקב ולבן, הכנה ליציאת ישראל ממצרים
ט ע"א ד"ה והוא צולע	יעקב צולע על ירכו, רמז לחורבן בית המקדש
כז ע"ב סוף טור ימין	יעקב קבע תחילה בני ערב רב, אח"כ ע"ה הטובים, ואח"כ ת"ח
כה ע"א ד"ה ריקם שלחתיני	יעקב, מקל לבנה לח ולזו (סוד הדבר)
לג ע"א ד"ה לכל בר נש	יצר הרע, ז' שמות (סוכה נב.) ז' ראשי תנין (קידושין כט:); מדורי גיהנם
כה ע"א ד"ה למחאה ביה ליצריה	יצר הרע, ע"י שמחברים תורה שבכתב עם בע"פ, הורגים אותו
מה ע"א ד"ה ועל האי שד	יצר הרע, עיקר העבודה היא לעבוד את ה' למרות יצר הרע

יג ע"א סוף טור ימין	יראה ואהבה של האדם מוסתרים ; תורתו ומצותיו נגלים
לד ע"ב ד"ה ואתם ישישים	ישיש, כנוי לכתר
כו ע"ב סוף טור ימין	ישמעאל מצחק, כי הוא פסולת מסט' דימינא
כה סוף ע"א	ישראל אשר בכך אתפאר, כלומר מניח תפילין של יד ושל ראש
לד ע"א ד"ה עומר לגלגולת	ישראל, כל אחד יש בו חלק בתורה, אות או קוץ או נקודה, לפי נשמתו
יז ע"ב ד"ה שבעה נטלי	כוכב שבתאי, כולל ג' ספירות עליונות
יז ראש ע"ב	כוכבי שביט, כוכבים זנביים
יז ראש ע"ב	כוכבים, ז' כוכבים הם מנהיגי העולם בז' גלגלים
א ע"א ד"ה שית סטרין	כיוונים מעלה מטה וד' רוחות; מול חלקי תפארת
מ סוף ע"ב	כינויים, כולם משותפים בבריות, בין טובים בין רעים
לט ראש ע"ב	כלאים, סוד האיסור
לד ע"א ד"ה עיינין דאורייתא	כלה שענינה יפות (תענית כד.) ת"ח שהם עיני העדה, מאירים לדור
ג ע"ב ד"ה דאינון כלל ופרט	כלל ופרט, עד"א וגבורה
לז ע"ב ד"ה בען כו' כורסייא	כסא ה' שלם רק כאשר ה' ימחה האומות הרשעות
ג ע"א ד"ה ועד"א ושכינתיה	כפורת היא בחינת יסוד
כב ע"א ד"ה שרביט הזהב	כרובים, מדוע היו של זהב; וכן ביטוי "ירכתי צפון"
לד ע"ב טור ימין	כרובים פורשי כנפים, על הכפורת (ביאור ע"פ סוד)
מ ע"א דאיהו ברוך	כריעה בשמו"ע, לא כהדין חזרונא (ירוש' ברכות) אלא גם ראשו
לב ע"א ד"ה עוד כתנות עור	כתנות עור של אדם הראשון
ח ע"א ד"ה וכתר תורה ע"ג	כתר שם טוב, רמז לשכינה העולה על גביהם (אבות, ו)
יב ע"ב ד"ה מעיד	כתר, אינו מושג אפילו מציאותו; וחכמה אין ידועה מהותו
טו ע"ב ד"ה איהי מבועא	כתר, מקור; חכמה, מעיין; בינה, ים
ז ע"א ד"ה כציץ השדה	לא לשמה, כל חסדו כציץ השדה, כלומר הם ייכלו

מֶה ע"ב ד"ה תלת עשר לעילא	לוחות, מ' וס' שבלוחות
ו ע"ב ד"ה הב לן עותרא כו' הב	לומדי תורה לשם עושר, או לשם עוה"ב, יורדים לגיהנם
ג ע"ב ד"ה ללבי גליתי	ללבי גליתי (זמן הגאולה) כלומר למשה
ג ע"ב ד"ה ולאברי לא גליתי	ללבי גליתי, לאברי לא גליתי, כי בשאר ספירות תלוי בתשובה
ב ע"א הגהות וליקוטים	לעלם ולעולמי עלמאי, כלומר עוה"ז, וימות המשיח, ועוה"ב
ה ע"א ד"ה מלפני ה'	לפני ה' (מל'); מלפני ה' (סט"א)
כט ע"א ד"ה והיפוכא	מאה ברכות בכל יום
נא ע"א סוף טור ימין	מאורות שנתלו ביום ד', רמז למקדש באלף הרביעי
לו ע"ב ד"ה עד החדש העשירי	מבול, בחודש העשירי (בראשית ח, ה) כלומר שכינה
לא ע"א ד"ה מי טופנא	מבול, כל ענין פרשה זו מורה על ענינו בגלות
לו ע"ב ד"ה עד החודש העשירי	מבול, נראו ראשי ההרים, כלומר זכות אבות שנמשלו כהרים
לו ע"ב ד"ה בההוא זמנא	מבול, תבת נח משוקעת י"א אמה במים (ע"ר) הם י"א אורוין וקליפות
מה ע"ב ראש טור שמאל; נ ע"ב טור שמאל	מגדל פורח באויר, סודו
כב ראש ע"ב	מדות של רחמים (שמות לד), מדוע טעם פסק בין יהו"ה לבין יהו"ה
מא ראש ע"ב	מה פשפשת מה ידעת (זהר ח"א א:); מדובר במלכות דאצילות
יד ע"א ד"ה די שמיה שדי דאיהו	מזוזה, שם שדי הכתוב מבחוץ
לח ע"א ד"ה אלא מזל שעה גורם	מזל שעה גורם (שבת קנז). ביאור ע"פ סוד
לד ע"א ד"ה לפנות כל	מחצדי חקלא, הם ת"ח מסט' דיצחק להלחם נגד המקטרגים
ב ע"ב ד"ה וד' אנפין	מטטרון הוא חיה על גבי ד' חיות
מב ע"א ראש טור שמאל	מטטרון ונוריאל, השוואה בין שמותיהם
ב ע"ב ד"ה עם תמניא אתון	מטטרון נקרא ג"כ נוריאל
ב ע"ב הגהות ולקוטים	מטטרון שר הפנים; יסוד, מל', וחג"ת
מא ע"ב סוף טור ימין	נרמזו בשמו ותוארו
	מטטרון, אות בצבא שלו

ביאור הגר"א על תקונים מזוהר חדש

קסא

°מב ע"א, ימין ד"ה ובגיניה אתמר
 °כד סוף ע"ב; כז ע"ב ד"ה ביומין דחול; כח ע"א
 ד"ה וי"ח אזכרות דהבו
 °לד ע"ב ד"ה וימד שש שעורים
 °לב ע"א ד"ה ועוד מטה דא; לג ע"ב ד"ה קם נער
 חנוך מט"ט
 °מג ע"א ד"ה כמו מי יעלה
 °מ ע"א ד"ה לכלא דא נוקבא
 °מא ע"א ד"ה אלא דא הוא (אמר המלקט: וכן כתב
 ר"ח ויטאל, מובא ב"אור החמה" על שמות, דף רטו
 בנדפס)
 °לח ע"א ד"ה תעלא בעידיניה
 °לח ע"א ד"ה תעלא בעידיניה
 °ע"א ד"ה מלאך ה'; יג ע"א ד"ה ויסע מלאך
 °מב ע"א ד"ה איהו מט"ט
 °ג ע"ב ד"ה צדיק איהו
 °ג ע"ב ד"ה בתר אלף חמישאה
 °יג ע"א ומצוה כלילא
 °לח ע"ב ד"ה חזא דלא אצלח
 °מג ע"א סוף טור ימין
 °כד ע"ב ד"ה כמה דאוקמוה ישלש
 °ה סוף ע"א ד"ה מה שהיה הוא
 °מא ע"ב ד"ה לקין אות
 °ל סוף ע"א ד"ה בינייהו
 °מט סוף ע"א

°מטטרון, הוא נהר די נור
 °מטטרון, על ידו עולות תפילות של
 חול
 °מטטרון, שליט בששה סדרי משנה
 °מטטרון, שמו כשם רבו
 °מילה, ע"י קיום מצוה זו יעלה לגן עדן
 לצרור החיים
 °מל', כוללת כל מה שעליה
 °מל', בכל ספירות אין לנו השגה כי אם
 על ידה ("אני אני הוא")
 °מל', נחשבת פרצוף (ברכות סא).
 כששוה לעד"א; זנב ביסוד
 °מל', עדיף זנב לעריות מאשר ראש
 לשועלים
 °מלאך ה', כינוי לשכינה
 °מלאך גוריאל, טעם שנקרא על שם
 האש
 °מספר, א' הוא שרש המספר; י' היא
 כללות המספר
 °מספר אלף בכתר; חו"ב שם מאות;
 עשיריות בז' תחתונות
 °מצוה כוללת כל ד' אותיות יהו"ה
 °מצורע, כל הפרשה מורה על ענין
 הגלגולים
 °מקדש שלישי שייבנה ע"י ה', לא
 ייחרב לעולם
 °מקרא, משנה וגמרא; הם תיקון נפש,
 רוח, נשמה
 °משה יופיע שוב בעת הגאולה
 האחרונה (כמפורש בהקדמה ב' לתקו"ז)
 °משה נשא לצפורה; הוא הבל והיא
 תאומתו, קין נתקן ביתרו
 °משיח בן דוד מימין; משיח בן יוסף
 משמאל
 °משיח בן יוסף (שור) משיח בן דוד
 (חמור)

כז ע"א ד"ה והכי אחזי	משיח בן יוסף ימות, כי הוא מצד שמאל (ובלי חסד)
א ע"ב ד"ה תרין משיחין	משיח, בן יוסף ובן דוד (נו"ה) ונעשים אז נסים
ז ע"א ד"ה למעבד נפל	משיח, מדוע נקרא בר נפלי (סנהדרין צו:)
ל ע"א ד"ה ויתער לתתא משיח	משיח, תהלים פרק מח, כל הפרק אודותיו
כא ראש ע"א	משכילים; יודעים. מה ההבדל ביניהם
א ע"א ד"ה ותרין משכנות	משכן ב' גוונים, ו"ק ומטטרון
לג סוף ע"ב; לג ע"א	מתיבתא דקוב"ה; ויש מתיבתא דרקיע (שם נערים שמתו בגיל צעיר)
מב ע"א, ימין ד"ה ובגיניה אתמר	נהר די נור, הוא מטטרון
מב ע"א, ימין ד"ה ובגיניה אתמר	נהר די נור, שם נתקנים הרשעים
יג ע"א ד"ה פרצוף; לח ע"א ד"ה תעלא בעידניה	נוקבא, חד אמר פרצוף וחד אמר זנב
כט ע"א ד"ה ההיא אבן	נחש כרוך על עקבו, בכל זאת יתפלל ויעלה י' לראש (ישראל)
כה תחילת ע"ב ובסופו	נטוע, כינוי לעץ חיים; שתול, כנוי לעץ הדעת
מו ע"א ד"ה ואיהו יקוק	ניצוץ אלוה שבו; חלק אלוה ממעל; בסוד "ויעל מעליו אלהים"
יז ע"ב ד"ה נקודה דאברהם	ניקוד קמץ, הוא בחסד
יז ע"ב סוף טור ימין	ניקוד שונה בכל יום מששת ימי בראשית
ד ע"א ד"ה כמו אש	ניקוד, לפעמים הזוהר קורא קמץ כפתח
יז ע"ב ד"ה והמשכילים י' נקודין	ניקוד: תנועות גדולות; תנועות קטנות
לט ע"ב ד"ה דשכינתא עילאה איהי	נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, "נעשה" לשון רבים כי כלולים או"א
לט ע"ב ד"ה דשכינתא עילאה איהי	נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כלומר גם הוא דכר ונוק' וכמו או"א
כט ע"ב ד"ה ונפיל' באת פ'	נפל, עיקר המלה הוא אות פ'
ז ע"א ד"ה למעבד נפל	נפל, רוב הנפלים הם בחודש החמישי (ספירת גבורה) חורבן ביהמ"ק
יז ע"א טור שמאל	נפש בכבד; רוח בלב; נשמה בגלגל השכל
לט ראש ע"א	נפש, איזה סוג שבנפש כן מתגלגל
לט סוף ע"ב	נצח והוד, פעמים ב' כליות; פעמים ב' שוקיים או אזניים, הביאור לכך

כ ע"א, ימין, לפני ד"ה כ"ב שורין	נקודות, ג' חטפין
מט ע"א, שמאל ד"ה בגין דאיהי	נשמה של האדם פורחת ממנו עוד
	בטרם יחטא
יד ע"א ד"ה איהי מקננת בצלותא	נשמת כל חי, פיוט הנאמר בשבת
ה ע"א ד"ה דס' רבוא	ס' רבוא נשמות ישראל, מול ו"ק
	דלעילא (עד"א)
ו ע"ב ד"ה נטיל תלת אבנין	סגולתא, כינוי לשכינה מסטרא דחג"ת
ט ע"א ד"ה בית אתקריאת בטנמן,	סוטה, שטן אוהזו בכטן וירך שהם לבר
	מגופא
ט ע"א ד"ה דנו"ה אינון	מאכל ישראל במדבר, מדוע נקרא בשם
	"מן"
לב ע"ב ד"ה שיהו"ה בכל ספירה	ספירה, כל ספירה כלולה מכל שאר
	הספירות
ח ע"א ד"ה תרווייהון	ספר הזוהר נחשב כתורה שבכתב
מד ע"ב סוף טור ימין	ספר משלי, המאריך בעניני האשה, הוא
	נמשל לגוף האדם
מו ע"א וע"ב	ספרי נביאים וכתובים
ט ע"א ד"ה אך אפים	ספרים הנפתחים בראש השנה, חסד
	גבורה תפארת
כט ע"ב ד"ה שבא לקבל זקף	סתירות שיש בספר
מז ע"א ד"ה דאינון ערלה ופריעה	ע' אומות נכללים בעשו וישמעאל, הרי
	ע"ב
יג ע"א ד"ה דאינון עבדיו הנביאים	עבדיו הנביאים, ראו מצד מטטרון
	(עבד)
לא ע"ב ימין ד"ה והכא אתמר	עבירה, בכל הגמרא הוא כנוי לעריות
ח ע"ב ד"ה ודא רזא דשורק	עד"א דרגתו למעלה מחו"ג וגם הוא
	למטה מהם
לט ע"ב ד"ה בחושבן זעיר	עולמות ביי"ע הם מול נה"י לבר מגופא
מ ראש ע"א ד"ה דא לבא	עולמות כולם נבראו כדי לקבל מלכותו
י ע"א ד"ה וביה איהו	עינים מים. אזנים אש. חוטם אויר. פה
	כלל הכל, עפר
מד ע"א טור ימין	עלת העלות אינון עילת על כל העילות
מח ע"ב ד"ה מעמלק דכליל	עמלק, דרשה על אותיות המלה
	(בעמלק)
לג ע"א ד"ה דאיהו יצר הרע	עמלק, כסאו של ה' שלם רק בהריגתו,
	הוא הפלשתי, יצה"ר ומה"מ
ז ע"א ד"ה ואפילו גלגל חמה	עפר, הכל מן העפר (מל') אפילו גלגל
	חמה (ב"ר יב) ר"ל משה ומט"ט

°כו ע"א ד"ה דאית פלוגתא	°עץ הדעת, שם לימוד משנה, יש להפריד בין טוב לרע
°ב ע"א ד"ה נשמת כל חי	°עץ חיים, כינוי של בינה
°כט ע"א ד"ה ההיא אבן	°עקבות משיח, נקרא כך כי הנחש שולט אז, "תשופנו עקב"
°ו' סוף ע"ב ד"ה עקידה	°עקידה, האדם מתקן שכונה ע"י שיעקוד יצר הרע שבקרבו
°לב סוף ע"א ד"ה בקר דאברהם	°עקידת יצחק פועלת שלא ימות משיח בן יוסף
°כו ע"ב ד"ה השפחות וילדיהן	°ערב רב הם ראשי העם בגלותנו, "היו צריה לראש"
°לד ע"א ד"ה לפנות כל	°ערב רב וערב זעירא; מנחה גדולה וקטנה באו כנגדם
°לז ע"ב ד"ה נחתינ על חייביא	°ערב רב יקבלו שפע רב, כדי לשלם זכותם
°לד ע"א ד"ה לפנות כל	°ערב רב, ויצא יצחק כו' לפנות ערב (בראשית כד) לפנות ע"ר מהעולם
°לא ראש ע"ב ד"ה עריות	°ערוה, אותיות ר"ע מכסים לו"ה
°לא ע"ב ימין ד"ה והכא אתמר	°עריות, אסור להסתכל בהם כי מכוסות בקליפות
°כט ע"א ד"ה ובין כל כו' איהי יו"ד	°עשר, כל ספירה כוללת עשר
°טז ע"ב ראש טור שמאל	°פותח את ירך, מוסב על אימא, שם מזוני
°ה ע"א ד"ה פני אדם	°פני אדם דמרכבה, כלומר שם יוד הא ואו הא (גימ' אדם)
°כו ע"ב ד"ה בפר	°פר לתיקון אברהם; איל ליצחק
°כה ע"ב סוף טור שמאל; מא ע"ב ראש טור שמאל	°פרדס, ד' נכנסו לפרדס, הוא כינוי למטטרון
°לג ע"ב ד"ה דאינון פתחין וסגריין; דף לד ע"ב ד"ה דפתחין וסגריין	°פתחון וסגרון, אספקלריא דנהרא ודלא נהרא
°מו ע"א סוף טור ימין	°צדיקים, בעת מיתתם אומרים קריאת שמע, ועושים יחוד
°יג ע"א ד"ה כסא	°ציצית רומז לכסא הכבוד, מצד תכלת שבה
°ח ע"א ד"ה וכד אתגלי לך	°קבלה, שתומה עד דרא בתראה, וע"י הזוהר יתגלה לבעלי תורה
°יב ע"א דאיהי קדושה ואתמר	°קדושה לך ישלשו, מל' עולה לחג"ת
°כג ע"א טור ימין	°קו המדה

יח ע"א ד"ה בתריץ חיוון	קו המדה, ביאור מאמר זה (זהר חדש)
יא סוף ע"ב ד"ה איהו חוט	באריכות קו ירוק של בינה, היא תשובה לחוטאים
כד סוף ע"א וע"ב	קוטרא בגולמא נעיץ בעזקא
י' סוף ע"ב ד"ה בקולמוס	קולמוס הוא ת"ת כלומר זרוע, ויד הם חר"ג
י" ע"ב ד"ה קירטא	קירטא היא מל', והאבנים הם ו"ק
לא ע"א ד"ה תהום היא המות	קליפות, בהם עון, משחית, אף וחמה
מג ע"א ד"ה כלבא	קליפת כלב ממונה על רציחה
מ ע"א ד"ה קנה וושט	קנה וושט, לבן ואדום, חו"ב
כט ע"ב ד"ה רומחיהון	קריאת שמע; רומח וסייף
לא ע"ב ימין ד"ה והכא אתמר	קשת, אסור להסתכל בו כי מתכסה בקליפות
י" סוף ע"א	ר' יוחנן, תמיד הלכה כמותו כי הוא המכריע בין ימין לשמאל
מא ע"ב ראש טור שמאל	ר' עקיבא לא הציץ במטטרוון, כי ידע ששכינה בקרבו
לח ע"ב ד"ה כד דחיקת	ר"א בן פדת דחיקא ליה שעתא (תענית כה.) מפני חטא בגלגול הקודם
ט ע"ב ד"ה דארבע אינון תקונין	ראש האדם, בו ז' נקבים מול ז' נרות, ביחד י"ד אותיות שם מפורש כו'
ט ע"ב ד"ה תוספת י' תניינא	ראייה (לשון הוכחה) עם ב' יודיין
מו ע"ב ראש טור ימין	ראש השנה, מדוע סדר פסוקים הוא כתובים לפני נביאים
לט ע"ב ד"ה רישא הא	ראש, י' ספירות שבראש
י' סוף ע"א	רב (האמורא) הוא מימין, ושמאל משמאל, ולא נסמך
ז ע"ב ד"ה לרבי כו'	רב, רבי, רבא
לד ע"א ד"ה לאתפרנסא בהון	רות, כל סיפור שלה על גלות השכינה וגאולתה
טז ע"א ד"ה וכל פיקודא אית	רזי תורה תלויים הם באותיות יהו"ה
כה ע"ב ראש טור שמאל	רמון מצא, תוכו אכל, כוונתם לאותיות ט"ט
כה ע"ב סוף טור שמאל	רמון מצא, תוכו אכל. מדוע נקטו "רמון"
מ ע"ב ד"ה על ר"ש ישמח	רשב"י לא אמר על ר"א בנו "ישמח אביך". טעם לזה

יג ע"ב ד"ה נתנני ה'	רשע המניח תפילין, ה' כביכול חבוש
מט ראש ע"א	כדי לשמור הרשע מהסט"א
טו ע"א ד"ה וכגוונא דמוחא דאגוז	רשע וצדיק אין ה' גוזר להיות כך, אלא תלוי במחשבת האב המוליד
ט סוף ע"ב ד"ה ומתמן ראובן	רשע נמשל לאגוז, שהטוב שבו סתום, והרע שולט בהם
ט סוף ע"ב ד"ה ומתמן ראובן	שבטים בני השפחות, הם מול ד' פרקים תחתונים של הרגלים
כא ע"א ד"ה לבתר מתפרשין ליי"ג	שבטים, אלו נגד חגת"ם, נו"ה, יסוד דדוכ' ויסוד דנוק'
כה ע"ב ד"ה דאינון חטה	שבע בעליון, מתפרשין ליי"ג בתחתון, הא כיצד
כה ע"ב ד"ה ע"ב פנים	שבעה מינים שנתברכה בהם א"י, לפי ד' ספירות
לח ע"א ד"ה דאיהו כלאחר יד	שבעים, וחשבון ע"ב
לח ע"א ד"ה דאיהו כלאחר יד	שבת, איסור מלאכה כי אז עולם המחשבה (אצילות)
יג ע"ב ד"ה הביומין דחול	שבת, היתר מלאכה "כלאחר יד" (יד היא מל', אחוריים יורדים לבי"ע)
י' ע"א ד"ה איהו אש	שבת, למען ינוח שורך וחמורך, כי אין סט"א שולט בשבת
יג ע"ב ד"ה דמיניה תליין; על חמור	שור בור מבעה הבער, ד' חלקי גיהנם שור הוא עשו (רצח); חמור הוא ישמעאל (ניאוף)
מג ע"א ד"ה דהטחול	שחוק, אסור למלאות פה שחוק, כל עוד יש רשעים בעולם
לח ע"א ד"ה שינוי מעשה; ע"ב ד"ה חזא דלא	שינוי מקום (בינה) שינוי שם (עד"א)
אצלח; ע"ע מד ע"א סוף טור ימין	שינוי מעשה (שכינה)
לב ראש ע"א	שיר השירים, משלי קהלת; יחוד ברכה קדושה; חב"ד
א ע"ב ד"ה ולשבע טורין	שלמה מול מדת היסוד
כג ראש ע"א	שלמה, שלשת אלפים משל (ענינים)
לב ע"א ד"ה דאינון תרין שמהן	שלמה, שלשת אלפים משל (מל"א ה, יב) סודם
יא ע"ב ד"ה כריכא דתרווייהו	שם קודש: יהו"ה, לפני י"ג המדות
ה ע"ב ד"ה בגימ' אקי"ק אדנ"י	שמות קדש: אהיה אדני, ב' שמות אלו הם מרכבה ליהו"ה אלהים

כ"ה ע"א ד"ה דאלם בלא	שם קודש: אלהים, ושם יהו"ה, השוואה ביניהם
ד ע"א ד"ה מ"ב	שם קודש: מ"ב, באימא עילאה
ט ע"א ד"ה ובגין דא	שם קודש: מ"ב כיצד נכלל בעשר ספירות
ט ע"א ד"ה ובה קרע	שם קודש: ע"ב, כיצד קרע הים ל"ב גזרים
כו ע"א ד"ה אלא לאחזאה	שמיאי מסטרא דנוק' לכן היה קפדן
ה ע"ב ד"ה ובגין כו' וחשבונות	שמו של אדם, בחשבון שמו יש שרש למעלה, לכן שואלים מה שמו
ו ע"ב ד"ה השמים ושמי השמים	שמים ושמי השמים, כלומר יסוד ותפארת
מט סוף ע"ב	שנה יש בה שנה ימים (בגימטריא)
לח ע"א ד"ה ת"ח גלגול דאת ו'	שעה עומדת לו (עירובין יג): ביאור ע"פ סוד
מה ראש ע"ב; וד"ה דא ו' כד	שנה חיה ככ"ז שנה, טעם לחשבון זה
ב ע"ב ד"ה אבל מסטרא	שורפים עומדים ממעל "לו", כלומר אל ו' (ת"ת)
ב ע"א ד"ה נשמת כל חי	שש כנפים לאחד, כלומר שש אותיות לכל שם
לד ע"א ד"ה עומר לגלגולת	ששים רבוא אותיות לתורה, לכל יהודי יש אות או קוץ או נקודה
לח ע"ב בשעתא דאתברי	ששים רבוא נשמות, לכל אחת מהן יש שעה (מל') מכוונת כנגדה
א ע"ב ד"ה דאיהו אזיל	ת"ק שנה עוביו של רקיע, ובין כל רקיע (סוד הדבר)
מז סוף ע"א	תגים שונים שעל האותיות
לז ע"ב ד"ה חשוכין בגלותא	תוכחה א' (ויקרא) נתקיימה בגלות א'; תוכחה ב' (דברים) בגלות ב'
ח ע"א ד"ה ודא אורייתא דבכתב	תורה שבכתב, נסיון של לומדיה מיתה של עניות
מא ע"ב ד"ה ת"ח חשך	תורה שבע"פ אור; תורה שבכתב חושך
לד ע"א ד"ה ולא תכלימוה	תורה שבע"פ, לא להזניח שום דבר קטן שבה
ח ע"א ד"ה אורייתא דבע"פ	תורה שבעל פה, אין מטילים נסיון בלומדיה
מז ע"ב ד"ה דכולהו על פה	תורה שבעל פה, כלומר למעלה מהפה (מלכות)

- ° תורה שבעל פה, מבוססת על רזי תורה
 ° תורה שכתב (להאריך) תורה שבע"פ
 (לקצר, כלומר פסקי הלכה)
 ° תורה שלנו היא בענייני בריאה ולמטה
 (ואצילות המוזכרת היא בבריאה)
 ° תורה, בגלותנו יש כבודות וקושיות
 בתושבע"פ; וכן בספר הזוהר
 ° תורה, חיבור שבכתב עם בע"פ ע"י י"ג
 מדות והם יסוד
 ° תורה, יש לשנן ד' פעמים (עירובין
 נד:) סוד מספר זה
 ° תורה, כוללת ד' יסודות ארמ"ע, ע"י ד'
 אותיות יהו"ה
 ° תורה, לא זכה (כלומר למד לא לשמה)
 נעשית לו סם המות
 ° תורה, מפני החוטאים שבדור, משיגים
 תורה רק טיפין טיפין
 ° תיקון, עיקרו לצמצם מדריגה כדי
 שיוכלו לקבל אור
 ° תנינים גדולים (נו"ה) לויתן (יסוד)
 ° תפילין וציצית, הם זו"ן דקדושה,
 שומרים מהחטא
 ° תפילין של יד ושל ראש; ברכה א' או
 שתים?
 ° תפילין, הויות באמצע (פירושו בסדר
 ההנחה, ולא בסדר הכתיבה)
 ° תפילין, מחלוקת רש"י ור"ת בענין סדר
 הפרשיות
 ° תפילין, על ידם קושר ליצר הרע
 ° תפילה, מדוע דוקא ח"י ברכות
 ° תפלה היא מלחמה נגד סט"א
 ° תפלה כאשר עולה צמודה לתורה,
 כחצים ביד גיבור
 ° תפלה כדי לקבל פרס, נקרא "עבד".
 אבל בדחילו ורחימו נקרא "בן"
 ° תפלה עולה בז' רקיעים (מול ע'
 אומות), ובכ"א בודקים את התפילה
- ° כו ע"א סוף טור ימין
 ° לד ע"א ד"ה ועבדו כמה גדרות
 ° מא סוף ע"א
 ° ח ע"א ד"ה תרווייהון
 ° לג ע"א ד"ה ביי"ג מדות
 ° מט ע"א ד"ה אז ראה
 ° לא ע"א, שמאל ד"ה דאכלא
 ° ז ע"א ד"ה מישני אדמת עפר
 ° ל סוף ע"ב
 ° כ סוף ע"א
 ° לד ע"ב ד"ה ע"כ זחלתי
 ° יג ע"ב ראש טור שמאל
 ° מו ע"ב, שמאל ד"ה וכד תפילין
 ° יד ע"א ד"ה מסט' דיליה תפלה
 ° מו ע"ב סוף טור ימין
 ° יג ע"ב ד"ה וקשיר ליה ליצי"
 ° יג ע"ב ד"ה ובג"ד ח"י עלמין
 ° לג ע"א ד"ה ססוון ארבע
 ° כח ראש ע"ב
 ° ט ע"ב ד"ה קבלה דבה עבדא
 ° כח ע"א אינון מקטרגין

כט ע"ב ד"ה לקצר בצלותיה	תפלה, קיצר בתפלה על מרים (נוק')
כח ע"ב ד"ה ורמ"ח תיבין	והאריך בענין ישראל (דכורא)
כח ע"א ד"ה מי יעלה	תפלה שקולה כנגד כל המצות
כה ע"א ד"ה דאלם בלא	תפלה שתעלה צריכה [א] איש בלי חטא [ב] תפלה נקיה ובר לבב
כו ע"ב ד"ה צלותא דעני אקדים	תפלה, בלי דחילו ורחימו נעשה אלם, שלא תתקבל
כט ע"ב ד"ה וכל מאן דבעי	תפלה, האדם שם עצמו עני, עבד, חסיד (זהר ח"ג קצה ע"ב)
כח ע"ב ד"ה דכד צלותא דיליה	תפלה, המבקש על צרכי עוה"ז צריך לקצר; ואם על צרכי עוה"ב יאריך
כח ע"א ד"ה אם טעה	תפלה, העיקר שבה היא מחשבה "עבודה שבלב"
כח ע"א מסט' דעד"א וצדיק	תפלה, טעה בג' ראשונות, או אחרונות, או באמצע; ג' מיני עבד
לא ע"ב סוף טור ימין	תפלה, י"ה מול שחרית מנחה, ו' ערבית, ה' מוסף
ו ע"א ד"ה בשירין	תפלה, מצלי היכא דגרסי (ברכות ח.)
לג ע"ב ד"ה בההוא זימנא כו'	כי ע"י הקושיות בהלכה שוכרים בענן הקליפה קימעא קימעא, והתפילה תעבור
כו ע"א ד"ה ודא ממלל	תפלה: שיר (שירת הים) זמירות (פסוד"ז) תשבחות והודאות (עמידה)
	תפלה; זמירות, שירות, תשבחות, הודאות (ד' מדריגות)
	תקע"ד דורות, רובם בימינו, עזי פנים שבדור

ביאורי מקרא ע"פ סוד (לפי סדר תנ"ך)

יב ע"ב ד"ה ויהי מבדיל	ויהי מבדיל בין מים למים, בין טעמים לנקודות
מד ע"א סוף טור שמאל	מארצך וממולדתך ומבית אביך (בראשית יב) סוד המלים
יג ע"א ד"ה הבט נא השמימה	הבט נא השמימה (של אברהם) מדוע אות ה' בסוף
כח ע"א ד"ה על ראש המטה	וישתחו ישראל על ראש המטה (בראשית מז, לא) סודו

יג ע"א ד"ה ואתקריאת אנפוי	הראיני נא את כבודך (שמות לד), כלומר י' של חכמה
נ ע"ב טור ימין	הראיני נא כבודך (שמות לד) זו חכמה, והשיג רק בבינה
לט ע"א ד"ה ועושה חסד	ועושה חסד לאלפים (שמות לד) פירושו אלף בלבד
לד ע"א ד"ה א' באמצעיתא עטרה	באר חפרוה שרים כו' (במדבר כא, יח) ביאור ע"פ סוד
כה סוף ע"א	בנים אתם לה' אלהיכם (דברים יד) כלומר להקב"ה ולשכינה
מט ע"א ד"ה ד"ה אלין דמעשה	בנים לא יומתו על אבות (דברים כד, טז) סוד הדבר
ח ע"ב ד"ה בגיא מן כו'	בגיא (דברים לד, ו), חלק מן שם בן מ"ב אותיות
לג ע"ב ד"ה הה"ד לשלח לי	דוד ויאהבהו יהונתן כנפשו" (שמו"א יח, א) סוד הענין
כג ראש ע"א	שלמה, שלשת אלפים משל (ענינים)
לב ע"א ד"ה דאינון תריין שמהן	שלמה, שלשת אלפים משל (מל"א ה, יב) סודם
כו סוף ע"א	אליהו, טעם שהקדים רוח לפני רעש (מל"א יט, יא)
לא ע"ב ראש טור שמאל	ונחה עליו רוח ה' כו' (ישעיה יא, ב) ד' פעם רוח, ד' אותיות יהו"ה
ז ע"א ד"ה בגין כו'	הקיצו ורננו שוכני עפר, טל אורות (ישעיה כו) למען שכינה הנק' עפר
טז ע"ב ד"ה דתלת שמהן	וכל בשליש עפר ארץ (ישעיה מ), מל' לוקחת רק שלישי (כד אחד)
כז ע"ב ד"ה בדרועוי	וידי אדם מתחת לכנפיהם (יחזקאל א, ח) לקבל בעלי תשובה בעת הגלות
כה ע"ב טור שמאל	ופניהם וכנפיהם פרודות (יחזקאל א, יא) ביאור הסוד
לח ע"א ד"ה דהא צדיק גמור	ולא ראיתי צדיק נעזב (תהלים לו, כה) רמז ע"פ סוד
יב ע"ב ד"ה כי שמש	שמש ומגן ה' אלהים (תהלים פד, יב) (ת"ת ומל')
טז ע"ב ד"ה דתלת שמהן	ישאו נהרות דכים (תהלים צג), מצד צדיק הנקרא דך

לג ע"א ד"ה בכמה חובין; סוסוון	סבוני כדבורים (תהלים קיח) כל הפרק מדבר על יצר הרע
מד ע"ב סוף טור ימין	ספר משלי, המאריך בעניני האשה, הוא נמשל לגוף האדם
לח ע"א ד"ה מאי זנב דיליה	כי שבע יפול צדיק וקם (משלי כד, טז) רמז ע"פ סוד
לד ע"א ד"ה ועבדו כמה גדרות	גדר אבניו נהרסה (משלי כד, לא) הם הקושיות שנשארו בהלכה
לח ע"ב ד"ה עד חצי המלכות	עד חצי המלכות ותיעש (אסתר ה) סוד הענין
לד ע"א ד"ה לאתפרנסא בהון	רות, כל סיפור שלה על גלות השכינה וגאולתה

ביאורי דברי חז"ל ע"פ סוד (לפי סדר המאמרים בתלמוד)

לא ע"ב סוף טור ימין	תפלה, מצלי היכא דגרסי (ברכות ח.)
לח ע"א ד"ה תעלא בעידניה	כי ע"י הקושיות בהלכה שוברים בענן הקליפה קימעא קימעא, והתפילה תעבור מ'ל', נחשבת פרצוף (ברכות סא.)
ג ע"ב טור שמאל	כשזוה לעד"א; זנב ביסוד
ז ע"א ד"ה כל המנבל	בשעת המפזרים כנס, בשעת המכנסים פזר (ברכות סג.) סוד
מז ע"ב ד"ה מ' פתוחה	אם נבלת בהתנשא (ברכות סג:) כלומר חיי עוני למען לימוד תורה
לח ע"א ד"ה אלא מזל שעה גורם	מאמר פתוח (מל') מאמר סתום (בינה) (שבת קד.)
לח ע"א ד"ה ת"ח גלגול דאת ר'	מזל שעה גורם (שבת קנו.) ביאור ע"פ סוד
מט ע"א ד"ה אז ראה	שעה עומדת לו (עירובין יג:) ביאור ע"פ סוד
לד ע"ב ד"ה ע"כ זחלתי	תורה, יש לשנן ד' פעמים (עירובין נד:) סוד מספר זה
כג ע"ב טור שמאל	מורה הלכה בפני רבו ראוי להכישו נחש (עירובין סג.) טעם ע"פ סוד
	קשה יומא דמיטרא כיומא דדינא (תענית ח.)

לח ע"ב ד"ה כד דחיקת	ר"א בן פדת דחיקא ליה שעתא (תענית כה.) מפני חטא בגלגול הקודם
לא ע"ב ימין ד"ה והכא אתמר	כל המסתכל מה לפניו כו' (חגיגה יא:) אלו הקליפות בהם בנה העולם
לא ע"ב ימין ד"ה והכא אתמר	כל שלא חס על כבוד קונו (חגיגה יא:) שמתבונן בקליפות
לח סוף ע"ב טור ימין	בת פלוני לפלוני (סוטה ב.) מדובר על הרוח והנפש זוג זל"ז
נא סוף ע"א	ד' מאות ילדים של דוד (קידושין עו:), סודם
ז ע"א ד"ה למעבד נפל	משיח, מדוע נקרא בר נפלי (סנהדרין צו:)
כח ע"א ד"ה דאינון י"ח רבוא	ה' רוכב על כרוב קל (ע"ז דף ג:) הוא מטטרון, הלילה הוא גלות
ה ע"ב ד"ה דסליק לחושבן ע"ב	הנה ה' רוכב על עב קל (ביאור ע"פ סוד, ענינו תפילה)
מב ע"א, ימין ד"ה ובגיניה אתמר	מרבה בשר מרבה רמה (אבות, ב) סודו
יב ע"ב ד"ה דאתמר בהון	במאמר אחד יכול להבראות (אבות ה); סודו
לח ע"א ד"ה דאיהו כלאחר יד; מא ראש ע"ב	כך עלה במחשבה (מנחות כט:) כך עלה משה למעלה ממדרגתו